

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva ulica 20–25, 1000 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

**PREDLOG
NUJNI POSTOPEK
EVA 2023-1611-0102**

ZAKON

O OBNOVI, RAZVOJU IN ZAGOTAVLJANJU FINANČNIH SREDSTEV

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Dne 4. avgusta 2023 so širša območja Republike Slovenije, nizvodno pa z zamikom, prizadele obsežne poplave in zemeljski plazovi (v nadaljnjem besedilu: poplave in plazovi), katerih posledica je ogromna škoda na infrastrukturnih, gospodarskih in stanovanjskih objektih.

Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni zbor) je na izredni seji 9. avgusta 2023 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 88/23, v nadaljnjem besedilu: ZOPNN-F), s katerim je država nemudoma pristopila k reševanju posledic naravnih nesreč. S sprejetim zakonom je bila določena pravna podlaga za oblikovanje in sprejetje predhodnega delnega programa odprave posledic naravne nesreče ter možnost dodelitve predplačil iz sredstev državnega proračuna lokalnim skupnostim in drugim neposrednim proračunskim uporabnikom. Na ta način se je zagotovila takojšnja pomoč prizadetim območjem pri odpravi posledic naravnih nesreč. Tako je bila pomoč zagotovljena bistveno pred potrditvijo končne ocene nastale neposredne materialne škode.

Državni zbor je nato na izredni seji 31. avgusta 2023 sprejel Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23 in 117/23; v nadaljnjem besedilu: ZIUOPZP), s katerim je bilo omogočeno sprejetje nujnih in učinkovitih ukrepov za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov. Rešitve in ukrepi zagotavljajo hitro pomoč za gospodinjstva in gospodarske subjekte na prizadetih območjih ter začasne ukrepe za razbremenitev dela stroškov opreme, ki so jih imele sile zaščite in reševanja zaradi odprave posledic poplav in plazov. S sprejetimi ukrepi se zagotavlja učinkovita, transparentna in hitra obnova, ki bo omogočila vzpostavitev potrebne infrastrukture, zagotovila potrebno nujno pomoč oškodovanim ljudem in drugim subjektom, ki so bili žrtve posledic poplav in plazov. Nadalje je Državni zbor Republike Slovenije na 53. izredni seji dne 10. 11. 2023 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 117/23), s katerim so bili določeni dodatni ukrepi za pomoč prebivalkam in prebivalcem, gospodarstvu in občinam, ki so v poplavah in zaradi zemeljskih plazov utrpeli škodo. Med drugim so v zakon vključene določbe, ki določajo izvedbo predplačil za obnovo stanovanj, ki se izplača v višini 20 odstotkov škode, zavedene v spletni aplikaciji AJDA, če gre za škodo, višjo od 6.000 EUR. Podaljšuje se pravna podlaga za zagotavljanje kriznih namestitvev osebam, starejšim od 65 let, in odraslim osebam z motnjami v duševnem in telesnem

razvoju. Zakon je posegel tudi v ukrepe, ki se nanašajo na področje odstranjevanja onesnaženih zemljin, kmetijstva, spreminja pa tudi določbe, ki se nanašajo na solidarnostno delovno soboto ter ukinja začasni ukrep obveznega solidarnostnega prispevka.

Celovit pristop k reševanju posledic poplav in plazov zahteva ne samo odpravo posledic naravnih nesreč, temveč tudi ukrepe za obnovo in razvoj prizadetih območij države ter preventivne ukrepe, s katerimi se bo zagotovila večja varnost pred morebitnimi nadaljnjimi posledicami poplav in plazov na teh območjih. Temu cilju predlagani zakon tudi sledi, saj se z njim določa način, zlasti pa kje in kateri ukrepi se bodo izvedli. Hkrati so s predlogom zakona določeni preventivni ukrepi na posameznih področjih.

S predlogom zakona se sledi tudi odpornosti in prilagajanju na podnebne spremembe.

1.a Predlog za obravnavo zakona po nujnem postopku

V skladu s 143. členom Poslovnika Državnega zbora Vlada Republike Slovenije predlaga, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku zaradi čim prejšnje odprave posledic poplav in plazov, uvedbe preventivnih protipoplavnih ukrepov, ukrepov za preprečevanje sprožanja dodatnih plazov ter zagotavljanja kvalitetnega življenja prebivalcev na prizadetih območjih ter nemotenega delovanja gospodarstva. Navedeno je potrebno, da se omilijo posledice oziroma zmanjšajo negativni učinki avgustovskih poplav in zemeljskih plazov. Z Zakonom o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev se zagotavlja celovit pristop k odpravljanju velikih posledic oziroma škode na infrastrukturnih, gospodarskih in stanovanjskih objektih, ki so jo povzročile poplave plazovi. Celovit pristop zahteva ne samo *odpravo* posledic naravnih nesreč, ampak tudi ukrepe za obnovo in razvoj prizadetih območij države in preventivne ukrepe, s katerimi se bo zagotovila večja varnost. Predlog zakona zagotavlja tudi nove javno finančne prihodke za potrebe financiranja ukrepov za obnovo in razvoj, na drugi strani pa določa ukrepe za obnovo lokalne infrastrukture, razvoj gospodarstva in pomoč prebivalstvu, ki jih je prizadela naravna ujma.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 CILJI

Cilji predloga zakona so, da se na prizadetih območjih zaradi poplav in plazov zagotovijo mehanizmi, ki omogočajo hitrejšo obnovo, zaščito pred prihodnjimi naravnimi nesrečami ter pospešitev razvoja na prizadetih območjih. Hkrati je namen predlaganega zakona določitev sprememb in prilagoditev, ki bodo omogočile doseg ciljev s poenostavitvijo postopkov pri pridobivanju različnih dovoljenj in soglasij, urejanju vodotokov, umeščanju v prostor in čiščenju degradiranih območij, s poenostavitvijo postopkov javnega naročanja, nadomestnih gradenj, razvoja internetnih povezav ter z določitvijo 3. razvojne osi kot prioritarnega projekta, zdravstvenim monitoringom ljudi, ki živijo na degradiranih območjih, posebna skrb bo namenjena spremljanju zdravstvenega stanja otrok.

2.2 NAČELA

Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev z zakonodajnimi rešitvami sledi načelom celovitosti, odpornosti, transparentnosti, usmerjenosti v prihodnost, fiskalni odgovornosti in trajnosti.

V skladu z **načelom celovitosti** se predvideva celovito urejanje na vseh področjih, ki so bila prizadeta s poplavami in plazovi, vključno z vzpostavitvijo preventivnih ukrepov za zaščito pred morebitnimi prihodnjimi poplavami in plazovi. Sprejeti ukrepi posegajo na naslednja področja: urejanje vodotokov, nadomestnih in nadomestitvenih gradenj ter ukrepov, povezanih z njimi, kmetijstva, gradbeništva, okolja, gospodarjenja z naravnimi viri, sanacijo degradiranih območij, in obsegajo različne oblike pomoči (povratne in nepovratne oziroma njuno kombinacijo) gospodarstvu ter prebivalstvu. Prav tako se ukrepi,

namenjeni za obnovo in razvoj, nanašajo na različna administrativna in upravna dejanja pristojnih organov, predvsem s poenostavitvijo postopkov za pridobivanje različnih dovoljenj in soglasij ter krajšanjem rokov, potrebnih za njihovo odločitev.

Načelo odpornosti se nanaša na umeščanje, načrtovanje in gradnjo kakovostnejše javne infrastrukture in objektov od uničenih. To načelo vključuje usmeritev gradenj zunaj poplavnih območij.

Cilj **načela transparentnosti** je zagotoviti sledljivost denarnih tokov, tako na strani odhodkov kot tudi prihodkov, med drugim tudi z javno objavo prejemnikov, in poostrenim nadzorom nad porabo.

Z **načelom usmerjenosti v prihodnost** morajo posegi v okolje prispevati k oblikovanju celovitih rešitev, upoštevaje pričakovane podnebne spremembe in posledično zmanjševanje tveganj za prihodnje škode.

Načelo fiskalne odgovornosti pomeni učinkovito porabo sredstev in pozitiven prispevek strateških investicij za odpravo posledic poplav k razvoju na eni strani, na drugi strani pa zagotavljanje dodatnih namenskih virov.

Z **načelom trajnosti** je predvidena kombinacija sonaravnih in infrastrukturnih rešitev, ki bodo sledile.

2.3 POGLAVITNE REŠITVE

V skladu s cilji, navedenimi v točki 2. 1. predlaganega zakona, se z zakonom predvideva celovit pristop k razvoju in obnovi na vrsti področij. Ukrepi se med drugim nanašajo na investicije v javno infrastrukturo, prostorsko načrtovanje ter poenostavitve postopkov v procesu pridobivanja različnih upravnih dovoljenj in soglasij, pomoči gospodarstvu in prebivalstvu ter na področja kmetijskega sektorja.

Z odstopom od določenih zakonov se posega tudi na davčno področje in področje izvršilnega prava ter vzpostavitve infrastrukture za boljšo komunikacijsko (internetno) povezljivost.

Predlagani so tudi začasni ukrepi na področju spremljanja zdravstvenega stanja ljudi na območjih, ki so jih prizadeli poplave in plazovi, obnove in ohranitve kulturne dediščine in na področju javnih naročil.

Med poglavitnimi rešitvami poudarjamo, da se z zakonom:

- administrativno pospešujejo gradbeni, prostorski in drugi postopki, povezani z obnovo in razvojem na prizadetih območjih,
- vzpostavi pravna podlaga za rekonstrukcijo objektov, ki je nujna za zmanjšanje ali odpravo posledic poplav in plazov, ter druge zakonske rešitve v zvezi z gradnjo ter s tem povezanimi različnimi roki za izdajo projektnih pogojev in gradbenega dovoljenja,
- omogoča vložitev vloge investitorjem za podaljšanje veljavnosti gradbenega dovoljenja za največ dve leti, in sicer za investicijske projekte, katerih financiranje je predvideno iz proračuna Republike Slovenije in jim do 31. decembra 2025 preneha veljavnost gradbenega dovoljenja,
- ureja nadomestna in nadomestitvena gradnja objektov,
- vzpostavi center za ravnanje z onesnaženimi zemljinami,
- zagotovijo sredstva za obnovo in razvoj v kmetijskem sektorju, vključno z urejanjem nadomestnih kmetijskih objektov,
- zagotovijo novi javnofinančni prihodki za potrebe financiranja ukrepov iz tega zakona,
- ustanovi javni proračunski sklad,
- 3. razvojna os na odseku od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj - Koper do priključka Prevalje določi kot razvojni in prednostni cestni infrastrukturni projekt,
- omogoči občinam sprejetje Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za obnovo tudi kasneje kot v šestih mesecih od naravne nesreče,
- zagotovi prilagoditev ustreznih socialnih in drugih storitev za pomoč ljudem v psihosocialni stiski,
- poseže se na obdavčitev vlagateljev v vrednostne papirje, in sicer da se jih pri plačilu dohodnine izenači s tistimi, ki imajo denarne depozite pri bankah in hranilnicah, da se

imetnikom uničenih sončnih elektrarn prizna pravica do postavitve nadomestne sončne elektrarne na nadomestitvenih objektih.

Z realizacijo zastavljenih rešitev predloga zakona se določajo različni ukrepi na posameznih področjih odprave posledic poplav in plazov, kot so predstavljeni v nadaljevanju.

PODROČJE GOSPODARSTVA

Med ukrepe **na področju gospodarstva** se uvrsti poroštvena shema s subvencijo obrestne mere za gospodarske subjekte.

Kombinacija garancije in subvencije obrestne mere je finančni produkt, ki je zanimiv tako za banke kot za kreditorejmalce, za državo pa ima predlagani finančni instrument manjši vpliv na javne finance, saj gre za potencialno obveznost, pri kateri bo finančna obveznost nastala šele ob morebitnem odpoklicu garancije.

S predlagano rešitvijo se približamo uporabnikom jamstvene sheme, podjetjem, samostojnim podjetnikom in nosilcem kmetijske dejavnosti, saj imajo poslovne banke mrežo, ki pokriva območje celotne države. Bankam država s poroštvom krije del poslovnega tveganja, kreditorejmalcem pa subvencionira del obresti.

POMOČ PREBIVALSTVU

Poroštvena shema za fizične osebe je namenjena obnovi poškodovanih objektov in za financiranje gradnje nadomestitvenih objektov. Osredotočena je na obnovo objektov (stanovanjskih nepremičnin), pri katerih so imeli oškodovanci prijavljeno stalno prebivališče in so v objektih dejansko bivali pred naravno nesrečo. Poroštvo je v višini 100 odstotkov glavnice kredita, ki je omejena na 100.000 eurov. Obrestne mere bodo subvencionirane tudi v polni višini obrestne mere. Krediti morajo biti zavarovani s hipoteko ali zavarovalno polico. Za državo vse naloge v zvezi s tem izvaja SID banka. Trajanje sheme za fizične osebe za namen obnove je do 30. junija 2024 – saj gre za obnovo in je čim hitrejša sanacija bistvenega pomena za ljudi, za gradnjo nadomestitvenih objektov pa do 31. decembra 2025, saj je za pridobitev vse dokumentacije potreben daljši rok.

Hkrati se z zakonom ureja brezplačna odsvojitve v last Stanovanjskemu skladu Republike Slovenije za namen gradnje in obnove neprofitnih najemnih stanovanj.

PODROČJE GRADENJ

Zakon določa tudi **ukrepe na področju nadomestne in nadomestitvene gradnje**. Za lažje umeščanje objektov, poškodovanih ali uničenih v poplavah ali plazovih, ki niso na ogroženih območjih, se določa možnost nadomestne gradnje na isti lokaciji. Zakon za primere, da je treba objekt samo nekoliko prestaviti, predvideva odstop od Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP; v nadaljnjem besedilu: UreP-3). Za nadomestno gradnjo po tem zakonu se tako šteje gradnja, pri kateri se namesto prizadetega objekta zgradi nov objekt, ki od obstoječega objekta ne odstopa več kot 10 metrov glede na lego obstoječega objekta, in katerega gabariti se ne povečajo več kot 10 odstotkov v vsako smer ter se njegova namembnost ne spreminja. Prizadeti objekt je treba do pridobitve uporabnega dovoljenja odstraniti. Pri pripravi projekta je treba upoštevati vsa pravila, ki jih v zvezi z gradnjo objektov na konkretnem območju določa prostorski izvedbeni akt (npr. oblikovanje zunanosti, namenska raba prostora, odmiki od mej, urbanistični faktorji ipd.).

Poleg nadomestne gradnje zakon ureja tudi posebnosti gradnje nadomestitvenih objektov. Nadomestitveni objekt zakon opredeljuje kot objekt, ki se na drugi lokaciji zgradi namesto objekta, ki je v skladu z ZIUOPZP s sklepom Vlade Republike Slovenije določen za trajno odstranitev, ne glede na to ali je gradnja novega objekta potrebna zaradi nadomestitve uničenega objekta ali nadomestitve zaradi poplav, erozije ter zemeljskih ali hribinskih plazov ogroženega objekta.

Pri vpisu nadomestnih ali nadomestitvenih stavb v kataster nepremičnin se lastnikom zagotovi pomoč Geodetske uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: GURS). Navedene stavbe bo GURS vpisala v kataster nepremičnin po uradni dolžnosti brezplačno, izdelala pa bo tudi elaborat za vpis stavbe v kataster nepremičnin. Podatke o tem, katere so te stavbe, bo GURS pridobila sistemsko od organov, ki bodo nadzorovali obnovo na terenu. GURS bo za nadomestne ali nadomestitvene stavbe po uradni dolžnosti prav tako določila tudi hišne številke.

Zakon predvideva, da se v primeru nadomestne gradnje in nadomestitvenega objekta komunalni prispevek v obsegu nadomeščenega objekta za novo in obstoječo komunalno opremo ne plača. Stroški izvedbe priključkov nadomestnih in nadomestitvenih objektov na gospodarsko javno infrastrukturo, ki zajemajo projektiranje in gradnjo priključka, se bodo financirali iz sredstev, namenjenih za odpravo naravnih nesreč.

PODROČJE UREJANJA VODA

Na področju urejanja se vpeljuje možnost prenosa izvajanja gospodarske javne službe vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč na vodah 2. reda na občine ali skupino občin. Za prenos morajo biti izpolnjeni pogoji. Prenos se lahko izvede na podlagi pobude države ali pa na podlagi zahteve občine oziroma skupine občin. Letni program dela izvajanja gospodarske javne službe občine pripravijo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za vode, ki občinam tudi posreduje izhodišča za pripravo programa. Nadzor izvaja ministrstvo, pristojno za vode.

PODROČJE KMETIJSTVA, VARSTVA OKOLJA IN VODNE INFRASTRUKTURE

Na **področju kmetijstva** je predvidena obnova uničenih gozdnih cest, gradnja zadrževalnikov za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč, sanacija osuševalnih in namakalnih sistemov, sanacija kmetijskih zemljišč z namenom sanacije manjših plazov kot zahtevna agromelioracija in odvoz naplavin iz kmetijskih zemljišč z namenom ponovne vzpostavitve v kmetijsko uporabo.

Predlog zakona posebej ureja tudi **možnost gradnje nadomestitvenih kmetijskih objektov in kmetij**, pri čemer lokalna skupnost lahko na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe načrtuje nadomestne objekte, ki so zaradi plazov in poplav neprimerni za bivanje, ali opravljanje kmetijske dejavnosti.

Posebne določbe predloga zakona urejajo **obnovo in gradnjo vodne infrastrukture** in drugih objektov za zaščito pred škodljivim delovanjem voda in vodotokov, ukrepe za odstranjevanje naplavin in plavja, predviden je tudi odlog plačil za vodno povračilo in vodno pravico. Predvidena je tudi sanacija osuševalnih in javnih namakalnih sistemov ter vodnih zadrževalnikov za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč. Predvidena so tudi vzdrževalna dela v javno korist v obsegu 50 m od osi skrajnega tira v železniškem prometu.

Predvidena je tudi gradnja centra za ravnanje z onesnaženimi zemljinami. Gradnja centra je nujna zaradi ponavljajočih se dogodkov, katerih posledice so odpadki, ki jih je treba varno odložiti v urejeno odlagališče za tovrstne odpadke. Investitor centra je občina, na območju katere bo center, stroške gradnje pa krije proračun Republike Slovenije. Center je objekt infrastrukture lokalnega pomena.

Z zakonom je predvidena tudi **prednostna obravnava vlog** prebivalcev, prizadetih v poplavih in plazovih, s strani **Eko sklada**, Slovenskega okoljskega javnega sklada (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad). Prav tako bo za ta namen mogoče pridobivati podatke iz aplikacije AJDA.

Za namen **ugotavljanja in odločanja o višini škode po poplavih in plazovih** lahko ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, in centri za socialno delo iz aplikacije AJDA od Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje brezplačno in prednostno pridobivajo podatke o oceni škode na kmetijskih pridelkih in na stvareh.

PODROČJE ADMINISTRATIVNIH POSTOPKOV

Ukrepi administrativne razbremenitve in pospešitve so določeni tudi na področju priprave investicijske dokumentacije, poenostavljena je obnova železniške infrastrukture, za posege v varovalnem pasu javne ceste ni potrebno soglasje upravljavca cest

Med ukrepe administrativne razbremenitve se določa tudi krajšanje tožbenih rokov v kompleksnih zadevah, kot so integralna gradbena dovoljenja.

PODROČJE OPROSTITEV DAJATEV

Predlog zakona določa tudi posamezne **oprostitve plačila dajatev na prizadetih območjih**, kot je prenehanje plačila dajatve za odjavljeno vozilo, ki je bilo odplavljeno ali zasuto v poplavah in plazovih. Predvideno je izvzetje prejemkov iz izvršbe in stečajne mase, in sicer za sredstva, namenjena obnovi, v roku trajanja treh mesecev. Tudi glede stroškov izvedbe priključkov nadomestnih in nadomestitvenih objektov na gospodarsko javno infrastrukturo, ki zajemajo projektiranje in gradnjo priključka, je določeno financiranje iz sredstev, namenjenih odpravi posledic poplav in plazov.

PODROČJE JAVNEGA NAROČANJA

Na **področju javnega naročanja** je na področju izločenih sklopov javnih naročil gradenj, namenjenih obnovi in razvoju na prizadetih območjih, mejna vrednost za uporabo določb zakona, ki ureja javna naročila, zvišana na 1.000.000 eurov. Kot začasni ukrep se določa obveznost organov lokalne skupnosti, da pri izračunu ocenjene vrednosti javnega naročila, katerih predmet se nanaša na izvajanje vzdrževalnih del v javno korist na cestni in komunalni infrastrukturi ali izvajanju geotehničnih ukrepov za zavarovanje stvari, namenjenih odpravi posledic poplav in plazov na prizadetih območjih, naročniki upoštevajo cene kalkulativnih postavk, ki se uporabljajo za vzdrževalna dela v javno korist in so objavljene na spletni strani Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo. Zakon določa tudi prednostno obravnavo zahtevkov za revizijo glede javnih naročil, namenjenih obnovi in razvoju na prizadetih območjih, s strani Državne revizijske komisije.

PODROČJE VAROVANJA KULTURNE DEDIŠČINE

V zakonu so predvideni tudi **ukrepi za varovanje kulturne dediščine** in njeno sanacijo ter sanacijo poškodovanih kulturnih spomenikov.

PODROČJE JAVNO-FINANČNIH PRIHODKOV

Za financiranje projektov in ukrepov, povezanih s poplavami in plazovi, se ustanovi proračunski sklad, na katerem se zbirajo sredstva na posebnem računu, ločeno od drugih proračunskih sredstev.

Kot **vir prihodka proračunskega sklada za obnovo** so določeni davek na a) bilančno vsoto bank in hranilnic, b) zvišanje stopnje davka od dohodka pravnih oseb in c) uporaba čistega in bilančnega dobička Slovenskega državnega holdinga, d. d.

a) *Davek na bilančno vsoto bank in hranilnic*

Gre za začasni petletni davek, ki se bo v obdobju od leta 2024 do 2028, plačeval po stopnji 0,2 odstotka od osnove, ki jo predstavlja bilančna vsota banke. Predlog je bil oblikovan po posvetovanjih z bankami in Banko Slovenije ter ob upoštevanju mnenja ECB do podobnih obdavčitev bank, ki so jih v zadnjem obdobju že sprejele nekatere države članice EU. V tem delu je bilo izvedeno tudi uradno posvetovanje z ECB. ECB uvedbi predlaganega davka ne nasprotuje, podala pa je stališče z vidika denarne politike, finančne stabilnosti in bonitetnega nadzora ter tako na določenih mestih podala priporočila oziroma svetuje previdnost. ECB na primer tako priporoča, naj se predlagani določbi priloži analiza možnih negativnih posledic za bančni sektor, da se lahko oceni, ali bi se z uporabo te določbe povzročilo tveganje za finančno stabilnost. V tej zvezi pa ECB ugotavlja, da predlog zakona že navaja predhodne analize skupnega neto učinka predlagane določbe na slovenski bančni sektor, vezano na prihodnje učinke pa pozitivno ocenjuje to, da bo Banka Slovenije enkrat letno preverila vpliv davka na stabilnost bančnega sistema v Sloveniji. ECB razume, da bo vlada ugotovitve in priporočila Banke Slovenije na podlagi tega letnega preverjanja upoštevala.

ECB glede bonitetnega nadzora bank opozarja, da bi morali paziti, da davek ne bi pomenil dodatnega bremena za manj dobičkonosne banke ali banke, ki so v zadevnem davčnem obdobju beležile izgubo. V zvezi s tem so bila na ECB podana dodatna pojasnila glede davčne obravnave v primeru, ko je dobiček banke enak ali manjši od nič, in sicer, da v tem primeru banka ne bi plačala davka.

S ciljem, da ne bi prišlo do prekomernega vpliva na poslovanje bank oziroma finančno stabilnost bančnega sektorja in posega v zasebno lastnino, predlagana ureditev vsebuje določene varovalke. Letni davek tako ne bo smel preseči 30 odstotnega dobička banke, banka bo davčno osnovo lahko znižala za znesek plačil donacij v denarju za namen odprave posledic poplav in plazov ter za znesek, ki predstavlja razliko med plačanim davkom od dohodka pravnih oseb po začasno višji stopnji in stopnji, ki je veljala pred začasnim zvišanjem. Banka Slovenije bo enkrat letno tudi poročala Vladi Republike Slovenije o vplivu tega davka na stabilnost bančnega sistema v Republiki Sloveniji in v primeru pomembnega negativnega vpliva na finančno stabilnost bančnega sektorja predlagala sprejetje ukrepov za omilitev teh posledic. Ministrstvo za finance je v zvezi s tem davkom prejelo tudi mnenje ECB. ECB zlasti pozdravlja ureditev, po kateri bo Banka Slovenije lahko predlagala ukrepe za zmanjšanje negativnih vplivov uvedbe tega davka na finančno stabilnost bančnega sektorja, če bo do njih dejansko prišlo. Ocenjuje se, da uvedba dodatne začasne obdavčitve negativnih vplivov ne bo povzročila, saj je slovenski bančni sistem zaradi zahtev posodobljene evropske bančne zakonodaje kapitalsko nadpovprečno ustrezen in trden ter, kot tak pripravljen na morebitne nepredvidljive dogodke v naslednjih nekaj letih.

b) Davek od dohodkov pravnih oseb

S predlogom zakona je od leta 2024 do leta 2028 predvideno začasno povečanje stopnje davka od dohodkov pravnih oseb z 19 na 22 odstotkov.

c) Uporaba čistega in bilančnega dobička Slovenskega državnega holdinga, d. d.

Za obdobje petih poslovnih let, ki sledijo letu uveljavitve tega zakona, se čisti dobiček pravnega naslednika Slovenskega odškodninskega sklada (v nadaljnjem besedilu: SDH), ki v posameznem poslovnem letu ostane po pokritju morebitne prenesene izgube in oblikovanju obveznih zakonskih rezerv, uporabi za financiranje odprave posledic poplav in obnovo.

d) Nepošiljanje potrdil lastnikom nepremičnin o njihovi vrednosti, ki sledi Uredbi o določitvi modelov vrednotenja nepremičnin v letu 2024

Zaradi posebnih razmer, ki zahtevajo usmeritev vseh razpoložljivih proračunskih sredstev v ukrepe za obnovo prizadetih območij v poplavah in plazovih, se predlaga opustitev pošiljanja zbirnih potrdil po pošti lastnikom nepremičnin ob naslednjem pripisu novih vrednosti v evidenci vrednotenja, ki se bo izvedlo predvidoma v letu 2024.

PODROČJE JAVNE OBJAVE PODATKOV

Predlog zakona predvideva **nadaljevanje prakse transparentnosti porabe javnih sredstev**, pri čemer ureja proaktivno javno objavo podatkov o porabljenih sredstvih in pridobljenih sredstvih od donatorjev (objava bo zgolj na podlagi predhodnega soglasja, katerega podaja bo možna prek spletne strani). Javno se objavijo podatki o porabljenih sredstvih in upravičenih prejemnikih, če se ti nanašajo na porabo sredstev na podlagi tega zakona, ZIUOPZP, ali poglavja prehodnih določb ZOPNN-F, ki ureja interventne ukrepe po poplavah in plazovih. V pojem porabe sredstev se štejejo tudi dane garancije in poročila. Upravljalci osebne podatke o pridobljenih javnih sredstvih hranijo 10 let.

PODROČJE ZDRAVJA IN SOCIALNIH ZADEV

Na področju zdravja in socialnih zadev se s predlogom zakona vzpostavlja tudi ukrep **dodatnega sofinanciranja programov duševnega zdravja in nudenja psihosocialne pomoči** ranljivim skupinam, ki se soočajo s posledicami poplav in plazov. Na prizadetih območjih se ohranja delovanje mobilnih terenskih enot centrov za socialno delo.

PODROČJE RAZVOJA

Na področju **razvoja** se 3. razvojna os na odseku od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj – Koper do priključka Prevalje določi kot razvojni in prednostni cestni infrastrukturni projekt. Nadalje se sredstva za sofinanciranje gradnje javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v primeru, da upravičenci do sofinanciranja zaradi posledic poplav in plazov gradnje do datuma, do katerega je dopustno sofinanciranje iz sredstev evropske kohezijske politike 2014–2020, ne morejo zaključiti, zagotovijo v proračunu Republike Slovenije. Na prizadetih območjih se sofinancira tudi gradnja visokozmogljivih mobilnih 5G omrežij. Prav tako morajo investitorji pri gradnji ali obnovi gospodarske javne infrastrukture, ki je bila uničena ali poškodovana zaradi poplav in plazov in katere gradnja oziroma obnova se financira iz javnih sredstev, vanje položiti dovolj zmogljivo prazno kabelsko kanalizacijo, ki bo pod enakimi pogoji na voljo vsem fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo. Uvaja se tudi neodplačna služnost za gradnjo zelo visokozmogljivih javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zakon vzpostavlja pravne podlage za novečasne prihodke, ki bodo sicer odvisni od gospodarskih gibanj in dobičkonosnosti poslovanja podjetij; trenutno so ocenjeni na 1.635 milijonov v petih letih.

Dodatni odhodki so ocenjeni na 1.034 milijon evrov.

Končna ocena neposredne škode na stvareh zaradi posledic poplav in plazov po potrditvi vlade znaša 2,98 milijarde EUR. Ukrepi, povezani z odpravljanjem škode, se financirajo tudi po drugih pravnih podlagah (do sredine novembra je bilo izplačanih 412 milijonov evrov), zato dodatni prihodki iz tega zakona ne bodo presegli končnega zneska neposredne škode.

Predstavitev ocene finančnih posledic predloga zakona po posameznih ukrepih za obnovo in razvoj:

Prihodki v mio EUR v petih letih	
	1.635
Davek na bilančno vsoto bank	400
Začasen dvig DDPO	975
SDH	260
Odhodki v mio EUR	
SKUPAJ po tem zakonu	1.034
nadomestne gradnje	130
kultura	36
opremljanje zemljišč	6
vodna infrastruktura	500
subvencije za gospodarstvo	50
obnova gozdnih cest	48
jamstva za predplačila	7
sanacija degradiranega območja	32
komunikacije	11
urejanje okolice spomenikov	15
ostalo	20
subvencija obrestne mere ali glavnice podjetja	100
subvencija obrestne mere za prebivalstvo	80
OCENA NEPOSREDNE ŠKODE (VRS 25.10.23)	2.981
že izplačano po ZOPNN in interventnem z. (10.11.)	412

Predlog zakona ne ureja vsebine, ki bi imela finančne posledice na druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za namen izvajanja predlaganega zakona so zagotovljena v politiki 23 – Intervencijski programi in obveznosti, kjer se izkazuje glavni program 2304 – Sredstva za financiranje interventnih ukrepov na podprogramu 230403 – Sredstva za pomoč ob naravnih nesrečah, del sredstev pa je načrtovan v finančnih načrtih pri ministrstvih.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

S predlogom zakona se v nacionalni pravni red Republike Slovenije prenašajo zahteve iz Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES in Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES.

5.1. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Obnova in razvoj območij, prizadetih v primeru poplav in plazov ali drugih primerljivih naravnih nesreč, je v državah, članicah EU, različno urejena, sistemi se od države do države razlikujejo.

Mehanizmi obnove in razvoja po naravnih nesrečah (poplavah, potresih...) so se v državah vzpostavili na temeljih predhodnih izkušenj pri odpravi posledic naravnih nesreč, posamezne države pa jih prilagajajo glede na svoj geografski položaj, poseljenost območja, urejenost gospodarske in komunalne infrastrukture, ki so ključnega pomena za življenje prebivalstva, ter drugih družbenih, socialnih in pravnih posebnosti posamezne države.

Vsem mehanizmom obnove na evropskih tleh pa je skupno, da stremijo k čimprejšnji in učinkoviti sanaciji vseh področij, kot tudi vzpostavitev preventivnih ukrepov.

V nadaljevanju podajamo kratko analizo ureditve na Hrvaškem, v Nemčiji, na Češkem in Nizozemskem.

5.2. Prikaz ureditve v pravnih sistemih držav članic Evropske unije

5.2.1. HRVAŠKA

Po potresu v Zagrebu in Petrinji v letu 2020 je 23. februarja 2023 začel veljati Zakon o obnovi stavb, poškodovanih v potresu na območju mesta Zagreb, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebške županije, Siško-moslavške županije in Karlovške županije (*Zakon o obnovi zgrada oštečenih potresom na področju Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije*), ki je nadomestil Zakon o obnovi stavb, poškodovanih v potresu v mestu Zagreb, Krapinsko-zagorski županiji in Zagrebški županiji, ki je bil v veljavi od 17. septembra 2020 dalje. Trenutno veljavni zakon med drugim ureja način in postopek rekonstrukcije, odstranitve objektov, poškodovanih ali uničenih zaradi naravne nesreče, gradnjo in opremljanje nadomestnih družinskih hiš,

gradnjo večstanovanjskih in stanovanjsko-poslovnih stavb, stanovanjsko oskrbo oseb, ki so jih prizadele te nesreče, finančno pomoč, pristojne organe in roke za ukrepanje.

Neposredna škoda po potresih je bila ocenjena na (približno) 16 milijard eurov.

Prenova se financira iz državnega proračuna, in sicer s prerazporeditvijo sredstev brez omejitev ali v višini, ki je višja od predpisane z zakonom, ki ureja proračun. Delno se prenova financira tudi iz proračuna mesta Zagreb in županij, prizadetih v potresu.

Zakon uvaja varovalko, da obstoječi upniki prejemnika finančne pomoči ne morejo poseči po prejeti finančni pomoči. Le-ta je namreč izvzeta iz izvršbe.

Na podlagi zakona lahko vlada s sklepom določi organe, ki določijo najvišje cene storitev, gradbenih del in gradbenih proizvodov, ki jih je mogoče sprejeti pri izbiri udeležencev pri gradnji in drugih udeležencev pri prenovi stavb, odstranitvi stavb in gradnji nadomestnih družinskih hiš. Navedene cene se objavijo na spletni strani Ministrstva za prostorsko načrtovanje, gradnjo in državno premoženje.

Z uveljavitvijo trenutno veljavnega zakona je prenehal delovati dotedanji sklad za obnovo. Zadeve, delavce, premoženje, opremo, elektronske registre in informacijske sisteme, sredstva za delo, finančna sredstva, pravice in obveznosti, arhive in drugo dokumentacijo sklada za obnovo je prevzelo Ministrstvo za prostorsko načrtovanje, gradnjo in državno premoženje, ki je tudi pravni naslednik vseh pravic in obveznosti sklada za obnovo in sklenjenih pogodb.

5.2.2. NEMČIJA

Po poplavah v Nemčiji julija leta 2021, ki so prizadele zvezne dežele Bavarska, Severno Porenje-Vestfalija, Porenje-Pfalška in Saška, je 15. septembra 2021 začel veljati Zakon o ustanovitvi sklada za pomoč pri obnovi 2021 (Aufbauhilfefonds-Errichtungsgesetz 2021 - AufbhEG 2021), ki je namenjen zagotavljanju pomoči za odpravo nastale škode in obnovo uničene infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: sklad).

Sklad upravlja zvezno Ministrstvo za finance, likvidnost sklada pa zagotavlja zvezna vlada. Financiranje sklada je zagotovljeno iz proračuna zvezne vlade in posameznih zveznih dežel, pri čemer je zvezna vlada prispevala 16 milijard EUR, zvezne dežele pa s prilagoditvijo razdelitve prometnega davka skupaj 14 milijard EUR. Sredstva sklada se uporabljajo za pomoč pri obnovi, če škode ne krije zavarovanje ali druga tretja oseba.

Neposredna škoda po poplavah je bila ocenjena na 30 milijard evrov. Zvezna vlada je iz sklada za obnovo infrastrukture na državni ravni namenila 2 milijardi evrov, preostanek sredstev iz sklada v višini 28 milijard evrov pa se bo na podlagi sporazumov z zvezno vlado po ključu stopnje prizadetosti v poplavah porazdelil med zgoraj navedene zvezne dežele, ki so odgovorne za postopek prijave in izplačila finančne pomoči upravičencem, kakor tudi za namensko porabo sredstev in poročanje o porabi le-teh.

Kot izvedbeni predpis je bila sprejeta Uredba o razdelitvi in uporabi sredstev iz sklada za pomoč pri obnovi 2021 (Verordnung über die Verteilung und Verwendung der Mittel des Fonds „Aufbauhilfe 2021“ (Aufbauhilfeverordnung 2021 - AufbhV 2021), ki je začela veljati 16. septembra 2021 (v nadaljnjem besedilu: uredba) in ki določa ključ razdelitve sredstev med prizadete zvezne dežele, škodo, ki se lahko upošteva, in smernice za ustrezno uporabo sredstev. Priloga navedene uredbe je gospodarski načrt, ki vsebuje podatke o razdelitvi sredstev po posameznih programih sklada za leto 2021. Od proračunskega leta 2022 dalje je gospodarski načrt priloga zveznemu proračunu.

V prvi fazi je bila predvidena razdelitev sredstev med zvezne dežele po fiksnem ključu na podlagi prvih ocen škode. V primeru, da bo končni znesek škode posamezne zvezne dežele, ugotovljen na podlagi načel in standardov za ugotavljanje škode iz uredbe, drugačen, se bo ključ razdelitve sredstev prilagodil na podlagi sporazuma med zvezno vlado in zveznimi deželami. Sredstva, ki so bila izplačana v previsoki višini ali nenamensko porabljena, zvezne dežele skupaj z obrestmi vrnejo v sklad.

V skladu z določbami uredbe se prizadetim državljanom, podjetjem in drugim ustanovam ter verskim skupnostim, priznanim kot družbe javnega prava, prizna odškodnina do 80 odstotkov škode. Odškodnina za obnovo ključne infrastrukture znaša do 100 odstotkov. Pri obnovi se lahko upoštevajo tudi vidiki preventivne protipoplavne zaščite pod pogojem, da se ne preseže prvotno ugotovljena stopnja škode.

Konec leta 2022 se je zvezna vlada odločila podaljšati rok za prijavo in odobritev pomoči za obnovo do junija 2026.

5.2.3. ČEŠKA

Češka je po večkratnih poplavah v devetdesetih letih sprejela Zakon o vodah, ki je začel veljati 25. julija 2001, in med drugim ureja upravljanje dejavnosti varstva pred poplavami. V navedeni zakon je bila kasneje prenesena Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti.

V skladu z navedenim zakonom se območja s pomembno poplavno ogroženostjo določijo na podlagi ocene poplavne ogroženosti, ki se izdela na podlagi karte poplavne nevarnosti, karte poplavne ogroženosti in načrtov za obvladovanje poplavne ogroženosti. Kot eden od pripravljanih ukrepov za preprečitev nastanka poplav je predvidena določitev poplavnih ravníc, to je upravno določenih območij, ki jih je v primeru naravne poplave mogoče poplaviti z vodo. Aktivno območje poplavne cone glede na nevarnost poplavnih tokov opredeli organ za upravljanje voda na predlog upravljavca vodotoka in jih predloži Ministrstvu za okolje. V aktivni coni poplavnih območij niso dovoljene gradnje, z izjemo vodovodov, ki uravnavajo vodotok, preusmerjajo poplavne tokove, izvajajo protipoplavne ukrepe ali so kako drugače povezana z vodotokom ali izboljšujejo pogoje odtoka, objektov za zbiranje vode, zbiranje odplak in odvajanje deževnice ter potrebnih konstrukcij prometne in tehnične infrastrukture. Navedeno načeloma ne velja za vzdrževanje stavb in predelave stavb. Prav tako je prepovedano:

- pridobivanje mineralov in zemlje na način, ki ovira odtekanje površinskih voda, in urejanje krajine, ki ovira odtekanje površinskih voda,
- shranjevanje pralnih materialov, snovi in izdelkov,
- postavljanje ograj, živih mej in drugih podobnih ovir,
- postavljanje kampov in drugih začasnih nastanitev.

Zaradi zmanjševanja stopnje ogroženosti in poplavne ogroženosti na poplavnih ravnícah vodotokov je bil v obdobju od leta 2007 do leta 2013 ustanovljen subvencijski program Podpora za preprečevanje poplav II, katerega upravitelj je bilo Ministrstvo za kmetijstvo. Za delovanje programa so bila zagotovljena finančna sredstva v višini 500 milijonov evrov, pri čemer del teh sredstev predstavlja posojilo Evropske investicijske banke.

Po poplavah v avgustu leta 2002, katerih neposredna ocenjena škoda je znašala 3 milijarde evrov, je Vlada Republike Češke sprejela Uredbo o zagotavljanju nepovratne finančne pomoči na stanovanjskem območju posameznikom ali občinam za kritje stroškov, povezanih z odstranitvijo stanovanjske stavbe (Nařízení vlády č. 395/2002 Sb., Nařízení vlády o poskytnutí nenávratné finanční pomoci v oblasti bydlení fyzickým osobám nebo obcím postiženým povodněmi v roce 2002 na úhradu nákladů spojených s odstraněním stavby pro bydlení), ki je začela veljati 28. avgusta 2002, in ki ureja zagotavljanje finančne pomoči iz državnega proračuna za kritje stroškov, povezanih z odstranitvijo stanovanjskega objekta,

njegovega dela, ostankov stavbe ali gradbenih odpadkov zaradi poplav ali zemeljskih plazov zaradi prekomernih padavin.

V skladu z navedeno uredbo je do izplačila prispevka za odstranitev objekta upravičena fizična oseba, ki v dveh letih od razglasitve nevarnosti ali izrednega stanja zaradi poplave pri pristojnem organu vloži pisno vlogo, ki ji priloži:

- a) izpisek iz zemljiške knjige, ki potrjuje lastništvo ali solastništvo predmeta, ki se odstranjuje, ali stanovanja v lasti takega predmeta,
- b) pravnomočno odločbo o odstranitvi objekta ali njegovega dela s potrdilom gradbenega organa, da je bila odločba izdana zaradi škode zaradi poplav na stavbi, ali potrdilo gradbenega organa, da je bil objekt zaradi poplave uničen ali odstranjen v okviru reševalnih del,
- c) dokazilo o višini stroškov, ki jih ima lastnik zaradi odstranitve konstrukcije.

Prispevek se zagotovi v višini stroškov odstranitve objekta, pri čemer mora višina stroškov ustrezati običajni ceni (*ceni na običajnem mestu*) in mora biti ustrezno dokumentirana.

Do izplačila finančne pomoči v obliki subvencije za kritje stroškov, povezanih z odstranitvijo objekta zaradi poplave, je upravičena tudi občina, ki je odstranila stavbo, ki je v lasti občine, ali občina, ki je zaradi nedejavnosti lastnika stavbe na lastne stroške izvedla odstranitev stavbe ali njenega dela, in sicer pod smiselno enakimi pogoji, kot veljajo za fizične osebe.

Vlada Republike Češke je nadalje sprejela tudi Uredbo o zagotavljanju finančne pomoči na stanovanjskem področju posameznikom, ki so jih prizadele poplave leta 2002 (Nařízení vlády č. 394/2002 Sb., Nařízení vlády o poskytnutí finanční pomoci v oblasti bydlení fyzickým osobám postiženým povodněmi v roce 2002), ki je začela veljati 28. avgusta 2002, in ki ureja zagotavljanje finančne pomoči v obliki prispevka iz državnega proračuna fizičnim osebam, ki so jih prizadele poplave in zemeljski plazovi zaradi prekomernega deževja. Navedena uredba med drugim določa, da se osebi, ki je na dan razglasitve nevarnega ali izrednega stanja za zadevno območje zaradi poplave uporabljala stanovanje na podlagi lastništva ali druge pravne podlage v stavbi, na kateri je bila zaradi poplave izdana pravnomočna odločba o odstranitvi objekta ali ki je bila uničena v povezavi s poplavo ali odstranjena v okviru reševalnih del, pristojni organ zagotovi prispevek v skupnem znesku 6.250 eurov (150 000 CZK).

Pogoj za zagotovitev prispevka je, da je oseba na odločilni dan stalno prebivala v odstranjenem objektu.

Država je za osebe, ki so ob poplavah ostale brez domov, zagotovila gradnjo najemniških stanovanj v višini 43 milijonov eurov, pri čemer je 35 milijonov eurov zagotovila iz Državnega sklada za stanovanjski razvoj, preostanek pa iz državnega proračuna.

Ministrstvo za okolje in prostor Republike Češke za obveščanje laične in strokovne javnosti uporablja Poplavni informacijski sistem POVIS, katerega glavna vloga je izmenjava informacij in podatkov, kot so ukrepi in načrti za obvladovanje poplavne ogroženosti.

5.2.4. NIZOZEMSKA

Nizozemska se kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno loteva ukrepov za preprečevanje poplav, pri čemer tveganje poplav v tej državi specifično izhaja iz tveganja poplav zaradi visokega plimovanja morja ter predvidenega dolgoročnega dvigovanja morske gladine zaradi posledic podnebnih sprememb.

Nizozemski poplavni program Delta je bil prenovljen leta 2021 in predstavlja celovit sistem za zaščito pred poplavami ter sistem upravljanja z vodo, zasnovan je za obvladovanje dviga morske gladine in visokega plimovanja. Kljub visokim stroškom program uspešno zagotavlja varnost pred poplavami ter ščiti dragoceno kmetijsko in industrijsko infrastrukturo. Dolgoročni projekt, katerega cilj je dokončna ureditev in varnost do leta 2050, se je začel po večji poplavi v letu 1953, med ukrepi pa zlasti vključuje visoke nasipe, jezove, pregrade in črpališča.

Program tako vključuje gradnjo visokih nasipov ob rekah in morju, kar preprečuje poplave. Z uporabo zapornic in pregrad se omogoča regulacija vodnih tokov in ščiti pred prekomernim dvigom morske gladine. Program Delta vsebuje tudi mehanizme za nenehno in stalno vzdrževanje in nadgradnjo, da bi ostal učinkovit v spreminjajočih se okoljskih razmerah. Predpisan je tudi način sodelovanja različnih sektorjev, vključno z vladnimi agencijami, inženirskimi podjetji ter lokalnimi oblastmi, kar prispeva k učinkovitemu upravljanju voda in vodenju projekta.

Financiranje protipoplavnega programa Delta je zgodovinsko potekalo iz različnih virov, predvsem iz sklada Delta, državnega proračuna in sredstev EU, ki so povezani z varstvom pred poplavami in okoljsko trajnostjo.

Pravna podlaga za nizozemski protipoplavni program Delta sta Zakon o vodah (Waterwet), ki ureja številna področja v zvezi z vodnim gospodarstvom, vključno z varstvom pred poplavami, upravljanjem z vodo, kakovostjo vode in okoljskimi vidiki, ter Zakon Delta, ki določa, da je treba vsako leto pripraviti oziroma posodobiti osnutek programa Delta. Cilj ukrepov je zagotoviti, da je Nizozemska ustrezno zaščitena pred poplavami in dobro prilagojena ekstremnim podnebnim vplivom ter da ima dobre zaloge sladke vode. Nizozemska vodna fundacija, znana tudi kot NWB Bank, je ključna finančna institucija na Nizozemskem, ki financira predvsem vodne projekte in infrastrukturo za upravljanje z vodami in zaščito pred poplavami.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 PRESOJA ADMINISTRATIVNIH POSLEDIC

Za ukrepe, ki jih predvideva zakon, se na področjih, kjer so potrebna različna administrativna in upravna navodila, skrajšuje roki, potrebni za odločitev pristojnih organov.

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Investicijam, ki se izvajajo zaradi odprave posledic poplav in plazov se namenja prednostna obravnava v upravnih in sodnih postopkih (npr. postopki izdaje gradbenih in integralnih gradbenih dovoljenj, postopki izdaje okoljevarstvenega soglasja, pritožbeni postopki in tožbe na sodišču).

Za pospešitev postopkov je mogoče določiti tudi obveznost Državne revizijske komisije, da v primeru zahtevkov za revizijo v teh primerih odloča absolutno prednostno in v predpisanem roku brez možnosti podaljšanja tega roka.

Ureditev pridobivanja podatkov centrov za socialno delo in Eko sklada iz sistema AJDA zaradi zagotavljanja preglednosti nad dodeljenimi pomočmi in zagotavljanjem, da bodo pomoč prejeli vsi, ki jo potrebujejo.

Javna objava podatkov

Zagotovila se bo javna objava na enem spletnem mestu, tako prejemnikov kot tudi donatorjev finančnih sredstev, pri čemer bo javna objava donatorjev dopustna samo z njihovim soglasjem. S predvideno ureditvijo se sledi tako zakonodaji, ki ureja varovanje osebnih podatkov, kot tudi zakonodaji, ki ureja preglednost javnih sredstev, in sicer se pri tem sledi načelu sorazmernosti.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

V poplavah 4. avgusta 2023 so voda in zemljine uničili vozila. Za vsa tako uničena vozila, ki bodo oddana v obrate za razstavljanje izrabljenih vozil, ne glede na stanje vozil, bodo izdana potrdila o uničenju. Nekaterih vozil lastniki niti ne bodo našli in jih ne bodo mogli predati v razgradnjo, zato se za ta vozila

določi, da njihovim lastnikom obveznost plačila dajatve za odjavljeno vozilo preneha tudi, če zavezanec upravni enoti, ali nosilcu javnega pooblastila poda izjavo, iz katere je razvidno, da je bilo vozilo uničeno v poplavih in plazovih. Za primere ugotovitve podaje lažne izjave je predvidena globa.

6.2 PRESOJA POSLEDIC ZA OKOLJE, VKLJUČNO S PROSTORSKIMI IN VARSTVENIMI VIDIKI

S predlaganim zakonom se posega v področje urejanja prostora z ukrepi, vezanimi na pripravo OPPN za odpravo posledic naravne nesreče, gradnjo nadomestitvenih objektov, vključno z gradnjo na neopremljenih zemljiščih, oprostitvijo plačila komunalnega prispevka za gradnjo nadomestitvenih objektov, oprostitvijo prispevka za začasne nujne objekte.

Predlog zakona predvideva ukrepe tudi za kmetijski sektor s sanacijo osuševalnih in javnih namakalnih sistemov, sanacijo kmetijskih zemljišč, načrtovanjem mokrih zadrževalnikov za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč, gradnje in umeščanja jezov, vodnih pregrad in vodne infrastrukture.

S predlogom zakona je tudi določeno, da je obnova poškodovane obstoječe vodne infrastrukture, drugih objektov, namenjenih varstvu pred škodljivim delovanjem voda in vodotokov v javnem interesu, zato so predlagani tudi zakonski ukrepi za obnovo vodne infrastrukture, drugih objektov, namenjenih varstvu pred škodljivim delovanjem voda, in vodotokov.

6.3 PRESOJA POSLEDIC ZA GOSPODARSTVO

S predlaganim zakonom se določa začasna obdavčitev bank in hranilnic, sredstva iz tega naslova pa bodo porabljena izključno za namen sanacije po poplavih in plazovih. Predlagani ukrep ne bo vplival na stabilnost bančnega sistema in ne bo ogrozil posameznih bank, se pa tako porazdeli finančno breme, ki ga sicer pretežno nosi državni proračun. S povečanjem stopnje davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO) se bo zagotovil del sredstev za sofinanciranje ukrepov in projektov, določenih s tem zakonom. Predlaga se začasno povečanje stopnje DDPO, in sicer za leta 2024, 2025, 2026, 2027 in 2028 na 22 odstotkov. Oba navedena ukrepa sta nujna in tudi sorazmerna.

Predlog zakona predvideva tudi poročila za kredite gospodarskih subjektov, pri čemer opredeljuje upravičenca do kreditov, namen kreditov, pogoje in naravo poročila. Podrobnejša opredelitev postopka poročila se določi z uredbo Vlade Republike Slovenije. Predlog zakona uvaja tudi državno pomoč gospodarskim subjektom, kot kreditojemalcem, v obliki subvencije pogodbene obrestne mere za kredite za namen financiranja obratnih sredstev v višini 30 odstotkov pogodbene obrestne mere. Sredstva se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije, izplačuje pa jih Ministrstvo za finance. Subvencija se lahko izvaja po pravilu *de minimis*.

S predlogom zakona se tudi omilijo pogoji pri dodeljevanju spodbud ter zagotovijo sredstva za investicije, ki so izjemnega pomena za razvoj slovenskega gospodarstva. Sredstva se bodo dodelila po postopku, kot je določen z Zakonom o spodbujanju investicij in pod pogoji, določenimi s tem predlogom zakona.

6.4 PRESOJA POSLEDIC ZA SOCIALNO PODROČJE

Zakon predvideva izvzetje iz izvršbe (davčne in civilne) za določene prejemke, namenjene obnovi in razvoju po poplavih in plazovih, s ciljem preprečiti, da bi bil namen, ki se s temi prejemki uresničuje, izničen. S predlaganim zakonskim ukrepom se ureja izvzetje teh prejemkov tudi iz stečajne mase v postopku osebnega stečaja. Prav tako je predvideno delovanje centra za psihosocialno pomoč in mobilnih enot centrov za socialno delo.

6.5 PRESOJA POSLEDIC ZA DOKUMENTE RAZVOJNEGA NAČRTOVANJA

Pri presoji posledic glede na dokumente razvojnega načrtovanja je treba skrbeti za skladnost z nacionalnimi dokumenti razvojnega načrtovanja, razvojnimi politikami na ravni programov, razvojnimi dokumenti Evropske unije in mednarodnih organizacij.

Namen in cilj predlaganega zakon je z dodatnimi finančnimi spodbudami v obliki povratnih in nepovratnih sredstev omogočiti pospešen razvoj poplavljenе regije. Ukrepi, predvsem pa investicije, bodo pretežno usmerjeni v odpravo in prilagajanje podnebnim spremembam. Pri načrtovanih investicijah bo v celoti spoštovano načelo »ne škodi bistveno« (DNSH - do no significant harm princip).

Višina neposredne škode nakazuje, da se bodo ukrepi in projekti izvajali vsaj naslednjih pet let in bodo pomembno vplivali na dolgoročni program razvojnega načrtovanja tako po višini kot tudi po vsebini. Navedeno pomeni, da se v Načrtu razvojnih programov na novo določajo prednostne naloge, ki se financirajo s sredstvi državnega proračuna, izvajanje tistih projektov, ki se že izvajajo, pa se ne ukinja, se pa, kjer je to mogoče, dinamika njihovega izvajanja podaljšuje.

6.6 PRESOJA POSLEDIC ZA DRUGA PODROČJA

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 IZVAJANJE SPREJETEGA PREDPISA

a) Predstavitev sprejetega zakona

Zaradi nujnosti sprejetja predloga zakona ni bil posredovan v javno objavo na e-demokracijo, predhodno pa je bil predstavljen ciljnim skupinam.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Za izvajanje zakona so pristojna ministrstva in drugi državni organi, na delovnih področjih katerih se sprejemajo ukrepi ter vladna služba za obnovo po poplavih in plazovih.

6.8 DRUGE POMEMBNE OKOLIŠČINE V ZVEZI Z VPRAŠANJI, KI JIH UREJA PREDLOG ZAKONA

V zvezi s predlogom zakona ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Nujni postopek, ki pospešuje obravnavo zakonodajnih predlogov za sprejetje zakona, zaradi hitrejše in manj obsežne narave omejuje sodelovanje javnosti, so pa bili predhodno z besedilom predloga zakona seznanjeni socialni partnerji, Informacijski pooblaščenec, Strateški svet za makroekonomska vprašanja, Svet za obnovo po poplavih, Združenje bank Slovenije, Evropska centralna banka, občine in njihova združenja, predstavniki kmetijskih organizacij, in sicer s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, Sindikatom kmetov Slovenije, Zadružno zvezo Slovenije, Zvezo slovenske podeželske mladine, Združenjem hribovskih in gorskih kmetov Slovenije, Zavodom za ribištvo Slovenije, Zvezo kmetič Slovenije, Gospodarsko zbornico Slovenije - Zbornico kmetijskih in živilskih podjetij, Zvezo društev ekoloških kmetov Slovenije ter Ribiško zvezo Slovenije, in parlamentarne stranke.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

ZNESEK PLAČILA ZUNANJIH STROKOVNJAKOV

Plačila zunanjim strokovnjakom ali pravnim osebam niso bila izvedena.

9. NAVEDENI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA, KI BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Klemen Boštjančič, minister, Ministrstvo za finance in minister v funkciji ministra za javno upravo; Ministrstvo za javno upravo
- Luka Mesec, podpredsednik vlade in minister, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Marjan Šarec, minister, Ministrstvo za obrambo in minister v funkciji ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- dr. Dominika Švarc Pipan, ministrica, Ministrstvo za pravosodje
- Simon Maljevac, minister, Ministrstvo za solidarno prihodnost
- mag. Bojan Kumer, minister, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
- dr. Darjo Felda, minister, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
- Matjaž Han, minister, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
- dr. Asta Vrečko, ministrica, Ministrstvo za kulturo
- mag. Alenka Bratušek, ministrica, Ministrstvo za infrastrukturo in ministrica v funkciji ministrice za naravne vire in prostor
- dr. Aleksander Jevšek, minister, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj
- dr. Emilija Stojmenova Duh, ministrica, Ministrstvo za digitalno preobrazbo
- dr. Valentina Prevolnik Rupel, ministrica, Ministrstvo za zdravje
- Boštjan Šefic, državni sekretar, Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
- Gordana Pipan, državna sekretarka, Ministrstvo za finance
- Nikolina Prah, državna sekretarka, Ministrstvo za finance
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka, Ministrstvo za finance
- mag. Katja Božič, državna sekretarka, Ministrstvo za finance
- Dan Juvan, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- dr. Miroslav Kranjc, državni sekretar, Ministrstvo za digitalno preobrazbo
- Matevž Frangež, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
- mag. Andrej Rajh, državni sekretar, Ministrstvo za infrastrukturo
- Mojca Ramšak Pešec, državna sekretarka, Ministrstvo za javno upravo
- dr. Blaž Germšek, državni sekretar, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- mag. Marko Koprivc, državni sekretar, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj
- Matevž Čelik Vidmar, državni sekretar, Ministrstvo za kulturo
- Jože Novak, državni sekretar, Ministrstvo za naravne vire in prostor
- Uroš Vajgl, državni sekretar, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
- dr. Igor Šoltes, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje
- dr. Klemen Ploštajner, državni sekretar, Ministrstvo za solidarno prihodnost
- Marjan Pintar, državni sekretar, Ministrstvo za zdravje
- Denis Kordež, državni sekretar, Ministrstvo za zdravje
- Eva Vodnik, državna sekretarka, Ministrstvo za zdravje
- dr. Damir Črnčec, državni sekretar, Ministrstvo za obrambo
- Rudi Medved, državni sekretar, Ministrstvo za obrambo
- mag. Aleksander Nagode, generalni direktor, Direktorat za javno premoženje, Ministrstvo za finance
- mag. Mojca Pirnat, generalna direktorica, Direktorat za proračun, Ministrstvo za finance
- mag. Miranda Groff Ferjančič, namestnica direktorja, Direktorat za proračun, Ministrstvo za finance
- mag. Tina Humar, generalna direktorica, Direktorat za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance
- Urška Cvelbar, generalna direktorica, Direktorat za finančni sistem, Ministrstvo za finance
- Janja Božič Mrzel, vodja Službe za pravne zadeve, Ministrstvo za finance

II. BESEDILO ČLENOV

PRVI DEL

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) S tem zakonom se zaradi zagotavljanja obnove in razvoja na območjih, ki so jih prizadele poplave in zemeljski plazovi 4. avgusta 2023 in zemeljski plazovi, ki so se sprožili kot neposredna posledica vremenskih razmer 4. avgusta 2023 (v nadaljnjem besedilu: poplave in plazovi), določajo ukrepi za vzpostavitev mehanizmov za obnovo in razvoj ter spremljajoči preventivni protipoplavni in protiplazovni ukrepi ter zagotavljajo viri za njihovo izvedbo ter izvedbo ukrepov po Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 88/23; v nadaljnjem besedilu: ZOPNN-F) in Zakonu o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23 in 117/23; v nadaljnjem besedilu: ZIUOPZP).

(2) Območja, ki so jih prizadele poplave in plazovi (v nadaljnjem besedilu: prizadeta območja), so v skladu s tem zakonom občine, ki so jih neposredno prizadele poplave in plazovi, v mestnih občinah pa krajevne, vaške ali četrtne skupnosti, ki so jih neposredno prizadele poplave in plazovi.

(3) S tem zakonom se za namen iz prvega odstavka tega člena spreminjajo določbe naslednjih zakonov:

1. Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US in 158/22; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2),
2. Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 39/22 – ZFU-A, 52/22 – odl. US, 87/22 – odl. US, 163/22 in 109/23 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2).

(4) S tem zakonom se za namen iz prvega odstavka tega člena odstopa od določb naslednjih zakonov:

1. Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-3),
2. Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP; v nadaljnjem besedilu: GZ-1),
3. Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 – odl. US, 62/10, 98/11 – odl. US, 109/12, 10/17 – ZPP-E in 49/23; v nadaljnjem besedilu: ZUS-1),
4. Zakona o katastru nepremičnin (Uradni list RS, št. 54/21; v nadaljnjem besedilu: ZKN),
5. Zakona o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/08; v nadaljnjem besedilu: ZDOIONUS),
6. Zakona o dajatvah za motorna vozila (Uradni list RS, št. 54/17, 112/21 – ZIUPTG in 62/23 – ZIAG; v nadaljnjem besedilu: ZDajMV),
7. Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-2),
8. Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A, 29/23 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZCes-2),
9. Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F; v nadaljnjem besedilu: ZJN-3),
10. Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-11, 60/17 in 72/19; v nadaljnjem besedilu: ZPVPJN),

11. Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1),
12. Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 (Uradni list RS, št. 175/20; v nadaljnjem besedilu: ZSISV26),
13. Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23 in 117/23),
14. Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19, 189/20 – ZFRO, 54/22 – ZUPŠ-1 in 76/23 – ZŠolPre-1B; v nadaljnjem besedilu: ZUPJS),
15. Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin (Uradni list RS, št. 77/17, 33/19, 66/19 in 54/23 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZMVN-1),
16. Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZKZ),
17. Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 27/16; v nadaljnjem besedilu: ZKZ-E),
18. Zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 79/17; v nadaljnjem besedilu: ZKZ-F),
19. Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo, 61/17 – GZ, 54/22 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZRud-1),
20. Zakona o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 30/18 in 54/21; v nadaljnjem besedilu: ZVZelP-1),
21. Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21 in 121/22 – ZUOKPOE; v nadaljnjem besedilu: ZSROVE),
22. Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18, 66/19, 172/21 in 105/22 – ZZNŠPP; v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2),
23. Zakona o Slovenskem odškodninskem skladu (Uradni list RS, št. 21/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/16 – ZGGLRS, 55/17, 174/20 – ZIPRS2122 in 140/22 – ZSDH-1A; v nadaljnjem besedilu: ZSOS),
24. Zakona o spodbujanju investicij (Uradni list RS, št. 13/18, 204/21, 29/22 in 65/23; v nadaljnjem besedilu: ZSInv),
25. Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR; v nadaljnjem besedilu: ZSPDSLS-1),
26. Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVetL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US, 27/17, 59/19, 189/20 – ZFRO, 90/21, 18/23 – ZDU-10 in 77/23 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: SZ-1),
27. Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZVO-2),
28. Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu: ZV-1),
29. Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ŽSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10; v nadaljnjem besedilu: ZON).

(5) S tem zakonom se za namen iz prvega odstavka tega člena določajo sistemski in začasni ukrepi na področjih poroštvene sheme, povratnih in nepovratnih sredstev za pomoč gospodarstvu, občinam in prebivalstvu, cestne in železniške infrastrukture, energetske gospodarske javne infrastrukture in občinske javne infrastrukture, urejanja vodotokov, odprave posledic poplav in plazov, samooskrbe z električno energijo iz obnovljivih virov energije, davčne politike, izvetja prejemkov iz izvršbe in stečajne mase, kulturne dediščine, javnega naročanja, digitalne preobrazbe, monitoringa zdravstvenega stanja ljudi in izvajanja programov duševnega zdravja ter nujenja psihosocialne pomoči, koordinacijskih organizacijskih ukrepov in javne objave podatkov.

2. člen
(časovna veljavnost ukrepov)

Če s tem zakonom ni določeno drugače, ukrepi iz tretjega in četrtega dela tega zakona veljajo do 31. decembra 2028.

3. člen
(prednostna obravnava)

Zaradi izvedbe ukrepov po tem zakonu, katerih cilj je zagotovitev čim hitrejše obnove in razvoja prizadetih območij, se vsi postopki, ki so potrebni za zagotovitev teh ukrepov, izvajajo prednostno.

DRUGI DEL

SPREMEMBE ZAKONOV

I. Zakon o dohodnini

4. člen

V ZDoh-2 se 133. člen spremeni tako, da se glasi:

»133. člen

(oprostitvev dohodnine od obresti, ki jih doseže rezident na denarne depozite pri bankah in hranilnicah ter obresti od vrednostnih papirjev)

Seštevek davčnih osnov od obresti, ki jih doseže rezident:

1. na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, in
2. od vrednostnih papirjev, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani v letih 2024, 2025 ali 2026 na podlagi zakona, ki ureja javne finance, ter v okviru ponudbe vrednostnega papirja javnosti ponujeni izključno fizičnim osebam, se zmanjša za 1.000 eurov.«.

5. člen

V 134. členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Ne glede na drugi, tretji in peti odstavek tega člena se dohodnina od obresti, ki jih doseže rezident:

1. na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, in
2. od vrednostnih papirjev, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani v letih 2024, 2025 ali 2026 na podlagi zakona, ki ureja javne finance, ter v okviru ponudbe vrednostnega papirja javnosti ponujeni izključno fizičnim osebam, izračuna in plača na letni ravni.«.

II. Zakon o davčnem postopku

6. člen

V 325. členu ZDavP-2 se sedmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(7) Ne glede na prvi do šesti in osmi odstavek tega člena dohodnino od obresti, ki jih doseže rezident:

1. na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, ter pri bankah drugih držav članic EU, in

2. od vrednostnih papirjev, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani v letih 2024, 2025 ali 2026 na podlagi zakona, ki ureja javne finance, ter v okviru ponudbe vrednostnega papirja javnosti ponujeni izključno fizičnim osebam,

ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.«.

7. člen

V 326. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Napovedi za odmero dohodnine iz sedmega odstavka 325. člena tega zakona ni dolžan vložiti davčni zavezanec rezident, katerega skupni znesek obresti:

1. na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, ter pri bankah drugih držav članic EU, in

2. od vrednostnih papirjev, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani v letih 2024, 2025 ali 2026 na podlagi zakona, ki ureja javne finance, ter v okviru ponudbe vrednostnega papirja javnosti ponujeni izključno fizičnim osebam,

dosežen v davčnem letu, ne presega zneska tovrstnih obresti, oproščenega dohodnine z zakonom, ki ureja dohodnino.«.

TRETJI DEL

ODSTOP OD DOLOČB DOLOČENIH ZAKONOV

I. Zakon o urejanju prostora

8. člen

(OPPN s spremembo namenske rabe prostora)

Ne glede na prvo alinejo prvega odstavka 130. člena ZUreP-3 lahko občina na prizadetem območju z OPPN v delu ali celotnem območju urejanja spremeni tudi namensko rabo prostora in prostorske izvedbene pogoje brez predhodne spremembe OPN zaradi gradnje nadomestitvenih objektov in objektov, ki so s sklepom vlade iz 151.c člena ZIUOPZP predvideni za odstranitev, če je to v skladu s cilji prostorskega razvoja občine, pravnimi režimi in varstvenimi usmeritvami in gre za spremembo namenske rabe prostora na obstoječih stavbnih zemljiščih, ob upoštevanju dopustnih sprememb, določenih v 309. členu ZUreP-3.

9. člen

(lokacijska preveritev za nadomestitvene objekte in vodno infrastrukturo)

(1) Ne glede na prvi odstavek 134. člena ZUreP-3 lahko občina na prizadetem območju z lokacijsko preveritvijo načrtuje tudi:

- manjšo širitev območja stavbnih zemljišč oziroma manjšo spremembo podrobnejše namenske rabe prostora in prostorske izvedbene pogoje zaradi gradnje posamičnih nadomestitvenih objektov in objektov, ki so s sklepom vlade iz 151.c člena ZIUOPZP predvideni za odstranitev (v nadaljnjem besedilu: sprememba stavbnih zemljišč), in
- vodno infrastrukturo, namenjeno odpravi posledic poplav in plazov.

(2) Občina lahko z lokacijsko preveritvijo načrtuje spremembo stavbnih zemljišč, če so izpolnjeni naslednji pogoji, da:

- sprememba stavbnih zemljišč ne presega 3000 m² in se območje spremembe stavbnih zemljišč poveča za največ 80 odstotkov velikosti obstoječega stavbnega zemljišča;
- je območje manjše širitve stavbnih zemljišč neposredno fizično povezano z območjem stavbnih zemljišč enake namenske rabe prostora v veljavnih občinskih prostorskih aktih in gre za funkcionalno zaokrožitev obstoječe pozidave ali za manjšo spremembo podrobnejše namenske rabe prostora ob upoštevanju pogojev iz 309. člena ZureP-3;
- je na območju spremembe stavbnih zemljišč zagotovljena minimalna komunalna oskrba oziroma je izvedbo minimalne komunalne oskrbe mogoče realizirati na ekonomsko racionalen način;
- sprememba stavbnih zemljišč bistveno ne posega v varstvena, zavarovana, ogrožena in druga območja, na katerih je na podlagi predpisov vzpostavljen poseben pravni režim ali pravna omejitev, razen v primerih, ko načrtovani posegi niso v nasprotju s temi režimi ali pravnimi omejitvami;
- načrtovane ureditve niso poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ali poseg v okolje, za katerega je treba izvesti predhodni postopek, in
- širitev območja stavbnih zemljišč ni v nasprotju s strateškimi usmeritvami občine.

(3) Občina lahko z lokacijsko preveritvijo načrtuje vodno infrastrukturo, namenjeno odpravi posledic poplav in plazov, če ne gre za poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ali poseg v okolje, za katerega je treba izvesti predhodni postopek, in so izpolnjeni naslednji pogoji, da:

- gre za obnovo in nadgradnjo obstoječe vodne infrastrukture,
- gre za novogradnjo vodne infrastrukture, s katero se funkcionalno povezujejo obstoječi objekti, naprave ali ureditve vodne infrastrukture.

10. člen **(postopek lokacijske preveritve)**

(1) Ne glede na 138. člen ZureP-3 se na prizadetem območju postopek lokacijske preveritve iz prejšnjega člena vodi v skladu s tem členom.

(2) Za lokacijsko preveritev iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena občinski urbanist pripravi izhodišča. Vladna služba, pristojna za obnovo po poplavih in plazovih, zagotovi dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (v nadaljnjem besedilu: dokumentacija) in elaborat lokacijske preveritve, ki ga izdelata oseba, ki izpolnjuje pogoje za pooblaščenega prostorskega načrtovalca v skladu s predpisi, ki urejajo arhitekturno in inženirsko dejavnost.

(3) Za lokacijsko preveritev iz druge alineje prvega odstavka prejšnjega člena Direkcija Republike Slovenije za vode zagotovi dokumentacijo in elaborat lokacijske preveritve, ki ga izdelata oseba, ki izpolnjuje pogoje za pooblaščenega prostorskega načrtovalca v skladu s predpisi, ki urejajo arhitekturno in inženirsko dejavnost.

(4) V elaboratu lokacijske preveritve se utemelji izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega člena, načrtujejo prostorske ureditve, namenska raba prostora in prostorski izvedbeni pogoji. Občinski urbanist preveri skladnost elaborata lokacijske preveritve s tem zakonom.

(5) Občina skliče lokacijsko obravnavo z nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci praviloma na mestu spremembe stavbnih zemljišč oziroma na mestu vodne infrastrukture ter jim pošlje elaborat lokacijske preveritve in dokumentacijo najmanj 15 dni pred datumom lokacijske obravnave. Nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci v roku iz prejšnjega stavka predložijo zahtevo za dopolnitev gradiva, spremembo ali dopolnitev načrtovanih rešitev ali predložijo mnenje, da k načrtovanim rešitvam nimajo

pripomb. Nosilcu urejanja prostora ali mnenjedajalcu, ki je predložil mnenje brez pripomb, se ni treba udeležiti lokacijske obravnave.

(6) Vladna služba, pristojna za obnovo po poplavih in plazovih, pripravi zapisnik lokacijske obravnave in ga pošlje vsem nosilcem urejanja prostor in mnenjedajalcem. Ti v sedmih dneh potrdijo zapisnik lokacijske obravnave oziroma predložijo pripombe k zapisniku. Če v roku iz prejšnjega stavka pripombe niso predložene, se šteje, da se z zapisnikom strinjajo, razen v primeru pripomb, ki se nanašajo na varovanje območij Natura 2000. Usklajen zapisnik potrdijo občina, izdelovalec elaborata lokacijske preveritve, vladna služba, pristojna za obnovo po poplavih in plazovih, in odgovorni projektant. Potrjen zapisnik lokacijske obravnave šteje kot pridobljena mnenja vseh nosilcev urejanja prostora k elaboratu lokacijske preveritve. Potrjen zapisnik lokacijske obravnave nadomešča mnenja iz 2. točke 46. člena GZ-1 in se ne glede na 2. točko prvega odstavka 54. člena GZ-1 šteje, da so k nameravani gradnji pridobljena ustrezna mnenja in je nameravana gradnja skladna s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj, v skladu s četrnim odstavkom 43. člena GZ-1.

(7) Pred obravnavo na občinskem svetu se gradivo javno razgrne za 15 dni na spletni strani občine, javnost pa ima v tem času možnost predložitve predlogov in pripomb. O javni objavi se pisno obvestijo lastniki zadevnih zemljišč in lastniki sosednjih zemljišč.

(8) Občinski urbanist pripravi gradivo za obravnavo na občinskem svetu, ki vključuje tudi stališče do pripomb in predlogov javnosti in zapisnik lokacijske obravnave.

(9) Sklep o lokacijski preveritvi vsebuje navedbo zemljišča, na katero se nanaša lokacijska preveritev, in v primeru lokacijske preveritve:

- iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena grafični prikaz območja širitve stavbnih zemljišč ali prikaz območja spremembe podrobnejše namenske rabe prostora z določitvijo nove podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev vključno z izvedbeno regulacijo prostora na območju objektov za odstranitev, določenih v sklepu vlade iz 151.c člena ZIUOPZP za tiste objekte, za katere se določa nadomestitev s to lokacijsko preveritvijo, ali
- iz druge alineje prvega odstavka prejšnjega člena grafični prikaz območja vodne infrastrukture z določitvijo namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev.

(10) Občina sprejme sklep o lokacijski preveritvi in ga objavi v uradnem glasilu. Elaborat lokacijske preveritve se objavi na spletni strani občine in v prostorskem informacijskem sistemu.

11. člen **(plačilo stroškov lokacijske preveritve)**

Ne glede na 139. člen ZUreP-3 se na prizadetem območju za izvedbo lokacijske preveritve ne plača nadomestilo stroškov lokacijske preveritve.

12. člen **(posledice in veljavnost lokacijske preveritve)**

(1) Občina vključi sklep o lokacijski preveritvi, sprejet za namen iz prve alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona, v OPN v skladu s prvim odstavkom 125. člena ZUreP-3 ali ob naslednjih spremembah in dopolnitvah OPN. Sklep o lokacijski preveritvi preneha veljati 31. decembra 2028, če v tem času ni bila vložena nobena popolna vloga za izdajo gradbenega dovoljenja.

(2) Sklep o lokacijski preveritvi, sprejet za namen iz druge alineje prvega odstavka 9. člena tega zakona, se vključi v OPN v skladu s prvim odstavkom 125. člena ZUreP-3 ali ob naslednjih spremembah in dopolnitvah OPN.

13. člen **(priprava OPPN za odpravo posledic poplav in plazov)**

(1) Ne glede na osmi odstavek 131.a člena ZUreP-3 se lahko sklep o pripravi OPPN za obnovo, ki je potreben zaradi načrtovanja prostorskih ureditev na prizadetem območju, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije tudi po izteku šestmesečnega roka od te nesreče, če se pri nadaljnjem razvoju območja zaradi geoloških, hidroloških, geomehanskih, infrastrukturnih, gospodarskih, urbanističnih, funkcionalnih, prostorskih ali okoljskih razmer to izkaže kot potrebno, vendar najkasneje do 4. avgusta 2026.

(2) Če se z OPPN za obnovo načrtujejo območja iz tretjega odstavka 64. člena ZUreP-3, se ne glede na tretji odstavek 64. člena ZUreP-3 lahko urbanistične, arhitekturne in krajinske rešitve pridobijo tudi z alternativnimi oblikami natečaja.

14. člen (program opremljanja)

(1) Ne glede na 163. člen ZUreP-3 se zaradi poplav in plazov program opremljanja ne izdelava, če se gradnja komunalne opreme za opremljanje zemljišč za nadomestitvene objekte v celoti financira iz drugih virov.

(2) Program opremljanja se ne izdelava tudi, če se iz drugih virov financira samo del sredstev, potrebnih za opremljanje, če nova komunalna oprema služi samo za opremljanje zemljišč za nadomestitvene objekte.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka se del sredstev, ki jih občina nameni za opremljanje zemljišč, namenjenih nadomestitvi objektov, poškodovanih v naravni nesreči, šteje za namensko plačilo lastnih sredstev občine za izvajanje ukrepov odprave posledic nesreč iz četrtega odstavka 17. člena Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo, 90/07, 102/07, 40/12 – ZUJF, 17/14, 163/22, 18/23 – ZDU-1O, 88/23 in 95/23 – ZIUOPZP; v nadaljnjem besedilu: ZOPNN).

15. člen (gradnja na neopremljenih zemljiščih)

(1) Ne glede na tretji in četrti odstavek 157. člena ZUreP-3 je zaradi poplav in plazov dopustna gradnja nadomestitvenih objektov tudi na neopremljenih ali delno opremljenih stavbnih zemljiščih ali na zemljiščih, ki še niso opremljena z gospodarsko javno infrastrukturo, ki jo objekt potrebuje za svoje delovanje, če se hkrati z gradnjo objektov zagotavlja opremljanje zemljišč, čeprav za opremljanje še ni sprejet program opremljanja ali sklenjena pogodba o opremljanju.

(2) Za dokazovanje minimalne komunalne oskrbe občina predloži izjavo, da se bo opremljanje izvajalo hkrati z gradnjo objektov.

(3) Za nadomestitvene objekte, ki se gradijo na zemljiščih, ki še niso opremljena, se uporabno dovoljenje lahko izda, če je bila zgrajena in predana v uporabo vsa predvidena komunalna oprema ter objekti in omrežja druge gospodarske javne infrastrukture, ki je potrebna za zagotovitev opremljenosti zemljišč.

16. člen (oprostitvev plačila komunalnega prispevka za nadomestitveno gradnjo objektov)

(1) Ne glede na prvi odstavek 240. člena ZUreP-3 se v primeru nadomestne gradnje na prizadetem območju in nadomestitvenega objekta komunalni prispevek v obsegu nadomeščene objekta za novo in obstoječo komunalno opremo ne plača.

(2) Oprostitev iz prejšnjega odstavka se ne morejo uveljavljati za objekte, ki so nadomestitev nelegalnih objektov.

17. člen
(javna korist in postopek razlastitve)

(1) Ne glede na zakon, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitev lastninske pravice, se za uresničitev namena iz 151.a člena ZIUOPZP šteje, da je javna korist za nepremičnine, na katerih so predvideni objekti za odstranitev, izkazana s sklepom vlade iz prvega odstavka 151.c člena ZIUOPZP.

(2) Lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah, na katerih so predvideni objekti za odstranitev, se v javno korist odvzame po postopku in na način, določen z zakonom, ki ureja razlastitev nepremičnin in omejitev lastninske pravice, razen če ta zakon ne določa drugače.

18. člen
(nujni razlastitveni postopek)

(1) Razlastitveni postopki za nepremičnine, na katerih so predvideni objekti za odstranitev po sklepu vlade iz prvega odstavka 151.c člena ZIUOPZP, se štejejo za nujne postopke, pritožba zoper odločbo o razlastitvi ne zadrži prenosa lastninske pravice. Država prevzame posest na razlaščenih nepremičninah v šestih mesecih od vročitve odločbe o razlastitvi razlastitvenemu zavezancu.

(2) Država mora pri notarju položiti znesek v višini odškodnine za nepremičnino, kot izhaja iz ocenjevanja vrednosti nepremičnin in nadomestil za škodo, in varščino za morebitno škodo, povzročeno z nujnim postopkom, v višini ene polovice ocenjene odškodnine. Varščina se vračuna v odškodnino za razlaščeno nepremičnino, če pa jo presega, se v preseženem delu vrne razlastitvenemu upravičencu. Upravni organ, pri katerem se vodi razlastitveni postopek, ne sme izdati odločbe o razlastitvi, preden mu s strani države ni predloženo dokazilo o položitvi odškodnine in varščine.

(3) V notarskem zapisu ali zapisniku o prevzemu denarja v hrambo mora biti določen rok hrambe zneska iz prejšnjega odstavka do izpolnitve pogoja za izplačilo odškodnine. Kot pogoj za izplačilo razlastitvenemu zavezancu ali drugi upravičeni osebi mora biti določena predložitev sporazuma o odškodnini ali pravnomočne odločbe o razlastitvi in dokazilo, da razlastitveni zavezanec razlaščene nepremičnine nima več v posesti.

19. člen
(nadomestitveni objekt kot oblika odškodnine)

(1) Če lastnik nepremičnine z objektom za odstranitev, ki je določen s sklepom vlade iz 151.c člena ZIUOPZP, zavrne ponudbo, s katero mu država ponudi nadomestilo v naravi, in zavrne ponudbo za odkup, pripravljeno na podlagi ocenjene vrednosti nepremičnine ter ocenjenih nadomestil za škodo in drugih stroškov v skladu z določbami ZUreP-3, mu država lahko ponudi nadomestitveni objekt, če ga za ta namen gradi na drugi lokaciji.

(2) V pogodbi namesto razlastitve, v kateri se lastniku iz prejšnjega odstavka ponudi nadomestitveni objekt, se navede rok, do kdaj država zgradi nadomestitveni objekt in ga preda v last in posest. V pogodbi se določi tudi obveznost države, da lastniku in osebam, ki živijo skupaj z njim, do predaje nadomestitvenega objekta plačuje tržno najemnino za objekt, v katerega se začasno namestijo. Če lastnik in osebe, ki živijo skupaj z njim, odklonijo začasno namestitev, se to v pogodbi izrecno določi in določi tudi, da v objektu za odstranitev iz prejšnjega odstavka bivajo na lastno odgovornost in v primeru nastanka škode nimajo odškodninskega zahtevka proti državi.

(3) Vrednost nepremičnin z objekti za odstranitev iz prvega odstavka 151.c člena ZIUOPZP se ugotavlja na datum 31. julij 2023.

20. člen
(prispevek začasne nujne objekte)

Ne glede na prvi odstavek 244. člena ZUreP-3 se prispevek začasne nujne objekte na prizadetih območjih, ki se postavijo zaradi obvladovanja razmer na prizadetih območjih, ne odmerja.

II. Gradbeni zakon

21. člen

(gradnja objektov zaradi odprave posledic poplav in plazov)

(1) Gradnja objektov zaradi odprave posledic poplav in plazov je gradnja na prizadetih objektih, gradnja razvojnega in prednostnega cestnega infrastrukturnega projekta iz 68. člena tega zakona ter gradnja nadomestitvenih objektov iz 82. člena tega zakona in z njimi povezana gradnja infrastrukture.

(2) Prizadeti objekti so objekti, ki so bili poškodovani v poplavah in plazovih in so zavedeni v evidenci naravnih nesreč, vpisanih v aplikacijo AJDA, ali Programu odprave posledic za državno infrastrukturo.

(3) Na osrednjem spletnem mestu državne uprave Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje iz aplikacije AJDA objavi podatke o prizadetih objektih kot seznam, ki vsebuje podatke o parcelni številki, katastrski občini, vrsti objekta oziroma nepremičnine in centroid.

22. člen

(odstranitev objekta)

Ne glede na prvi odstavek 5. člena in tretjo alinejo prvega odstavka 6. člena GZ-1 za odstranitev objekta iz 151.a člena ZIUOPZP gradbenega dovoljenja ni treba pridobiti oziroma prijave začetka gradnje ni treba izvesti.

23. člen

(nujna rekonstrukcija)

Ne glede na tretji odstavek 5. člena GZ-1 se pri rekonstrukciji, ki je nujna za zmanjšanje ali odpravo posledic poplav in plazov in s katero se vzpostavi prejšnje stanje prizadetega objekta, lahko lega, gabariti in zunanost objekta spremenijo v obsegu manjših dopustnih odstopanj iz 79. člena GZ-1, če se prijavi začetka gradnje priložita projektna dokumentacija za izvedbo gradnje in vodno soglasje, če je to predpisano, ter se dela začnejo najpozneje do 31. julija 2026.

24. člen

(rok za izdajo projektnih pogojev)

Ne glede na tretji odstavek 42. člena GZ-1 in druge predpise, ki določajo rok za izdajo projektnih in drugih pogojev, mnenjedajalec izda projektne pogoje za izdelavo projektne dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja za gradnjo objektov zaradi odprave posledic poplav in plazov v 15 dneh od prejema zahteve za njihovo izdajo.

25. člen

(rok za pridobivanje mnenj v postopku za izdajo gradbenega dovoljenja)

Ne glede na peti odstavek 43. člena GZ-1 mnenjedajalec predloži mnenje k zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo objektov zaradi odprave posledic poplav in plazov v 30 dneh od prejema popolne zahteve za izdajo mnenja, ne glede na to, ali je v posebnem zakonu predpisan drugačen rok.

26. člen

(domneva izdanega mnenja)

Ne glede na prvi odstavek 47. člena in prvi odstavek 65. člena GZ-1 se šteje, da je mnenje k zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo objektov zaradi odprave posledic poplav in plazov priloženo in gradnja skladna s predpisi s področja mnenjedajalca, če mnenje ni bilo izdano v roku iz prejšnjega člena, razen mnenj, ki se nanašajo na presojo sprejemljivosti vplivov na območje Natura 2000.

27. člen
(pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja)

Ne glede na 2. točko prvega odstavka 54. člena GZ-1 se šteje, da je k nameravani gradnji mnenje pridobljeno tudi, če gre za primer iz prejšnjega člena.

28. člen
(rok za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja)

Ne glede na drugi odstavek 70. člena GZ-1 je rok za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja za gradnjo razvojnega in prednostnega cestnega infrastrukturnega projekta iz 68. člena tega zakona tri mesece od vložitve popolne zahteve za njegovo izdajo.

29. člen
(rok za vložitev tožbe zoper integralno gradbeno dovoljenje)

Ne glede na četrti odstavek 71. člena GZ-1 je rok za vložitev tožbe zoper integralno gradbeno dovoljenje, izdano za gradnjo objektov zaradi odprave posledic poplav in plazov, ter zoper soglasja po drugih predpisih za gradnjo, za katero ni potrebno gradbeno dovoljenje, za stranskega udeleženca 15 dni od dneva vročitve dovoljenja, za nevladne organizacije in za civilno iniciativo iz drugega odstavka 71. člena GZ-1 pa 15 dni od objave integralnega gradbenega dovoljenja v skladu z osmim odstavkom 70. člena GZ-1.

30. člen
(izredno podaljšanje veljavnosti gradbenih dovoljenj)

Ne glede na prvi odstavek 59. člena GZ-1 se veljavnost gradbenih dovoljenj za gradnjo objektov na prizadetem območju in vseh objektov, ki se financirajo iz proračuna Republike Slovenije, ki bi jim veljavnost do 31. decembra 2025 prenehala, podaljša za dve leti.

31. člen
(vodno soglasje v postopku izdaje dovoljenja za objekt daljšega obstoja)

(1) Ne glede na drugi odstavek 146. člena GZ-1 se zahtevi za izdajo dovoljenja za objekt daljšega obstoja na prizadetem območju priloži tudi vodno soglasje, če je to predpisano v skladu z zakonom, ki ureja vode.

(2) Ne glede na četrti odstavek 146. člena GZ-1 se v postopku izdaje dovoljenja za objekt daljšega obstoja na prizadetem območju preveri tudi, ali je bilo izdano vodno soglasje iz prejšnjega odstavka.

III. Zakon o upravnem sporu

32. člen
(rok za vložitev tožbe zoper gradbeno dovoljenje)

Ne glede na prvi odstavek 28. člena ZUS-1 je tožbo treba vložiti v 15 dneh od vročitve odločbe o gradbenem dovoljenju za gradnjo objektov zaradi odprave posledic poplav in plazov.

IV. Zakon o katastru nepremičnin

33. člen (parcelacija)

(1) Ne glede na 76. člen ZKN se parcelacija parcel na prizadetih območjih izvede brez predhodnega postopka ureditve meje pred delitvijo parcel.

(2) Če se na podlagi obstoječih podatkov arhiva katastrskih meritev oceni, da je treba izvesti lokacijsko izboljšavo grafičnih podatkov katastra nepremičnin, se na prizadetih območjih parcelacije po tem členu izvedejo po predhodno izvedenem postopku lokacijske izboljšave grafičnih podatkov katastra nepremičnin.

(3) Upravni del postopka parcelacije iz prvega odstavka tega člena izvede Geodetska uprava Republike Slovenije po uradni dolžnosti, ko ji vladna služba, pristojna za obnovo po poplavah in plazovih, pošlje obvestilo za izvedbo parcelacije v skladu s tem členom.

(4) Inženirski del postopka parcelacije iz prvega odstavka tega člena izvede geodetsko podjetje s seznanitvijo lastnikov o novem stanju parcel brez mejne obravnave na terenu in brez označitve mej parcel v naravi. Nenavzočnost vabljenih lastnikov ali njihovo nestrinjanje z izvršeno parcelacijo po tem členu ne zadrži postopka vpisa sprememb glede novonastalih parcel v kataster nepremičnin. Pritožba zoper odločbo o parcelaciji ne zadrži izvršitve te odločbe.

(5) V postopku parcelacije po tem členu se pridobivajo in uporabljajo podatki, uporabljeni za izdelavo projektov sanacije cest in vodotokov, ali izdelani posnetki stanja po izvedeni sanaciji oziroma se podatki pridobivajo od vladne službe, pristojne za obnovo po poplavah in plazovih.

34. člen (kataster nepremičnin)

(1) Ne glede na drugi odstavek 93. člena ZKN Geodetska uprava Republike Slovenije zagotovi izdelavo elaborata za vpis podatkov o nadomestni stavbi ali nadomestitveni stavbi, zgrajeni zaradi odprave posledic poplav in plazov, v kataster nepremičnin po uradni dolžnosti.

(2) Podatke o gradnji nadomestne stavbe ali nadomestitvene stavbe iz prejšnjega odstavka pridobi Geodetska uprava Republike Slovenije neposredno od subjektov, ki so investitorji nadomestne stavbe ali nadomestitvene stavbe, oziroma od vladne službe, pristojne za obnovo po poplavah in plazovih.

V. Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb

35. člen (določitev hišnih števil)

(1) Ne glede na 27. člen ZDOIONUS nadomestnim stavbam ali nadomestitvenim stavbam, zgrajenim zaradi odprave posledic poplav in plazov, Geodetska uprava Republike Slovenije določi hišne številke po uradni dolžnosti.

(2) V postopku določitve hišne številke v skladu s tem členom se za nadomestne stavbe in nadomestitvene stavbe ne preverja izpolnjevanje pogoja iz četrtega odstavka 81. člena GZ-1 za stavbo, ki je dokončana in ima s strani vladne službe, pristojne za obnovo po poplavah in plazovih, predloženo pozitivno strokovno mnenje k projektni dokumentaciji izvedenih del.

(3) Po določitvi hišne številke v skladu s tem členom Geodetska uprava Republike Slovenije poskrbi za naročilo izdelave tablice s hišno številko in zagotovi njeno plačilo.

VI. Zakon o dajatvah za motorna vozila

36. člen

(prenehanje obveznosti plačila dajatve za odjavljeno vozilo)

Ne glede na šesti in sedmi odstavek 16. člena ZDajMV obveznost plačila dajatve za odjavljeno vozilo preneha tudi, če zavezanec upravni enoti ali nosilcu javnega pooblastila predloži pisno izjavo, iz katere je razvidno, da je bilo vozilo odplavljeno ali zasuto v poplavah in plazovih ter ni bilo najdeno in predano v razgradnjo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. Če je bil za tako vozilo v času od 4. avgusta 2023 do uveljavitve tega zakona izdan plačilni nalog za plačilo dajatve za odjavljeno vozilo, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo na podlagi pisne izjave zavezanca iz prejšnjega stavka plačilni nalog odpravi in postopek ustavi. Če je v primeru iz prejšnjega stavka zavezanec dajatev za odjavljeno vozilo že plačal, mu Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo plačani znesek vrne v 30 dneh od prejema pisne zahteve s priloženim potrdilom o plačilu.

VII. Zakon o elektronskih komunikacijah

37. člen

(obveznost polaganja prazne kabelske kanalizacije)

Ne glede na osmi odstavek 12. člena ZEKom-2 morajo investitorji pri gradnji ali obnovi gospodarske javne infrastrukture, ki je bila uničena ali poškodovana zaradi poplav in plazov in se njena gradnja oziroma obnova financira iz javnih sredstev, vanjo položiti dovolj zmogljivo prazno kabelsko kanalizacijo ne glede na podatke iz evidence iz 15. člena ZEKom-2. Tako zgrajena kabelska kanalizacija je pod enakimi pogoji na voljo vsem fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo.

38. člen

(ustanovitev služnosti za gradnjo zelo visokozmogljivih javnih komunikacijskih omrežij)

(1) Ne glede na tretji in sedmi odstavek 27. člena ZEKom-2 je služnost pri gradnji zelo visokozmogljivih javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti, razen služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih, na prizadetih območjih neodplačna.

(2) Ukrep iz prejšnjega odstavka je državna pomoč, ki se lahko izvaja po pravilu *de minimis* v skladu s 130. členom tega zakona.

VIII. Zakon o cestah

39. člen

(nepotrebnost soglasja za posege v varovalnem pasu javne ceste)

Ne glede na drugi in četrti odstavek 76. člena ter drugi in tretji odstavek 109. člena ZCes-2 soglasje upravljavca ceste ni potrebno v primerih gradnje na obstoječih objektih, ki so bili poškodovani ali uničeni zaradi poplav in plazov, če se z deli ne posega zunaj linije objekta proti cestnemu zemljišču oziroma se najbolj izpostavljena točka fasade proti cestnemu zemljišču ne spreminja.

40. člen

(podatki o stanju mostov na občinskih javnih cestah)

(1) Ne glede na prvi odstavek 50. člena in prvi odstavek 115. člena ZCes-2 v primeru nesporočenih ali pomanjkljivih podatkov o stanju mostov na občinskih javnih cestah na prizadetih območjih s strani občine, podatke pridobi oziroma dopolni vladna služba, pristojna za obnovo po poplavih in plazovih. Z namenom vnosa pridobljenih podatkov v evidenco o javnih cestah, se podatki posredujejo občini, na območju katere so bili zbrani, in Direkciji Republike Slovenije za infrastrukturo.

(2) Vladna služba, pristojna za obnovo po poplavih in plazovih, pridobi podatke o stanju mostov na občinskih javnih cestah na prizadetih območjih najpozneje do 31. decembra 2024.

IX. Zakon o javnem naročanju

41. člen (izločeni sklopi)

Ne glede na prvi odstavek 21. člena ZJN-3 lahko naročnik, ki je zavezan uporabljati pravila javnega naročanja, odda javna naročila gradnje, namenjena za obnovo in razvoj na prizadetih območjih, za posamezne izločene sklope brez uporabe postopkov iz ZJN-3, če je ocenjena vrednost izločenih sklopov brez DDV nižja od 1.000.000 eurov, vendar skupna vrednost sklopov, oddanih brez uporabe postopkov iz ZJN-3, ne sme presegati 20 odstotkov skupne vrednosti vseh sklopov, na katere je bilo razdeljeno javno naročilo gradnje. Za ta naročila mora naročnik upoštevati drugi odstavek 21. člena ZJN-3.

42. člen (javno naročanje samoupravnih lokalnih skupnosti)

Četrty odstavek 66. člena ZJN-3 se za javna naročila, namenjena za obnovo in razvoj na prizadetih območjih, ne uporablja.

43. člen (odstop od obvezne izvedbe projektne natečaja)

Za javna naročila, namenjena za obnovo in razvoj na prizadetih območjih, uporaba tretjega odstavka 100. člena ZJN-3 ni obvezna.

X. Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja

44. člen (prednostno odločanje Državne revizijske komisije)

Ne glede na določbe 37. in 37.a člena ZPVPJN o zahtevku za revizijo, s katerim se očitajo kršitve v postopku oddaje javnega naročila, namenjenega za obnovo in razvoj na prizadetih območjih, odloča Državna revizijska komisija prednostno. O njem mora odločiti in izdati sklep najpozneje v desetih delovnih dneh od prejema popolnega zahtevka in celotne dokumentacije, brez možnosti podaljšanja roka.

XI. Zakon o varstvu kulturne dediščine

45. člen (prenos lastninske pravice na spomeniku)

(1) Ne glede na določbo petega odstavka 6. člena ZVKD-1 se lahko na prizadetih območjih odtuji nepremičnina, ki je pozidano zemljišče, stavba ali njen del, ki leži na arheološkem najdišču, in njena raba ne ogroža obstoja in varstva arheološkega najdišča, ter pod pogoji iz šestega odstavka 6. člena

ZVKD-1 arheološko najdišče v lasti države, pokrajine ali občine, če gre za prenos lastninske pravice na spomeniku med državo, pokrajinami ali občinami.

(2) Odločitev o odtujitvi spomenikov iz prejšnjega odstavka sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) za spomenike v lasti države, za spomenike v lasti pokrajine ali občine pa pristojni organ pokrajine ali občine, ki je lastnica spomenika.

46. člen **(izvajanje raziskav)**

(1) Ne glede na 2. in 3. točko prvega odstavka 85. člena ZVKD-1 lahko vodijo in izvajajo predhodne raziskave iz druge alineje drugega odstavka 34. člena ZVKD-1 in pripravljajo konservatorske načrte za spomenike v lasti države na prizadetih območjih tudi drugi usposobljeni izvajalci.

(2) Ne glede na 1. in 3. točko tretjega odstavka 85. člena ZVKD-1 lahko predhodne arheološke raziskave iz prve ter druge alineje tretjega odstavka 34. člena ZVKD-1 in predhodne arheološke raziskave ter poizkopavalne postopke spomenikov v lasti države, ki se financirajo iz državnega proračuna, namenjenega kulturi, na prizadetih območjih vodijo in izvajajo tudi drugi usposobljeni izvajalci arheoloških raziskav.

XII. Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026

47. člen **(prevzemanje obveznosti za najpomembnejše investicije v Slovenski vojski)**

Ne glede na določbe ZZSISV26 lahko ministrstvo, pristojno za obrambo, za izvajanje najpomembnejših investicij, določenih s splošnim dolgoročnim programom razvoja in opremljanja Slovenske vojske ter s srednjeročnimi obrambnimi programi, za njihovo izvedbo sklepa tudi pogodbe, s katerimi prevzema obveznosti do konca leta 2028, pod pogoji in na način, kot jih določa ZZSISV26. Pri tem se sredstva, predvidena za porabo v letih 2027 in 2028, štejejo v skupno kvoto sredstev, določenih z ZZSISV26.

XIII. Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 in Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

48. člen **(pridobivanje podatkov od Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje)**

(1) Ne glede na peti odstavek 38. člena ZIUOPZP upravičenec do izredne denarne socialne pomoči pristojnemu centru za socialno delo predloži dokazila o nastanku škode in o njeni višini le v primeru, če podatek o višini povzročene škode ni razviden iz evidence naravnih nesreč, vpisan v aplikacijo AJDA, ki jo vodi Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Upravičenec predloži dokazila tudi v primeru, če je podatek o višini škode nižji od dodeljene izredne denarne socialne pomoči.

(2) Ne glede na drugi odstavek 51. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19, 189/20 – ZFRO, 54/22 – ZUPŠ-1 in 76/23 – ZŠolPre-1B) ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, in centri za socialno delo za izvedbo prejšnjega odstavka od Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje brezplačno pridobivajo podatke na podlagi enotne matične številke občana upravičenca do izredne denarne socialne pomoči, in sicer podatke o višini škode na stavbi.

(3) Po obdelavi se podatki uničijo po petih letih.

XIV. Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin

49. člen
(nepošiljanje potrdil lastnikom nepremičnin)

Ne glede na prvi odstavek 24. člena in 52. člen ZMVN-1 se po uveljavitvi predpisa iz 20. člena ZMVN-1 o določitvi novih modelov vrednotenja, ki sledi Uredbi o določitvi modelov vrednotenja nepremičnin (Uradni list RS, št. 22/20), pošiljanje zbirnih potrdil lastnikom nepremičnin ne izvede.

XV. Zakon o kmetijskih zemljiščih

50. člen
(sanacija osuševalnih in javnih namakalnih sistemov)

(1) Ne glede na določbe 88., 96. in 98. člena ZKZ, 50. člena ZKZ-E in 4. člena ZKZ-F se za sanacijo osuševalnih in javnih namakalnih sistemov po poplavah in plazovih sredstva zagotavljajo iz javnih sredstev oziroma iz odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča iz ZKZ.

(2) Izvajalec državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih (v nadaljnjem besedilu: izvajalec državne javne službe) ter izvajalec lokalne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih (v nadaljnjem besedilu: izvajalec lokalne javne službe) pripravita sanacijski program za vsak posamezni osuševalni ali javni namakalni sistem, ki mora vsebovati najmanj:

- analizo obstoječega stanja osuševalnega ali javnega namakalnega sistema pred poplavami in plazovi;
- analizo stanja osuševalnega ali javnega namakalnega sistema po poplavah in plazovih;
- stopnjo in obseg prizadetosti osuševalnega ali javnega namakalnega sistema;
- opredelitev potrebnih sanacijskih del, kar vključuje popis del in količin, opredelitev lokacije posameznih del in finančno konstrukcijo.

(3) Sanacijske programe iz prejšnjega odstavka izvajalec državne javne službe ali izvajalec lokalne javne službe pošlje v potrditev na ministrstvo, pristojno za kmetijstvo. Izplačila za opravljena sanacijska dela iz tega člena se izvajajo na podlagi zahtevka, ki vsebuje poročilo izvajalca državne javne službe ali izvajalca lokalne javne službe o izvedenih sanacijskih delih z zapisnikom o nadzoru in prevzemu izvedenih sanacijskih del s popisom del in količin, ki ga podpišeta izvajalec državne javne službe ali izvajalec lokalne javne službe in podizvajalec iz petega odstavka tega člena. Priložiti je treba tudi grafično prilogo z označeno lokacijo in vrsto izvedenih del ter račun podizvajalca iz petega odstavka tega člena.

(4) Izvajalec državne javne službe ali izvajalec lokalne javne službe mora ob ugotovitvi nenamenske porabe proračunskih sredstev sredstva vrniti v proračun Republike Slovenije skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

(5) Izvajalec državne javne službe ali izvajalec lokalne javne službe lahko za izvedbo sanacijskih del iz tega člena s podizvajalcem, izbranim po predpisih o javnem naročanju, sklene pogodbo o izvajanju določenih nalog vzdrževanja.

(6) Sanacija osuševalnih ali javnih namakalnih sistemov po poplavah in plazovih je v javnem interesu.

(7) Če se sanacijska dela iz sanacijskega programa iz drugega odstavka tega člena izvajajo na območju varovanj in omejitev po posebnih predpisih, se za izvedbo sanacijskih del predpisana soglasja ali mnenja ne pridobivajo.

51. člen
(sanacija kmetijskih zemljišč)

- (1) Za namen odprave posledic poplav in plazov se kot agromelioraciji iz ZKZ štejeta tudi:
- sanacija manjših plazov kot zahtevna agromelioracija in
  - odvoz naplavin s kmetijskih zemljišč in drugi agrotehnični ukrepi za vzpostavitev kmetijskih zemljišč v ponovno kmetijsko uporabo kot nezahtevna agromelioracija.
- (2) Agromelioracija kmetijskih zemljišč iz prejšnjega odstavka je v javnem interesu.
- (3) Kot manjši plaz iz prve alineje prvega odstavka tega člena se šteje plaz, ki:
- je nastal na kmetijskem zemljišču in ne ogroža nobenega objekta;
  - obsega površino do 2000 m²,
  - obsega zdrs materiala do 2000 m³ in
  - obsega globino do 2 m.
- (4) Vlogi za pridobitev odločbe o uvedbi agromelioracije iz prve alineje prvega odstavka tega člena je treba namesto priloge iz točke c) tretjega odstavka 79. člena ZKZ priložiti sanacijski načrt manjšega plazu, ki ga pripravijo geolog, hidrolog in pedolog.
- (5) Če se ukrepi izvajajo na območju varovanj in omejitev po posebnih predpisih, se za odvoz naplavin iz druge alineje prvega odstavka tega člena predpisana soglasja ne pridobivajo.

52. člen

(vodni zadrževalniki za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč)

Za namen načrtovanja vodnogospodarskih ureditev za odpravo posledic poplav in plazov se kot ukrep s področja kmetijstva v skladu z ZKZ šteje tudi načrtovanje mokrih zadrževalnikov kot večnamenskih ureditev zunaj območja vodotokov, pri čemer je primarna raba vode iz mokrega zadrževalnika namenjena namakanju kmetijskih zemljišč.

53. člen

(nadomestitveni kmetijski objekti in kmetije)

- (1) Ne glede na 3.ea člen ZKZ lahko lokalna skupnost, če to ni v nasprotju s strateškimi usmeritvami prostorskega razvoja lokalne skupnosti, z občinskim podrobnim prostorskim načrtom v skladu z zakonom, ki ureja prostorsko načrtovanje (v nadaljnjem besedilu: OPPN), na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe načrtuje nadomestitvene objekte iz 82. člena tega zakona, ki so zaradi plazov in poplav neprimerni za bivanje ali opravljanje kmetijske dejavnosti. Pobuda za pripravo OPPN se vloži na lokalno skupnost.
- (2) Lokalna skupnost lahko v skladu s prejšnjim odstavkom na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe načrtuje objekte, ki so po predpisih o določitvi klasifikacije vrst objektov CC-SI glede na namen uporabe objektov uvrščeni v:
- a) stavbe za rastlinsko pridelavo;
  - b) stavbe za rejo živali, vključno z objekti za skladiščenje gnoja;
  - c) stavbe za spravilo pridelka;
  - č) druge nestanovanjske kmetijske stavbe (stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije);
  - d) industrijske stavbe, in sicer le stavbe za predelavo kmetijskih proizvodov (sirarne, sušilnice sadja in podobno);
  - e) druge kmetijske gradbene inženirske objekte, in sicer le koritaste silose, zbiralnike gnojnice in gnojevke, gnojišča, napajalna korita, krmišča in hlevske izpuste;
  - f) stanovanjske stavbe za potrebe kmetijskega gospodarstva.

(3) Za potrebe morebitne odmere komunalnega prispevka, dovoljevanja, določanja in evidentiranja gradbene parcele se zemljišča v območju OPPN iz tega člena štejejo za stavbna zemljišča.

(4) Kmetijski objekti iz točke a) do e) drugega odstavka tega člena se lahko uporabljajo le v kmetijske namene.

(5) Ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, v 15 dneh po prejemu obvestila o nameri priprave OPPN s strani pripravljavca plana odloči o tem, ali je treba za OPPN iz tega člena izvesti celovito presojo vplivov na okolje, pri čemer se o tem predhodno posvetuje tudi z ministrstvi in organizacijami, pristojnimi za področja, na katera bi OPPN iz tega člena lahko pomembno vplival. Ministrstva in organizacije, pristojni za področja, na katera bi OPPN iz tega člena lahko pomembno vplival, morajo mnenje iz prejšnjega stavka podati v treh delovnih dneh od prejema zaprosila s strani ministrstva.

(6) Sprejem in izvajanje OPPN iz tega člena je v javnem interesu.

(7) Ne glede na zakon, ki ureja prostorsko načrtovanje, se prostorski akt lokalne skupnosti, ki določa namensko rabo prostora, z uveljavitvijo OPPN iz tega člena nadomešča z OPPN v delu, ki ga določa OPPN. Lokalna skupnost ob prvi spremembi prostorskega akta lokalne skupnosti spremembe, ki so nastale z uveljavitvijo OPPN, vnese v prostorski akt lokalne skupnosti po postopku, kot to določa zakon, ki ureja prostorsko načrtovanje.

54. člen

(gradnja vodne infrastrukture in drugih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, na kmetijskih zemljiščih)

(1) Ne glede na 3.č člen ZKZ se na prizadetih območjih v okviru obnove iz 86. člena tega zakona na kmetijskih zemljiščih dopusti gradnja vodne infrastrukture in drugih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda na podlagi lokacijske preveritve v skladu z 9. členom tega zakona.

(2) Gradnja iz prejšnjega odstavka se dopusti tudi na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na zemljišča iz prejšnjega odstavka, če je to potrebno za izvedbo ukrepov zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda na prizadetih območjih.

55. člen

(nadzor)

Nadzor nad izvajanjem 50., 51., 53. in 54. člena tega zakona je v pristojnosti kmetijskega inšpektorja.

XVI. Zakon o rudarstvu

56. člen

(določitev prednostnega seznama za obravnavo vlog za pridobitev rudarske pravice)

(1) Zaradi čimprejšnje odprave posledic poplav in plazov na državni in občinski infrastrukturi ter vodotokih ministrstvo, pristojno za rudarstvo, določi prednostni seznam za obravnavo vlog za pridobitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine.

(2) Pri določanju prednostnega seznama iz prejšnjega odstavka se upoštevajo zlasti vrsta, ustreznost in zadostnost mineralnih surovin, potrebnih za odpravo posledic poplav in plazov, ter oddaljenost pridobivalnega prostora od lokacije porabe mineralne surovine.

(3) Prednost na prednostnem seznamu imajo pridobivalni prostori, ki se nahajajo na območjih, od koder je možen prevoz potrebnih mineralnih surovin na prizadeta območja na okoljsko in prometno sprejemljivejši način.

(4) Ne glede na morebitno zahtevo dokumenta urejanja prostora iz 36. člena ZRud-1 po izdelavi občinskega podrobnega prostorskega načrta se za skladnega z dokumenti urejanja prostora štejeta tudi pridobivalni prostor in njegova raba, če takšen občinski podrobni prostorski načrt ni izdelan, območje predlaganega pridobivalnega prostora za namen nadzemnega pridobivanja mineralnih surovin pa je določeno z ustrezno namensko rabo prostora v občinskem prostorskem načrtu.

(5) Ne glede na roke za izdajo smernic in mnenj po ZON je v primeru vlog s prednostnega seznama iz prvega odstavka tega člena rok za izdajo smernic in mnenj 15 dni od dneva vložitve popolne zahteve.

(6) Ne glede na določbe predpisov, ki urejajo roke za izdajo projektnih pogojev ter mnenj in soglasij iz 5. točke prvega odstavka 45. člena ZRud-1, je v primeru vlog s prednostnega seznama iz prvega odstavka tega člena rok za izdajo mnenj in soglasij 15 dni od dneva vložitve popolne zahteve.

XVII. Zakon o varnosti v železniškem prometu

57. člen

(vzdrževalna dela v javno korist v obsegu 50 m od osi skrajnega tira)

Ne glede na 25. člen ZVZelP-1 se pri projektih nadgradenj javne železniške infrastrukture, ki so vključeni v program odprave posledic nesreč v skladu z ZIUOPZP in za katere bi bilo z vidika izboljšanja tehničnih karakteristik železniške proge to smiselno in s tem ne bo ogrožena izvedba ureditev za zmanjševanje poplavne ogroženosti, izvedejo smerni premiki železniške proge. Po postopku vzdrževalnih del v javno korist se izvajajo premiki na območju, ki ne posega zunaj 50 m od osi skrajnega tira.

XVIII. Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije

58. člen

(prenos pravice do samooskrbe z električno energijo iz obnovljivih virov energije na nadomestitveni objekt)

(1) Ne glede na prvi odstavek 72. člena ZSROVE imajo končni odjemalci, ki so bili do vključno 4. avgusta 2023 pri distribucijskem operaterju registrirani kot končni odjemalci s samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: samooskrba) in so do tega datuma vložili vlogo za izdajo soglasja za priključitev ali so pridobili soglasje za priključitev naprave za samooskrbo, priključene prek prevzemno-predajnega mesta objekta, poškodovanega ali uničenega v poplavah in plazovih, po določbah Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19 in 197/20) v primeru priključitve naprave za samooskrbo prek novega prevzemno-predajnega mesta nadomestitvenega objekta pravico, da se za to napravo uporabljajo določbe 315.a člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20 in 158/20 – ZURE) in Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19 in 197/20), in sicer dokler uporabljajo napravo za samooskrbo, za katero je bilo izdano soglasje za priključitev za nadomestitveni objekt, na podlagi katerega so registrirani kot končni odjemalci s samooskrbo.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka dobavitelj, ki je imel s končnim odjemalcem sklenjeno pogodbo o samooskrbi za prevzemno-predajno mesto objekta, ki je bil poškodovan ali uničen v poplavah in plazovih, pod enakimi pogoji sklene pogodbo o samooskrbi za prevzemno-predajno mesto nadomestitvene gradnje.

XIX. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb

59. člen (davek od dohodkov pravnih oseb)

(1) Ne glede na 60. člen ZDDPO-2 se davek plačuje po stopnji 22 odstotkov od davčne osnove za leta 2024, 2025, 2026, 2027 in 2028.

(2) Znesek, ki je razlika med zneskom davka po stopnji iz prejšnjega odstavka in zneskom davka po stopnji iz 60. člena ZDDPO-2, je namenski prihodek namenskega proračunskega sklada iz 125. člena tega zakona.

XX. Zakon o Slovenskem odškodninskem skladu

60. člen (uporaba čistega in bilančnega dobička Slovenskega državnega holdinga, d. d.)

(1) Ne glede na prvi odstavek 18. člena ZSOS se za obdobje petih poslovnih let, ki sledijo letu uveljavitve tega zakona, čisti dobiček pravnega naslednika Slovenskega odškodninskega sklada (v nadaljnjem besedilu: SDH), ki v posameznem poslovnem letu ostane po pokritju morebitne prenesene izgube in oblikovanju obveznih zakonskih rezerv, uporabi za financiranje odprave posledic poplav in obnovo. Znesek iz prejšnjega stavka se zmanjša za znesek predvidenih obveznosti SDH po ZSOS, če znesek prenesenih drugih rezerv iz dobička preteklih poslovnih let ne zadošča za njihovo izpolnitev.

(2) Ne glede na prvi odstavek 18. člena ZSOS se v tridesetih dneh po uveljavitvi tega zakona v statutu SDH določi možnost uporabe bilančnega dobička SDH za namen iz prejšnjega odstavka.

(3) Sredstva iz prvega in prejšnjega odstavka tega člena se zagotovijo z nakazilom v državni proračun in so namenski prihodek namenskega proračunskega sklada iz 125. člena tega zakona.

XXI. Zakon o spodbujanju investicij

61. člen (spodbujanje investicij v izjemnih primerih)

(1) Ne glede na drugi odstavek 4. člena ZSInv se spodbude dodelijo, če investicija izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je najnižja vrednost investicije:
  - 12.000.000 eurov v predelovalni dejavnosti,
  - 3.000.000 eurov v storitveni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje in opremo pomeni najmanj 50 odstotkov vrednosti investicije,
  - 2.000.000 eurov v razvojno-raziskovalni dejavnosti,
2. da ima investitor oziroma prejemnik spodbude v trenutku izplačila spodbude ustanovljeno gospodarsko družbo ali podjetje, ki je prejemnik spodbude, na prizadetih območjih,
3. da neposredna škoda, ki je prejemniku spodbude nastala zaradi poplav in plazov na prizadetih območjih na premoženju oziroma nepremičnem premoženju v lasti prejemnika spodbude, presega 20 milijonov eurov, za kar prejemnik spodbude predloži cenilno poročilo,
4. da investitor odda vlogo za dodelitev investicijske spodbude najpozneje do 31. decembra 2024,
5. da je iz vloge razvidno, da bo prejemnik spodbude najpozneje v treh letih po zaključku investicije ohranil najmanj povprečno število zaposlenih iz obdobja 12 mesecev pred uveljavitvijo tega zakona za obdobje treh let,

6. da je nameravana gradnja objektov za izvedbo investicije določena na lokaciji, ki je skladna s prostorskim aktom, kar je razvidno iz priloženega mnenja samoupravne lokalne skupnosti,
7. da je investicija izvedena na območju, ki ni poplavno ogroženo, kar investitor obrazloži v vlogi,
8. da je za investicijo izkazana ekonomska, finančna, tehnična, prostorska in tehnološka izvedljivost ter upravičenost investicije in
9. da je iz vloge razvidno, da se bo investicija začela izvajati v šestih mesecih po sklenitvi pogodbe o dodelitvi subvencije.

(2) Ne glede na drugi odstavek 14. člena ZSInv prejemniku spodbude iz prejšnjega odstavka ni treba predložiti bančne garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti na prvi poziv ali drugega primernega zavarovanja.

(3) Vloge za spodbude iz prvega odstavka tega člena se obravnavajo prednostno glede na vloge za spodbude iz drugega odstavka 4. člena ZSInv.

(4) Prejemnik spodbude iz prvega odstavka tega člena lahko del dejavnosti izvaja v dodatnem objektu, ki se zgradi na drugi lokaciji, ki ni na prizadetem območju, za katero ni potrebno nadomeščanje zemljišča v okviru občine. Obstoječega objekta pa ni potrebno odstraniti, če omogoča izvajanje druge dejavnosti v omejenem in na naravne nesreče prilagojenem obsegu.

XXII. Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti in Stanovanjski zakon

62. člen

(brezplačna odsvojitve v last Stanovanjskemu skladu Republike Slovenije za namen gradnje in obnove neprofitnih najemnih stanovanj)

(1) Ne glede na določbo 56. člena ZSPDSL-1 in 154. člena SZ-1 lahko občina na prizadetih območjih za namen gradnje in obnove neprofitnih najemnih stanovanj v last Stanovanjskemu skladu Republike Slovenije brezplačno odsvoji dele stavb in zemljišča, ne glede na njihovo namensko in dejansko rabo.

(2) Za brezplačno odsvojitve nepremičnin iz prejšnjega odstavka se v skladu z zakonom, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti, uporablja metoda neposredne pogodbe brez objave namere o sklenitvi neposredne pogodbe. Nepremičnine morajo biti ob brezplačni odsvojitvi v last Stanovanjskega sklada Republike Slovenije proste vseh bremen, ki bi onemogočala gradnjo ali obnovo neprofitnih najemnih stanovanj oziroma bi pridobitelju povzročila večje stroške. Za vse druge vsebine se uporabljajo določila zakona, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

XXIII. Zakon o varstvu okolja

63. člen

(prednostna obravnava vlog za dodelitev finančnih spodbud Eko sklada)

(1) Ne glede na prvi odstavek 217. člena ZVO-2 Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad), vloge prizadetih v poplavah in plazovih, obravnava prednostno.

(2) Za identifikacijo subjektov, prizadetih v poplavah in plazovih, ter ugotavljanje vrste in višine ocenjene škode Eko sklad brezplačno pridobiva podatke iz evidence naravnih nesreč, vpisanih v aplikacijo AJDA, ki jo vodi Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje na podlagi imena, priimka in naslova prebivališča fizične osebe ali naziva in sedeža pravne osebe, in sicer naslednje podatke: podatke o prijavitelju škode (ime, priimek in naslov prebivališča fizične osebe ali naziv in sedež pravne osebe) in stavbi, na kateri je nastala škoda (naslov ali zemljiškoknjižni podatki).

(3) Podrobnejši način označitve, da gre za vlogo prizadetega v poplavah in plazovih, v svojem aktu določi Eko sklad.

XXIV. Zakon o vodah

64. člen

(vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč na vodah 2. reda)

Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč se na prizadetih območjih izvaja v skladu z 98. členom ZV-1, pri čemer lahko občina na vodah 2. reda po predhodnem soglasju ministrstva, pristojnega za vode, na stroške države zagotovi izvedbo nujno potrebnih del, če jih ne izvede koncesionar v skladu s programom del javne službe, da se prepreči neposredna nevarnost za življenje in zdravje ljudi ter premoženja.

65. člen

(izjeme glede izdaje vodnih soglasij in pridobitve projektnih pogojev)

(1) Ne glede na 150. člen ZV-1 za vzdrževanje ali manjšo rekonstrukcijo objekta, prizadetega v poplavah in plazovih, ki bi lahko trajno ali začasno vplivala na vodni režim ali stanje voda, ni treba pridobiti vodnega soglasja.

(2) Ne glede na 151.a člen ZV-1 za obnovo objekta, prizadetega v poplavah in plazovih, ni treba pridobiti projektnih pogojev, razen za posege na vodnem ali priobalnem zemljišču.

XXV. Zakon o ohranjanju narave

66. člen

(izjema pri odobritvah za posege v naravo)

Ne glede na 101.d, 104., 104.a in 105. člen ZON za vzdrževanje in manjšo rekonstrukcijo objektov, prizadetih v poplavah in plazovih, ni treba izvesti presoje sprejemljivosti in pridobiti mnenj, soglasij, dovoljenj ali drugih odobritev za posege v naravo.

ČETRTI DEL

ZAČASNI UKREPI

I. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU IZVAJANJA PROGRAMOV DUŠEVNEGA ZDRAVJA IN NUDENJA PSIHOSOCIALNE POMOČI

67. člen

(dodatno sofinanciranje programov duševnega zdravja in nudenja psihosocialne pomoči)

(1) Izvajalcem programov, ki so v času aktivacije zaščite in reševanja zaradi poplav in plazov sofinancirani na podlagi javnih razpisov za sofinanciranje programov, ki jih je objavilo ministrstvo, pristojno za zdravje, se za programe duševnega zdravja in nudenja psihosocialne pomoči zagotovijo dodatna sredstva za stroške dela ter za stroške materiala in storitev, največ do višine 15 odstotkov pogodbene vrednosti programa, ki ga sofinancira ministrstvo, pristojno za zdravje.

(2) Sredstva iz prejšnjega odstavka se namenijo za dodaten obseg izvajanja programov duševnega zdravja in nudenja psihosocialne pomoči ranljivim skupinam obstoječih in novih uporabnikov, ki se soočajo s posledicami poplav in plazov, zaradi katerih se je aktiviral Državni načrt zaščite in reševanja ob poplavah.

(3) Izvajalci iz prvega odstavka tega člena lahko sredstva iz prvega odstavka tega člena porabijo v največ dvanajstih mesecih od aktivacije Državnega načrta zaščite in reševanja ob poplavah v skladu s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, pri čemer morajo biti storitve iz prejšnjega odstavka opravljene v času veljavnosti sklenjene pogodbe o sofinanciranju programa duševnega zdravja in nudenja psihosocialne pomoči iz prvega odstavka tega člena.

(4) Zahtevki za izplačilo sredstev iz prvega odstavka tega člena se vložijo pri ministrstvu, pristojnem za zdravje. Način izstavitve zahtevkov, potrebna dokazila in roke izplačil ter način poročanja določi minister, pristojen za zdravje. Izvajalec iz prvega odstavka tega člena ne more uveljavljati dodatnih finančnih sredstev iz prvega odstavka tega člena, če jih je za navedeni namen že prejel iz drugih virov.

II. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU IZVAJANJA PROJEKTA 3. RAZVOJNE OSI

68. člen

(razvojni in prednostni cestni infrastrukturni projekt)

Tretja razvojna os se na odseku od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj–Koper do priključka Prevalje določi kot razvojni in prednostni cestni infrastrukturni projekt, katerega gradnja bo zagotovila ustrezno povezanost koroške regije z drugimi središči nacionalnega, regionalnega in medobčinskega pomena.

III. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU KULTURNE INFRASTRUKTURE IN DEDIŠČINE

69. člen

(gradnje objektov za varno hrambo premične kulturne dediščine)

(1) Na prizadetih območjih Republika Slovenija za varno in trajno hrambo muzejskega in arhivskega gradiva ter arhiva arheoloških najdišč gradi nujno potrebne objekte za varno hrambo premične kulturne dediščine.

(2) Gradnja objektov iz prejšnjega odstavka se financira iz namenskega proračunskega sklada iz 125. člena tega zakona in izvaja na podlagi programa, ki ga sprejme vlada na predlog ministra, pristojnega za kulturo.

(3) Pogoji in merila za uvrstitev projektov gradnje objektov v program iz prejšnjega odstavka so zlasti:

- zagotovljene lastne nepremičnine oziroma možnost pridobitve ustreznih nepremičnin in
- izdelana projektna dokumentacija.

(4) Med upravičene stroške gradnje objektov iz prvega odstavka tega člena spadajo stroški pridobitve nepremičnin, izdelave projektne dokumentacije in drugi stroški, ki so neposredno povezani z gradnjo teh objektov.

(5) Zgrajeni objekti se dajo v upravljanje v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

70. člen

(urejanje okolice za povečanje odpornosti ogroženih kulturnih spomenikov na prizadetih območjih)

(1) Na prizadetih območjih se izvajajo celovite krajinskoarhitekturne zunanje ureditve, ki vključujejo pregrupiranje zemeljskih mas, odvajanje površinskih voda, dreniranje, stabilizacijo zemljin, urejanje poti, gradnjo podpornih konstrukcij in zidov ter sajenje vegetacije na plazovitih in poplavnih območjih najbolj

ogroženih in najpomembnejših kulturnih spomenikov v lasti Republike Slovenije. Zunanje ureditve se financirajo na podlagi letnega načrta, ki ga sprejme minister, pristojen za kulturo.

(2) Izvedba ureditev iz prejšnjega odstavka se financira iz namenskega proračunskega sklada iz 125. člena tega zakona.

(3) Pogoji in merila za izbor projektov zunanje ureditve iz prvega odstavka tega člena v letni načrt so zlasti:

- izdelana projektna dokumentacija,
- ogroženost kulturnega spomenika v skladu s strokovnimi merili s področja varstva kulturne dediščine in varstva pred naravnimi nesrečami,
- pomen spomenika v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine,
- dokončanje že začete investicije zunanje ureditve.

(4) Zunanja ureditev na plazovitih in poplavnih območjih najbolj ogroženih in najpomembnejših kulturnih spomenikov na prizadetih območjih v lasti lokalnih skupnosti ter pravnih in fizičnih oseb zasebnega prava se na podlagi javnih razpisov ali javnih pozivov sofinancira iz namenskega proračunskega sklada iz 125. člena tega zakona največ do 50 odstotkov končne vrednosti prijavljenega projekta, vendar končni znesek ne sme presegati največjega zneska, ki je v javnem razpisu ali javnem pozivu predviden za posamezen projekt. Sredstva za zunanjo ureditev na plazovitih in poplavnih območjih najbolj ogroženih in najpomembnejših kulturnih spomenikov na prizadetih območjih so namenjena lastnikom kulturnih spomenikov ali njihovim upravljavcem v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

(5) Pogoji in merila za izbor projektov zunanje ureditve iz prejšnjega odstavka so zlasti:

- izdelana projektna dokumentacija,
- ogroženost kulturnega spomenika v skladu s strokovnimi merili s področja varstva kulturne dediščine in varstva pred naravnimi nesrečami,
- pomen spomenika v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine,
- delež sofinanciranja lastnika oziroma upravljavca kulturnega spomenika,
- dokončanje že začete investicije zunanje ureditve.

(6) Podrobnejši pogoji in merila iz prejšnjega odstavka se določijo z javnim razpisom ali javnim pozivom.

(7) Med upravičene stroške projektov zunanje ureditve iz prvega in četrtega odstavka tega člena spadajo stroški projektne dokumentacije in drugi stroški, ki so neposredno povezani s projekti zunanje ureditve.

IV. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU SOCIALNE VARNOSTI

71. člen

(mobilne terenske enote centrov za socialno delo)

(1) Zaradi hitrega in učinkovitega zagotavljanja socialnovarstvenih storitev iz 1. do 4. točke prvega odstavka 11. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A, 28/19, 189/20 – ZFRO, 196/21 – ZDOsk, 82/23 in 84/23 – ZDOsk-1) se vzpostavijo mobilne terenske enote centrov za socialno delo na prizadetih območjih.

(2) Mobilne terenske enote iz prejšnjega odstavka izvajajo socialnovarstvene storitve iz prejšnjega odstavka za ranljive skupine uporabnikov, ki se soočajo s posledicami poplav in plazov.

(3) Sredstva za financiranje stroškov dela in materialnih stroškov za vzpostavitev in delovanje mobilnih terenskih enot iz prvega odstavka tega člena se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

(4) Višina sredstev iz prejšnjega odstavka in število dodatnih zaposlitev se določita na podlagi naslednjih meril: velikost območja poplav in plazov, število prebivalcev, ki živijo na območju poplav in plazov, ter število vlog za izredno denarno socialno pomoč za namene odprave posledic poplav in plazov. Podrobnejša merila določi minister, pristojen za socialne zadeve.

V. ZAČASNI UKREPI NA DAVČNEM PODROČJU

72. člen

(davek na bilančno vsoto bank in hranilnic)

(1) Za zagotovitev namenskih sredstev za sofinanciranje izvedbe celovitih strokovnih ukrepov in projektov, povezanih s poplavami in plazovi, se za koledarska leta 2024, 2025, 2026, 2027 in 2028 uvede davek na bilančno vsoto bank in hranilnic (v nadaljnjem besedilu: davek), ki je namenski prihodek namenskega proračunskega sklada iz 125. člena tega zakona.

(2) Izrazi, uporabljeni v tem členu, pomenijo enako kot v zakonu, ki ureja bančništvo.

(3) Davčno obdobje je koledarsko leto oziroma krajše obdobje v koledarskem letu v primerih začetka poslovanja, prenehanja in statusnega preoblikovanja zavezanca oziroma zavezanke (v nadaljnjem besedilu: zavezanec).

(4) Zavezanec je:

- banka in hranilnica, ki je v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, pridobila dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev,
- banka in hranilnica države članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: država članica), ki je v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, upravičena na območju Republike Slovenije opravljati bančne in druge vzajemno priznane finančne storitve prek podružnice,
- banka in hranilnica države članice, ki je v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, upravičena na območju Republike Slovenije opravljati bančne in druge vzajemno priznane finančne storitve neposredno, če ima v Republiki Sloveniji poslovno enoto po zakonu, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb, in
- banka in hranilnica tretje države, ki je v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, pridobila dovoljenje Banke Slovenije za ustanovitev podružnice v Republiki Sloveniji.

(5) Osnova za davek je bilančna vsota (vrednost vseh sredstev v izkazu finančnega položaja) zavezanca, izračunana kot povprečje vrednosti stanj na vsak zadnji dan meseca v davčnem obdobju.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek je osnova za davek zavezanca iz druge in četrte alineje četrtega odstavka tega člena bilančna vsota podružnice, izračunana na način iz prejšnjega odstavka.

(7) Ne glede na peti odstavek tega člena je osnova za davek zavezanca iz tretje alineje četrtega odstavka tega člena sorazmerni del bilančne vsote, upošteva sorazmerni del prihodkov od opravljenih bančnih in drugih vzajemno priznanih finančnih storitev v Republiki Sloveniji.

(8) Davek se plačuje po stopnji 0,2 odstotka od osnove za davek.

(9) Zavezanec lahko znesek davka za posamezno davčno obdobje zmanjša za znesek plačil donacij v denarju za namen odprave posledic poplav in plazov, plačan v tem davčnem obdobju na posebno namensko donacijsko postavko državnega proračuna, ter za znesek, ki je razlika med zneskom davka od dohodkov pravnih oseb po stopnji iz prvega odstavka 59. člena tega zakona in zneskom davka po stopnji iz 60. člena ZDDPO-2 za preteklo davčno obdobje, vendar skupaj največ do višine davka za to davčno obdobje.

(10) Davčna obveznost zavezanca je davek, ugotovljen po tem členu, zmanjšan za zneske iz prejšnjega odstavka. Če davčna obveznost preseže 30 odstotkov dobička iz rednega poslovanja pred pripoznanjem odhodka iz naslova davka na bilančno vsoto bank in hranilnic za posamezno davčno obdobje, je davčna obveznost enaka znesku 30 odstotkov dobička iz rednega poslovanja pred pripoznanjem odhodka iz naslova davka za posamezno davčno obdobje.

(11) Zavezanec sam obračuna davek. Davek obračuna in obračun, ki se šteje za davčni obračun, predloži tako, kot je določeno v zakonu, ki ureja davčni postopek, pristojnemu davčnemu organu do 31. marca za preteklo davčno obdobje.

(12) Ne glede na prejšnji odstavek se v primerih prenehanj in statusnih preoblikovanj zavezancev glede predložitve davčnega obračuna uporabljajo določbe, ki veljajo za predlaganje davčnega obračuna za davek od dohodkov pravnih oseb za primere prenehanj in statusnih preoblikovanj zavezancev po zakonu, ki ureja davčni postopek.

(13) Minister, pristojen za finance, določi vsebino obračuna davka.

(14) Zavezanec mora plačati davek v roku 30 dni od predložitve davčnega obračuna.

(15) Glede pobiranja davka, odloga, obročnega plačevanja, obresti, zastaranja in drugih vprašanj se uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.

(16) Za davčna obdobja, ki so krajša od 12 mesecev, je davčna obveznost zavezanca sorazmerna dolžini davčnega obdobja glede na koledarsko leto.

(17) Banka Slovenije enkrat letno poroča vladi o vplivu davka na stabilnost bančnega sistema v Republiki Sloveniji in v primeru pomembnega negativnega vpliva na finančno stabilnost bančnega sektorja predlaga sprejetje ukrepov za omilitev teh posledic.

VI. ZAČASNI UKREPI ZARADI ONESNAŽENIH ZEMLJIN IN DEGRADACIJE OKOLJA

73. člen

(gradnja centra za ravnanje z onesnaženimi zemljinami)

(1) S ciljem zagotavljanja varstva okolja in zdravja ljudi ministrstvo, pristojno za okolje, pripravi vso potrebno dokumentacijo za umestitev centra za ravnanje z onesnaženimi zemljinami v prostor na širšem območju koroške in savinjske regije v sodelovanju z občino, na katere območju bo umeščen center za ravnanje z onesnaženimi zemljinami.

(2) Občina iz prejšnjega odstavka najpozneje v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona pošlje ministrstvu, pristojnemu za okolje, predlog, s katerim izkazuje namero o umestitvi centra za ravnanje z onesnaženimi zemljinami na njenem območju.

(3) Investitor centra za ravnanje z onesnaženimi zemljinami je država.

(4) Upravljanje centra se zagotovi s podelitvijo koncesije na podlagi zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

(5) Stroški, povezani z gradnjo, upravljanjem in obratovanjem centra za ravnanje z onesnaženimi zemljinami, se financirajo iz proračuna Republike Slovenije.

(6) Dokumentacija za umestitev centra za ravnanje z onesnaženimi zemljinami v prostor iz prvega odstavka tega člena vsebuje tudi način določanja vrednosti investicije, pripravo investicijske

dokumentacije in opredelitev stroškov, potrebnih v času obratovanja centra iz prvega odstavka tega člena.

74. člen

(sanacija degradiranega okolja, ki je posledica poplav in plazov)

(1) Program ukrepov za sanacijo degradiranega okolja, ki je posledica poplav in plazov, poleg vsebin iz drugega odstavka 59. člena ZVO-2 vsebuje tudi zdravstvene ukrepe in zdravstvene storitve ter ukrepe za informiranje prebivalcev, namenjene zmanjševanju izpostavljenosti prebivalcev težkim kovinam in drugim strupenim snovem.

(2) Sredstva za financiranje programa ukrepov za sanacijo degradiranega okolja iz prejšnjega odstavka se zagotavljajo iz sredstev EU – solidarnostni sklad in proračuna Republike Slovenije.

VII. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU SOFINANCIRANJA INFRASTRUKTURE

75. člen

(podaljšanje sofinanciranja gradnje odprtih širokopasovnih omrežij)

Sredstva za sofinanciranje gradnje javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v skladu s predpisi, ki urejajo elektronske komunikacije, in v skladu z Uredbo o izvajanju podukrepa Podpora za širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitvijo, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 2/20, 70/21 in 91/23; v nadaljnjem besedilu: Uredba o izvajanju podukrepa) se, če upravičenci, ki imajo z ministrstvom, pristojnim za elektronske komunikacije, oziroma z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, sklenjene pogodbe o sofinanciranju gradnje odprtih širokopasovnih omrežij, zaradi posledic poplav in plazov ne morejo zaključiti gradnje do datuma, do katerega je dopustno sofinanciranje iz sredstev evropske kohezijske politike 2014–2020 oziroma do datuma iz 22. člena Uredbe o izvajanju podukrepa, zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

76. člen

(sofinanciranje gradnje visokozmogljivih mobilnih omrežij 5G na prizadetih območjih)

Ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, najpozneje do 30. junija 2024 v skladu z ZEKom-2 objavi javni razpis za dodelitev javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih mobilnih omrežij 5G na prizadetih območjih.

VIII. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU PRAVOSODJA IN DAVČNE IZVRŠBE

77. člen

(izvzetje prejemkov iz izvršbe in stečajne mase)

(1) Prejemki, izplačani dolžniku, ki je upravičenec po tem zakonu, razen prejemkov, ki so nadomestilo plače ali plačilo za opravljene storitve, so izvzeti iz izvršbe po Zakonu o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15, 76/15 – odl. US, 11/18, 53/19 – odl. US, 66/19 – ZDavP-2M, 23/20 – SPZ-B, 36/21, 81/22 – odl. US in 81/22 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZIZ) in iz davčne izvršbe po ZDavP-2.

(2) Prejemki iz prejšnjega odstavka so izvzeti tudi iz stečajne mase v postopku osebnega stečaja po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS,

št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 178/21 – popr., 196/21 – odl. US, 157/22 – odl. US, 35/23 – odl. US, 57/23 – odl. US in 102/23; v nadaljnjem besedilu: ZFPPIPP).

(3) Ne glede na 137. člen ZIZ in drugi odstavek 166. člena ZDavP-2 se na prejemke, ki so izvzeti iz izvršbe in stečajne mase na podlagi tega zakona, lahko poseže po treh mesecih od priliva.

IX. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA

78. člen

(jamstvo Republike Slovenije za predplačila iz PRP 2014–2020 za obnovo in razvoj)

(1) Za zavarovanje predplačil na podlagi odločb, ki se nosilec kmetijskih gospodarstev izdajo na podlagi 17. ali 18. člena Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 487), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2022/1033 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 1305/2013 glede posebnega ukrepa za zagotovitev izjemne začasne podpore v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) kot odziv na vpliv ruske invazije na Ukrajino (UL L št. 173 z dne 30. 6. 2022, str. 34), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1305/2013/EU) iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020, jamči Republika Slovenija. Jamstvo Republike Slovenije se šteje za enakovrednega garanciji iz prvega odstavka 63. člena Uredbe 1305/2013/EU.

(2) Jamstva za predplačila se izdajo nosilec kmetijskih gospodarstev, ki so utrpela škodo po poplavih in plazovih.

(3) Predplačilo iz prejšnjega odstavka znaša največ 50 odstotkov dodeljene podpore.

(4) Če znesek dejanskih izdatkov dodeljene podpore ne preseže zneska predplačila, Republika Slovenija izplača razliko med višino dejanskih izdatkov in višino izplačanega predplačila Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

(5) Jamstvo se sprost, ko Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja ugotovi, da je znesek dejanskih izdatkov dodeljene podpore presegel znesek predplačila.

79. člen

(ukrep obnove gozdnih cest)

(1) Obnova gozdne ceste, nujno potrebna za odpravo posledic poplav in plazov na cestno telo ali sosednja zemljišča, po tem zakonu je:

- manjše popravilo gozdne ceste, ki vključuje popravilo vozišča, naprav za vzdolžno odvodnjavanje meteorne vode, težnostnih zidov (gabioni, kašte, suhozidi) do višine 3 m, cevnih prepustov do premera 80 cm ali popravilo poškodovane tehnološke opreme;
- večje popravilo gozdne ceste, ki vključuje popravilo za gradnjo poškodovanih konstrukcijskih elementov, ki presegajo gabarite iz prejšnje alineje oziroma odstop od lege obstoječe gozdne ceste največ do trikratne širine cestnega telesa.

(2) Ustrezna projektna dokumentacija za obnovo gozdne ceste iz prejšnjega odstavka tega člena je:

- popis del za manjše popravilo gozdne ceste, ki ga pripravi Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod);
- načrt večjega popravila gozdne ceste, ki ga na podlagi projektnih pogojev zavoda izdela pooblaščen inženir, ki izpolnjuje pogoje za projektiranje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov.

(3) Obnova gozdnih cest so vzdrževalna dela v javno korist. Pri obnovi gozdne ceste se šteje, da so potrebna dela izvedena v skladu s prostorskimi akti, tudi če se pri obnovi uporabi drugačna tehnična rešitev, kot je bila uporabljena pri gradnji prvotne gozdne ceste. Če se obnova gozdne ceste izvaja na območju varovanj in omejitev po posebnih predpisih, se za izvedbo del, ki predstavljajo obnovo, predpisana soglasja ali mnenja izdajo v 15 dneh od prejema popolne vloge za izdajo soglasja ali mnenja. Če v roku iz prejšnjega stavka predpisana soglasja ali mnenja niso izdana, se šteje, da so soglasja ali mnenja izdana, razen soglasij ali mnenj, ki se nanašajo na presojo sprejemljivosti vplivov na območju Natura 2000.

(4) Sredstva za ukrep obnova gozdnih cest se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

(5) Ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, na podlagi končne ocene škode lokalni skupnosti, v kateri se nahajajo zaradi poplav oziroma plazov poškodovane gozdne ceste, izda informativni izračun, v katerem določi višino sredstev za obnovo gozdnih cest in seznam gozdnih cest ter opredeli, ali gre za manjše ali večje popravilo gozdne ceste.

(6) Če se lokalna skupnost ne strinja z informativnim izračunom, lahko v 15 dneh od vročitve vloži ugovor. Ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, preveri navedbe lokalne skupnosti in izda odločbo.

(7) Če lokalna skupnost zoper informativni izračun ne ugovarja ali ne predloži izjave o odpovedi pravice v skladu z osmim odstavkom tega člena, velja informativni izračun za dokončno odločbo.

(8) Lokalna skupnost lahko v 30 dneh od prejema informativnega izračuna predloži nepreklicno pisno izjavo, da se odpoveduje pravicam iz informativnega izračuna. Ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, v tem primeru postopek ustavi.

(9) Dokumenti v postopku po tem členu se lokalni skupnosti vročajo na njihov uradni elektronski naslov in veljajo za vročene petnajsti dan od odpreme.

(10) Sredstva za ukrep se lokalni skupnosti izplačajo v dveh obrokih, in sicer:

- prvi obrok v višini 40 odstotkov dodeljenih sredstev v 30 dneh po dokončnosti odločbe iz šestega oziroma sedmega odstavka tega člena in
- drugi obrok v višini predloženega zahtevka, vendar največ v višini 60 odstotkov dodeljenih sredstev.

(11) Zahtevki za izplačilo drugega obroka se vložijo po izvedbi del. Zahtevki se vložijo od 1. januarja do 30. septembra v tekočem letu. Zahtevki, vloženi med 1. oktobrom in 31. decembrom, se zavržejo. Zahtevku se priložijo:

- kopije računov,
- izjava o prejetih javnih sredstvih za ista opravljena dela in
- prevzemni zapisnik zavoda.

(12) Ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, na podlagi zahtevka iz prejšnjega odstavka tega člena izplača sredstva, če so priložena dokazila iz prejšnjega odstavka tega člena in opravljena vsa dela po odločbi. Sredstva se ustrezno znižajo, če je lokalna skupnost za ista opravljena dela že prejela javna sredstva. Če zahtevku ni v celoti ugodeno, ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, izda odločbo.

(13) Lokalna skupnost, ki ne začne izvajati ukrepa v enem letu po dokončnosti odločbe, kar ugotovi zavod, mora v proračun Republike Slovenije vrniti že izplačana sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, drugi obrok pa se ji ne izplača.

(14) Lokalna skupnost, ki ne izvede del v višini prvega obroka ali ne vloži zahtevka za izplačilo drugega obroka, mora vrniti neporabljena sredstva, drugi obrok pa se ji ne izplača.

(15) Rok za vložitev zahtevka za izplačilo drugega obroka je najpozneje do 30. septembra 2028.

X. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU KOORDINACIJE GRADBENIH INVESTICIJ

80. člen (koordinacija gradbenih investicij)

(1) Minister, pristojen za prostor, s sklepom imenuje koordinacijsko skupino. Člani koordinacijske skupine so predstavniki državnih mnenjedajalcev in državnih nosilcev urejanja, ki sodelujejo pri pripravi projektov in prostorskih aktov. Koordinacijsko skupino vodi državni sekretar ministrstva, pristojnega za prostor.

(2) Investicije, pomembne za odpravo posledic poplav in plazov, so investicije, ki jih izvajajo investitorji, ki so državni organi, in organizacije ter investitorji državne infrastrukture zlasti na področju prometne, vodne, okoljske, energetske in druge infrastrukture, kulture, gospodarstva, zdravstva, vzgoje, izobraževanja, znanosti, športa, javne uprave, obrambe, stanovanjske gradnje (v nadaljnjem besedilu: investicije).

(3) Za pospešitev izvedbe investicij opravlja koordinacijska skupina naslednje naloge:

- koordinira postopke pridobivanja mnenj, soglasij, dovoljenj in odločitev na podlagi področnih predpisov, ki so pogoj za izvedbo investicij in jih investitor ni mogel uskladiti;
- spremlja pripravo državnih prostorskih aktov, s katerimi se načrtujejo prostorske ureditve in določa izvedbena regulacija prostora za realizacijo investicij, ter koordinira pridobivanje mnenj državnih nosilcev urejanja prostora in njihovo usklajevanje, če jih pripravljavec ni mogel uskladiti.

(4) Predlog investicije skupaj z obrazložitvijo pošlje na koordinacijsko skupino ministrstvo, v katerega pristojnost spada posamezna investicija, ali vladna služba, pristojna za obnovo po poplavah in plazovih. Če predlog investicije ne izpolnjuje pogojev iz drugega odstavka tega člena, vodi koordinacijska skupina o tem obvesti predlagatelja. Če predlog investicije izpolnjuje pogoj iz drugega odstavka tega člena, koordinacijska skupina začne izvajati naloge iz prejšnjega odstavka najkasneje v 14 dneh od prejema predloga investicije in najpozneje v 30 dneh od prejema predloga investicije poda predlog o možni rešitvi za uskladitev mnenj oziroma soglasij.

(5) Koordinacijska skupina opravlja naloge iz druge alineje tretjega odstavka tega člena tudi za občinske prostorske akte, s katerimi se določa izvedbena regulacija prostora in načrtujejo prostorske ureditve, za realizacijo ureditev, pomembnih zaradi odprave posledic poplav in plazov, ter koordinira pridobivanje mnenj državnih nosilcev urejanja prostora in njihovo usklajevanje, če občina tega ni mogla uskladiti.

(6) Predlog za obravnavo občinskega prostorskega akta iz prejšnjega odstavka pošlje na koordinacijsko skupino občina. Če občinski prostorski akt ne izpolnjuje pogojev iz prejšnjega odstavka, vodi koordinacijska skupina o tem obvesti občino. Če predlog izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, koordinacijska skupina začne izvajati koordiniranje pridobivanja mnenj državnih nosilcev urejanja prostora in njihovo usklajevanje najkasneje v 14 dneh od prejema predloga občinskega prostorskega akta in najkasneje v 30 dneh od prejema predloga občinskega prostorskega akta poda predlog o možni rešitvi za uskladitev mnenj.

81. člen (uskladitev vodne in druge infrastrukture)

Nosilci projektov vodne, prometne in energetske infrastrukture ter infrastrukture elektronskih komunikacij in druge infrastrukture na prizadetih območjih med seboj uskladijo projekte in gradnjo.

XI. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU UREJANJA PROSTORA

82. člen (nadomestitveni objekt)

Nadomestitveni objekt je objekt, ki se zgradi na drugi lokaciji namesto obstoječega objekta, ki je s sklepom vlade iz 151.c člena ZIUOPZP predviden za odstranitev.

83. člen (nadomestna gradnja)

(1) Ne glede na 21. točko prvega odstavka 3. člena ZUreP-3 se šteje, da je nadomestna gradnja tista gradnja, s katero se namesto objekta, ki je bil poškodovan ali uničen, zgradi nov objekt, ki od obstoječega objekta ne odstopa več kot 10 m glede na lego obstoječega objekta, katerega gabariti se ne povečajo za več kot 10 odstotkov v vsako smer in se njegova namembnost ne spreminja.

(2) Odstranitev obstoječega objekta je pogoj za izdajo uporabnega dovoljenja za nadomestno gradnjo.

84. člen (načrtovanje območij nadomestitvenih objektov in območij odstranjenih objektov)

(1) Gradnja nadomestitvenih stavb se praviloma usmerja na obstoječa stavbna zemljišča v poselitvenih območjih, ki niso poplavno ogrožena.

(2) Lokacije nadomestitvenih stavb se ne načrtujejo na območjih, ogroženih zaradi zemeljskih ali hribinskih plazov, erozije ali zaradi poplav, ne glede na stopnjo njihove poplavne ogroženosti.

(3) Če je zaradi gradnje nadomestitvenih objektov treba sprejeti nov občinski prostorski izvedbeni akt ali spremembe in dopolnitve veljavnega prostorskega akta, se v tem prostorskem aktu na območjih, določenih v sklepu vlade iz 151.c člena ZIUOPZP, določi izvedbena regulacija prostora, ki je sprejemljiva glede na ogroženost zaradi poplav, erozije ter zemeljskih ali hribinskih plazov.

(4) Za pripravo prostorskih aktov iz prejšnjega odstavka se uporabijo vsi razpoložljivi podatki in že izdelane strokovne podlage. Nosilci urejanja prostora morajo morebitne dopolnjene strokovne podlage in podatke s svojega delovnega področja, potrebne za pripravo prostorskega akta, pripraviti in poslati občini najpozneje v 30 dneh po prejemu vloge s strani občine.

(5) Nosilci urejanja prostora predložijo mnenje k prostorskemu aktu iz tretjega odstavka tega člena v 30 dneh od prejema vloge. Če mnenja v tem času ne izdajo, se šteje, da je mnenje k prostorskemu aktu dano, razen mnenj, ki se nanašajo na presojo sprejemljivosti vplivov na območje Natura 2000.

XII. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU STROŠKOV IZVEDBE PRIKLJUČKOV NADOMESTITVENIH OBJEKTOV NA GOSPODARSKO JAVNO INFRASTRUKTURO

85. člen (strošek izvedbe priključka)

Stroški izvedbe priključkov nadomestnih in nadomestitvenih objektov na gospodarsko javno infrastrukturo, ki zajemajo projektiranje in gradnjo priključka, se financirajo iz sredstev, namenjenih za odpravo naravnih nesreč.

XIII.ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU OBNOVE VODNE INFRASTRUKTURE

86. člen (obnova vodne infrastrukture, drugih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, in vodotokov)

(1) Obnova poškodovane vodne infrastrukture, drugih vodnih objektov in naprav ali ureditev v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ter vodotokov na prizadetih območjih, vključno z vsemi spremljajočimi ureditvami, je v javnem interesu.

(2) Ne glede na 204. člen ZUreP-3 se šteje, da je javna korist izkazana tudi, če za objekte iz prejšnjega odstavka tako predpiše vlada.

(3) Obnova iz prvega odstavka tega člena so vzdrževalna dela v javno korist. Dela, ki spadajo v okvir rednih vzdrževalnih del obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda, se izvajajo na podlagi izdelanega programa del javne službe, pri izdelavi in izvajanju programa del javne službe pa sodelujejo občine. Ostala dela se izvajajo na podlagi projektne dokumentacije za izvedbo gradnje (izvedbeni načrt).

(4) Kot obnova poškodovane vodne infrastrukture, drugih vodnih objektov in naprav ali ureditev v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, ter vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, se šteje tudi zagotavljanje dodatnih razlivnih površin, pretočnosti strug obstoječih ali v poplavih novonastalih vodotokov.

(5) Pri obnovi iz prvega odstavka tega člena se šteje, da so dela izvedena v skladu s prostorskimi akti, če so izvedena na vodnem in priobalnem zemljišču prvotnega objekta vodne infrastrukture, na območju drugih vodnih objektov in naprav ali ureditev v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, ter vodotokov.

(6) Če se ukrepi iz tega člena izvajajo na območju varovanj in omejitev po posebnih predpisih, se za izvedbo del, ki predstavljajo obnovo zaradi poplav in plazov, predpisana soglasja ali mnenja izda v 15 dneh od prejema popolne vloge za izdajo soglasja ali mnenja. Če v roku iz prejšnje povedi predpisana soglasja ali mnenja niso izdana, se šteje, da so soglasja ali mnenja izdana, razen soglasij ali mnenj, ki se nanašajo na presojo sprejemljivosti vplivov na območje Natura 2000.

(7) Pri načrtovanju in izvedbi ukrepov iz tega člena, zlasti izven poseljenih območij se preveri možnost uporabe na naravi temelječih rešitev, zlasti uravnavanja pretoka vode ob upoštevanju naravnih procesov, ki zagotavljajo zmanjšanje odtekanja oziroma pretoka vode, zmanjšanje prisotnosti onesnaževal v vodi, ter zmanjšano poplavljanje poseljenih območij, razen če izvedba teh ukrepov ne zagotavlja enake učinkovitosti zagotavljanja zmanjševanja poplavne ogroženosti.

XIV. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU POSEGA V LASTNINSKO PRAVICO

87. člen (poseg v lastninsko pravico)

(1) Za namene izvedbe obnove iz prejšnjega člena lahko investitor prevzame posest na zemljiščih, potrebnih za izvedbo ukrepov, z dnem, ko pri notarju ali sodišču položi znesek v višini ocenjene odškodnine za to zemljišče in varščino v višini ene polovice ocenjene odškodnine za morebitno drugo škodo, če pred tem vlada s sklepom ugotovi, da je na teh zemljiščih ugotovljena javna korist za izvedbo obnove vodne infrastrukture, drugih vodnih objektov in naprav ali ureditev v upravljanju ministrstva ter vodotokov. Predlagatelj sklepa za ugotovitev javne koristi je ministristvo, pristojno za vode.

(2) V notarskem zapisu ali zapisniku o prevzemu zneska iz prejšnjega odstavka v hrambo mora biti določen rok hrambe do izpolnitve pogoja za izplačilo odškodnine ali najmanj pet let, kar nastopi prej. Kot pogoj za izplačilo upravičeni osebi mora biti določena predložitev sporazuma o odškodnini ali pravnomočne odločbe o razlastitvi ali omejitvi lastninske pravice.

(3) Položeni znesek je neprerekani del odškodnine. Oceno odškodnine izdelata pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin, imenovan po predpisih, ki urejajo revidiranje in ocenjevanje vrednosti, sodni cenilec nepremičnin, sodni cenilec kmetijske stroke ali sodni cenilec gozdarske stroke, imenovan po predpisih, ki urejajo delovanje sodišč.

(4) Investitor obnove, ki je prevzel posest po prvem odstavku tega člena, mora nemudoma, najpozneje pa v šestih mesecih po položitvi zneska iz prvega odstavka tega člena, začeti postopek za pridobitev stvarnih pravic v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice. Če je za pridobitev stvarnih pravic na teh zemljiščih treba izvesti postopek razlastitve ali pridobitve služnosti v javno korist,

se ne glede na prvi odstavek 204. člena ZUreP-3 šteje, da je javna korist izkazana s sklepom vlade iz prvega odstavka tega člena, s položitvijo zneska iz prvega odstavka tega člena pa se šteje, da je izpolnjen pogoj iz tretjega odstavka 215. člena ZureP-3 glede prenosa lastninske pravice kljub vloženi pritožbi zoper odločbo o razlastitvi.

(5) Če investitor prevzame posest na zemljišču v skladu s prvim odstavkom tega člena, pripada njegovemu lastniku denarno nadomestilo zaradi omejitve njegove uporabe za čas od prevzema posesti do takrat, ko investitor pridobi lastninsko ali drugo stvarno pravico na zadevnem zemljišču.

(6) Denarno nadomestilo iz prejšnjega odstavka se dogovori s pogodbo za odkup ali ustanovitev služnosti, če se nepremičnina pridobi ali obremeni sporazumno, ali kot del odškodnine v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice, če se nepremičnina razlasti ali obremeni s služnostjo v javno korist, pri čemer to nadomestilo ne more presežati višine te odškodnine. Glede izdelovalcev ocene nadomestila se smiselno uporabljajo določbe tretjega odstavka tega člena v delu, ki ureja izdelovalce ocene odškodnine.

(7) Investitor pred položitvijo zneska iz prvega odstavka tega člena lastnika zemljišča obvesti o nameravane prevzemu posesti in o tem, da bo najpozneje v šestih mesecih po začetku gradnje začel postopek za pridobitev stvarnih pravic v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice, ter da mu za čas uporabe njegovega zemljišča pripada nadomestilo iz petega odstavka tega člena.

XV. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU ODSTRANJEVANJA NAPLAVIN IN PLAVJA

88. člen

(odstranjevanje plavja in odvzem naplavin)

Ne glede na 3. točko tretjega odstavka 22. člena ZVO-2 se odstranijo plavje in odvzete naplavine, ki so odvzete v okviru izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda in niso onesnažene z nevarnimi snovmi, lahko uporabijo v svojem prvotnem stanju za gradnjo na drugem kraju, kot so bile odvzete, kjer je investitor projekta država ali občina, če gre za izvajanje projekta za sanacijo prizadetega območja za gradnjo protipoplavnih ukrepov ali za gradnjo poškodovane gospodarske javne infrastrukture v poplavih in plazovih na istem porečju ter je investitor tega projekta občina ali država.

XVI. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU VODNEGA POVRAČILA

89. člen

(odlog plačila vodnega povračila)

(1) Imetnik vodne pravice za posebno rabo vode iz prvega odstavka 125. člena oziroma prvega odstavka 136. člena ZV-1 lahko zaprosi za odlog plačila vodnega povračila iz 124. člena ZV-1, in sicer za največ 12 mesecev od dokončnosti odločbe o odmeri vodnega povračila.

(2) Ukrep iz prejšnjega odstavka je državna pomoč, ki se lahko izvaja po pravilu *de minimis* v skladu s 130. členom tega zakona.

XVII. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU IZDAJE VODNEGA SOGLASJA ALI MNENJA

90. člen

(strokovna ocena kot podlaga za izdajo vodnega soglasja ali mnenja)

(1) Za novogradnjo, rekonstrukcijo ali vzdrževalna dela v javno korist objektov na prizadetih območjih se za potrebe izdaje vodnega soglasja ali mnenja predhodno izdelata strokovna ocena, ki je podlaga za izdajo vodnega soglasja ali mnenja.

(2) Strokovna ocena se izdelata v roku 15 dni od prejetja vloge za izdajo vodnega soglasja ali mnenja.

(3) Strokovna ocena vsebuje elemente za opredelitev poplavne ogroženosti posegov iz prvega odstavka tega člena in se izdelata na podlagi obstoječih strokovnih podlag, analiz preteklih poplavnih dogodkov, ugotovitev terenskih ogledov, upoštevanja pravil stroke ter po proučitvi spremenjenih razmer, ki so posledica poplav in plazov.

(4) Strokovno oceno izdelata ministrstvo, pristojno za vode, in pooblaščen strokovnjak s področja gradbeništva.

91. člen **(neizvajanje vodne pravice, podeljene z vodnim dovoljenjem)**

Ne glede na 1. točko prvega odstavka 135. člena ZV-1 vodna pravica, podeljena z vodnim dovoljenjem za rabo vode na prizadetem območju, preneha, kadar imetnik vodne pravice pet let od uveljavitve tega zakona ne izvaja vodne pravice.

XVIII. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU PLAZOV

92. člen **(predaja in javna dostopnost geološko – geotehničnih podatkov)**

(1) Naročnik geološko-geotehničnih ali sorodnih raziskav, ki zbira podatke o lastnostih podpovršja, ter izvajalec inženirsko-geološkega, hidrogeološkega in geotehničnega monitoringa na plazljivih območjih morata ministrstvu, pristojnemu za odpravo posledic naravnih nesreč, in javnemu zavodu, ustanovljenemu za raziskave na področju geoznanosti (v nadaljnjem besedilu: javni zavod), poslati rezultate terenskih in laboratorijskih preiskav o lastnostih podpovršja ter rezultate monitoringa naravnih pojavov, vključno s popisi vrtin v izvirni obliki.

(2) Ministrstvo, pristojno za odpravo posledic naravnih nesreč, ali javni zavod zbira podatke o pojavih pobočnih masnih premikov (na primer plazov, tokov sedimentov, kamninskih podorov in sorodnih pojavov).

(3) Zbiranje podatkov iz prvega odstavka tega člena je v javnem interesu. Javni zavod zagotovi javno dostopnost teh podatkov na digitalni platformi.

(4) Vse evidentirane plazove, podatke zbrane na podlagi prvega odstavka tega člena in verjetnosti za nastanek plazov in sorodnih pojavov se upošteva pri prostorskem načrtovanju in načrtovanju sanacijskih in obnovitvenih ukrepov na celotnem vplivnem območju.

93. člen **(nujni geotehnični ukrepi)**

(1) Nujni geotehnični ukrepi, kot so izvedba drenaž, drugih objektov odvajanja podzemnih voda, gradnja podpornih konstrukcij (na primer pilotne stene ali težnostni zidovi), ki so v skladu z ugotovitvami geotehnične stroke potrebni zaradi sanacije plazov in preprečitve plazenja določenega področja kot posledice poplav in plazov, se izvedejo za zavarovanje stvari v skladu z zakonom, ki ureja odpravo posledic naravnih nesreč.

(2) Za namen izvedbe nujnih geotehničnih ukrepov iz prejšnjega odstavka lahko investitor prevzame posest na zemljiščih, potrebnih za izvedbo teh ukrepov, z dnem, ko pri notarju ali sodišču položi znesek v višini ocenjene odškodnine za ta zemljišča in varščino v višini ene polovice ocenjene odškodnine za morebitno drugo škodo, če pred tem vlada oziroma občinski svet s sklepom ugotovi, da je na teh zemljiščih ugotovljena javna korist za izvedbo nujnih geotehničnih ukrepov po tem zakonu. Predlagatelj sklepa za ugotovitev javne koristi je ministrstvo, pristojno za vode, oziroma župan.

(3) V notarskem zapisu ali zapisniku o prevzemu zneska iz prejšnjega odstavka v hrambo mora biti določen rok hrambe do izpolnitve pogoja za izplačilo odškodnine ali najmanj deset let, kar nastopi prej.

Kot pogoj za izplačilo upravičeni osebi mora biti določena predložitev sporazuma o odškodnini ali pravnomočne odločbe o razlastitvi ali omejitvi lastninske pravice.

(4) Položeni znesek iz drugega odstavka tega člena je neprerekani del odškodnine. Oceno odškodnine izdelava pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin, imenovan po predpisih, ki urejajo revidiranje in ocenjevanje vrednosti, sodni cenilec nepremičnin, sodni cenilec kmetijske stroke ali sodni cenilec gozdarske stroke, imenovan po predpisih, ki urejajo delovanje sodišč.

(5) Investitor izvedbe nujnih geotehničnih ukrepov, ki je prevzel posest v skladu z drugim odstavkom tega člena, mora nemudoma, najpozneje pa v šestih mesecih po položitvi zneska iz drugega odstavka tega člena, začeti postopek za pridobitev stvarnih pravic v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice. Če je za pridobitev stvarnih pravic na teh zemljiščih treba izvesti postopek razlastitve ali pridobitve služnosti v javno korist, se ne glede na prvi odstavek 204. člena ZUreP-3 šteje, da je javna korist izkazana s sklepom vlade ali občinskega sveta iz drugega odstavka tega člena, s položitvijo zneska iz drugega odstavka tega člena pa se šteje, da je izpolnjen pogoj iz tretjega odstavka 215. člena ZUreP-3 glede prenosa lastninske pravice kljub vloženi pritožbi zoper odločbo o razlastitvi.

(6) Če investitor prevzame posest na zemljišču v skladu z drugim odstavkom tega člena, pripada njegovemu lastniku denarno nadomestilo zaradi omejitve njegove uporabe za čas od prevzema posesti do takrat, ko investitor pridobi lastninsko ali drugo stvarno pravico na zadevnem zemljišču.

(7) Denarno nadomestilo iz prejšnjega odstavka se določi s pogodbo za odkup ali ustanovitev služnosti, če se nepremičnina pridobi ali obremeni sporazumno, ali kot del odškodnine v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice, če se nepremičnina razlasti ali obremeni s služnostjo v javno korist, pri čemer to nadomestilo ne more presegati višine te odškodnine. Glede izdelovalcev ocene nadomestila se smiselno uporabljajo določbe četrtega odstavka tega člena v delu, ki ureja izdelovalce ocene odškodnine.

(8) Investitor pred položitvijo zneska iz drugega odstavka tega člena lastnika zemljišča obvesti o nameravanem prevzemu posesti in o tem, da bo najpozneje v šestih mesecih po začetku gradnje začel postopek za pridobitev stvarnih pravic v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice, ter da mu za čas uporabe njegovega zemljišča pripada nadomestilo iz šestega odstavka tega člena.

XIX. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE

94. člen (investicijska dokumentacija)

(1) Za obnovo poškodovane javne infrastrukture, ki je razvidna iz sistema AJDA in za katero je obvezna izdelava investicijske dokumentacije, se za čas izvajanja tega zakona za izvedbo projektov in ukrepov za obnovo in razvoj po poplavih in plazovih, ki so vključeni v program odprave posledic nesreč v skladu z ZIUOPZP, izdelava dokument identifikacije investicijskega projekta, ki omogoča ustrezno načrtovanje, izbiro optimalne rešitve, izvedbo in nadzor nad projektom ter poročilo o izvedbi projekta.

(2) Če se pri obnovah iz prejšnjega odstavka, ki se izvajajo po postopku vzdrževalnih del v javno korist, ugotovi, da gre za več podobnih investicij ali za druge smiselno povezane posamične ukrepe, ki so po vsebini, zasnovi in obsegu zaključena celota ter so vključeni v program odprave posledic nesreč v skladu z ZIUOPZP, se lahko združijo v programski projekt, za katerega veljajo postopki in merila kot za posamezni investicijski projekt. Vrednost posamezne obnove ne sme presegati milijon evrov, pri čemer pa vrednost programskega projekta ne sme presegati treh milijonov evrov.

(3) Določbe tega člena ne veljajo za obnovo javne železniške infrastrukture in obnovo vodne infrastrukture, drugih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, in vodotokov.

(4) Za določitev vrednosti posamezne obnove vodne infrastrukture, drugih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, in vodotokov se smiselno uporabljajo določbe 121. člena tega zakona.

XX. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU SPODBUJANJA REGIONALNEGA RAZVOJA

95. člen (spodbujanje regionalnega razvoja)

(1) Z namenom odprave posledic naravnih nesreč in spodbujanja regionalnega razvoja na prizadetih območjih vlada sprejme program ukrepov razvojnih spodbud na področju gospodarskega, okoljskega, družbenega in kulturnega razvoja ter razvoja človeških virov. Program ukrepov razvojnih spodbud pripravi ministrstvo, pristojno za regionalni razvoj, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za finance. S programom se določijo ukrepi, časovni in finančni okvir ukrepov ter spremljanje izvajanja programa. O izvajanju programa ukrepov razvojnih spodbud ministrstvo, pristojno za regionalni razvoj, najmanj enkrat letno poroča vladi.

(2) Ukrepe razvojnih spodbud izvajajo ministrstva, regionalne razvojne agencije, območna razvojna partnerstva in javni skladi.

(3) Upravičenci do spodbud so lahko občine, pravne osebe javnega in zasebnega prava ter fizične osebe, ki opravljajo registrirano dejavnost.

(4) Za ukrepe razvojnih spodbud, določene s programom ukrepov razvojnih spodbud, se upravičenci izberejo na podlagi javnega razpisa, v skladu s predpisi s področja javnih financ.

(5) Kadar imajo ukrepi značaj državnih pomoči, se dodeljujejo v skladu s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državnih pomoči. Merila in pogoji dodeljevanja državnih pomoči se določijo v programu ukrepov razvojnih spodbud.

XXI. ZAČASNI UKREP POROŠTVA DRŽAVE ZA KREDITE IN SUBVENCIJA POGODBENE OBRESTNE MERE

1. oddelek: SPLOŠNE DOLOČBE POGlavJA

96. člen (vsebina poglavja)

V tem poglavju zakon določa upravičene kreditojemalce, vrsto in namen kreditov, za katere se izda poroštvo in subvencionira pogodbeno obrestna mera po tem zakonu, pooblaščenost institucije ter postopke unovčevanja in spremljanja poroštev Republike Slovenije za obveznosti iz kreditov, najetih pri banki ali hranilnici, ki je v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, pridobila dovoljenje za opravljanje bančnih storitev, ter banki ali hranilnici države članice, ki v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, ustanovi podružnico na območju Republike Slovenije oziroma je v skladu s tem zakonom upravičena neposredno opravljati bančne storitve na območju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: banka).

97. člen (pooblastilo in nadomestilo SID banki)

(1) Republika Slovenija s tem zakonom pooblašča SID – Slovensko izvozno in razvojno banko, d.d., Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: SID banka), da v njenem imenu in za njen račun opravlja vse posle v zvezi s spremljanjem in unovčevanjem poroštev, da spremlja in izvaja vse potrebne ukrepe za

uveljavljanje regresnih terjatev ter da po plačilu poročstva preveri izpolnjevanje pogojev po tem zakonu, na podlagi katerih je banka odobrila kredit s poročtvom države. SID banka opravlja tudi naloge glede zbiranja, preverjanja upravičenosti in pošiljanja zahtevkov bank za plačilo subvencije pogodbene obrestne mere za kredite po tem poglavju.

(2) SID banka pripravi strukture podatkov v posameznih poročilih bank in navodila za poročanje bank ter jih objavi na svojih spletnih straneh.

(3) SID banki za izvajanje vseh poslov iz prvega odstavka tega člena pripada nadomestilo, ki se izračuna v višini celotnih stroškov, ugotovljenih na podlagi vsakokrat veljavnih Sodil za razporejanje posrednih stroškov izvajanja dejavnosti po pooblastilu Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sodila), sprejetih in revidiranih v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11). SID banka obračun za nadomestilo izda mesečno, prvič po preteku meseca, ki sledi mesecu objave tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije.

(4) Po prejemu poročila revizorja glede izračuna po sodilih SID banka najpozneje v desetih delovnih dneh naredi poračun nadomestila za preteklo leto in ga skupaj s poročilom revizorja in preglednico stroškov (dela, storitev, materiala, davkov, članarin in amortizacije) pošlje ministrstvu, pristojnemu za finance. K poračunu SID banka priloži morebitne druge podatke, ki jih določita ministrstvo, pristojno za finance, in SID banka. Ne glede na poračun, ki se opravi na podlagi poročila revizorja, SID banka že v času od 1. januarja vsakega leta do priprave poračuna glede višine mesečnega nadomestila upošteva izračun višine nadomestila po sodilih za preteklo leto, za čas do prvega izračuna po sodilih pa izračun po sodilih za izvajanje pooblastil po Zakonu o stanovanjski jamstveni shemi za mlade (Uradni list RS, št. 54/22) v letu 2022. V primeru, da iz poračuna izhaja, da je SID banka prejela nižji znesek nadomestil, SID banka ministrstvu, pristojnemu za finance, izstavi račun za plačilo razlike. V primeru, da iz poračuna izhaja, da je SID banka prejela višji znesek nadomestil, SID banka v petih delovnih dneh o tem obvesti ministrstvo, pristojno za finance, izstavi dobropis in zaprosi za plačilne instrukcije za nakazilo preveč prejetih nadomestil, ki ga bo izvedla v 15 dneh od prejema plačilnih instrukcij.

(5) SID banka bo pri naročilu revizij sodil izbranemu revizorju razkrila, da se sodila uporabljajo za izračun nadomestila po tem zakonu in da bo revizorjevo poročilo uporabljeno pri obračunu nadomestila ter poslano ministrstvu, pristojnemu za finance.

(6) SID banka pošilja ministrstvu, pristojnemu za finance, obračun v elektronski obliki (e-račun).

(7) Ministrstvo, pristojno za finance, plačuje nadomestilo na račun, ki ga SID banka navede na računu, v 30 dneh po preteku meseca, ki sledi mesecu, za katerega je bilo obračunano nadomestilo. SID banka bo račun za mesečno nadomestilo izstavila v 15 dneh po preteku meseca, za katerega obračuna nadomestilo.

98. člen (nadzor)

(1) SID banka preverja skladnost pogojev kredita z določbami tega zakona naknadno v treh mesecih po izplačanem poročstvu.

(2) Za nadzor nad namensko porabo sredstev kredita, zavarovanega s poročtvom države v skladu s tem zakonom, je odgovorna banka, ki nadzor izvaja na način in v skladu z običajno bančno prakso.

(3) Za preverjanje nadzora banke iz prejšnjega odstavka je odgovorna SID banka.

(4) Banka SID banki na njeno zahtevo pošlje vso dokumentacijo, ki je potrebna za izvedbo nadzora po tem členu. Banka mora SID banki na njeno zahtevo izkazati, da ima vzpostavljen mehanizem, ki zagotavlja prenos prednosti in koristi poroštva po tem poglavju na kreditojemalce.

(5) V primeru unovčitve poroštva po tem zakonu mora banka SID banki poslati poročilo o opravljenem nadzoru iz drugega odstavka tega člena.

(6) Če SID banka ugotovi, da je banka kredit odobrila v nasprotju s pogoji iz tega zakona, banki pošlje zahtevek za vrnitev zneska izplačanega poroštva skupaj z zamudnimi obrestmi od dne izplačila poroštva do dne vračila izplačanega poroštva na račun Republike Slovenije in o tem obvesti ministrstvo, pristojno za finance. Če banka zavrne vračilo zneska izplačanega poroštva ali banka SID banki v predpisanem roku ne pošlje zahtevane dokumentacije, SID banka zadevo odstopi v obravnavo Državnemu odvetništvu Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državno odvetništvo) in o tem obvesti ministrstvo, pristojno za finance.

(7) Če SID banka ugotovi, da so bila sredstva kredita porabljena v nasprotju z namenom tega zakona, mora kreditojemalec vrniti vsa izplačana nepovratna sredstva po tem poglavju skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva izplačila nepovratnih sredstev dalje.

2. oddelek: POROŠTVO ZA KREDITE FIZIČNIH OSEB

99. člen (namen in upravičenci)

(1) Poroštva po tem zakonu se lahko izdajo bankam za zavarovanje obveznosti glavnice iz na novo najetih kreditov polnoletnih fizičnih oseb s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, najetih pri bankah za obnovo ali nadomestitev doma zaradi poplav in plazov (v nadaljnjem besedilu: kreditojemalec).

(2) Za obnovo doma se za namene tega zakona šteje odprava neposredne škode na nepremičnini, ki je v lasti kreditojemalca, in na kateri ima prijavljeno stalno prebivališče ter je neposredno pred poplavami in plazovi v njej prebival. Odprava škode se izvaja z rekonstrukcijo, manjšo rekonstrukcijo ali vzdrževanjem objekta, kot to opredeljuje zakon, ki ureja graditev objektov. Za nadomestitev doma se šteje lastna gradnja nadomestitvenega objekta na drugi lokaciji oziroma nadomestnega objekta.

(3) Posamezni kreditojemalec sme za financiranje obnove ali nadomestitve doma najeti le en kredit s poroštvom po tem zakonu.

(4) Opredelitev namena kredita in izjava pogodbenih strank glede izpolnjevanja pogojev iz tega zakona sta del kreditne pogodbe.

(5) Črpanje sredstev kredita je namensko in kreditojemalec porabo sredstev dokazuje s pisnimi dokazili. S sredstvi kredita je mogoča tudi refundacija že plačanih računov, iz katerih izhaja, da sta bila blago ali storitev uporabljena za obnovo v poplavah in plazovih prizadete nepremičnine, ki je predmet financiranja s kreditom po tem zakonu. V primeru nadomestitve mora iz kreditne pogodbe izhajati, da se sredstva kredita nakazujejo namensko, na podlagi izdanih računov, izrecno na transakcijske račune prodajalcev, izvajalcev, podizvajalcev oziroma dobaviteljev.

(6) Vsota zneska kredita za obnovo doma po tem zakonu in sredstev, dodeljenih kot izplačilo zavarovalnega zneska, prejetih donacij ter prejetih javnih sredstev za odpravo posledic poplav in plazov za isto škodo ne sme biti večja od dejanske škode, ki so jo v skladu z veljavno metodologijo ugotovile in popisale občinske komisije ter jo je potrdila Državna komisija za oceno škode. Kreditojemalec mora

vlogi za kredit priložiti dokazilo o višini dejanske škode, izjavo glede višine prejetih donacij in nepovratnih javnih sredstev ter glede višine prejetih sredstev izplačil zavarovalnih zneskov za isto škodo, ob črpanju kredita pa mora banki predložiti še dokumentacijo, iz katere so razvidni stroški, ki so financirani s kreditom po tem zakonu.

(7) Vsota zneska kredita za nadomestitev doma po tem zakonu in sredstev, dodeljenih kot izplačilo zavarovalnega zneska, prejetih donacij ter prejetih javnih sredstev za odpravo posledic poplav in plazov za isto škodo, ne sme biti večja od predračunske vrednosti gradbenih del nadomestitvenega objekta. Kreditojemalec mora vlogi za kredit priložiti dokumentacijo, iz katere je razvidna vrednost nadomestitvenega objekta, ki bo financiran s kreditom po tem zakonu, izjavo glede višine prejetih donacij in nepovratnih javnih sredstev ter glede višine prejetih sredstev izplačil zavarovalnih zneskov za isto škodo.

100. člen (kreditni, za katere se izdajajo poročila)

(1) Poročila po tem zakonu se lahko izdajajo za obveznosti iz naslova glavnice kredita kreditnejalcev iz na novo sklenjenega namenskega kredita s fiksno pogodbeno obrestno mero za obnovo ali nadomestitev doma z naslednjimi osnovnimi značilnostmi:

1. glavnica kredita sme znašati največ 100.000,00 eurov;
2. ročnost posameznega kredita pomeni dobo odplačevanja kredita od zapadlosti prvega obroka do zapadlosti zadnjega obroka kredita, ki ne sme biti daljša od deset let oziroma skupaj z morebitnimi reprogrami ne daljša od 15 let;
3. fiksna obrestna mera, ki mora biti nižja od trimesečnega EURIBOR na dan vloge za kredit ali ugodnejša od redne ponudbe banke, kar vse banka objavi na svojih spletnih straneh;
4. omejitve glede fiksne obrestne mere se izpolnijo pred subvencijo obrestne mere;
5. kreditnejalec ne plača nobenih stroškov odobritve kredita, spremljave ali drugih stroškov, razen stroškov zavarovanja in izterjave;
6. valuta kredita je euro;
7. terjatev banke iz kreditne pogodbe, zavarovana s poročilom po tem zakonu, mora biti najmanj v enakem položaju kot terjatve banke iz morebitnih drugih pogodb do istega kreditnejalca;
8. iz kreditne pogodbe, ki jo skleneta banka in kreditnejalec, mora biti jasno in natančno razvidno, za katere namene je bil dan kredit, za katerega je izdano poročilo;
9. banka prednosti in koristi, ki jih pridobi s poročilom po tem zakonu, v celoti prenese na kreditnejalce.

(2) Terjatev po kreditni pogodbi, zavarovani s poročilom države po tem zakonu, mora biti zavarovana z zastavno pravico na nepremičnini, ki se financira s kreditom, na način, ki zagotavlja poplačilo terjatve, ali z zavarovalno polico.

(3) Kreditnejalci lahko nepremičnino, ki je predmet financiranja s kreditom po tem oddelku, odtujijo samo v primeru poplačila celotnega kredita. Prepoved se določi v kreditni pogodbi.

101. člen (nepovratna sredstva)

(1) Republika Slovenija daje po tem zakonu nepovratna sredstva v obliki subvencije pogodbene obrestne mere v polni višini.

(2) Nepovratna sredstva bankam kvartalno izplačuje ministrstvo, pristojno za finance, na podlagi kvartalnih zahtevkov bank v 15 delovnih dneh od prejema zahteve za plačilo.

(3) Sredstva iz prejšnjega odstavka se zagotovijo v proračunu države.

(4) Banke sporočijo podatke za plačilo subvencije pogodbene obrestne mere v skladu z navodili SID banke iz drugega odstavka 97. člena tega zakona in v rokih, kot jih določa drugi odstavek 106. člena tega zakona.

102. člen (omejitev skupnega zneska poroštev)

(1) Skupni znesek poroštev za kredite fizičnim osebam po tem zakonu znaša 200 milijonov eurov in se ne vštevava v kvoto poroštev, določeno z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

(2) SID banka spremlja obseg sklenjenih kreditnih pogodb, ki so jih banke sklenile s kreditorejmalci v skladu s tem oddelkom, in porabo poroštvne kvote, pri čemer razpoložljivo poroštvno kvoto enkrat mesečno objavi na svoji spletni strani.

(3) Banke enkrat mesečno pošljejo SID banki informacije in podatke o sklenjenih kreditnih pogodbah s fizičnimi osebam v skladu s tem zakonom.

103. člen (narava poroštev)

(1) Republika Slovenija izdaja porošstva v višini 100 odstotkov glavnice, za kredite za obnovo doma po kreditnih pogodbah, sklenjenih v skladu s tem zakonom, najpozneje do vključno 30. junija 2024, in za kredite za nadomestitev doma po kreditnih pogodbah, sklenjenih v skladu s tem zakonom, najpozneje do vključno 31. decembra 2025. Poroštvo je izdano s sklenitvijo kreditne pogodbe, ki izpolnjuje pogoje po tem zakonu.

(2) Poroštvo po tem zakonu je nepreklicno, brezpogojno in se unovči na prvi pisni poziv banke.

(3) Za porošstva po tem zakonu se uporabljajo določbe o poroštvu iz zakona, ki ureja obligacijska razmerja, razen če ta zakon ne določa drugače.

(4) V primeru postopnega zmanjševanja obveznosti kreditorejmalca, za izpolnitev katere odgovarja Republika Slovenija, se sorazmerno zmanjšuje tudi obveznost Republike Slovenije.

104. člen (unovčitev porošstva)

(1) Banka SID banki pošlje pisno ali elektronsko zahtevo za izpolnitev poroštvne obveznosti Republike Slovenije z identifikacijskimi podatki za izvedbo plačila.

(2) SID banka vodi evidenco vseh prejetih zahtevkov bank. O vsakem prejetem zahtevku banke SID banka najpozneje naslednji delovni dan z elektronskim sporočilom obvesti ministrstvo, pristojno za finance.

(3) SID banka izvaja posle unovčevanja poroštEV, kar pomeni prejem in pregled zahtevkov bank za unovčitev poroštva za kreditno obveznost iz naslova glavnice kredita, preveritev izračuna, končno potrditev zneska za izplačilo in pošiljanje poziva ministrstvu, pristojnemu za finance, v izplačilo poroštva. SID banka opravi pregled zahtevka banke za izplačilo poroštva na podlagi:

1. kreditne pogodbe, sklenjene na podlagi tega zakona;
2. cENITVE dejanske škode, potrjene s strani Državne komisije za oceno škode, in na podlagi dokumentacije, iz katere so razvidni stroški, ki se financirajo s kreditom, za namen nadomestitvene gradnje pa dokumentacije, iz katere je razvidna vrednost nadomestitvenega oziroma nadomestnega objekta;
3. dokazila o odstopu banke od kreditne pogodbe;
4. dokazila o tem, da kreditojemalec ni poravnal dospele obveznosti;
5. izjave banke, da ji s kreditojemalcem, ob upoštevanju posamezne okoliščine kreditojemalca in njegove zmožnosti plačevanja, ni uspelo skleniti dogovora, ki bi kreditojemalcu omogočil lažje odplačevanje zapadlih obveznosti v skladu z njeno politiko ravnanja za primer, ko kreditojemalec zamuja s plačili zapadlih obveznosti, ki jo predpisuje zakonodaja, ki ureja kreditiranje potrošnikov;
6. izjave glede pridobljenih nepovratnih sredstev iz državnega ali občinskega proračuna ter glede prejetih donacij in sredstev izplačil zavarovalnih zneskov.

(4) Banka SID banki za primer unovčenja poroštva pošlje pisno ali elektronsko zahtevo za izpolnitev obveznosti Republike Slovenije najpozneje v šestih mesecih od odstopa od kreditne pogodbe ali od nastopa redne zapadlosti iz kreditne pogodbe, zavarovane s poroštvom Republike Slovenije.

(5) Banka SID banki na njeno zahtevo pošlje tudi dodatno dokumentacijo, potrebno za pregled zahtevka za unovčitev poroštva, za pošiljanje podatkov ministrstvu, pristojnemu za finance, Finančni upravi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) ali državnemu odvetništvu.

(6) SID banka poziv ministrstvu, pristojnemu za finance, iz tretjega odstavka tega člena pošlje v desetih delovnih dneh od potrjenega zahtevka banke. Poziv mora vsebovati:

1. polno ime banke,
2. polno ime kreditojemalca,
3. pozvani znesek unovčitve poroštva,
4. izjavo SID banke, da je višina pozvanega zneska v skladu s kreditnimi in poroštvenimi pogoji,
5. datum roka plačila,
6. izjavo banke, da ji s kreditojemalcem, ob upoštevanju posamezne okoliščine kreditojemalca in njegove zmožnosti plačevanja, ni uspelo skleniti dogovora, ki bi kreditojemalcu omogočil lažje odplačevanje zapadlih obveznosti v skladu z njeno politiko ravnanja za primer, ko kreditojemalec zamuja s plačili zapadlih obveznosti, ki jo predpisuje zakonodaja, ki ureja kreditiranje potrošnikov,
7. transakcijski račun banke,
8. številko sklica za plačilo.

(7) Republika Slovenija unovčeno poroštvo plača najpozneje v 15 delovnih dneh od prejema zahteve SID banke iz prvega odstavka tega člena, iz katere je razvidno, da kreditojemalec ni plačal dospele obveznosti iz kreditne pogodbe v višini, kot jo za namen predčasne zapadlosti celotnega kredita, določa zakonodaja, ki ureja kreditiranje potrošnikov.

105. člen **(izterjava)**

(1) SID banka po unovčenju poroštva zaradi odpovedi kreditne pogodbe s strani banke ali zaradi neporavnanih terjatev ob nastopu redne zapadlosti kreditne pogodbe kreditojemalcu pošlje zahtevek za plačilo zneska kredita, za katerega je bilo unovčeno poroštvo po tem zakonu.

(2) Če kreditojemalec ne ugovarja obstoju in višini obveznosti iz prejšnjega odstavka v osmih dneh od prejema zahtevka za plačilo, se zahtevek za plačilo ne glede na določbe zakona, ki ureja davčni postopek, šteje za izvršilni naslov za izterjavo zneska kredita, za katerega je bilo unovčeno poroštvo po tem zakonu.

(3) FURS je pristojen na predlog SID banke v imenu in za račun Republike Slovenije izterjevati znesek kredita iz prejšnjega odstavka v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek. Pravica do izterjave zneska kredita zastara v rokih, ki so v zakonu, ki ureja davčni postopek, določeni za zastaranje pravice do izterjave davka.

(4) FURS v primeru, kadar obveznosti iz kredita, za katerega je bilo unovčeno poroštvo po tem zakonu, niso sporne, v imenu in za račun Republike Slovenije odloča o vlogah za odlog ali obročno odplačevanje obveznosti iz kredita, za katerega je bilo unovčeno poroštvo po tem zakonu, po merilih, ki po zakonu, ki ureja davčni postopek, veljajo za odlog in obročno plačevanje davka.

(5) Če kreditojemalec ugovarja obstoju in višini obveznosti iz prvega odstavka tega člena, SID banka v imenu in za račun Republike Slovenije začne postopke za izterjavo v skladu s predpisi o izvršbi in zavarovanju.

(6) V primeru izplačila poroštva preidejo vse stranske pravice do poplačila v sorazmernem deležu na Republiko Slovenijo.

(7) Če je nad kreditojemalcem, njegovim porokom ali zastaviteljem uveden postopek osebnega stečaja, mora banka obvestiti SID banko o začetku postopka najpozneje v enem mesecu po začetku postopka osebnega stečaja. SID banka pošlje državnemu odvetništvu najpozneje deset dni pred iztekom roka za prijavo terjatev oziroma potencialnih terjatev popolno dokumentacijo, ki izkazuje obstoj in višino terjatve oziroma potencialne terjatve Republike Slovenije.

106. člen (poročanje bank)

(1) Banke SID banki mesečno poročajo do desetega delovnega dne v mesecu po stanju na zadnji dan preteklega meseca o obsegu sklenjenih kreditnih pogodb, ki so jih s kreditojemalci sklenile v skladu s tem zakonom.

(2) Banke poročajo SID banki po stanju na dan 31. marec, 30. junij, 30. september in 31. december o neodplačani glavnici kreditov po kreditnih pogodbah, ki so jih s kreditojemalci sklenile v skladu s tem zakonom, do desetega delovnega dne v mesecu, ki sledi navedenim datumom.

(3) Poročilo, pripravljeno v formatu XML, iz prvega in drugega odstavka tega člena vsebuje podatke, ki jih SID banka objavi na svoji spletni strani in jim doda XSD-shemo. Objavi tudi navodilo za poročanje bank in sporočanje sprememb podatkov.

(4) Pošiljanje podatkov bank SID banki poteka v elektronski obliki v XML-formatu in po komunikacijskem kanalu za poročanje, običajnem pri poslovanju bank.

(5) V primeru insolvenčnih postopkov nad kreditojemalci ali njihovimi poroki ali zastavitelji v obdobju do unovčitve poroštva morajo banke poslati SID banki vso dokumentacijo, ki jo SID banka potrebuje za

prijavo terjatev po kreditni pogodbi, prijavljeni v poroštveno shemo, v insolvenčni postopek, in sicer najpozneje 30 dni pred iztekom roka za prijavo terjatev iz oklica o začetku postopka.

(6) Banka SID banko obvesti o predčasnem dokončnem odplačilu vsakega s poroštvom države zavarovanega kredita v enem mesecu od odplačila.

107. člen (obveščanje)

SID banka podatke iz poročil bank iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena pošlje ministrstvu, pristojnemu za finance, in sicer v desetih delovnih dneh po prejemu poročil bank, ter podatke o izterjavah unovčenih poroštev enkrat letno, do 20. januarja tekočega leta za preteklo leto.

108. člen (prenehanje poroštva)

(1) Poroštvo preneha, če:

- se ob izvedbi nadzora v skladu s 98. členom tega zakona ugotovi, da je bila kreditna pogodba sklenjena v nasprotju s tem zakonom in so kršitve nastale na strani banke, ali
- banka ne obvesti SID banke o začetku postopka osebnega stečaja v roku iz sedmega odstavka 105. člena tega zakona.

(2) V primeru prenehanja poroštva iz prejšnjega odstavka in že unovčenega poroštva mora banka vrniti vse zneske, ki so ji bili izplačani, skupaj s subvencijo pogodbene obrestne mere ter z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva prejema plačila poroštva do dneva vračila.

3. oddelek: POROŠTVO ZA KREDITE GOSPODARSKIH SUBJEKTOV

109. člen (upravičenci)

Upravičenec do kredita s poroštvom po tem oddelku je pravna oseba ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ali nosilec kmetijskega gospodarstva ali nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji (v nadaljnjem besedilu: gospodarski subjekt ali kreditojemalec).

110. člen (uredba)

Podrobnejša opredelitev postopka za unovčitev poroštva, vsebina in rok za izdajo zahtevka in plačilo nepovratnih sredstev, ki jih določa ta oddelek, način izračuna višine državne pomoči, postopki vračila dodeljenih nepovratnih sredstev v primerih v nadzoru ugotovljenih kršitev, način poročanja SID banke ministrstvu, pristojnemu za finance, in ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, določitev višine poroštvne premije iz 115. člena tega zakona, obvezne sestavine kreditne pogodbe v zvezi s pravicami in obveznostmi iz naslova dodeljenih pomoči za gospodarske subjekte, podrobnejša dokazila za izpolnjevanje zakonskih pogojev za kredite gospodarskim subjektom, plačilo obresti in poroštvne premije s strani gospodarskih subjektov v primeru doseganja oziroma preseganja najvišjega zneska praga pomoči iz 130. in 131. člena tega zakona ter način sodelovanja z državnim odvetništvom se uredijo z uredbo, ki jo sprejme vlada.

111. člen (namen kreditov)

(1) Poroštvo v skladu s tem oddelkom se izda za obveznosti gospodarskih subjektov iz kreditov, ki jih za odpravo posledic poplav in plazov ter za razvoj gospodarstva na prizadetih območjih najamejo pri bankah za:

- a) financiranje stroškov investicij, ki pomenijo krepitev protipoplavne in protiplazne odpornosti kreditojemalca, vključno s stroški selitve dejavnosti ali dela dejavnosti na drugo lokacijo znotraj iste regije, ali na drugo lokacijo v Republiki Sloveniji, če ni primerne lokacije v isti regiji;
- b) financiranje stroškov investicij, namenjenih za razvoj gospodarstva na prizadetih območjih po tem zakonu, s ciljem ustvarjanja novih delovnih mest, višje dodane vrednosti, razvoja novih oziroma nadgrajenih proizvodov ali storitev.

(2) Za potrebe tega oddelka je investicija vsak izdatek finančnih sredstev za nabavo zemljišča, objekta, strojev in opreme ter drugih opredmetenih osnovnih sredstev, vključno s potrebnimi obratnimi sredstvi.

112. člen **(pogoji glede kreditov, za katere se izda poroštvo)**

(1) Poroštvo v skladu s tem oddelkom se lahko izda za novo sklenjeni kredit, ki je odobren v skladu z nameni iz prejšnjega člena pod naslednjimi pogoji:

1. višina glavnice posameznega kredita znaša največ 30 odstotkov čistih prihodkov od prodaje kreditojemalca v letu 2022, vendar ne več kot 10 milijonov eurov;
2. ročnost posameznega kredita skupaj z moratorijem traja največ 10 let, pri čemer lahko moratorij traja največ dve leti;
3. črpanje sredstev kredita je namensko in kreditojemalec porabo sredstev dokazuje s pisnimi dokazili. S sredstvi kredita je mogoča tudi refundacija že plačanih računov, iz katerih izhaja, da sta bila blago ali storitev uporabljena za namen v skladu s prejšnjim členom;
4. valuta kredita je euro;
5. fiksna obrestna mera mora biti nižja od trimesečnega EURIBOR na dan oddaje vloge za kredit ter hkrati od obrestne mere v redni ponudbi banke za primerljiv kredit in od izhodiščne obrestne mere Evropske komisije, določene v skladu s Sporočilom Komisije o spremembi metode določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj (UL C št. 14 z dne 19. 1. 2008, str. 6), veljavne na dan vloge za kredit, povečane za 60 bazičnih točk, kar vse banka objavi na svojih spletnih straneh;
6. terjatev banke iz kreditne pogodbe, zavarovana s poroštvom po tem zakonu, mora biti najmanj v enakem položaju, kot so terjatve banke iz morebitnih drugih pogodb do istega kreditojemalca;
7. iz kreditne pogodbe, ki jo skleneta banka in kreditojemalec, mora biti jasno in natančno razvidno, za katere namene je bil dan kredit, za katerega po tem zakonu jamči Republika Slovenija;
8. kreditojemalci lahko rezultat investicije iz prejšnjega člena odtujijo samo v primeru poplačila celotnega kredita. Prepoved se določi v kreditni pogodbi;
9. kreditna pogodba mora biti sklenjena najpozneje do vključno 31. decembra 2025;
10. banka mora prednosti in koristi, ki jih pridobi s poroštvom v skladu s tem oddelkom, v celoti prenesti na kreditojemalce.

(2) Terjatev po kreditni pogodbi, zavarovani s poroštvom države v skladu s tem oddelkom, mora biti zavarovana z zastavno pravico na objektu ali strojih in opremi, ki se financira s kreditom, na način, ki zagotavlja poplačilo terjatve, ali z zavarovalno polico.

(3) Kreditojemalec mora vlogi za kredit s poroštvom za namen razvoja iz točke b) prvega odstavka prejšnjega člena predložiti dokazila, iz katerih izhaja, da so načrtovane investicije namenjene za razvoj na prizadetih območjih, in sicer za ustvarjanje novih delovnih mest, višje dodane vrednosti, za razvoj novih oziroma nadgrajenih proizvodov ali storitev.

113. člen (narava poroštva)

(1) Poroštvo v skladu s tem oddelkom je nepreklicno, brezpogojno in se unovči na prvi pisni poziv banke. Poroštvo za obveznosti iz naslova glavnice kredita je izdano s sklenitvijo kreditne pogodbe, ki izpolnjuje pogoje po tem zakonu.

(2) Republika Slovenija prevzema poroštvo po tem zakonu za kreditorejmalce, ki imajo namen uporabiti sredstva kredita za razvoj in, ki na dan 31. decembra 2022 niso šteli za podjetje v težavah, po pogojih, kot so opredeljeni v 18. točki 2. člena Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 187 z dne 26. 6. 2014, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2023/1315 z dne 23. junija 2023 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe ter Uredbe (EU) 2022/2473 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 167 z dne 30. 6. 2023, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 651/2014/EU).

(3) Kreditorejmalec se na dan 4. avgust 2023 ne sme šteti za neplačnika v skladu z določbami Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 176 z dne 27. 6. 2013, str. 1), zadnjič dopolnjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/1578 z dne 20. aprila 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev zahtev za notranjo metodologijo ali zunanje vire, ki se uporabljajo v okviru notranjega modela tveganja neplačila za ocenjevanje verjetnosti neplačila in izgub ob neplačilu (UL L št. 193 z dne 1. 8. 2023, str. 7), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 575/2013/EU), pri čemer kreditorejmalec na dan 4. avgust 2023 nima pomembnih zamud pri poravnavanju obveznosti do banke, kot so opredeljene v smernicah Evropskega bančnega organa.

(4) Republika Slovenija za gospodarske subjekte, ki so v skladu s Prilogo I Uredbe 651/2014/EU razvrščeni med mikro, mala ali srednja podjetja, izdaja poroštva v višini 80 odstotkov glavnice kredita iz prejšnjega člena, za preostale gospodarske subjekte pa v višini 50 odstotkov glavnice kredita iz prejšnjega člena.

(5) Zahteva za izpolnitev poroštvne obveznosti Republike Slovenije je upravičena, če banka in Republika Slovenija utrpita sorazmerne izgube pod enakimi pogoji.

(6) V primeru postopnega zmanjševanja obveznosti kreditorejmalca za izpolnitev, za katere odgovarja Republika Slovenija, se sorazmerno zmanjšuje tudi obveznost Republike Slovenije.

(7) Za poroštva po tem zakonu se uporabljajo določbe o poroštvu iz zakona, ki ureja obligacijska razmerja, razen če ta zakon ne določa drugače.

114. člen (nepovratna sredstva)

(1) Republika Slovenija daje po tem zakonu nepovratna sredstva v obliki subvencije pogodbene obrestne mere v višini do 30 odstotkov za kredite iz 112. člena tega zakona.

(2) Subvencija iz prejšnjega odstavka se lahko izvaja po pravilu *de minimis* v skladu s 130. ali 131. členom tega zakona.

(3) Nepovratna sredstva bankam kvartalno izplačuje ministrstvo, pristojno za finance, na podlagi kvartalnih zahtevkov bank v vsebini in rokih, kot jih določa uredba iz 110. člena tega zakona.

(4) Sredstva iz prejšnjega odstavka se zagotovijo v proračunu države.

115. člen (poroštvna premija)

(1) Letna premija za poroštvo Republike Slovenije za kredit iz 112. člena tega zakona se ne plača in je državna pomoč, ki se lahko izvaja po pravilu *de minimis* v skladu s 130. ali 131. členom tega zakona.

(2) Če pogoji iz 130. ali 131. člena tega zakona niso izpolnjeni, mora kreditojemalec plačati letno premijo za poroštvo Republike Slovenije.

116. člen (omejitev skupnega zneska poroštev)

(1) Skupni znesek poroštev gospodarskim subjektom po tem zakonu znaša 500 milijonov eurov in se ne všteva v kvoto poroštev, določeno z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

(2) SID banka vodi evidenco kreditnih pogodb, ki so jih banke sklenile s kreditojemalci v skladu s tem oddelkom, in spremlja porabo poroštvne kvote, pri čemer razpoložljivo poroštvno kvoto enkrat mesečno objavi na svoji spletni strani.

117. člen (poročanje bank)

(1) Banke podrobne podatke o kreditnih pogodbah, sklenjenih z gospodarskimi subjekti v skladu s tem oddelkom, sporočajo SID banki v elektronski obliki do desetega delovnega dne po poteku meseca na način in po komunikacijskem kanalu za poročanje, ki sta običajna pri poslovanju bank. Poročilo v formatu XML vsebuje podatke, ki jih SID banka objavi na svoji spletni strani in objavi XSD-shemo.

(2) Banka se lahko kadar koli med trajanjem poroštvna odpove poroštvu Republike Slovenije tako, da pošlje storno kredita v mesečnem poročilu o sklenjenih kreditnih pogodbah.

(3) Banke poročajo SID banki po stanju na dan 31. marec, 30. junij, 30. september in 31. december o neodplačani glavnici kreditov, ki so jih s kreditojemalci sklenile v skladu s pogoji iz tega oddelka do desetega delovnega dne v mesecu, ki sledi navedenim datumom. Poročilo v formatu XML vsebuje podatke, ki jih SID banka objavi na svoji spletni strani in jim dodajo XSD-shemo z navodilom za poročanje bank.

(4) Banke SID banki četrtletno do desetega delovnega dne v mesecu, ki sledi četrtletju, opisno poročajo o izvedenih ukrepih za izterjavo in poteku izterjav za kreditne pogodbe, za katere je bilo unovčeno poroštvo Republike Slovenije. Banka vodi izterjavo tudi za delež terjatve Republike Slovenije po unovčenem poroštvu.

(5) V primeru začetih insolvenčnih postopkov ali postopkov likvidacije nad kreditojemalcem, poroki ali zastavitelji banke obveščajo SID banko o začetih postopkih najpozneje 14 dni pred iztekom roka za prijavo terjatev.

118. člen (postopek unovčitve)

(1) SID banka izvaja posle unovčevanja poroštev, kar pomeni prejem in pregled zahtevkov bank za unovčitev porošstva za kreditno obveznost kreditojemalca, preveritev izračuna, končno potrditev zneska za izplačilo in pošiljanje zahtevka ministrstvu, pristojnemu za finance, v izplačilo porošstva.

(2) Banka SID banki za primer unovčenja porošstva pošlje pisno ali elektronsko zahtevo za izpolnitev obveznosti Republike Slovenije najpozneje v šestih mesecih od odstopa od kreditne pogodbe ali od nastopa redne zapadlosti iz kreditne pogodbe, zavarovane s poroštvom Republike Slovenije. Republika Slovenija izpolni poroštvono obveznost najpozneje v 15 delovnih dneh od prejema zahteve SID banke za plačilo.

(3) SID banka o vsakem prejetem zahtevku banke najpozneje naslednji delovni dan z elektronskim sporočilom obvesti ministrstvo, pristojno za finance. Po prejemu formalno popolnega zahtevka banke le-tega SID banka skupaj s svojim pozivom za plačilo porošstva v izplačilo pošlje ministrstvu, pristojnemu za finance.

(4) SID banka opravi pregled zahtevka banke za izplačilo porošstva v desetih delovnih dneh od prejema popolnega zahtevka na podlagi:

- kreditne pogodbe, sklenjene na podlagi tega zakona;
- cenitve dejanske škode, pripravljene s strani pooblaščenega ali zavarovalniškega cenilca, in dokumentacije, iz katere so razvidni stroški, za financiranje katerih se namenja kredit,
- dokazila o odstopu banke od kreditne pogodbe v primeru odstopa banke od kreditne pogodbe,
- dokazila o tem, da kreditojemalec ni poravnal dospele obveznosti.

(5) Banka SID banki na njeno zahtevo pošlje tudi dodatno dokumentacijo, potrebno za pregled zahtevka za unovčitev porošstva, za pošiljanje podatkov ministrstvu, pristojnemu za finance, ali državnemu odvetništvu.

119. člen (izterjava in upravljanje terjatev iz kreditov)

(1) Za izterjavo posameznih terjatev iz naslova unovčenih poroštev v imenu Republike Slovenije je odgovorna SID banka, izterjava pa se izvaja prek banke, ki je prejela poroštvo za unovčeno terjatev. Banka mora pri izterjavi terjatev iz naslova unovčenih poroštev ravnati kot dober gospodar in strokovnjak ter vsak izterjani znesek regresa ali prejetih plačil sorazmerno prevzetemu tveganju prenakazati Republiki Sloveniji. SID banka spremlja in nadzoruje postopke izterjave teh terjatev ter z bankami v imenu in za račun Republike Slovenije sodeluje pri pomembnejših odločitvah v postopku izterjave. SID banka lahko izvede izterjavo unovčenega porošstva neposredno od dolžnika, če je taka izterjava po oceni SID banke hitrejša ali bolj ekonomična od tiste, ki bi jo sicer vodila banka.

(2) Če je nad kreditojemalcem uveden postopek zaradi insolventnosti ali postopek likvidacije, mora banka obvestiti SID banko o vsaki terjatvi, ki jo prijavi v postopku, in o začetku postopka najpozneje 14 dni pred iztekom roka za prijavo terjatev. SID banka pošlje državnemu odvetništvu najpozneje deset dni pred iztekom roka za prijavo terjatev oziroma potencialnih terjatev, popolno dokumentacijo, ki izkazuje obstoj in višino terjatve oziroma potencialne terjatve Republike Slovenije.

120. člen (prenehanje porošstva)

(1) Poroštvo preneha, če:

- je bila kreditna pogodba sklenjena v nasprotju s pogoji iz tega zakona in so kršitve nastale na strani banke ali
- banka ne obvesti SID banke o začetku postopka zaradi insolventnosti ali postopka likvidacije kreditojemalca najpozneje 14 dni pred iztekom roka za prijavo terjatev.

(2) V primeru prenehanja poroštva iz prejšnjega odstavka in že unovčenega poroštva mora banka vrniti vse zneske, ki so ji bili izplačani, skupaj s subvencijo pogodbene obrestne mere ter z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva prejema plačila poroštva do dneva vračila.

XXII. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU ŽELEZNIŠKE INFRASTRUKTURE

121. člen

(priprava investicijske dokumentacije za obnovo javne železniške infrastrukture)

(1) Za obnovo poškodovane javne železniške infrastrukture, za katero je obvezna izdelava investicijske dokumentacije, se za čas izvajanja tega zakona za izvedbo projektov in ukrepov za obnovo in razvoj po poplavih in plazovih, ki so vključeni v program odprave posledic nesreč v skladu z ZIUOPZP, izdelava dokument identifikacije investicijskega projekta, ki omogoča ustrezno načrtovanje, izbiro optimalne rešitve, izvedbo in nadzor nad projektom ter poročilo o izvedbi projekta.

(2) Če se pri obnovah, nadgradnjah in gradnjah, ki se izvajajo po postopku vzdrževalnih del v javno korist, ugotovi, da gre za več podobnih investicij ali za druge smiselno povezane posamične ukrepe (na primer protihrupni ukrepi, ureditve nivojskih prehodov, intervencijski poplavni ukrepi in zamenjave v okviru vzdrževanja), ki so po vsebini, zasnovi in obsegu zaključena celota ter so vključeni v program odprave posledic nesreč v skladu z ZIUOPZP, se lahko združijo v programski projekt, za katerega veljajo postopki in merila kot za posamezni investicijski projekt. Vrednost posamezne obnove, nadgradnje in gradnje ne sme presegati treh milijonov eurov, pri čemer pa vrednost programskega projekta ne sme presegati desetih milijonov eurov.

XXIII. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU POSEGOV V PROSTOR

122. člen

(sodelovanje pri izdelavi strokovnih podlag v primeru posega v prostor na varstvenih ali ogroženih območjih)

(1) Če se poseg v prostor izvaja na varstvenih ali ogroženih območjih po zakonu, ki ureja vode, sodeluje organ v sestavi ministrstva, pristojnega za vode, ki je pristojen za opravljanje posameznih nalog upravljanja voda, z investitorjem gradnje objekta za odpravo posledic poplav in plazov ali gradnje objektov na razvojnem in prednostnem cestnem infrastrukturnem projektu, določenem v tem zakonu, že v fazi priprave strokovnih podlag, na podlagi katerih se določijo projektni pogoji pred začetkom izdelovanja projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.

(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja prostor, in zakona, ki ureja vode, izda v primeru iz prejšnjega odstavka organ v sestavi ministrstva, pristojnega za vode, ki je pristojen za opravljanje posameznih nalog upravljanja voda, mnenje v zvezi z izdelanimi strokovnimi podlagami v 15 dneh od prejema popolne vloge.

(3) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi pri umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor na razvojnem in prednostnem cestnem infrastrukturnem projektu, določenem v tem zakonu.

XXIV. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU JAVNEGA NAROČANJA

123. člen

(označitev postopkov javnih naročil)

Naročnik mora v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, namenjenega za obnovo in razvoj na prizadetih območjih po tem zakonu, na vidnem mestu označiti, da gre za javno naročilo, namenjeno za obnovo in razvoj na prizadetih območjih po tem zakonu.

124. člen

(izračun ocenjene vrednosti javnih naročil)

(1) Za javna naročila, katerih naročnik je organ samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: organ) in katerih predmet se nanaša na izvajanje vzdrževalnih del v javno korist na cestni in komunalni infrastrukturi ali izvajanju geotehničnih ukrepov za zavarovanje stvari, namenjene za obnovo in razvoj na prizadetih območjih, se pri izračunu ocenjene vrednosti upoštevajo cene kalkulativnih postavk, ki se uporabljajo za dela rednega vzdrževanja in so objavljene na spletni strani Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo.

(2) Organ javnega naročila ne sme oddati ponudniku, katerega ponudba presega ocenjeno vrednost, izračunano na podlagi tega člena, razen če vladna služba za obnovo na podlagi pisnega zaprosila organa odobri odstopanje od ocenjene vrednosti javnega naročila. V zaprosilu mora organ navesti utemeljene razloge za odstopanje od ocenjene vrednosti javnega naročila.

(3) Utemeljeni razlogi za odobritev odstopanja so:

- nujnost izvedbe posameznih del ali storitev,
- potreba po posebnih znanjih ali izkušnjah izvajalca javnega naročila zaradi kompleksnosti predmeta javnega naročila.

(4) Vladna služba za obnovo organ o odločitvi obvesti v 15 dneh od prejema zaprosila.

(5) Način izračuna ocenjene vrednosti, vključno z vsemi količinskimi in cenovnimi parametri in njeno višino, pred začetkom postopka javnega naročila iz prvega odstavka tega člena potrdi vladna služba za obnovo po poplavih in plazovih.

PETI DEL

ZAGOTAVLJANJE FINANČNIH SREDSTEV

I. NAČIN ZAGOTAVLJANJA SREDSTEV

125. člen

(namenski proračunski sklad)

(1) Za financiranje projektov in ukrepov, povezanih s poplavih in plazovi, se ustanovi proračunski sklad (v nadaljnjem besedilu: sklad za obnovo), na katerem se zbirajo sredstva na posebnem računu – podračunu proračunskega sklada pri ministrstvu, pristojnem za finance, ločeno od drugih proračunskih sredstev.

(2) Viri financiranja proračunskega sklada so:

1. prihodki od donacij, vplačanih za namen odprave posledic poplavih in plazov;
2. prihodki donacij iz 137. člena ZIUOPZP;

3. prihodki od zneska plačil v denarju za namen odprave posledic poplav in plazov, za katere zavezanec uveljavlja dodatno zmanjšanje davčne osnove davčnega obdobja po 53. členu ZOPNN-F;
4. prihodki od solidarnostne delovne sobote iz 101. člena ZIUOPZP;
5. prihodki iz razlike med zneskom davka po stopnjah iz prvega odstavka 59. člena tega zakona in zneskom davka po stopnji iz 60. člena ZDDPO-2;
6. prihodki od čistega in bilančnega dobička Slovenskega državnega holdinga, d. d., po 60. členu tega zakona;
7. davek na bilančno vsoto bank in hranilnic iz 72. člena tega zakona;
8. proračunska sredstva, zagotovljena v proračunu za tekoče leto;
9. prejemki od upravljanja s prostimi denarnimi sredstvi proračunskega sklada.

(3) Sredstva sklada za obnovo se lahko porabljajo samo za namen financiranja obnove in razvoja po poplavah in plazovih.

126. člen **(upravljanje sklada za obnovo)**

(1) Denarna sredstva na podračunu sklada za obnovo upravlja ministrstvo, pristojno za finance. Ta sredstva se nalagajo v sistem enotnega zakladniškega računa države, ob upoštevanju načel varnosti, likvidnosti in donosnosti.

(2) Sklad za obnovo preneha, ko je dosežen namen proračunskega sklada ali če sredstva v njem ne zadostujejo za izpolnjevanje njegovega namena.

II. POROČANJE O IZVAJANJU PROJEKTOV IN UKREPOV

127. člen **(poročanje o izvajanju projektov oziroma ukrepov)**

(1) Občina pripravi poročilo o izvajanju projektov oziroma ukrepov za obnovo in razvoj ter spremljajočih preventivnih protipoplavnih in proti plazovnih projektov oziroma ukrepov, za katere je pridobila sredstva iz državnega proračuna, in ga do 31. julija, za obdobje od 1. januarja do 30. junija, tekočega leta, in do 31. januarja, za obdobje od 1. julija do 31. decembra preteklega leta pošlje ministrstvu, pristojnim za financiranje projektov oziroma ukrepov.

(2) Ministrstva do 31. avgusta za obdobje od 1. januarja do 30. junija tekočega leta, in do 28. februarja za obdobje od 1. julija do 31. decembra preteklega leta, pripravijo poročila o izvajanju projektov in ukrepov obnove in razvoja, ki so vključeni v njihove finančne načrte. V poročila vključijo tudi poročila o izvajanju projektov in ukrepov obnove in razvoja iz prejšnjega odstavka, ki so jim jih poslale občine.

(3) Poročila iz prvega in drugega odstavka tega člena vsebujejo:

1. seznam projektov oziroma ukrepov, vključno z ocenjeno vrednostjo in cilji (v obliki fizičnih in finančnih kazalnikov, potrebnih za spremljanje) ter izhodiščnim in veljavnim časovnim načrtom izvedbe posameznega projekta oziroma ukrepa;
2. primerjavo dejanske porabe finančnih sredstev z načrtovano porabo;
3. primerjavo načrtovane časovne izvedbe projekta oziroma ukrepa z dejansko;
4. časovno in vrednostno predstavitev načrtovane izvedbe projekta oziroma ukrepa do zaključka projekta oziroma ukrepa;
5. pojasnila vzrokov odmikov načrtovane izvedbe projektov oziroma ukrepov in predstavitev načrtovanih aktivnosti, s katerimi se odmiki odpravljajo;
6. informacijo o izvedenih ukrepih, s katerimi so se odpravili ugotovljeni odmiki iz prejšnje točke.

(4) Ministrstva poročila iz drugega odstavka tega člena pošljejo vladni službi, pristojni za obnovo po poplavah in plazovih.

ŠESTI DEL

POSEBNE DOLOČBE

128. člen

(javna objava podatkov o izplačanih sredstvih in prejemnikih)

(1) Da se zagotovi preglednost porabe javnih finančnih sredstev, se v obsegu in na način, določena s tem členom, javno objavijo podatki o porabi javnih finančnih sredstev, če njihova poraba temelji na tem zakonu, ZIUOPZP ali poglavju prehodnih določb ZOPNN-F. Za porabo sredstev v skladu s tem členom se štejejo tudi izdane in neunovčene garancije iz 44. člena ZOPNN (v nadaljnjem besedilu: garancije), jamstva iz 78. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: jamstva) ter poročstva iz XXI. poglavja četrtega dela tega zakona (v nadaljnjem besedilu: poročstva).

(2) Izplačevalci sredstev in odločevalci o danih garancijah in jamstvih glede porabe javnih finančnih sredstev iz prejšnjega odstavka v treh mesecih po izplačilu sredstev, v primeru garancij in jamstev pa v treh mesecih po dokončnosti odločitve o dodelitvi, vladni službi, pristojni za obnovo po poplavah in plazovih, pošljejo naslednje podatke o prejemnikih sredstev, garancij in jamstev (v nadaljnjem besedilu: upravičeni prejemniki pomoči):

1. glede fizičnih oseb, kadar upravičeni prejemnik pomoči te ni prejel zaradi opravljanja dejavnosti iz 2. točke tega odstavka:
  - osebno ime,
  - kraj prebivališča,
  - znesek izplačanih javnofinančnih sredstev in znesek neunovčenih že veljavnih individualnih garancij ali jamstev v breme javnih sredstev iz prejšnjega odstavka,
  - navedbo izplačevalca oziroma odločevalca o dodelitvi garancije ali jamstva;
2. glede fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost kot samostojni poklic po posebnih predpisih, in nosilcev kmetijskih gospodarstev:
  - osebno ime nosilca dejavnosti in označbo dejavnosti, kadar je ta na voljo,
  - naslov opravljanja dejavnosti, kadar ta ni na voljo, pa kraj prebivališča nosilca dejavnosti, brez ulice in hišne številke,
  - matično številko poslovnega subjekta, identifikacijsko številko kmetijskega gospodarstva ali drugo enoznačno identifikacijsko številko, povezano z opravljanjem dejavnosti,
  - znesek izplačanih javnofinančnih sredstev in znesek neunovčenih že veljavnih individualnih garancij ali jamstev v breme javnih sredstev iz prejšnjega odstavka,
  - navedbo izplačevalca oziroma odločevalca o dodelitvi garancije ali jamstva;
3. glede prejemnikov pravnih oseb javnega in zasebnega prava, razen občin in ožjih delov občin:
  - firmo, ime oziroma naziv,
  - poslovni naslov oziroma naslov sedeža,
  - matično številko, če obstaja,
  - znesek izplačanih javnofinančnih sredstev in znesek neunovčenih že veljavnih individualnih garancij ali jamstev v breme javnih sredstev iz prejšnjega odstavka,
  - navedbo izplačevalca oziroma odločevalca o dodelitvi garancije ali jamstva;
4. glede občin in ožjih delov občin:
  - ime občine oziroma ime ožjega dela občine in občine, v kateri leži ožji del občine,
  - naslov sedeža občine oziroma ožjega dela občine,
  - matično številko, če obstaja,
  - znesek izplačanih javnofinančnih sredstev v breme javnih sredstev iz prejšnjega odstavka,
  - navedbo izplačevalca.

(3) Za izplačevalca sredstev iz prejšnjega odstavka se štejejo tudi humanitarne organizacije, ki izplačajo sredstva, prejeta iz proračuna Republike Slovenije za namen izvajanja odprave posledic poplav in plazov na kateri koli pravni podlagi. Humanitarne organizacije za ta izplačana sredstva pošljejo podatke o prejemnikih iz prejšnjega odstavka vladni službi, pristojni za obnovo po poplavah in plazovih, na enak način kot drugi izplačevalci.

(4) SID banka za namen poročanja v skladu s tem členom od bank prejete podatke glede poroštev in subvencionirane obrestne mere iz XXI. poglavja četrtega dela tega zakona četrtletno sporoča vladni službi, pristojni za obnovo po poplavah in plazovih, v obsegu iz 1. do 3. točke drugega odstavka tega člena, pri čemer o subvenciji obrestne mere poroča kot o izplačilu javnofinančnih sredstev, namesto podatkov o garancijah ali jamstvih pa sporoča podatke o poroštvih.

(5) Vladna služba, pristojna za obnovo po poplavah in plazovih, vsaj enkrat mesečno objavi posodobljen skupni seznam upravičenih prejemnikov pomoči, ki ga pripravi na podlagi prejetih podatkov iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena. Skupni seznam vsebuje vse podatke iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena.

(6) V primeru osebnih podatkov iz 1. točke drugega odstavka tega člena se objavljeni podatki posodobijo brez odlašanja, če je posodobitev objave posledica upravičene zahteve za dopolnitev ali popravek v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(7) Podatki o izplačanih sredstvih upravičenim prejemnikom pomoči iz drugega in tretjega odstavka tega člena so za upravičene prejemnike pomoči objavljeni do 31. decembra 2028. Podatki o dodeljenih garancijah, jamstvih in poroštvih so za upravičene prejemnike pomoči objavljeni do 31. decembra 2028, če je trajanje garancije, jamstva ali poroštva daljše od 31. decembra 2028, pa do konca trajanja garancije, jamstva ali poroštva. Podatki o unovčenih garancijah, jamstvih in poroštvih ter podatki o izplačanih subvencijah pogodbene obrestne mere so za upravičene prejemnike pomoči objavljeni do 31. decembra 2028, če je garancija ali jamstvo unovčeno, poroštvo izplačano ali subvencija pogodbene obrestne mere izplačana po 31. decembru 2028, pa eno leto po unovčenju garancije ali jamstva, izplačilo poroštva ali izplačilo subvencije pogodbene obrestne mere. Podatek o unovčenju garancije ali jamstva ter izplačilo poroštva se objavi pri zneskih izplačanih javnofinančnih sredstev in ustrezno zniža pri podatkih o garancijah, jamstvih ali poroštvih v breme javnih sredstev. Podatek o subvenciji pogodbene obrestne mere se objavi pri zneskih izplačanih javnofinančnih sredstev.

(8) Zaradi pošiljanja podatkov za javno objavo vladni službi, pristojni za obnovo po poplavah in plazovih, izplačevalci sredstev in odločevalci o danih garancijah in jamstvih iz drugega in tretjega odstavka tega člena ter SID banka obdelujejo podatke iz drugega in četrtega odstavka tega člena. Vladna služba, pristojna za obnovo po poplavah in plazovih, zbira in obdeluje podatke o upravičenih prejemnikih pomoči za potrebe javne objave iz petega in šestega odstavka tega člena.

(9) Izplačevalci sredstev ter odločevalci o danih garancijah in jamstvih iz drugega in tretjega odstavka tega člena ter banke ob sklepanju pogodb iz XXI. poglavja četrtega dela tega zakona obvestijo upravičene prejemnike pomoči pred izplačilom sredstev, odločitvijo o dodelitvi garancije, jamstva ali sklenitvijo kreditne pogodbe s poroštvom Republike Slovenije ali subvencionirano obrestno mero po tem zakonu z javno objavo podatkov o izplačanih sredstvih ter danih garancijah, jamstvih in poroštvih v skladu s tem členom in njihovimi pravicami v zvezi z varstvom osebnih podatkov.

(10) Osební podatki, pridobljeni za potrebe javne objave po tem členu, se v dokazne namene hranijo še pet let po koncu objave, nato pa se arhivirajo. Če je v času hrambe v zvezi z javno objavo podatkov po tem členu začel upravni ali pravdni postopek ali poravnalni postopek pred državnim odvetništvom, se podatki hranijo do zaključka spora, nato pa se arhivirajo.

129. člen **(javna objava donacij in donatorjev)**

(1) Vladna služba, pristojna za obnovo po poplavah in plazovih, enkrat mesečno objavi posodobljen skupni seznam osebnih imen posameznikov ter imen fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, in pravnih

oseb, ki so z nakazilom denarja na posebni račun državnega proračuna prispevale k obnovi in razvoju zaradi posledic poplav in plazov (v nadaljnjem besedilu: donator), in njihovih donacij.

(2) Ime donatorjev in višina njegovih donacij se objavita samo na podlagi soglasja donatorja, poslanega vladni službi, pristojni za obnovo po poplavah in plazovih. Vladna služba, pristojna za obnovo po poplavah in plazovih, na spletni strani objavi obrazec za lažje elektronsko pošiljanje soglasja za objavo imena donatorja in višine donacije. Donator, ki je fizična oseba – posameznik, lahko v soglasju označi tudi, da soglaša z objavo kraja prebivališča brez navedbe ulice ali da soglaša z objavo kraja prebivališča z navedbo ulice.

(3) V posodobljenem seznamu donacij in donatorjev iz prvega odstavka tega člena se objavijo samo preverjeni in celoviti podatki.

130. člen

(pogoji dodelitve pomoči *de minimis* v skladu z Uredbo 1407/2013/EU)

(1) Ukrepi iz 38., 89. in 115. člena se izvajajo v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) št. 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči *de minimis* za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči *de minimis*, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1407/2013/EU).

(2) Skupni znesek pomoči *de minimis*, dodeljen v skladu z Uredbo 1407/2013/EU, dodeljene enotnemu podjetju, ne sme presegati 200.000 eurov oziroma 100.000 eurov za enotno podjetje, ki opravlja komercialni cestni tovorni prevoz, v katerem koli obdobju treh poslovnih let.

(3) Enotno podjetje za namene teh pravil pomeni vsa podjetja, ki so med seboj najmanj v enem od naslednjih razmerij:

1. podjetje ima večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov drugega podjetja;
2. podjetje ima pravico imenovati ali odpoklicati večino članov upravnega, poslovnega ali nadzornega organa drugega podjetja;
3. podjetje ima pravico izvrševati prevladujoči vpliv na drugo podjetje na podlagi pogodbe, sklenjene z navedenim podjetjem, ali določbe v njegovi družbeni pogodbi ali statutu;
4. podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi dogovora z drugimi delničarji ali družbeniki navedenega podjetja sámo nadzoruje večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov navedenega podjetja.

(4) Podjetja, ki so v katerem koli razmerju iz točk prejšnjega odstavka po enem podjetju ali več drugih podjetij, prav tako veljajo za enotno podjetje.

(5) Pomoč *de minimis* dodeljena v skladu z Uredbo 1407/2013/EU, se ne sme kumulirati z državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški, če bi bila s tako kumulacijo presežena največja dovoljena intenzivnost pomoči, določena v Uredbi 651/2014/EU. Pomoč *de minimis* dodeljena v skladu z Uredbo 1407/2013/EU se lahko kumulira s pomočjo *de minimis* dodeljeno v skladu z drugimi uredbami, ki urejajo pomoč *de minimis* do ustrezne zgornje meje.

(6) Do pomoči *de minimis*, dodeljenih na podlagi Uredbe 1407/2013/EU, niso upravičena podjetja, ki so dejavna na področju:

1. primarne proizvodnje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture;
2. predelave in trženja ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, kadar je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine proizvodov, kupljenih ali danih na trg;

3. primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov s seznama v prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47), zadnjič spremenjena s Sklepom Sveta (EU) 2019/1255 z dne 18. julija 2019 o spremembi Protokola št. 5 o Statutu Evropske investicijske banke (UL L št. 196 z dne 24. 7. 2019, str. 1); v nadaljnjem besedilu: Pogodba);
  4. predelave in trženja kmetijskih proizvodov s seznama v prilogi I k Pogodbi v naslednjih primerih:
    - a) če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg,
    - b) če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce.
- (7) Dajalec pomoči mora od prejemnika pomoči pred dodelitvijo sredstev pridobiti pisno izjavo o:
- vseh drugih pomočeh *de minimis*, ki jih je podjetje prejelo na podlagi te uredbe ali drugih uredb, ki urejajo pomoč *de minimis*, v predhodnih dveh letih in v tekočem proračunskem letu;
  - drugih že prejetih (ali zaprošenih) pomočeh za iste upravičene stroške;
  - in zagotovilo, da z dodeljenim zneskom pomoči *de minimis*, ne bo presežena zgornja meja pomoči *de minimis* ter intenzivnosti pomoči po drugih predpisih.
- (8) Dajalec pomoči mora vsako leto v skladu z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04) in Uredbo o posredovanju podatkov in poročanju o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu *de minimis* (Uradni list RS, št. 61/04, 22/07 in 50/14) pristojnemu ministrstvu poročati o prejemnikih teh pomoči.
- (9) Dajalec pomoči sporoča ministrstvu, pristojnemu za finance, podatke za evidenco o pomoči *de minimis* v 15 dneh od dodelitve pravice do te pomoči.
- (10) Dajalec pomoči vzpostavi evidenco o dodeljenih pomočeh *de minimis* po prejemnikih in hrani evidenco o posamezni pomoči *de minimis* deset let od datuma dodelitve.
- (11) Subjekt, ki je uveljavil pomoč *de minimis* v skladu z Uredbo 1407/2013/EU, in za katerega se naknadno ugotovi, da ni izpolnjeval pogojev za njeno pridobitev, ali je navajal lažne, neresnične ali zavajajoče podatke, mora vrniti znesek prejete pomoči v tridesetih dneh od prejema poziva za plačilo. Po poteku roka za plačilo, se mu obračunavajo zakonske zamudne obresti po Zakonu o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (Uradni list RS, št. 11/07 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZPOMZO-1).

131. člen

(pogoji dodelitve pomoči *de minimis* v skladu z Uredbo 1408/2013/EU)

- (1) Ukrepi iz 114. in 115. člena tega zakona se v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov izvajajo v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391 z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči *de minimis* za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči *de minimis*, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1408/2013/EU).
- (2) Skupni znesek pomoči *de minimis*, ki se dodeli upravičencu in z njim povezanim subjektom, ki sestavljajo enotno podjetje v skladu z drugim odstavkom 2. člena Uredbe 1408/2013/EU, ne sme presegati zgornjih mej iz 3. člena Uredbe 1408/2013/EU v katerem koli obdobju treh poslovnih let.

(3) Če je upravičenec dejaven v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov in je poleg tega dejaven v enem sektorju ali več sektorjih oziroma opravlja dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 1407/2013/EU, se pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo 1408/2013/EU, lahko združuje s pomočjo *de minimis*, dodeljeno sektorjem ali dejavnostim, ki spadajo na področje uporabe Uredbe 1407/2013/EU, do zgornje meje, določene v Uredbi 1407/2013/EU, če upravičenec z ločitvijo dejavnosti ali stroškov zagotovi, da primarna proizvodnja kmetijskih proizvodov ne prejema pomoči *de minimis*, dodeljene v skladu z Uredbo 1407/2013/EU.

(4) Če je upravičenec dejaven v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov in je poleg tega dejaven tudi v primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, se pomoč *de minimis*, dodeljena v skladu z Uredbo 1408/2013/EU, lahko združuje s pomočjo *de minimis* v primarni proizvodnji ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L št. 190 z dne 28. 6. 2014, str. 45), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2023/2391, z dne 4. oktobra 2023 o spremembi uredb (EU) št. 717/2014, (EU) št. 1407/2013, (EU) št. 1408/2013 in (EU) št. 360/2012 glede pomoči *de minimis* za predelavo in trženje ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture ter Uredbe (EU) št. 717/2014 glede skupnega zneska pomoči *de minimis*, dodeljene enemu podjetju, obdobja njene uporabe in drugih zadev (UL L št. 2023/2391 z dne 5. 10. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 717/2014/EU) do zgornje meje iz Uredbe 717/2014/EU, če upravičenec z ločitvijo dejavnosti ali stroškov zagotovi, da primarna proizvodnja kmetijskih proizvodov ne prejema pomoči *de minimis*, dodeljene v skladu z Uredbo 717/2014/EU.

(5) Pomoč se lahko združuje z drugo državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški pod pogoji iz Uredbe 1408/2013/EU.

(6) Dajalec pomoči mora od upravičenca pomoči pred dodelitvijo pomoči pridobiti izjavo v pisni ali elektronski obliki o:

- vseh drugih pomočeh *de minimis*, ki jih je upravičenec prejel na podlagi uredb Evropske unije o pomoči *de minimis* v predhodnih dveh in v tekočem proračunskem letu;
- drugih že prejetih (ali zaprosenih) pomočeh za iste upravičene stroške;
- in zagotoviti, da z dodeljenim zneskom pomoči *de minimis*, ne bo presežena zgornja meja *de minimis* pomoči ter intenzivnosti pomoči po drugih predpisih.

(7) Dajalec pomoči mora še pred dodelitvijo sredstev preveriti višino že dodeljene pomoči *de minimis* za posameznega upravičenca v evidencah pomoči *de minimis*, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in ribištvo ter ministrstvo, pristojno za finance, da se zagotovi spoštovanje zgornjih mej iz 3. člena Uredbe 1408/2013/EU. Za upravičence, ki so enotno podjetje, dajalec pomoči pred dodelitvijo pomoči preveri višino že dodeljene pomoči *de minimis* za vse subjekte v okviru enotnega podjetja.

(8) Dajalec pomoči poroča ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, podatke za evidenco o dodeljenih pomočeh *de minimis* v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov v petnajstih dneh po izplačilu pomoči *de minimis* posameznemu upravičencu, na način kot to ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(9) Dajalec pomoči vzpostavi evidenco o dodeljeni pomoči *de minimis* po upravičencih ter hrani evidenco z informacijami in dokazili deset let od datuma dodelitve posamezne pomoči *de minimis* po tem zakonu.

(10) Subjekt, ki je uveljavil pomoč *de minimis* skladno z Uredbo 1408/2013/EU in za katerega se naknadno ugotovi, da ni izpolnjeval pogojev za njeno pridobitev ali je navajal lažne, neresnične ali zavajajoče podatke, mora vrniti znesek prejete pomoči v 30. dneh od prejema poziva za plačilo. Po poteku roka za plačilo se mu obračunavajo zakonske zamudne obresti po ZPOMZO-1.

SEDMI DEL

KAZENSKÉ DOLOČBE

132. člen (prekršek)

(1) Z globo od 1.000 do 20.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, z globo od 50.000 do 400.000 eurov pa pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če v nasprotju s 37. členom tega zakona pri gradnji gospodarske javne infrastrukture ne položi dovolj zmogljive proste kabelske kanalizacije oziroma je pod enakimi pogoji ne da na voljo vsem fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo.

(2) Z globo od 1.000 do 20.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

133. člen

(kazenska določba za zagotavljanje nemotenega delovanja in vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov)

(1) Z globo od 5.000 do 100.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki v nasprotju z 50. členom tega zakona ne zagotovi nemotenega delovanja in vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov.

(2) Z globo od 10.000 do 200.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo.

(3) Z globo od 2.000 do 50.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 500 do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(5) Z globo od 500 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če stori katero od dejanj iz prvega odstavka tega člena.

134. člen

(kazenske določbe v zvezi s sanacijo kmetijskih zemljišč)

(1) Z globo od 5.000 do 100.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki v nasprotju s 51. členom tega zakona ne izvede sanacije kmetijskih zemljišč v skladu z odločbo o uvedbi zahtevne agromelioracije.

(2) Z globo od 10.000 do 200.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo.

(3) Z globo od 2.000 do 50.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 500 do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(5) Z globo od 500 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če stori katero od dejanj iz prvega odstavka tega člena.

135. člen

(kazenske določbe glede nadomestitvenih kmetijskih objektov in kmetij)

(1) Z globo od 5.000 do 100.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki ne uporablja objektov iz točk a) do e) iz drugega odstavka 53. člena tega zakona v skladu z namenom ali če je bila objektu spremenjena namembnost.

(2) Z globo od 10.000 do 200.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo.

(3) Z globo od 2.000 do 50.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 500 do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(5) Z globo od 500 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če stori katero od dejanj iz prvega odstavka tega člena.

136. člen

(davčni prekrški v zvezi z davčnim obračunom davka na bilančno vsoto bank in hranilnic)

(1) Z globo od 3.200 do 30.000 eurov se za prekršek kaznuje banka in hranilnica, ki ne predloži davčnega obračuna ali ne predloži davčnega obračuna na predpisani način oziroma v predpisanih rokih ali v tem obračunu navede neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke (enajsti in dvanajsti odstavek 72. člena tega zakona).

(2) Z globo v višini od 800 do 4.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

137. člen

(pooblastilo za izrek globe v razponu za davčne prekrške v zvezi z davčnim obračunom davka na bilančno vsoto bank in hranilnic)

Za davčne prekrške v zvezi s predložitvijo davčnega obračuna davka na bilančno vsoto bank in hranilnic iz prejšnjega člena se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

OSMI DEL

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

138. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati 68., 133., 150. in 156. člen ter četrti odstavek 157.b člena in 158. člen ZIUOPZP.

139. člen

(prehodna določba za dodatno sofinanciranje programov duševnega zdravja in nudenja psihosocialne pomoči)

Minister, pristojen za zdravje, določi način izstavitve zahtevkov, potrebna dokazila in roke izplačil ter način poročanja iz četrtega odstavka 67. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

140. člen

(prehodna določba glede mobilnih terenskih enot)

Minister, pristojen za socialne zadeve, izda predpis iz četrtega odstavka 71. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

141. člen

(rok za izdajo akta, ki določa podrobnejši način označitve, da gre za vlogo prizadetega v poplavah in plazovih)

Eko sklad sprejme akt, ki določa podrobnejši način označitve, da gre za vlogo prizadetega v poplavah in plazovih iz tretjega odstavka 63. člena tega zakona, v 30 dneh od uveljavitve tega zakona.

142. člen

(rok za določitev vsebine obračuna davka na bilančno vsoto bank in hranilnic)

Minister, pristojen za finance, določi vsebino obračuna davka iz 72. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

143. člen

(prehodna določba glede programa ukrepov za sanacijo degradiranega okolja)

Vlada določi program ukrepov za sanacijo degradiranega okolja iz 74. člena tega zakona najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

144. člen

(prehodna določba glede poroštev za kredite gospodarskih subjektov)

Vlada izda predpis iz 110. člena tega zakona v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

145. člen

(prehodna določba glede javne objave podatkov)

(1) Že objavljeni podatki iz 158. člena ZIUOPZP se uskladijo s 128. členom tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Še neobjavljeni podatki iz 158. člena ZIUOPZP se za izplačila do uveljavitve tega zakona objavijo v skladu s 128. členom tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Garancije iz 128. člena tega zakona, ki so bile dodeljene pred uveljavitvijo tega zakona, se objavijo v skladu s 128. členom tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Izplačevalci sredstev in odločevalci o danih garancijah upravičene prejemnike pomoči, ki so pomoč prejeli pred uveljavitvijo tega zakona, v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona obvestijo z javno objavo podatkov o izplačilih v skladu s 128. členom tega zakona in jih seznanijo z njihovimi pravicami v zvezi z varstvom osebnih podatkov.

146. člen
(začetek veljavnosti in uporabe)

(1) Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Spremenjeni 133. člen in spremenjeni četrti odstavek 134. člena ZDoh-2 ter spremenjeni sedmi odstavek 325. člena in spremenjeni drugi odstavek 326. člena ZDavP-2 se uporabljajo za davčna leta, ki se začnejo z vključno 1. januarjem 2024.

(2) Do začetka uporabe spremenjenega 133. člena in spremenjenega četrtega odstavka 134. člena ZDoh-2 ter spremenjenega sedmega odstavka 325. člena in spremenjenega drugega odstavka 326. člena ZDavP-2 se uporabljajo 133. člen in četrti odstavek 134. člena ZDoh-2 ter sedmi odstavek 325. člena in drugi odstavek 326. člena ZDavP-2.

PRILOGA - OBRAZLOŽITVE ČLENOV

K 1. členu

Besedilo tega člena opredeljuje vsebino zakona, s katerim se vzpostavlja mehanizme za obnovo in razvoj s poplavami in plazovi prizadetih območij, skupaj s preventivnimi ukrepi, ter zagotavlja sredstva za njihovo izvajanje in za izvajanje ukrepov po ZOPNN-F in ZIUOPZP. Poplave in plazovi je skupen pojem, ki se uporablja v zakonu in pomeni poplave, ki so se pričele kot posledica padavin z dne 4. avgusta 2023 in zemeljski plazovi, ki so se sprožili kot neposredna posledica vremenskih razmer z dne 4. avgusta 2023. Navedeno pomeni, da se zakon nanaša na nekajdnevno obdobje poplav in zemeljskih plazov, ki so se sprožili kot posledica neurja, ki se je pričelo 4. avgusta 2023.

Prizadeta območja v skladu s tem zakonom so območja, ki so jih neposredno prizadele poplave in plazovi, pri čemer se prizadeto območje ugotavlja glede na prizadetost območja. Zaradi specifičnosti konkretne naravne nesreče zaradi poplav in plazov po tem zakonu se v primeru občin, kjer so bile poplave in plazovi, šteje, da je prizadeto območje celotna občina, saj je posledice poplav in plazov občutila večina prebivalcev, gospodarstva oziroma družbenih dejavnosti občine kot posledica okrnitve javnih služb, javne infrastrukture, dostopnosti ipd. V primeru občin je tudi zasledovano načelo administrativne razbremenitve ugotavljanja prizadetosti na ravni zemljiških parcel. V primeru mestnih občin, ki so infrastrukturno bolj odporne, finančno bolj sposobne ter stroškovno učinkovitejše, in v katerih dejansko ni prišlo do posledic poplav in plazov, ki bi vplivale na večino prebivalcev, gospodarstva oziroma družbenih dejavnosti mestne občine, ne obstaja razlog za drugačno obravnavo, zato zakon ne določa domneve, da za prizadeto območje šteje območje celotne mestne občine, temveč se prizadeto območje določa na manjši geografsko zaokroženi ravni mestnih občin. Eden od namenov zakona je tudi razvoj prizadetih območij, izboljšanje infrastrukture, zagotavljanje novih delovnih mest, novih investicij v gospodarstvu, zato je potrebno zagotoviti, da bodo razvojna sredstva, ki so omejena, namenjena tistim, ki jih najbolj potrebujejo.

Člen tudi navaja veljavno zakonodajo, v katero se bo s tem zakonom za namen iz prvega odstavka člena posegalo, ali pa začasno odstopalo od nje.

Člen tudi navaja, na katerih vsebinskih področjih se bo zakon uporabljal. Zakon tako pokriva področja gradnje cestne in železniške infrastrukture, energetske gospodarske javne infrastrukture in občinske javne infrastrukture, kulturne dediščine, javnega naročanja, davčne politike, digitalne preobrazbe, urejanja vodotokov, davčne izvršbe, sanacije in odprave posledic poplav in plazov, zdravstva, finančnega inženiringa in jamstvene sheme, povratnih in nepovratnih sredstev za pomoč gospodarstvu, občinam in prebivalstvu, koordinacijsko organizacijske ukrepe in javno objavo podatkov.

V zakonu se ureja tudi možnost izdajanja poroštev tako za fizične osebe kot gospodarske subjekte, ki bodo z ugodnimi krediti obnavljali ali nadomeščali v poplavah in plazovih poškodovane objekte ter vlagali v razvoj, z namenom širitve dejavnosti in ustanavljanja novih delovnih mest. Za namen bolj ugodnih kreditov bo država omogočila poroštva za obveznosti kreditojemalcev s subvencijo obrestne mere. Kreditojemalci za poroštvo ne bodo plačevali tržne poroštvne premije. Višina poroštva in subvencije obrestne mere se razlikuje glede na kreditojemalca in tudi glede namen kredita.

K 2. členu

Člen določa splošno pravilo časovne veljavnosti ukrepov iz tega zakona: ukrepi in posebna ureditev bodo veljali do 31. decembra 2028, če ni z zakonom drugače določeno.

Splošno časovno pravilo dopušča drugačno ureditev pri posameznih zakonskih rešitvah, kjer je drugačna časovna veljavnost izrecno navedena. Skladno z načelom namenske in smotrne rabe proračunskih sredstev se vedno upošteva najmanjše možno območje, za katerega bo veljal ukrep. V večjih občinah, zlasti mestnih, v katerih je bil zaradi poplav in plazov prizadet le manjši del občine

(določeni zaselki, ipd.), bodo tako ukrepi lokalizirani in se ne bodo nanašali na celotno območje občine. Definicijo prizadetega območja določa drugi odstavek prvega člena.

K 3. členu

S tem členom se omogoča prednostno izvajanje vseh postopkov (upravnih, sodnih itd.), ki so potrebni za zagotovitev vseh potrebnih ukrepov, s katerimi se zagotovi čim hitrejša obnova in razvoj območij, ki so jih prizadele poplave in plazovi.

K 4. členu

Zaradi odprave posledic poplav in plazov iz avgusta 2023 se v prihodnjih letih pričakujejo večje potrebe po financiranju proračuna, ki se v pretežni meri izvaja na finančnih trgih. Ob večjih potrebah po financiranju sta čim širši nabor instrumentov in diverzifikacija ter širitev zaledja in raznolikosti investitorjev ključni za pravočasno, zadostno in nemoteno zagotovitev financiranja proračuna. Obveznice in zakladne menice, ki so v okviru ponudbe vrednostnega papirja javnosti ponujene izključno fizičnim osebam, pomenijo tak nov in dodaten instrument financiranja proračuna. Zaradi predlagane ugodnejše davčne obravnave obresti je upravičeno pričakovati večje povpraševanje po takšnih obveznicah oziroma zakladnih menicah, kar pomeni konkurenčnejšo obrestno mero ter s tem prihranek državnega proračuna pri plačilu obresti na tak dolg. V nasprotnem primeru bi bilo treba zagotoviti plačilo dodatne premije fizičnim osebam pri izdaji tovrstnih vrednostnih papirjev, to pa poleg višje obrestne mere, kar predstavlja dražjo zadolžitev države, pomeni tudi visoko tveganje za poslabšanje pogojev financiranja Republike Slovenije na mednarodnih kapitalskih trgih.

S členom se tako predlaga spremenjeni 133. člen Zakona o dohodnini (v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2), s katerim se izenači davčna obravnava obresti od vrednostnih papirjev (tj. obveznic in zakladnih menic), katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani v letih 2024-2026 na podlagi zakona, ki ureja javne finance, ter v okviru ponudbe vrednostnega papirja javnosti ponujeni izključno fizičnim osebam, z obrestmi, ki jih fizične osebe dosegajo na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU. Seštevek davčnih osnov za odmero dohodnine od obeh vrst obresti se po predlogu zmanjša za 1.000 eurov.

Predlagana oprostitev dohodnine se v primeru obresti iz 2. točke spremenjenega 133. ZDoh-2 nanaša na obresti od obveznic in zakladnih menic, do nakupa katerih na primarnem trgu bodo upravičene izključno fizične osebe (ne glede na to, da jih po izdaji v okviru trgovanja na sekundarnem trgu lahko nakupujejo tudi pravne osebe in institucionalni investitorji, ki sicer ne bodo upravičeni do nakupa na primarnem trgu), in sicer ne glede na to, ali je fizična oseba obveznico oziroma menico pridobila na primarnem ali sekundarnem trgu, ali na druge načine (npr. v okviru dedovanja ali kot darilo) in ne glede na to, kdaj je obveznico oziroma menico pridobila ter dosegla obresti (tj. tudi po letu 2026, odvisno od njune ročnosti).

K 5. členu

Predlaga se, da s spremenjenim četrtem odstavkom 134. člena ZDoh-2 dohodnina od obresti, za katere velja oprostitev iz spremenjenega 133. člena ZDoh-2 (tj. obresti od vrednostnih papirjev, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani v letih 2024-2026 na podlagi zakona, ki ureja javne finance, ter v okviru ponudbe vrednostnega papirja javnosti ponujeni izključno fizičnim osebam, in obresti, ki jih fizične osebe dosegajo na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU) – podobno kot je veljalo doslej za tovrstne bančne obresti in obresti od vrednostnih papirjev, ki jih je izdala Republika Slovenija na podlagi zakona, ki ureja javne finance – izračuna in plača na letni ravni.

K 6. členu

Predlaga se, da na podlagi spremenjenega sedmega odstavka 325. člena Zakona o davčnem postopku (v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2) dohodnino od obresti, za katere velja oprostitev iz spremenjenega 133. člena ZDoh-2 (tj. obresti od vrednostnih papirjev, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani v letih 2024-2026 na podlagi zakona, ki ureja javne finance, ter v okviru ponudbe vrednostnega papirja javnosti ponujeni izključno fizičnim osebam, in obresti, ki jih fizične osebe dosegajo na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU) – podobno kot je veljalo doslej za tovrstne bančne obresti in obresti od vrednostnih papirjev, ki jih je izdala Republika Slovenija na podlagi zakona, ki ureja javne finance – ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca (ta bo po novem skupna za obe vrsti obresti).

K 7. členu

Predlaga se, da na podlagi spremenjenega drugega odstavka 326. člena ZDavP-2 napovedi za odmero dohodnine od obresti, za katere velja oprostitev iz spremenjenega 133. člena ZDoh-2 (tj. obresti od vrednostnih papirjev, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani v letih 2024-2026 na podlagi zakona, ki ureja javne finance, ter v okviru ponudbe vrednostnega papirja javnosti ponujeni izključno fizičnim osebam, in obresti, ki jih fizične osebe dosegajo na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU), ne bo treba vložiti zavezancu, katerega skupni znesek obeh vrst obresti, dosežen v davčnem letu, ne bo presegal oproščenega zneska 1.000 eurov.

K 8. členu

S tem členom se za namen gradnje nadomestitvenih objektov, za objekte določene za odstranitev s sklepom Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) v skladu s 151.c členom Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023- (v nadaljnjem besedilu: ZIUOPZP), delno odstopa od 130. člena Zakon o urejanju prostora (v nadaljnjem besedilu: ZUreP-3), ki ureja občinski podrobni prostorski načrt (v nadaljnjem besedilu: OPPN) s spremembo namenske rabe.

Člen določa, da lahko občina ne glede na 130. člen ZUreP-3 z OPPN spremeni v delu ali celotnem območju urejanja tudi namensko rabo prostora in prostorske izvedbene pogoje brez predhodne spremembe OPN zaradi gradnje nadomestitvenih objektov, za objekte določene za odstranitev s sklepom vlade v skladu s 151.c členom ZIUOPZP, če je to v skladu s cilji prostorskega razvoja občine, pravnimi režimi in varstvenimi usmeritvami in gre za spremembo namenske rabe prostora na obstoječih stavbnih zemljiščih ob upoštevanju pogojev iz 309. člena ZUreP-3. ZUreP-3 takšno načrtovanje z OPPN brez predhodne spremembe občinskega prostorskega načrta (v nadaljnjem besedilu: OPN) omogoča samo v primerih, ko gre za izvedbo občinskega razvojnega programa ali drugega razvojnega projekta v skladu z regionalnim razvojnim programom, ta rešitev pa omogoča, da bo lahko občina z OPPN načrtovala tudi takšne ureditve, potrebne zaradi zagotovitve nadomestitvenih objektov, ki terjajo tudi spremembo podrobnejše namenske rabe prostora.

K 9. členu

S predlaganim členom se odstopa od 134. člena ZUreP-3, ki ureja lokacijsko preveritev kot instrument prostorskega načrtovanja, s katerim lahko občina na podlagi posameznih potreb v prostoru izvede manjše spremembe izvedbene regulacije prostora. Člen omogoča, da lahko občina poleg namenov, določenih v 134. členu ZUreP-3, z lokacijsko preveritvijo načrtuje tudi:

- manjšo širitev območja stavbnih zemljišč oziroma manjšo spremembo podrobnejše namenske rabe prostora in prostorske izvedbene pogoje zaradi gradnje posamičnih nadomestitvenih objektov, za objekte, določene za odstranitev s sklepom vlade v skladu s 151.c členom ZIUOPZP;
- vodno infrastrukturo, namenjeno odpravi posledic poplav in plazov.

S takšno lokacijsko preveritvijo bodo občine lahko vzpostavile prostorske pogoje za realizacijo nadomestitve manjšega števila objektov, ki bodo morali biti odstranjeni z obstoječih lokacij, in pogoje za realizacijo obnove in nadgradnje obstoječe vodne infrastrukture ter novogradnjo vodne infrastrukture, s katero se funkcionalno povezujejo obstoječi objekti, naprave ali ureditve vodne infrastrukture.

V drugem odstavku tega člena so določeni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da lahko občina z lokacijsko preveritvijo načrtuje manjšo spremembo stavbnih zemljišč. V tretjem odstavku tega člena pa so določeni pogoji za lokacijsko preveritev, s katero občina načrtuje vodno infrastrukturo, namenjeno odpravi posledic poplav in plazov.

Lokacijska preveritev je prostorski akt, s katerim se v skladu z ZUreP-3 dopusti načrtovanje manjših sprememb v prostoru, zato je v ZUreP-3 določeno, da za lokacijske preveritve celovita presoja vplivov na okolje ne izvede. Zato je med pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da občina lahko sprejem sklep o lokacijski preveritvi za oba namena, določeno, da se ne smejo načrtovati posegi v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

K 10. členu

S tem členom se odstopa od 138. člena ZUreP-3, ki ureja postopek lokacijske preveritve.

Člen določa, da za lokacijsko preveritev iz prvega alineje prvega odstavka prejšnjega člena občinski urbanist pripravi izhodišča, vladna služba, pristojna za obnovo po poplavah in plazovih, pa zagotovi elaborat lokacijske preveritve in dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja. Za lokacijsko preveritev iz druge alineje prvega odstavka prejšnjega člena pa zagotovi gradivo Direkcija Republike Slovenije za vode (v nadaljnjem besedilu: Direkcija RS za vode), ker je tudi izvajalec realizacije teh ureditev. Elaborat lokacijske preveritve mora izdelati pooblaščen prostorski načrtovalec, tako kot to določa ZUreP-3, saj gre za prostorski izvedbeni akt.

Izhodišča, ki jih bo pripravil občinski urbanist, bodo zajemala predvsem strokovni pregled potencialno primernih območij za nadomestitvene objekte v poselitvenih območjih ter morebitne mogoče lokacije, primerne za širitev poselitvenega območja. Pri pripravi izhodišč bo upošteval že izdelana strokovna gradiva (urbanistična zasnova, urbanistični načrt, strokovne podlage za poselitev, okoljsko poročilo, strokovne podlage v zvezi s kmetijskimi zemljišči ipd.). Smiselno je, da se posvetuje tudi s strokovnjaki s področja poplav, plazov in erozije ter morebitnimi drugimi strokovnjaki.

Občina skliče lokacijsko obravnavo gradiva z nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci na mestu manjše spremembe stavbnih zemljišč oziroma na mestu vodne infrastrukture ter jim pošlje gradivo najmanj 15 dni pred datumom lokacijske obravnave. Nosilci urejanja prostora in mnenjedajalci se lahko v roku iz prejšnje povedi opredelijo do gradiva (zahtevajo njegovo dopolnitev, podajo zahtevo za dopolnitev gradiva, zahtevo glede spremembe ali dopolnitve načrtovanih rešitev ali podajo mnenje, da k načrtovanim rešitvam nimajo pripomb).

Nosilec urejanja prostora ali mnenjedajalec, ki je podal mnenje brez pripomb, se ni dolžan udeležiti lokacijske obravnave.

Državna tehnična pisarna pripravi zapisnik lokacijske obravnave in ga pošlje vsem nosilcem urejanja prostor in mnenjedajalcem. Ti v roku sedem dni potrdijo zapisnik lokacijske obravnave oziroma podajo pripombe na zapisnik. Če v tem roku pripombe niso podane, nastopi domneva, da se z zapisnikom strinjajo. Usklajen zapisnik potrdi občina. Zapisnik lokacijske obravnave šteje kot pridobljena mnenja vseh nosilcev urejanja prostora k elaboratu lokacijske preveritve in kot mnenja vseh mnenjedajalcev k projektni dokumentaciji za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja. Potrjen zapisnik lokacijske obravnave nadomešča mnenja iz 2. točke 46. člena Gradbenega zakona (v nadaljnjem besedilu: GZ-1) in se ne glede na 2. točko prvega odstavka 54. člena GZ-1 šteje, da so k nameravani gradnji pridobljena ustrezna mnenja in je nameravana gradnja skladna s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj, v skladu s četrtem odstavkom 43. člena GZ-1. To bo zelo skrajšalo postopke pridobitve gradbenega dovoljenja.

Postopek lokacijske preveritve je postopek prostorskega načrtovanja in ustvarjanja pravne podlage, zato je zanj predpisano sodelovanje javnosti, Javnost mora biti seznanjena z načrtovanimi rešitvam. Povzeta je ureditev iz ZUreP-3 in sicer mora biti gradivo 15 dni objavljeno na spletni strani občine, javnost pa ima v tem času možnost podaje predlogov in pripomb. V sem lastnikom zemljišč, na katerih

so načrtovane ureditev oziroma je vključeno v območje lokacijske preveritve pa je treba poslati pisno obvestilo o javni objavi. Kdo operativno izvede seznanitev je predmet dogovora med občino in vladno službo, pristojno za obnovo po poplavih in plazovih, prav tako tudi čas javne objave, vsekakor pa mora biti to pred obravnavo na občinskem svetu.

Občinski urbanist pripravi gradivo za obravnavo na občinskem svetu, ki vključuje tudi stališče do pripomb in predlogov javnosti in zapisnik lokacijske obravnave.

Člen določa vsebine sklepa o lokacijski preveritvi za obe vrsti lokacijske preveritve. Pri načrtovanju širitev stavbnih zemljišč za potrebe gradnje nadomestitvenih objektov mora biti v elaboratu lokacijske preveritve poleg grafičnega prikaza območja širitve stavbnih zemljišč ali prikaza območja spremembe podrobnejše namenske rabe prostora, z določitvijo nove podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev določena tudi izvedbena regulacija (namenska raba prostora in prostorski izvedbeni pogoji) izvedbena regulacija prostora na območju objektov za odstranitev, določenih v sklepu vlade iz 151.c člena ZIUOPZP za tiste objekte, za katere se določa nadomestitev s to lokacijsko preveritvijo.

V zadnjem koraku Občinski svet sprejme sklep o lokacijski preveritvi ter ga objavi v uradnem glasilu. Elaborat lokacijske preveritve se objavi na spletni strani občine in prostorskem informacijskem sistemu.

K 11. členu

Člen določa še, da se ne glede na 139. člen ZUreP-3 za izvedbo lokacijske preveritve ne plača nadomestilo stroškov lokacijske preveritve. Gre za odstop od ureditve po ZUreP-3, po kateri se za lokacijsko preveritev plača nadomestilo stroškov lokacijske preveritve.

K 12. členu

S predlaganim členom se urejajo posledice in veljavnost lokacijske preveritve za namena iz prve alineje in druge alineje prvega odstavka 4. člena tega zakona. Člen omejuje veljavnost lokacijske preveritve za namen iz prve alineje prvega odstavka 4. člena tega zakona. Lokacijska preveritev za namen iz druge alineje prvega odstavka 4. člena pa časovno ni omejena in se vključi v OPN po kratkem postopku v skladu s prvim odstavkom 125. člena ZUreP-3.

K 13. členu

Osmi odstavek 131. a člena ZUreP-3 določa, da lahko občina objavi sklep o pripravi OPPN za obnovo v šestih mesecih po naravni ali drugi nesreči. Glede na naravo konkretne nesreče (poplave in plazovi) in njen izjemen obseg (183 občin) je treba za ustrezno določitev vseh območij in obseg potrebnih ureditev, ki jih bo morda treba načrtovati z OPPN za obnovo, predhodno opraviti veliko obsežnega in kompleksnega strokovnega dela, analiz itd. To ima lahko za posledico dejstvo, da vseh območij in vseh potrebnih ureditev ne bo mogoče določiti v času 6 mesecev, in da občine v roku 6 mesecev od te naravne nesreče ne bodo mogle sprejeti sklepov o pripravi OPPN za obnovo za vse morebiti potrebne OPPN za obnovo. Ta določba omogoča, da bodo občine lahko sprejele in objavile sklep o pripravi OPPN za obnovo tudi po izteku navedenega roka, vendar najkasneje v 3 letih od te naravne nesreče (4. avgusta 2026).

Z OPPN za obnovo v skladu s 131.a členom ZUreP-3 se bodo lahko obstoječa naselja oziroma poselitvena območja razširila oziroma celo načrtovala na novo. Zagotoviti je treba, da se bodo naselja načrtovala in razvijala kvalitetno - da se ne načrtuje zgolj »spalna naselja«, ampak se načrtujejo tudi primerne javne površine (parki, otroško igrišče, vrtec, trgovina, ...). Zato je treba določiti, da se za območje, na katerem se bo z OPPN za obnovo načrtovala širitev (ali preureditev) naselja, pridobijo dobre rešitve, kar se na najbolj učinkovit način doseže z eno od alternativnih oblik natečaja, to je izvedbo postopka izbora najustreznejše variantne rešitve.

K 14. členu

ZUreP-3 določa, da se opremljanje stavbnih zemljišč izvaja na podlagi programa opremljanja. Program opremljanja je podlaga za finančno načrtovanje občine za investicije v zvezi z opremljanjem stavbnih zemljišč (proračun) in podlaga za odmero komunalnega prispevka za novo komunalno opremo. V tem členu je predlagana izjema, in sicer, da se programa opremljanja, če bodo sredstva za opremljanje zagotovljena iz drugih virov, ne sprejme. Komunalni prispevek za novo komunalno opremo je namreč plačilo dela stroškov graditve komunalne opreme in je namenjen povrnitvi stroškov opremljanja občini. Če občina ne vlaga sredstev v izgradnjo komunalne opreme, komunalnega prispevka za novo komunalno opremo ne more odmeriti. Vso ostalo vsebino, ki je pomembna za opremljanje zemljišč – določitev komunalne opreme in druge GJI, lahko obravnavajo drugi dokumenti (prostorski izvedbeni akt, investicijska dokumentacija, projektna dokumentacija v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, ipd.), zato je izdelava in sprejem program opremljanja nepotreben korak. Programa opremljanja ni potrebno izdelati tudi, če del sredstev za opremljanje zagotovi občina. S tem zakonom je namreč dodatno predpisana tudi zakonska oprostitvev plačila komunalnega prispevka za novo komunalno opremo v primeru nadomestitve objekta, poškodovanega v naravni nesreči. Situacija, če je sprejet program opremljanja, po katerem je potem občina dolžna odmeriti komunalni prispevek (program opremljanja je pravni akt, ki določa podlage za odmero komunalnega prispevka) in nato upošteva novo predpisano zakonsko oprostitvev, je namreč enaka – plačila ni. Je pa predpisano, da se del sredstev, ki jih občina nameni za opremljanje zemljišč, namenjenih nadomestitvi objektov, poškodovanih v naravni nesreči, šteje za namensko plačilo lastnih sredstev občine za izvajanje ukrepov odprave posledic nesreč iz četrtega odstavka 17. člena oziroma za izvajanje geotehničnih ukrepov iz petega odstavka 17. člena Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč (v nadaljnjem besedilu: ZOPNN).

K 15. členu

ZUreP-3 v 157. členu določa, da je gradnja dopustna samo na opremljenih zemljiščih oziroma na zemljiščih, opremljenih s tisto vrsto gospodarske javne infrastrukture, ki jo objekt glede na svoj namen potrebuje za svoje delovanje. V četrtem odstavku pod določenimi pogoji dopušča tudi izjeme, ne pokrije pa primera, če se bo zemljišča opremljalo brez, da bi bil sprejet program opremljanja ali sklenjena pogodba o opremljanju. V skladu s členom GZ-1 je eden izmed pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja tudi, da mora iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, pogodbe o priključitvi ali pogodbe o opremljanju v skladu s predpisi, ki urejajo prostor, izhajati, da bo za novozgrajene objekte zagotovljena minimalna komunalna oskrba. Ker je predpostavljeno, da se bo zemljišča opremljalo brez programov opremljanja, je potrebno zagotoviti pravno podlago za izkazovanje minimalne komunalne oskrbe za gradnjo nadomestitvenih objektov v primeru, če se bodo ti gradili na zemljiščih, ki še niso komunalno opremljena. Ta člen omogoča, da se minimalna komunalna oskrba izkazuje tudi samo na podlagi izjave občine. Kot varovalka pa je predpisano, da je uporabno dovoljenje za stavbe možno pridobiti šele, ko so zemljišča opremljena.

K 16. členu

ZUreP-3 v 240. členu določa oprostitvev plačila komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo, če gre za gradnjo objekta, ki se nadomešča zaradi naravne ali druge nesreče. Pri tem velja, da je oprostitvev možno upoštevati največ za površino objekta, ki se nadomešča. Sedaj je dodatno določeno tudi, da velja oprostitvev v primeru nadomestitvenih gradenj tudi za komunalni prispevek za novo komunalno opremo, in sicer prav tako za obseg nadomeščenega objekta. Primeri, pri katerih bo prišla v poštev tudi zakonska oprostitvev plačila komunalnega prispevka za novo komunalno opremo, lahko nastopijo predvsem v primerih, če se bo gradnja nadomestitvenih objektov izvajala na območjih, kjer že veljajo programi opremljanja in jih je občina že opremila. Če bodo za opremljanje zemljišč za nadomestitvene gradnje uporabljeni drugi viri financiranja odmere komunalnega prispevka namreč ni, saj občina za komunalno opremo, ki je ne financira sama, podlag za odmero ne sme določiti.

K 17. členu

Glede na to, da splošni zakon, ki ureja razlastitev, tj. ZUreP-3, v 204. členu za izkazovanje javne koristi na splošni ravni določa ustrezne prostorske akte, navedeni člen določa izjemo, in sicer se šteje, da je javna korist za nepremičnine, na katerih so predvideni objekti za odstranitev, izkazana s sklepom vlade iz 151.c člena ZIUOPZP. Postopek razlastitve pa poteka po ZUreP-3, razen če ta zakon ne določa drugače.

K 18. členu

Če država v skladu z ZUreP-3 v 30. dneh po vročitvi ustrezne ponudbe ni uspela skleniti pogodbe namesto razlastitve, sme vložiti zahtevo za razlastitev, s čimer se začne razlastitveni postopek. Zaradi čimprejšnje izvedbe razlastitvenega namena in izogitve preteči nevarnosti ter potencialni škodi, navedeni člen zakona določa, da gre za nujni postopek, pritožba pa ne zadrži prenosa lastninske pravice, posest na razlaščeni nepremičnini pa država prevzame v šestih mesecih od vročitve razlastitvene odločbe razlastitvenemu zavezancu. Razlastitvena odločba se ne more izdati preden upravnemu organu (upravna enota), pri katerem se vodi razlastitveni postopek, ni predloženo dokazilo o položitvi odškodnine in varščine. Razlastitvenemu zavezancu se položeni znesek lahko izplača, če predloži sporazum o odškodnini ali pravnomočno odločbo o razlastitvi in dokazilo, da razlastitvene nepremičnine nima več v posesti, kar mora biti v notarskem zapisniku ali zapisniku o prevzemu kot pogoj tudi določeno.

K 19. členu

Primarna vrsta odškodnine po 151.č členu ZIUOPZP za nepremičnino z objektom za odstranitev, ki je določena s sklepom vlade iz 151.c člena ZIUOPZP, je nadomestilo v naravi. V kolikor razlastitveni zavezanec noče sprejeti nadomestila v naravi in tudi noče sprejeti odškodnine v denarju, mu država lahko ponudi nadomestitveni objekt, ki se gradi na drugi lokaciji, namesto obstoječega objekta, ki je uničen oziroma ga je treba odstraniti zaradi ogroženosti zaradi poplav, erozije ter zemeljskih ali hribinskih plazov v skladu z ZIUOPZP. Država se tudi zaveže za čas do zgraditve nadomestitvenega objekta oz. do predaje v last in posest, za lastnika in osebe, ki živijo v objektu predvidenem za razlastitev plačevati tržno najemnino za objekt, v katerega se začasno namestijo. Če lastnik in osebe, ki živijo skupaj z njim odklonijo začasno namestitev, se to v pogodbi izrecno določi in določi tudi, da v objektu za odstranitev bivajo na lastno odgovornost in v primeru nastanka škode nimajo odškodninskega zahtevka proti državi. Vrednost nepremičnin z objekti za odstranitev določenimi s sklepom vlade iz 151.c člena se ugotavlja na datum 31. julij 2023, tj. na čas pred poplavami.

K 20. členu

V členu je predlagan odstop od 244. člena ZUreP-3, in sicer, da se za začasne nujne objekte, namenjene obvladovanju razmer po poplavah in plazovih, prispevek za začasne objekte ne odmerja.

K 21. členu

Z določbo se jasno določa, za katere objekte se določa posebna ureditev po tem zakonu. Zakon opredeljuje gradnjo objektov, ki je izvedena zaradi odprave posledic poplav in plazov z dne 4. avgusta 2023, kot gradnjo na prizadetih objektih (npr. kot nujna rekonstrukcija, prizidava ali nadomestni objekt prizadetega objekta) ter gradnjo razvojnih in prednostnih cestno infrastrukturnih projektov po določbah tega zakona, gradnjo nadomestitvenih objektov po določbah tega zakona skupaj z gradnjo infrastrukture potrebne za nadomestitvene objekte ter gradnjo objektov, navedenih v programu odprave posledic za državno infrastrukturo. Določba še posebej opredeljuje prizadete objekte kot objekte, ki so bili poškodovani v poplavah in plazovih in so zavedeni v evidenci naravnih nesreč, vpisani v aplikacijo AJDA ter Programu odprave posledic za državno infrastrukturo. Zaradi jasnosti na katere objekte se posebni ukrepi po tem zakonu nanašajo in v izogib dodatnim administrativnim postopkom (npr. dostop zapisnika o oceni škode iz aplikacije AJDA) se določa obveznost javne objave podatkov, ki so potrebni za identifikacijo objektov brez osebnih podatkov. Tako bo možno do podatkov za katere objekte se ukrepi

nanašajo razbrati iz seznama, ki ga Uprava RS za zaščito in reševanje objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Seznam vsebuje le podatke o parcelni številki, katastrski občini in vrsti objekta oziroma nepremičnine.

K 22. členu

V prvem odstavku 5. člena GZ-1 je za odstranitev zahtevnega ali manj zahtevnega objekta, ki se dotika objekta na tuji sosednji nepremičnini ali je od njega oddaljen manj kot en meter, predpisan pogoj pravnomočnosti gradbenega dovoljenja in pogoj prijave začetka gradnje objekta. V tretji alineji prvega odstavka 6. člena GZ-1 je določeno, da se na podlagi prijave začetka gradnje odstrani zahtevni ali manj zahtevni objekt, ki ne izpolnjuje pogojev za odstranitev objektov iz prvega odstavka 5. člena GZ-1.

Ureditev odstranitve objekta iz 151.a člena ZIUOPZP pomeni odstop od systemske ureditve v GZ-1. Gre za objekte, za katere je izkazana visoka ogroženost zaradi poplav, erozije, zemeljskega ali hribinskega plazov kot posledice poplav in plazov iz avgusta 2023, in s tem povezano visoko nevarnostjo porušitve ali znatnega poškodovanja objektov, in lahko predstavlja nevarnost za življenje in zdravje ljudi. Za njihovo odstranitev bo sprejet sklep vlade in bo njihovo odstranitev izvedla vladna služba, pristojna za obnovo po poplavih in plazovih, v skladu z ZIUOPZP zato ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja oziroma ni treba izvesti prijave začetka gradnje.

K 23. členu

GZ-1 že določa nujno rekonstrukcijo, ki omogoča sanacijo obstoječih poškodovanih objektov brez gradbenega dovoljenja le na podlagi prijave začetka gradnje. ZIUOPZP je nujno rekonstrukcijo širil, tako da se poškodovani objekt lahko vzpostavi v prejšnje stanje, tako da ta lahko odstopa od lege, gabarita in zunanosti v obsegu manjših dopustnih odstopanj iz 79. člena GZ-1, če je prijavi začetka gradnje priložena projektna dokumentacija za izvedbo gradnje in pridobljeno vodno soglasje. Gre za začasni ukrep, s katerim se dopušča takojšna sanacija obstoječega poškodovanega objekta. Na podlagi ZIUOPZP se je z gradnjo moralo začeti do 31. julij 2024. Ker se s tem zakonom vzpostavlja določeno pravno podlago za razjasnitev predhodnih vprašanj vezanih na določitev ogroženih območij pomembnih za odločitve o dopustnosti gradnje na posameznih območjih ter posebnih postopkov pridobitve vodnih soglasij, si vsi investitorji na vseh območjih ne bodo mogli v predvidenem času pridobiti vodnega soglasja. Prav tako bo v predvidenem časovnem okviru, glede na število prijav poškodovanih objektov v sistemu AJDA, težko zagotoviti ustrezno izdelavo projektne dokumentacije za izvedbo za vse objekte. V izogib situacijam, da investitorji v predvidenem času ne bi mogli prijaviti začetka gradnje z ustreznimi listinami, se določba iz ZIUOPZP prestavlja v ta zakon s tem, da vsebinsko določba ostaja enaka in se podaljšuje le čas dopusten za prijavo začetka gradnje nujne rekonstrukcije za dve leti in sicer na 31. julij 2026. Zaradi določnosti se nujna rekonstrukcija izrecno veže na definiran pojem »poškodovani objekt« ki je vezan na evidentiranost v sistemu AJDA oziroma v Programu odprave posledic.

Vsebinsko določba ostaja enaka kot je bila določena GZ-1 in dopolnjena z ZIUOPZP, ki dopušča, da se samo na podlagi prijave začetka gradnje (brez gradbenega dovoljenja) lahko izvajajo nujne rekonstrukcije, če so te nujne zaradi zmanjšanja ali odprave posledic naravne ali druge nesreče. Pri tem je kot nujna rekonstrukcija dopustno odstopati od obstoječega objekta v obsegu, kot je to že določeno za manjša dopustna odstopanja iz 79. člena GZ-1. V primerih, ko predvidena nujna rekonstrukcija odstopa od prvotnega objekta in se dopustna manjša odstopanja nanašajo na izdana mnenja mnenjedajalcev, je treba pred izvedbo takšnih del pridobiti novo mnenje, iz katerega izhaja, da je predvidena sprememba skladna s predpisi s področja mnenjedajalca, kot to določa tretji odstavek 79. člena GZ-1.

Ker v teh primerih ne gre zgolj za vračanje objekta v prvotno stanje, temveč gre za nove konstrukcijske rešitve, se v tem primeru poleg z zakonom že predpisano dokumentacijo določa obveznost izdelave projektne dokumentacije za izvedbo gradnje, s katero se zagotavlja izpolnjevanje bistvenih in drugih zahtev. Ostale zahteve glede nujne rekonstrukcije ostajajo nespremenjene. Tako bo moral investitor za gradnjo nujne rekonstrukcije imenovati nadzornika in pred uporabo objekt pridobiti uporabno dovoljenje v skladu s 86. členom GZ-1.

K 24. členu

GZ-1 v 42. členu določa, da mnenjedajalec izda projektne in druge pogoje v 15 dneh od prejema zahteve za izdajo projektnih in drugih pogojev. Hkrati pa tudi dopušča, da so v posebnem zakonu določeni daljši rok. Zaradi pospešitve odprave posledic poplav in plazov se s to določbo za vse mnenjedajalec določa enoten rok za izdajo mnenja, in sicer 15 dni od prejema zahteve za izdajo projektnih pogojev za gradnjo objektov za odpravo posledic poplav in plazov.

K 25. členu

Slaba odzivnost nekaterih mnenjedajalcev v postopkih izdaje gradbenega dovoljenja, ko se mnenja ne izdajajo v zakonsko določenih instruktivskih rokih, v mnogih primerih podaljšuje čas upravnega postopka, kar rezultira v časovnem odmiku začetka gradnje oziroma realizacije projektov. Zato se z namenom pospešitve gradnje za odpravo posledic poplav in plazov uvaja presumpcija izdanega pozitivnega mnenja v naslednjem členu. Da se mnenjedajalcu zagotovi ustrezen čas za izdajo mnenja, se rok za podajo mnenja k zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja iz 15 dni po splošni sistemski ureditvi v GZ-1 podaljšuje na 30 dni od prejema popolne zahteve za izdajo mnenja. Pri tem pa zakon ne dopušča več izjem po posebnih predpisih in za vse mnenjedajalce določa enak 30. dnevni rok.

K 26. členu

Slaba odzivnost nekaterih mnenjedajalcev v postopkih izdaje gradbenega in integralnega gradbenega dovoljenja, ko se mnenja ne izdajajo v zakonsko določenih instruktivskih rokih, v mnogih primerih podaljšujejo čas upravnega postopka, kar pa rezultira v časovnem odmiku začetka gradnje oziroma realizacije projektov. Zaradi izrednega dogodka poplav in plazov, ki je povzročil porušitev ali poškodbo številnih objektov je treba zagotoviti čim hitrejšo sanacijo stanja. S predlagano presumpcijo izdanega mnenja v primeru molka se zahteva aktivno sodelovanje mnenjedajalca in v primeru njegove neaktivnosti vzpostavlja domnevo, da gre za gradnjo, ki je skladna z njegovimi predpisi in se šteje da je mnenje mnenjedajalca dano. Zakon, za gradnje, ki so potrebne za odpravo posledic poplav in plazov že določa prednostno obravnavo. Prav tako zakon mnenjedajalcu daje ustrezen čas, da v primerih ko konkretna gradnje ne bi bila skladna z njegovimi predpisi, poda ustrezno mnenje. Zakon tako v nobenem primeru mnenjedajalca ne omejuje v njegovi nalogi da ustrezno varuje javni interes iz njegove pristojnosti. Mnenjedajalci kot državni organi in organi lokalnih skupnosti so v skladu s svojimi pristojnosti dolžni izvajati hitro in učinkovito v predpisanih rokih vse svoje naloge iz vidika varovanja javnega interesa na svojem področju. Tako se kot izjemo od domneve izdanega mnenja dopušča mnenje glede presoje sprejemljivosti vplivov na območje Natura 2000, kar izhaja iz evropskega predpisa.

K 27. členu

V 2. točki prvega odstavka 54. člena GZ-1 določa, da upravni organ izda gradbeno dovoljenje, če so k nameravani gradnji pridobljena mnenja v skladu s četrtem odstavkom 43. člena GZ-1 ali če upravni organ v skladu s prvim, tretjim in četrtem odstavkom 47. člena GZ-1 ugotovi, da je nameravana gradnja skladna s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj. Ker ta zakon na novo določa presumpcijo izdanega mnenja, se določba ustrezno spreminja tako, da se šteje, da je k nameravani gradnji mnenje pridobljeno, če mnenjedajalec ni podal mnenja k zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja v 30 dneh od prejema popolne zahteve za izdajo mnenja in je nastopila domneva izdanega mnenja. Šteje se, da je mnenje k zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja priloženo in gradnja skladna s predpisi s področja mnenjedajalca. Določba o domnevi izdanega mnenja ne velja za mnenja, ki se nanašajo na presojo sprejemljivosti vplivov na območje Natura 2000.

K 28. členu

V drugem odstavku 70. člena GZ-1 je določen rok petih mesecev od vložitve popolne zahteve za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja za gradnje objektov za odpravo posledic plazov in poplav iz prvega odstavka 70. člena. Z ureditvijo po tem zakonu se rok za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja krajša na tri mesece od vložitve popolne zahteve za njegovo izdajo. S tem se omogoči bolj ekonomično in pospešeno reševanje problematike prioritete gradnje.

K 29. členu

Rok za vložitev tožbe zoper integralno gradbeno dovoljenje, izdano za gradnjo državne infrastrukture na razvojnih projektih, določenih s tem zakonom, ki so v interesu tako države kot tudi prizadete regije, se zaradi zagotavljanja obnove in razvoja na območjih, ki so jih prizadele poplave in plazovi, skrajša iz 30 na 15 dni; za stranske udeležence od dneva vročitve dovoljenja, za nevladne organizacije in za civilno iniciativo od objave integralnega gradbenega dovoljenja. S tem se omogoči bolj ekonomično in pospešeno reševanje problematike prioritete gradnje. Pripomore se k pospešitvi postopkov, s čimer niso prizadeti interesi ali pravice morebitnih tožnikov. Dolžina roka ni tako kratka, da bi izničila pravico do učinkovitega pravnega sredstva, pri tem pa se pričakuje aktivno delovanje vseh akterjev, kar konkretne izredne okoliščine opravičujejo. Realizacija državnih infrastrukturnih razvojnih projektov, ki so določeni s tem zakonom, je v javnem interesu, pri čemer je nujna njena čimprejšnja izgradnja z namenom vzpostavitve zanesljive, varne, pa tudi podnebno odporne infrastrukture, ki bo v primeru naravnih nesreč omogočala dostopnost in izvajanje intervencijskih aktivnosti ter mobilnost tako tam živečega prebivalstva kot tudi čim manj moteno delovanje gospodarstva.

K 30. členu

Zaradi poplav in plazov se s predlagano določbo predlaga izjemno podaljšanje veljavnosti gradbenih dovoljenj na prizadetih območjih in vseh gradbenih dovoljenj, katerih investitor je Republika Slovenija.

K 31. členu

Gradbeni zakon za objekte, zgrajene pred letom 2005 dovoljuje pridobitev dovoljenja za objekt daljšega obstoja, v postopku katerega se ne preverja, ali ta leži na poplavnem območju. S to določbo se preprečuje pridobitev dovoljenja za objekt daljšega obstoja na poplavnih območjih. Zaradi poenostavitve postopka pridobitve dovoljenja se izrecno zahteva vodno soglasje in ne mnenje. Upravni organ mora obstoj pozitivnega vodnega soglasja preveriti v postopku izdaje dovoljenja.

K 32. členu

Zakon o upravnem sporu (v nadaljnjem besedilu: ZUS-1) v prvem odstavku 28. člena določa, da je treba vložiti tožbo v 30 dneh od vročitve upravnega akta, s katerim je bil končan postopek. Zakon skrajšuje rok za vložitev tožbe zoper gradbeno dovoljenje na 15 dni od vročitve odločbe o gradbenem dovoljenju.

K 33. členu

V poplavah in plazovih uničeno oziroma poškodovano cestno infrastrukturo in spremenjeni / premaknjeni potek vodotokov bo treba sanirati in novo stanje vpisati v kataster nepremičnin, saj bo po izvedenih sanacijah vodotokov in cestne infrastrukture treba urediti tudi lastninskopravne pravice na zemljiščih, na katerih bo zgrajena nova infrastruktura oziroma preko katerih sedaj potekajo vodotoki. Za ureditev teh lastninsko pravnih razmerij je nujno treba predhodno izvesti postopek in vpisati spremembe podatkov o mejah parcel v katastru nepremičnin (parcelacije). Redni katastrski postopki ugotavljanja sprememb mej parcel na območjih, kjer je prišlo do bistvenih fizičnih sprememb zemljišč, so časovno precej obsežni in zato niso primerni za uporabo v razmerah, ko je potrebno zagotoviti hitro in učinkovito ukrepanje v primeru obnove po poplavah. Zato je določena izjema od določbe 76. člena Zakona o katastru nepremičnin (v nadaljnjem besedilu: ZKN), ki bo omogočala izvedbo parcelacije obstoječih parcel v katastru nepremičnin brez predhodnega postopka ureditve meje na terenu, z uporabo podatkov,

uporabljenih za izdelavo projektov sanacije cest in vodotokov oziroma izdelanih posnetkov stanja po izvedeni sanaciji. Po potrebi se lahko na območju parcelacije predhodno in ob uporabi obstoječih podatkov arhiva katastrskih meritev izvede dodatna lokacijska izboljšava grafičnih podatkov katastra nepremičnin. Ureditev izrecno določa začetek uvedbe postopka, t.j. da postopek parcelacije po tem členu (vedno) izvede Geodetska uprava RS po uradni dolžnosti, ko pridobi predlog za izvedbo tega postopka od organov, ki nadzorujejo sanacijo stanja na terenu.

O izvedeni parcelaciji obstoječih parcel, brez označitve (novih) mej na terenu, se lastnike teh parcel v pisarni (ne na terenu) seznanijo o novem stanju parcel. Ker gre pri parcelaciji po tem členu za izvedbo nujnih ukrepov v javnem interesu, ki jih ni mogoče odlagati, razlogi na strani lastnikov – t.j. (1) nenavzočnost vabljenih lastnikov ali (2) njihovo nestrinjanje z izvršeno parcelacijo – ne zadržijo postopka vpisa sprememb glede novonastalih parcel v kataster nepremičnin. Ureditev, da pritožba zoper odločbo o parcelaciji ne zadrži izvršitve odločbe, je oprta na drugi odstavek 236. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb; v nadaljnjem besedilu: ZUP), saj so okoliščine javnega interesa močnejše in utemeljeno opravičujejo takojšnjo izvršitev izdane odločbe o parcelaciji.

S takim poenostavljenim postopkom se bo skrajšal čas izvedbe, zmanjšali pa se bodo tudi stroški za pridobitev podatkov o novem stanju parcel po izvedenih sanacijah, ki so predpogoj za ureditev lastninsko pravnih razmerij v zemljiški knjigi. Podatke o tem, na katerih območjih je potrebno izvesti poenostavljeno »novo izmero«, bo Geodetska uprava RS pridobila sistemsko od organov, ki bodo nadzorovali obnovo na terenu. Zaradi predvidne obsežnosti naloge ne more v celoti izvesti Geodetska uprava RS sama, v izvedbo bo treba vključiti tudi zunanje izvajalce geodetskih storitev.

K 34. členu

Lastnikom hiš oziroma drugih stavb, ki so bile v poplavah porušene ali poškodovane do te mere, da so neprimerne za bivanje, se v primeru, da se zgradijo nadomestne stavbe ali nadomestitvene stavbe (na isti ali drugi lokaciji) zagotovi vpis v nepremičninske evidence po uradni dolžnosti. Stroški vpisa bremenijo sklad za obnovo, da lastniki nepremičnin ne bodo imeli še dodatnih stroškov z obveznostjo vpisa novo zgrajenih stavb v kataster nepremičnin. Take stavbe bo Geodetska uprava RS vpisala v kataster nepremičnin po uradni dolžnosti, pri čemer bo Geodetska uprava RS sama izdelala elaborat za vpis stavbe v kataster nepremičnin. Geodetska uprava RS bo elaborat za vpis stavbe v kataster nepremičnin izdelala na podlagi tehničnega dela katastrskega postopka, ki ga bo bodisi naročila pri geodetskem podjetju ali pa ga bo izdelala sama na podlagi razpoložljivih podatkov pridobljenih z metodami in tehnikami daljinskega zaznavanja. Strošek izvedbe tehničnega dela postopka, ki ga bo izdelalo geodetsko podjetje in ki običajno predstavlja nezanemarljiv strošek za lastnika nepremičnin, bo Geodetska uprava RS krila iz sredstev namenjenih za obnovo. Podatke o tem, katere so te stavbe, bo Geodetska uprava RS pridobila sistemsko od organov, ki bodo nadzorovali obnovo na terenu in razpolagali s podatki, katere hiše so bile porušene ali poškodovane tako, da niso več primerne za bivanje, in ali se je zanje zaključila nadomestna / nadomestitvena gradnja.

K 35. členu

Vsem stavbam, zgrajenim po izvedbi nadomestne ali nadomestitvene gradnje, ki jih bo Geodetska uprava RS vpisala v kataster nepremičnin po uradni dolžnosti, bo hkrati po uradni dolžnosti določila tudi hišne številke. Na ta način se lastnike teh stavb razbremeni obveznosti vlaganja zahteve za določitev hišne številke. V postopku določitve hišne številke nadomestitvenim stavbam Geodetska uprava RS ne bo preverjala predpisanega pogoja iz 4. odstavka 81. člena GZ-1 – če je za stavbo predpisana pridobitev uporabnega dovoljenja, je to pogoj za določitev hišne številke. temveč bo zadoščala potrjena projektna dokumentacija izvedenih del s strani državne tehnične pisarne, Po določitvi hišne številke, pa bo Geodetska uprava RS prevzela tudi obveznost naročila in plačila izdelave tablice s hišno številko, kar je sicer obveznost lastnikov / upravnikov stavb, da krijejo stroške izdelave, namestitve in vzdrževanja tablice s hišno številko.

K 36. členu

Zaradi poplav in plazov so bila vozila odplavljena ali zasuta v zemeljskem plazju. Ta vozila lastniki ne bodo našli in jih v skladu z veljavnim Zakonom o dajatvah za motorna vozila (v nadaljnjem besedilu: ZDajMV) ne bodo mogli predati v razgradnjo v skladu s predpisi s področja varstva okolja. Zato se predlaga rešitev, da lastnik takšnega vozila poda izjavo, iz katere je razvidno, da je bilo vozilo uničeno v poplavah in plazovih. Lastniki vozil, ki so bila uničena ali odplavljena ali zasuta morajo v skladu z Zakonom o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 75/17 in 92/20 – ZPrCP-E; v nadaljnjem besedilu: ZMV-1) odjaviti vozilo. Lastniki uničenih vozil še vedno razpolagajo z odjavljenimi vozili in imajo na osnovi ZDajMV čas dve leti, da izvedejo ustrezna dejanja, da niso zavezanci za plačilo dajatve za odjavljeno vozilo. Lastniki odplavljenih in zasutih vozil ne razpolagajo z vozilom, zato so na osnovi podane pisne izjave, da je bilo vozilo odplavljeno ali zasuto oproščeni plačila dajatve za odjavljeno vozilo. Če je bil za tako vozilo v času od 4. avgusta 2023 do uveljavitve tega zakona izdan plačilni nalog za plačilo dajatve za odjavljeno vozilo, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo na podlagi pisne izjave zavezanca plačilni nalog odpravi in postopek ustavi. Če je zavezanec dajatev za odjavljeno vozilo že plačal, mu Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo plačani znesek vrne v 30 dneh od prejema pisne zahteve s priloženim potrdilom o plačilu.

K 37. členu

S predlaganim členom se odstopa od določbe osmega odstavka 12. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (v nadaljnjem besedilu: ZEKom-2), ki investitorjem pri gradnji gospodarske javne infrastrukture, ki se financira iz javnih sredstev, nalaga obveznost, da se v infrastrukturo položi dovolj zmogljivo prazno kabelsko kanalizacijo, toda le, če glede na podatke iz evidence v skladu s prvim odstavkom 15. člena ZEKom-2 še ni take kabelske kanalizacije. S predlaganim členom se zagotovi, da se na območjih, na katerih je že bilo zgrajeno javno komunikacijsko omrežje, ali pa je bila že položena kabelska kanalizacija in je bil tudi izveden vpis v evidenco iz prvega odstavka 15. člena ZEKom-2, a je bila takšna infrastruktura uničena kot posledica poplav in plazov, zagotovi položitev prazne kabelske kanalizacije in se tako spodbuja izgradnja oziroma obnovo javnega komunikacijskega omrežja. Kazenska določba glede tega ukrepa je urejena v . členu tega zakona.

K 38. členu

S predlaganim členom se delno odstopa od določbe 27. člena ZEKom-2, v skladu s katero je ena izmed obveznih sestavin služnostne pogodbe v primerih, ki se nanašajo na omejitev lastninske ali druge stvarne pravice na nepremičninah pri gradnji, postavitvi, obratovanju ali vzdrževanju javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, tudi določilo o višini denarnega nadomestila za služnost. Sedmi odstavek predmetnega člena že sedaj določa, da je služnost pri gradnji javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ki se financirajo iz javnih sredstev v skladu z 20. členom ZEKom-2, na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti neodplačna. S predlaganim členom pa bi neodplačnost tovrstnih služnosti razširili na vse primere gradnje, ne glede na vir financiranja, zelo visokozmogljivih javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na prizadetih območjih, s čemer bi pomembno pripomogli k širšemu odločanju operaterjev za izgradnjo novega omrežja in posledično večji pokritosti in konkurenci, prizadetim območjem pa bi ponudili dodatno možnost bolj kvalitetne systemske obnove. Neodplačna služnost ne velja za služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih. Neodplačna služnost predstavlja državno pomoč, pri čemer se ukrep izvaja v skladu s priglašeno shemo po pravilu *de minimis* v skladu s 130. členom tega zakona.

K 39. členu

Pri sanaciji in obnovi poškodovanih in uničenih objektov zaradi poplav in plazov so poenostavljeni tudi administrativni postopki, s katerimi upravljavci cest regulirajo posege v varovalne pasove cest. Soglasje upravljavca ni potrebno v vseh primerih gradnje na obstoječih objektih, ki so bili poškodovani, ali uničeni

zaradi poplav in plazov. Dela je dopustno izvajati v obsegu, kot to dopušča gradbena zakonodaja za posamezna dela, pod pogojem, da se gradna linija obstoječega objekta ne približuje meji cestnega zemljišča, kakor tudi ne obstoječa najbolj izpostavljena točka objekta. V primeru, da je na objektu predvidena manjša dozidava, je ta možna brez soglasja upravljavca pod pogojem, da se objekt dograjuje na strani, ki ne meji na cestno zemljišče.

K 40. členu

Mostovi zagotavljajo prehod preko ovir, ki so sicer za kopenska vozila nepremostljiva (vodotoki, soteske in podobno). Njihova prekomerna poškodovanost ali porušitev onemogoča prevoznost cestnega odseka, na katerem most stoji, njihovo popravilo in ponovna vzpostavitev prevoznosti pa navadno traja bistveno dlje, kot popravilo uničenih vozišč. Spremljanje stanja mostov in preprečitev njihove porušitve je tako izjemnega pomena za zagotavljanje prevoznosti cest.

Stanje mostov se na avtocestah in državnih cestah v Republiki Sloveniji sistematično spremlja že 30 let, medtem ko ima, glede na razpoložljive podatke, na nivoju občinskih cest banko cestnih podatkov za mostove vzpostavljenih le malo občin, čeprav to od njih zahteva Zakon o cestah.

Iz tega razloga se predlaga, da v primeru nesporočenih ali pomanjkljivih podatkov o stanju mostov na občinskih cestah na prizadetih območjih s strani občine, podatke pridobi oziroma dopolni vladna služba, pristojna za obnovo po poplavih in plazovih. Omenjena vladna služba pridobi podatke o stanju mostov z njihovim pregledom na terenu, pri čemer pa zbrani podatki služijo za vnos v evidenco o javnih cestah, ki jih občine in Direkcija RS za infrastrukturo že vodijo na podlagi Zakona o cestah. Zato se zaradi vnosa pridobljenih podatkov v evidenco o javnih cestah, podatki posredujejo občini na prizadetem območju, na območju katere so bili zbrani, in Direkciji Republike Slovenije za infrastrukturo.

Vladna služba, pristojna za obnovo po poplavih in plazovih, mora pridobiti podatke o stanju mostov na občinskih javnih cestah najpozneje do 31. decembra 2024.

Ob tem je treba dodati, da gre za enkratni popis z namenom ugotavljanja dejanskega stanja občinskih mostov na prizadetih območjih. Z namenom, da bi bilo to stanje čimprej ugotovljeno se vladni službi, pristojni za obnovo po poplavih in plazovih, nalaga da potrebne podatke o stanju mostov pridobi najpozneje do konca leta 2023. Ker so s poplavi in plazovi, ki so nastali kot posledica vodne ujme 4. avgusta 2023 nastale izredne razmere v smislu obsega in razsežnosti posledic, se ugotavljanje dejanskega stanja mostov na prizadetih območjih zaradi zagotovitve njihove varne uporabe izjemoma prepušča vladni službi, pristojni za obnovo po poplavih in plazovih. Sicer pa se bodo naloge v zvezi z vodenjem podatkov o cestni infrastrukturi in objektih na njih še naprej opravljale v skladu z Zakonom o cestah.

K 41. členu

S tem členom se dovoljuje, da se javno naročilo gradnje, namenjeno za obnovo in razvoj na prizadetih območjih, ki ga je mogoče razdeliti na sklope, lahko odda na način, da naročnik posamezne sklope, upošteva navedene vrednosti, izloči iz postopka javnega naročila, kot to sicer velja sistemsko za blago in storitve. Tako izločeni sklopi se izvedejo po principu evidenčnih naročil, kar zagotavlja tudi določeno mero transparentnosti in obveščanje neizbranih ponudnikov.

K 42. členu

S tem členom se za javna naročila, namenjena za obnovo in razvoj na prizadetih območjih, odstopa od veljavne ureditve, po kateri mora občina za svoje ožje dele izvajati postopke javnega naročanja, in sicer na način, da se z začasno neuporabo četrtega odstavka 66. člena Zakona o javnem naročanju (v nadaljnjem besedilu: ZJN-3) določa, da občina in njeni ožji deli (npr. krajevna skupnost) vsaka zase štejejo kot samostojna organizacijska enota in lahko tudi vsaka zase izvajajo javna naročila in ne velja

obvezno zakonsko pooblastilo občini, da mora, kot to velja sicer po ZJN-3, izvajati javna naročila za njene ožje dele.

K 43. členu

Predlagana določba ureja začasen odstop od obvezne izvedbe projektnega natečaja, in sicer ta po ZJN-3 ni obvezen za tista javna naročila, ki so namenjena za obnovo in razvoj na območjih, ki so jih prizadele poplave in plazovi.

K 44. členu

S tem členom se določa, da mora Državna revizijska komisija o zahtevkih za revizijo, s katerimi se očitajo kršitve v postopku oddaje javnega naročila, katerega predmet se nanaša na odpravo posledic poplav in plazov, odločiti prednostno.

K 45. členu

Pri sanacijah po poplavah in plazovih bodo posegi in urejanje arheoloških najdišč pogostejši, zato se s predlagano spremembo uvaja možnost prenosa lastninske pravice med državo in občinami, ki bo omogočila lažje in hitrejšo sanacijo na poškodovanih območjih.

Predlagani člen zato ureja izjemo od prepovedi odtujitve nepremičnih arheoloških spomenikov na poplavljenih območjih, v primerih, da gre za pozidano zemljišče, stavbo ali njen del, kadar to ne ogroža obstoja in varstva arheoloških ostalin.

Drugi odstavek predlaganega člena tudi določa, da o odtujitvi spomenikov v lasti države odloča vlada, za spomenike v lasti regije ali občine pa pristojni organ regije ali občine, ki je lastnica spomenika.

K 46. členu

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije kot javno službo izvaja predhodne raziskave iz 2. točke prvega odstavka 85. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKD-1), in sicer predhodne raziskave spomenika, če gre za poseg, ki ne zahteva spremembe namembnosti in ne posega v strukturne elemente spomenika, in je raziskava potrebna za določanje ukrepov varstva, kot dela priprav na vzdrževanje, obnovo in oživljanje spomenika (*druga alineja drugega odstavka 34. člena ZVKD-1*) ter pripravlja konservatorske načrte za spomenike v lasti države iz 3. točke prvega odstavka 85. člena ZVKD-1.

Zavod kot javno službo izvaja tudi predhodne arheološke raziskave iz 1. in 3. točke tretjega odstavka 85. člena ZVKD-1, in sicer:

- za sprostitev stavbnega zemljišča za gradnjo, če zemljišče ni registrirano kot arheološko najdišče in se ob gradnji ali drugem posegu odkrijejo arheološke ostaline, kljub predhodni raziskavi iz 80. člena tega zakona (*prva alineja tretjega odstavka 34. člena ZVKD-1*);
- za določitev sestave in obsega arheoloških ostalin na stavbnem zemljišču, ki je registrirano arheološko najdišče, če gradi investitor, ki je fizična oseba, stanovanje za lastne potrebe na stavbnem zemljišču ali se na stavbnem zemljišču gradijo neprofitna najemna stanovanja (*druga alineja tretjega odstavka 34. člena ZVKD-1*);
- za spomenike, v lasti države, ki se financirajo iz proračuna Republike Slovenije, namenjenega kulturi, vključno s poizkopavalnimi postopki (3. točke tretjega odstavka 85. člena ZVKD-1).

S ciljem razbremenitve državne javne službe in s tem pospešitve postopkov pridobivanja ustreznih dovoljenj za posege, ki so potrebni za obnovo spomenikov, prizadetih v poplavah in plazovih, se določi začasna izjema od 2. in 3. točke prvega odstavka 85. člena ZVKD-1, in sicer, da lahko poleg Zavoda za varstvo kulturne dediščine, Centra za konservatorstvo predhodne raziskave spomenika, če gre za

poseg, ki ne zahteva spremembe namembnosti in ne posega v strukturne elemente spomenika, in je raziskava potrebna za določanje ukrepov varstva kot dela priprav na vzdrževanje, obnovo in oživljanje spomenika, ter konservatorske načrte za spomenike v lasti države na prizadetih območjih s poplavami in plazovi, prizadetimi območjih pripravljajo tudi drugi usposobljeni izvajalci.

S ciljem razbremenitve državne javne službe izvajanja predhodnih arheoloških raziskav ter s tem pospešitve postopkov pridobivanja ustreznih dovoljenj za gradnjo, se določi začasno izjemo od 1. in 3. točke tretjega odstavka 85. člena ZVKD-1, in sicer, da lahko poleg Zavoda za varstvo kulturne dediščine, Centra za konservatorstvo izjemoma opravijo predhodne arheološke raziskave vsi usposobljeni izvajalci raziskav (to so tisti izvajalci raziskav, ki izpolnjujejo pogoje iz 9. in 11. člena Pravilnika o arheoloških raziskavah (Uradni list RS, št. 3/13 in 56/22)).

K 47. členu

Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 (v nadaljnjem besedilu: ZZSISV26) ureja zagotavljanje sredstev za izvajanje najpomembnejših investicij v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026. ZZSISV26 omogoča, pod pogoji, določenimi v njem, prevzemanje obveznosti v celotnem obdobju njegove veljavnosti, ne glede na omejitve vsakokratnega zakona, ki ureja izvrševanje proračuna.

S členom se predlaga odstop od ZZSISV26, in sicer tako, da se omogoči prevzemanje finančnih obveznosti za izvajanje najpomembnejših investicij v Slovenski vojski, pod pogoji in na način, kot jih določa ZZSISV26, tudi za leti 2027 in 2028. Pri tem se sredstva, predvidena za porabo v letih 2027 in 2028, štejejo v skupno kvoto sredstev, določenih v tretjem odstavku 2. člena ZZSISV26, ki skupaj za celotno obdobje znašajo 780 milijonov evrov in se ne povečujejo.

Ministrstvo za obrambo bo v skladu s 5. točke petega odstavka 30. člena ZZSISV26 za sklenitev takšnih pogodb moralo predhodno pridobiti soglasje vlade, kar omogoča ustrezen nadzor pri načrtovanju porabe javnih financ.

Predlagana rešitev sledi zmanjševanju proračuna pri proračunskih uporabnikih v letih 2024 in 2025 zaradi sanacije po poplavah in plazovih in bo, kljub temu, omogočila nabavo z ZZSISV26 predvidenih ključnih zmogljivosti Slovenske vojske.

Predlog utemeljuje tudi dejstvo, da so se nekatere okoliščine od sprejetja ZZSISV26 bistveno spremenile. Državni zbor je v začetku leta 2023 zaradi povečane nepredvidljivosti in negotovosti mednarodnega varnostnega okolja ter varnostno-obrambnih izzivov, ki so posledica vojne v Ukrajini, in s katerimi se sooča tudi Slovenija, sprejel Resolucijo o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040 (Uradni list RS, št. 35/23), ki kot temeljni strateški in razvojni dokument določa dolgoročni razvoj Slovenske vojske.

Na podlagi navedene resolucije, je vlada 31. 5. 2023 sprejela Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2023–2028, s katerim se konkretnije določajo prioritete razvoja obrambnega sistema in modernizacije Slovenske vojske v srednjeročnem obdobju, ki so glede na obdobje, v katerem je bil sprejet ZZSISV26, spremenjene. Predlagana rešitev, ki bo omogočila prevzemanje finančnih obveznosti za izvajanje najpomembnejših investicij v Slovenski vojski tudi za leti 2027 in 2028, je časovno usklajena s sprejetim Srednjeročnim obrambnim programom 2023–2028.

K 48. členu

Centri za socialno delo dodeljujejo izredne denarne socialne pomoči po ZIUOPZP, kjer je treba ugotoviti škodo in njeno višino po poplavah in plazovih. Zaradi čim večje razbremenitve strank in centrov za socialno delo, se predlaga pridobivanje navedenih podatkov s strani centrov za socialno delo iz spletne aplikacije AJDA.

Ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, bo te podatke potrebovalo pri morebitnih pritožbah zoper odločbe centrov za socialno delo. Podatki, pridobljeni na ta način, bodo uničeni v petih letih.

K 49. členu

Zaradi posebnih razmer, ki zahtevajo usmeritev vseh razpoložljivih proračunskih sredstev v ukrepe za obnovo prizadetih območij v poplavah in plazovih, se predlaga opustitev pošiljanja zbirnih potrdil po pošti lastnikom nepremičnin ob naslednjem pripisu novih vrednosti v evidenci vrednotenja, ki se bo izvedlo predvidoma v letu 2024. Skladno z Zakonom o množičnem vrednotenju nepremičnin (v nadaljnjem besedilu: ZMVN-1) je potrebno dogajanje na trgu nepremičnin spremljati stalno in modele vrednotenja prilagoditi spremembam najmanj na vsaki dve leti. Novi modeli vrednotenja bodo tako pripravljene predvidoma konec leta 2023. Z uveljavitvijo nove uredbe o modelih vrednotenja, bodo konzumirane določbe 29. in 30. člena Zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 152/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 82/21 – ZNB-C, 112/21 – ZNUPZ, 167/21 – odl. US, 206/21 – ZDUPŠOP in 18/23 – ZDU-10; v nadaljnjem besedilu: ZZUOOP), kar pomeni, da se bo pričelo javno izkazovanje podatkov evidence vrednotenja po 44. členu ZMVN-1, v skladu s 24. in 52. členom ZMVN-1 bi bilo potrebno poslati zbirna potrdila o podatkih evidence vrednotenja vsem lastnikom nepremičnin, lastniki pa bodo lahko pričeli vlagati vloge za ugotavljanje posebnih okoliščin v skladu s IV. poglavjem ZMVN-1. Za potrebe ugotavljanja pravic iz javnih sredstev, bo tudi prenehal veljati ukrep začasne zamrznitve podatkov o posplošenih vrednostih nepremičnin, ki se upoštevajo v teh postopkih, na presečno stanje dne 26. marca 2020 (ki odraža trg nepremičnin na dan 31. marca 2017).

Glede časovnega nastopa predmetnega odstopa od določb ZMVN-1 velja pojasniti, da se zbirno potrdilo pošlje po uveljavitvi vsake nove Uredbe o določitvi novih modelov (predpis iz 20. člena ZMVN-1). Obveznost pošiljanja potrdil je torej časovno vezana na uveljavitev predpisa iz 20. člena ZMVN-1. V tem členu gre za izključitev obveznosti, ki bo nastopila z uveljavitvijo »prvega naslednjega« predpisa iz 20. člena ZMVN-1 (ki se pričakuje v naslednjem letu).

S ciljem, da se odloži potreba po zagotovitvi dodatnih finančnih sredstev (skupaj približno 900.000 eurov) ter se s tem, za naslednje leto razbremeni proračun Republike Slovenije ter zmanjša potreba po dodatnem zadolževanju za namene financiranja obnove, se predlaga, da se ob naslednjem pripisu vrednosti ne izvede obveščanje lastnikov nepremičnin s pošiljanjem potrdil po pošti. Kljub temu se bodo do uveljavitve naslednje uredbe o modelih vrednotenja lahko lastniki nepremičnin s podatki v evidenci vrednotenja seznanili z vpogledom v evidenco, ki bo javno dostopna ter bo odražala novo ocenjene vrednosti za vse javne namene (statistična spremljanja, upravljanje premoženja, razvijanje različnih novih metod za javne potrebe itd.) ter tudi za vse različne zasebne namene (sodišča, zavarovalnice, banke, poslovni in zasebni interes itd.). Sistem množičnega vrednotenja bo pričel ob naslednji uredbi o modelih vrednotenja delovati v polnem obsegu, kot je predviden z ZMVN-1. Sistem se začasno poenostavlja le v tem, da se bodo lahko lastniki nepremičnin s podatki v evidenci vrednotenja seznanili le z javnim vpogledom v evidenco. Pravica lastnika do informiranosti o spremembah podatkov, ki izvirajo iz sfere države, je pomembna še posebej v primerih, ko se tak podatek uporablja na primer za davčne namene (odločba Ustavnega sodišča RS št. U-I-313/13-86 z dne 21. marca 2014). Trenutno se ti podatki za davčne namene ne uporabljajo. V primeru, da bi se podatki o posplošeni vrednosti nepremičnin uporabljali v davčne namene, bo predhodno zagotovljeno, da bodo lastniki z vrednostmi njihovih nepremičnin osebno seznanjeni.

K 50. členu

Veljavna zakonska ureditev v Zakonu o kmetijskih zemljiščih (v nadaljnjem besedilu: ZKZ) določa, da za vzdrževalna dela sredstva zagotavljajo lastniki ali zakupniki kmetijskih zemljišč na območju osuševalnega ali javnega namakalnega sistema.

Na podlagi tega člena se sredstva zagotavljajo iz javnih sredstev za osuševalne in javne namakalne sisteme, ki so bili prizadeti v poplavah in plazovih oziroma iz odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča iz ZKZ. Za sanacijo je treba pripraviti sanacijski program za vsak osuševalni ali javni namakalni sistem posebej. Pripravi ga državna ali lokalna javna služba na osuševalnih in namakalnih sistemih in ga posreduje v potrditev ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo. Izvajalec državne ali lokalne javne službe mora nenamensko porabo proračunskih sredstev vrniti v proračun Republike Slovenije skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Namen izvedbe sanacijskih del je vzpostavitev stanja na državnih osuševalnih in javnih namakalnih sistemih na stanje pred poplavami in plazovi. Sanacijska dela naj se ne izvajajo brez upoštevanja zahtev, ki izhajajo iz varstvenih predpisov, pri čemer se rok za izdajo soglasja ali mnenja skrajša na 15 dni od prejema popolne vloge.

Kazenska določba je urejena v 133. členu.

K 51. členu

V okviru poplav in plazov je bilo na kmetijska zemljišča odloženega veliko plavja in naplavin, ki onemogočajo kmetijsko rabo. Material, ki ni onesnažen, je treba s kmetijskih zemljišč odstraniti in ga deponirati na za to primerne lokacije. Na kmetijskih zemljiščih se je sprožilo tudi veliko plazov, ki sedaj onemogočajo kmetijsko proizvodnjo oziroma rabo kmetijskih zemljišč. Tudi te manjše plazove, ki sicer ne ogrožajo varnost ljudi in premoženja, bo potrebno sanirati in kmetijska zemljišča vzpostaviti v prvotno stanje oziroma stanje, ki bo omogočalo kmetijsko rabo. Na kmetijskih zemljiščih je treba izvesti tudi druge agrotehnične ukrepe, ki bodo vzpostavili kmetijska zemljišča v kmetijsko rabo. Trenutna zakonska ureditev ne opredeljuje odvoza naplavin s kmetijskih zemljišč oziroma sanacije manjših plazov.

Za potrebe sanacije kmetijskih zemljišč člen predvideva dve novi agromelioracijski deli, in sicer odvoz naplavin s kmetijskih zemljišč in sanacijo manjših plazov.

Sanacija manjših plazov je predlagana kot zahtevna agromelioracija, za katero je treba pridobiti odločbo ministrstva, pristojnega za kmetijstvo. Za sanacijo tovrstnih plazov bo treba pripraviti sanacijski načrt, ki ga pripravijo geolog, hidrolog in pedolog. Predmet sanacije bodo manjši plazovi na kmetijskih zemljiščih, ki ne ogrožajo objektov.

Odvoz naplavin s kmetijskih zemljišč in izvedba morebitnih drugih agrotehničnih ukrepov za vzpostavitev kmetijskih zemljišč v ponovno kmetijsko uporabo se predlaga kot nezahtevna agromelioracija, za katero se odločbe o uvedbi agromelioracije ne izda. Za hitrejšo izvedbo agromelioracijskih del odstop od veljavne zakonske ureditve predvideva, da se morebitnih soglasij in dovoljenj po posebnih predpisih ne pridobiva.

Dodatno je opredeljeno, da sta zgoraj navedeni agromelioracijski deli v javnem interesu.

Gre za ključen ukrep sanacije kmetijskih zemljišč po poplavah in plazovih. Kmetijska zemljišča, ki so bila prizadeta na način, da so se na njih odložile naplavine, je treba vzpostaviti za ponovno kmetijsko pridelavo. Naplavine, ki jih je ponekod več kot 1 m, je treba odstraniti in izvesti ustrezne agrotehnične ukrepe.

Za izvedbo tega ukrepa je ministrstvo pristopilo k spremembi Programa razvoja podeželja 2014 – 2020 (2022) in predlagalo nov ukrep M04.3: izvedba agromelioracij. Na tehničnem sestanku z Evropsko komisijo je bil ukrep predstavljen in EK nanj ni imela pripomb. V predlogu ukrepa je navedeno, da se bodo sredstva za izvedbo zagotavljala iz sklada za okrevanje in odpornost.

Priprava novega člena je nujna za izvedbo navedenih agromelioracijskih del in črpanje evropskih sredstev, zato ne gre za sistemski ukrep in ga je treba določiti v tem zakonu. Večina sredstev se bo predvidoma črpala v naslednji 3 letih.

Namen izvedbe sanacijskih del je vzpostavitev stanja na kmetijskih zemljiščih na stanje pred poplavami in plazovi, zato posebnih soglasij ni treba pridobivati.

Kazenska določba k členu je urejena v 133. členu zakona.

K 52. členu

Pri načrtovanju zadrževalnikov za zagotavljanje poplavne varnosti po poplavah in plazovih je treba izvesti omilitvene ukrepe s področja kmetijstva, in sicer načrtovanje mokrih zadrževalnikov s stalno vodo, ki bo namenjena tudi namakanju kmetijskih površin.

K 53. členu

S členom se za potrebe gradnje nadomestnih objektov, ki so zaradi poplav in plazov neprimerni za bivanje ali opravljanje kmetijske dejavnosti, ureja odstop od 3.ea člena ZKZ, ki sicer ureja načrtovanje kmetijskih objektov in preselitev kmetij v okviru OPPN. Po predlagani ureditvi bo z OPPN na kmetijski namenski rabi (brez spremembe namenske rabe kmetijskega zemljišča) mogoče načrtovati določene kmetijske objekte ter stanovanjske stavbe za potrebe kmetijskega gospodarstva. Na kmetijskih zemljiščih bo gradnja omenjenih objektov mogoča le ob predhodno sprejetem OPPN, iskanje lokacij za gradnjo objektov po tem členu pa je v pristojnosti lokalnih skupnosti. Lokalna skupnost bo ob prvi spremembi OPN spremembe vnesla v OPN po postopku, kot ga določa zakon, ki ureja prostorsko načrtovanje. Prišlo bo do spremembe namenske rabe kmetijskega zemljišča v stavbno zemljišče (npr. IK, SK).

K 54. členu

Lokalna skupnost lahko v prostorskem aktu lokalne skupnosti na območjih kmetijskih zemljišč dopusti gradnjo nekaterih vrst objektov, kot je opredeljeno v ZKZ. Vodne infrastrukture, ki je namenjena varovanju življenja in zdravja ljudi ter premoženja, kot so na primer nasipi, četudi gre samo za njihovo podaljšanje ali povišanje, na kmetijska zemljišča po trenutni ureditvi ne more biti, saj ZKZ ne dovoljuje njenega umeščanja na ta zemljišča. To je zlasti pereče na območju trajno varovanih kmetijskih zemljišč. Onemogočanje umeščanja vodne infrastrukture na kmetijska zemljišča pa seveda onemogoča tudi hitrejše izvajanje posegov, ki so namenjeni zagotavljanju poplavne varnosti, kar je glede na stanje poplavne varnosti nujno treba ustrezno spremeniti in tako pospešiti izvedbo protipoplavnih ukrepov na območjih, ki so jih prizadele poplave in plazovi. Gradnja po posebnem režimu bo izjemoma dovoljena tudi na s prizadetim območjem povezanimi sosednjimi zemljišči, če bo to nujno potrebno za zagotovitev ukrepov za zmanjševanje poplavne ogroženosti in plazovitosti na prizadetih območjih, s čimer se zasleduje varnost in zaščita življenj ter bivanjskih in drugih objektov na prizadetih območjih. Ti ukrepi se bodo lahko načrtovali z lokacijsko preveritvijo, ki je v tem zakonu določena tudi za namen načrtovanja vodnogospodarske infrastrukture.

K 55. členu

Določitev pristojnosti je potrebna za izvajanje nadzora in za izvrševanje kazenske določbe k 50. členu (sanacija osuševalnih in javnih namakalnih sistemov), 51. členu (sanacija kmetijskih zemljišč), 53. členu (nadomestni kmetijski objekti in kmetije) in 54. členu (gradnja in umeščanje jezov, vodnih pregrad in vodne infrastrukture) tega zakona.

K 56. členu

Odprava posledic poplav in plazov je mogoča le, če ima država na razpolago ustrezno količino mineralne surovine. Zaradi pomanjkanja ustrezne količine materiala, predvsem za oblaganje erodiranih rečnih korit (večjih skal) ter kmetijskih in gospodarskih površin, bi v prihajajočem deževnem obdobju lahko nastale nove poškodbe nesanirane državne in občinske infrastrukture (pa tudi vodotokov), kar bi srednjeročno, kakor tudi dolgoročno dodatno obremenilo proračun Republike Slovenije in posledično državljane.

Transport materiala iz oddaljenih nahajališč bi za sanacijo degradiranega okolja tako lahko:

- 1) zaradi nosilnosti obstoječe infrastrukture in obremenjenosti z rednim transportnim prometom privedel do dodatnih poškodb obstoječih cestišč;
- 2) zaradi prekomernega števila tovornih vozil in njihove maksimalne kumulativne skupne mase s tovorom (kamnino), potrebno za takšno tehnično sanacijo, povečal tveganje preobremenitve prometnega toka. To bi lahko posledično privedlo do dodatnih prometnih zastojev ali celo popolne ustavitve prometa na posameznih prometnih vpadnicah.

Ob upoštevanju navedenih izhodišč je z namenom čimprejšnje odprave posledic poplav in plazov na državni in občinski infrastrukturi ter vodotokih predlagano, da ministrstvo, pristojno za rudarstvo, določi prioritetni seznam za obravnavo vlog za pridobitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine. Na ta način se bodo prednostno obravnavale vloge tistih subjektov, ki razpolagajo z lokacijami oziroma pridobivalnimi prostori, v katerih so ustrezne mineralne surovine, ki so potrebne za sanacijo prizadetih območij. Seveda pa ni pomembna zgolj ustrezna vrsta mineralne surovine, ampak mora vlagatelj razpolagati s prostorom, kjer je potrebne mineralne surovine v zadostnih količinah, saj so le-te zelo pomembne za čimprejšnjo sanacijo. Pri tem ni nepomembna tudi oddaljenost pridobivalnega prostora od mesta, kjer se bo mineralna surovina porabila, saj je to eden od kriterijev za uvrstitev na prednostni seznam. Oddaljenost pridobivalnega prostora do mesta, kjer se bo mineralna surovina porabila, vpliva tudi na okolje, saj je treba potreben material prepeljati na potrebno lokacijo, zato bodo imeli prednost pri določanju prioritetnega seznama pridobivalni prostori, od koder je mogoče potreben material prepeljati na okoljsko in prometno sprejemljivejši način. Namen prednostne obravnave vlog je zgolj v potrebi po čimprejšnji sanaciji prizadetih območij in čimprejšnji vzpostavitvi normalnega življenja ljudi na teh območjih, pa tudi v preprečitvi morebitnih nadaljnjih poplav ali plazov v primeru izdatnega deževja, ki bi bile posledica neustrezne ali pa nepravočasne sanacije zaradi pomanjkanja ključnih mineralnih surovin. Gre za nujno ukrepanje v javnem interesu, v cilju zavarovati življenje in premoženje ljudi, kar opravičuje predlagano prednostno obravnavo vlog v zvezi s pridobivalnimi prostori, katerih mineralne surovine lahko, tako po količini kot tudi po vrsti, omogočijo doseg omenjenih ciljev.

Pomembno je, da se pri obravnavi vlog ne išče nobenih bližnjic do podelitve koncesije, zato morajo biti izpolnjeni vsi pogoji v skladu s 35. členom Zakona o rudarstvu (v nadaljevanju: ZRud-1). Ne glede na morebitno zahtevo dokumenta urejanja prostora iz 36. člena ZRud-1 po izdelavi občinskega podrobnega prostorskega načrta se za skladnega z dokumenti urejanja prostora po predlagani pravni rešitvi štejeta tudi pridobivalni prostor in njegova raba, če takšen občinski podrobni prostorski načrt ni izdelan, območje predlaganega pridobivalnega prostora za namen nadzemnega pridobivanja mineralnih surovin pa je določeno z ustrezno namensko rabo prostora v občinskem prostorskem načrtu.

Ker gre za nujne ukrepe v javnem interesu s ciljem zavarovati življenje in zdravje ljudi pa tudi njihovo premoženje, se predlaga skrajšanje rokov, določenih za izdajo smernic in mnenj po Zakonu o ohranjanju narave (v nadaljnjem besedilu: ZON), in sicer s 30 na 15 dni. Prav tako se predlaga, da se projektni pogoji ter mnenja in soglasja, določena v 5. točki 45. člena ZRud-1, izdajo v 15 dneh od prejema popolne zahteve. Omenjena izjema velja le za vloge s prioritetnega seznama za obravnavo vlog za pridobitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine.

K 57. členu

V okviru poplav in plazov je bila poškodovana tudi javna železniška infrastruktura. Z namenom čimprejšnje sanacije javne železniške infrastrukture se predlaga:

- možnost ureditve deviacij železniških prog v okviru vzdrževalnih del v javno korist,
- izvajanje vzdrževalnih del v javno korist na podlagi omejenega obsega investicijske dokumentacije, to je dokumenta identifikacije investicijskega projekta.

Zaradi obilnih padavin in z njimi povezane škode so na objektih javne železniške infrastrukture nastale številne ovire v železniškem prometu, na nekaterih progah so povzročile tudi zaustavitev železniškega prometa. Na področju javne železniške infrastrukture (JŽI) so največjo škodo utrpeli Koroška, Savinjska, Zasavska, Osrednjeslovenska, Gorenjska in Goriška regija. Največ ovir v prometu se je nanašalo na delno oziroma popolno poplavljenost tirne grede, poškodovanost in uničenje nasipov, poplavljenost signalnovarnostnih naprav, poškodbe temeljev vozne mreže, nanose drevja, proženje plazov, poškodbe oblog opornikov jeklenih mostov, poplavljenost železniških postaj in peronov, zasutje prog s hudournišskimi nanosi, zamašitev objektov za odvodnjavanje ipd.

Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo je v primeru nastale situacije kot posledice poplav in plazov naletela na težavo pri projektih nadgradenj javne železniške infrastrukture oziroma učinkoviti odpravi posledic in vzpostavitvi prevoznosti. Zaradi navedenega je v določenih primerih potrebno, da se izvedejo smerni premiki železniške proge in to v določeni razdalji od osi skrajnega tira. Smerni premik proge pomeni, da se proga premika v drug koridor tako, da nova proga poteka zraven obstoječe proge. S tem se povečajo radiji in dosežejo hitrejša vožnja vlakov in krajša dolžina, kar pa pomeni skrajšanje časa potovanja. Trenutno stanje zakonodaje ne omogoča, da bi se pri projektih nadgradenj izvedli smerni premiki železniške proge in posegi izven območja javne železniške infrastrukture, če niso predhodno sprejeti ustrezni državni prostorski načrti, kljub temu, da bi bili takšni posegi tehnično smiselni. Ker pa sprejemanje državnih prostorskih načrtov traja več let, se v projektu nadgradenj obnovi javna železniška infrastruktura zgolj v območju obstoječih koridorjev, kljub temu, da bi lahko že z manjšimi smernimi prilagoditvami dosegli bistveno večje učinke ob primerljivih investicijskih stroških.

K 58. členu

S sprejemom Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: ZSROVE) so bile razveljavljene določbe Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 – ZOTDS) in Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19 in 197/20) o samooskrbi z letnim netiranjem. S prehodno določbo prvega odstavka 72. člena ZSROVE pa je bilo določeno, da se te določbe še naprej uporabljajo za končne odjemalce, ki bodo do 31. decembra 2023 vložili vlogo za izdajo soglasja za priključitev naprave za samooskrbo in bodo do 31. decembra 2024 registrirani kot končni odjemalci s samooskrbo. Končni odjemalci, ki bodo te roke zamudili, ne bodo več imeli pravice do letnega netiranja.

V poplavah in plazovih pa so bili poškodovani ali uničeni tudi nekateri objekti, (1) na katerih so bile postavljene naprave za samooskrbo, ki so bile vključene v omenjeni sistem letnega netiranja, ali (2) za katere je tekel postopek za postavitev naprave za samooskrbo (soglasje za priključitev je bilo že izdano, a naprave še niso bile priključene ali pa je bila zgolj vložena vloga za izdajo soglasja za priključitev). Ker nadomestitveni objekti ne bodo zgrajeni tako hitro, da bi investitorji lahko ujeli roke iz prvega odstavka 72. člena ZSROVE, predlog zakona določa, da se investitorji, ki so že pred poškodovanjem ali uničenjem objekta izvedli omenjene aktivnosti za vključitev v sistem samooskrbe z letnim netiranjem (nekateri so pravico že pridobili, drugi še ne), to pravico lahko pridobijo ali ohranijo tudi v primeru postavitve naprave za samooskrbo na nadomestitveno gradnjo. Pri tem zakon ne postavlja rokov, kar pomeni, da ta pravica velja ne glede na to, kdaj bo vložena vloga za izdajo soglasja za priključitev za nadomestitveno gradnjo oziroma do kdaj bodo registrirani kot končni odjemalci s samooskrbo na novem prevzemno-predajnem mestu nadomestitvene gradnje. Rok trajanja te pravice pa ostaja enak kot ga določa 72. člen ZSROVE - dokler se uporablja naprava za samooskrbo, za katero je bilo izdano soglasje za priključitev za nadomestitveni objekt, na podlagi katerega so registrirani kot končni odjemalci s samooskrbo.

Da bi se lahko realiziralo oziroma nadaljevalo uresničevanje pravice do letnega netiranja, ki so jih prizadeti končni odjemalci pridobili pred poplavami (ali so bili v procesu pridobivanja), je potrebno s predlogom zakona predpisati tudi obvezno sklenitev pogodbe o samooskrbi s strani obstoječih dobaviteljev za novo prevzemno-predajno mesto nadomestitvene gradnje, in sicer pod enakimi pogoji, kot je bila sklenjena prvotna pogodba. Ob tem zgolj zaradi jasnosti dodajamo, da to ne pomeni nujno, da mora biti nova pogodba o samooskrbi sklenjena po enakih cenah kot prvotna, temveč pomeni npr., da če se je dobavljena električna energija po prvotni pogodbi obračunavala po vsakokrat veljavnem rednem ceniku, mora enak način obračuna veljati tudi za novo pogodbo o samooskrbi (torej se upoštevajo vsakokratne veljavne cene).

K 59. členu

Člen uvaja izjemo od 60. člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2). Določa začasno povečanje stopnje davka od dohodkov pravnih oseb (v nadaljnjem besedilu: DDPO) za obdobje petih let. Prvi odstavek določa, da se za leta 2024, 2025, 2026, 2027 in 2028 davek plačuje po stopnji 22 odstotkov od davčne osnove. Namen drugega odstavka je, da se del zneska oziroma razlika med povečano stopnjo DDPO po predlaganem členu in sistemsko določeno višino DDPO po ZDDPO-2 uporabi za financiranje odprave posledic poplav in plazov. To pomeni, da navedena razlika oziroma višji prihodki iz naslova DDPO predstavljajo namenski prihodek proračuna Republike Slovenije. Ker pa se za namen zagotavljanja virov za financiranje obnove in razvoja po poplavah in plazovih s tem zakonom ustanavlja tudi sklad za obnovo (katerega sredstva se lahko porabljajo izključno za so/financiranje tistih projektov in ukrepov, ki so neposredno povezani z obnovo in razvojem po poplavah in plazovih), se določa tudi, da ta razlika oziroma višji prihodki iz naslova DDPO predstavljajo namenski prihodek proračunskega sklada za obnovo.

K 60. členu

V skladu s Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (v nadaljnjem besedilu: ZSDH-1) je Slovenski državni holding, d.d. (v nadaljnjem besedilu: SDH) prevzel vse pristojnosti in obveznosti Slovenske odškodninske družbe, ki je bila po ZSOS ustanovljena (sprva pod nazivom Slovenski odškodninski sklad) kot finančna organizacija za poravnavo obveznosti upravičencem po Zakonu o denacionalizaciji, Zakonu o zadrugah in drugih predpisih, ki urejajo denacionalizacijo premoženja. Za izpolnjevanje teh nalog SDH izdaja obveznice ter upravlja in razpolaga z vrednostnimi papirji in drugimi sredstvi, pridobljenimi v skladu z zakonom. Na SDH so bile prenesene tudi določene naloge za poravnavo obveznosti po Zakonu o izdaji obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje zaradi razveljavitve kazni zaplombe premoženja, Zakonu o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja ter po Zakonu o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, ki jih SDH izvršuje v imenu in za račun Republike Slovenije ter opravlja vse druge naloge, potrebne za poravnavanje vseh obveznosti po zgoraj omenjenih zakonih. SDH še vedno aktivno deluje v postopkih denacionalizacije, katerih predmet reševanja so že nekaj let večinoma le še najzahtevnejši primeri, in tekoče izpolnjuje obveznosti iz tega naslova. Lani je bilo izplačanih 889 tisoč eurov odškodnin iz denacionalizacije, konec leta je bilo odprtih še 182 denacionalizacijskih zahtevkov. Proces denacionalizacije spremlja Ministrstvo za pravosodje, ki pripravlja polletna statistična poročila, iz katerih je razvidno, da je bilo 31. decembra 2022 pri upravnih organih pravnomočno končanih 99,7 odstotkov zadev. Nerešenih je 100 od skupno vloženi 39.715 zadev. Pri okrajnih sodiščih je bilo končanih 99,9 odstotkov zadev.

Zakon o Slovenskem odškodninskem skladu (Uradni list RS, št. 21/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/16 – ZGGLRS, 55/17, 174/20 – ZIPRS2122 in 140/22 – ZSDH-1A; v nadaljnjem besedilu: ZSOS) v 18. členu določa, da se dobiček, ki ga iz poslovanja z vrednostnimi papirji ter z drugimi dejavnostmi ustvari Slovenski odškodninski sklad (katerega pravni naslednik je SDH), obvezno razporedi v rezerve sklada. Skladno z določbami ZSOS in statuta SDH, je bilo v preteklem poslovnem letu v druge rezerve iz dobička razporejenih 66 mio eurov. Ob upoštevanju navedenega zneska in zelo visokega deleža rešenih zadev, se ocenjuje, da trenutno veljavna omejitev uporabe dobička SDH v danih okoliščinah dobička ni sorazmerna. Ocenjuje se tudi, da je ugotovljeni bilančni dobiček preteklega poslovnega leta v znesku 189,87 mio eurov ustrezno visok, da bi ga bilo mogoče in upravičeno že letos uporabiti tudi za namen ukrepov predlaganega zakona.

Zaradi tega se predlaga določba, s katero bi se poseglo v trenutno veljavno ureditev po 18. členu ZSOS. Predlaga se, da se čisti dobiček SDH, ki bi v posameznem poslovnem letu ostal po pokritju morebitne prenesene izgube in oblikovanju obveznih zakonskih rezerv sklada, v prvi vrsti ne bi več prenesel v druge rezerve iz dobička, temveč bi se ta denarna sredstva uporabila za financiranje odprave posledic poplav in plazov. Za primer, če znesek prenesenih drugih rezerv iz dobička preteklih poslovnih let ne bi zadoščal za izpolnitev predvidenih obveznosti SDH po zakonih in drugih predpisih, ki urejajo denacionalizacijo, zadruga, plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje, plačilo odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja in vračanja vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, bi se znesek financiranja tem obveznostim ustrezno znižal. Ob tem se na podlagi enakega odstopa od 18. člena ZSOS predlaga, da se v statutu SDH določi možnost uporabe bilančnega dobička SDH za namen financiranja odprave posledic poplav in plazov. Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O in 75/23; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1) v šestem odstavku 230. člena določa, da v primeru, ko statut določa, da je bilančni dobiček dovoljeno uporabiti tudi za druge namene (ZGD-1 primeroma navaja izplačila delavcem ali članom posloводства), lahko skupščina s sklepom o uporabi bilančnega dobička odloči, da se ta denarna sredstva uporabijo tudi za te, v statutu določene druge namene. Podoben učinek bi sicer bilo mogoče doseči zgolj s spremembo statuta SDH, vendar se ocenjuje, da je v duhu tretjega odstavka 183. člena ZGD-1 vendarle bolj smotno, da se navedena omejitev dodatnega namena uporabe bilančnega dobička izrecno uredi z zakonom. Zaradi določb petega dela predlaganega zakona je v tem členu predvideno izključno nakazilo denarnih sredstev in ne prenos druge oblike premoženja SDH.

K 61. členu

Odprava škode po poplavah in plazovih po obstoječih ukrepih skladno z ZOPNN obsega zgolj povračilo škode glede na trenutno tržno vrednost opreme (amortizirana vrednost). Nujno je potrebno zagotoviti sredstva za nove investicije za stroje, opremo in zgradbe, kar bo omogočilo nadaljnje poslovanje in razvoj podjetij, ki so bila prizadeta zaradi poplav in plazov, vendar zgolj v izjemnih primerih, ko ima prejemnik spodbude v trenutku izplačila spodbude ustanovljeno gospodarsko družbo ali podružnico, ki je prejemnik spodbude, na prizadetih območjih in mu je neposredna škoda nastala zaradi poplav in plazov na prizadetih območjih na premičnem oziroma nepremičnem premoženju v lasti prejemnika spodbude. Neposredna škoda, ki je nastala prejemniku spodbude, mora biti večja od 20 mio eurov. Kot neposredna škoda se šteje škoda na stvareh in škoda v gospodarstvu, skladno z Zakonom o odpravi posledic škode v gospodarstvu, ki jo mora prejemnik spodbude dokazati s cenilnim poročilom. Odprava škode po poplavah in plazovih po obstoječih ukrepih skladno z ZOPNN obsega zgolj povračilo škode glede na trenutno tržno vrednost opreme (amortizirana vrednost). Nujno je potrebno zagotoviti sredstva za nove investicije za stroje, opremo in zgradbe, kar bo omogočilo nadaljnje poslovanje in razvoj podjetij, ki so bila prizadeta zaradi poplav.

Z ukrepom se omilijo pogoji pri dodeljevanju spodbud za investicije ter zagotovijo sredstva za investicije v gospodarstvu. Upravičenci so podjetja, ki so utrpela neposredno škodo v poplavah in plazovih, pri čemer je vloga za sofinanciranje možno oddati najkasneje do 31. decembra 2024. Sredstva se bodo dodelila po postopku, kot je določen z Zakonom o spodbujanju investicij (v nadaljnjem besedilu: ZSInv), in sicer z neposredno vlogo. Gre torej za investicije, ki so izjemnega pomena za razvoj slovenskega gospodarstva.

Namen je, da se z odstopom od določb ZSInv omogoči podjetjem nove investicije, in sicer tako, da:

- je najnižja vrednost investicije:
  - 12.000.000 eurov v predelovalni dejavnosti,
  - 3.000.000 eurov v storitveni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje in opremo pomeni najmanj 50 odstotkov vrednosti investicije,
  - 2.000.000 eurov v razvojno-raziskovalni dejavnosti,
- ima investitor oziroma prejemnik spodbude v trenutku izplačila spodbude ustanovljeno gospodarsko družbo ali podružnico, ki je prejemnik spodbude, na prizadetih območjih,
- neposredna škoda, ki je prejemniku spodbude nastala zaradi poplav in plazov na prizadetih območjih na premičnem oziroma nepremičnem premoženju v lasti prejemnika spodbude, presega 20 milijonov eurov, za kar prejemnik spodbude predloži cenilno poročilo,
- investitor odda vlogo za dodelitev investicijske spodbude najkasneje do 31. decembra 2024,

- je iz vloge razvidno, da bo prejemnik spodbude najpozneje v treh letih po zaključku investicije ohranil najmanj povprečno število zaposlenih iz obdobja 12 mesecev pred uveljavitvijo tega zakona za obdobje treh let,
- je nameravana gradnja objektov za izvedbo investicije določena na lokaciji, ki je skladna s prostorskim aktom, kar je razvidno iz priloženega mnenja samoupravne lokalne skupnosti,
- je investicija izvedena na območju, ki ni poplavno ogroženo, kar investitor obrazloži v vlogi,
- je za investicijo izkazana ekonomska, finančna, tehnična, prostorska in tehnološka izvedljivost ter upravičenost investicije in
- je iz vloge razvidno, da se bo investicija začela izvajati v roku šestih mesecev po sklenitvi pogodbe o dodelitvi subvencije.

Prejemnik spodbude v okviru tega se prednostno obravnava glede na vrstni red prispelih vlog, in sicer če predloži neposredno vlogo skladno z drugim odstavkom 4. člena ZSInv istočasno kot prejemnik spodbude, ki ni neposredno prizadet zaradi poplav in plazov. Vloga prejemnika spodbude, ki je neposredno prizadet zaradi poplav in plazov, se obravnava prednostno in se tudi pomoč dodeli prednostno.

Z namenom omilitve likvidnostnih težav podjetij zaradi poplav in plazov je umaknjen pogoj, da je potrebno zavarovanje z bančno garancijo.

Skladno z ZSInv komisija pregleda vloge in preveri izpolnjevanje pogojev in meril.

Prejemnik spodbude, ki je bil prizadet zaradi poplav oziroma plazov, lahko del dejavnosti izvaja v dodatnem objektu, ki ga zgradi na drugi lokaciji, ki ni na prizadetem območju. Za to lokacijo ni potrebno nadomeščanje zemljišča v okviru občine, kar omogoči hitrejšo izvedbo investicije in normalizacijo poslovanja prejemnika spodbude. Obstoječega objekta prejemniku spodbude ni potrebno odstraniti, če omogoča izvajanje druge dejavnosti v omejenem in na naravne nesreče prilagojenem obsegu, saj ta objekt omogoča še omejeno funkcionalnost (npr. za skladišče, za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, itd.).

K 62. členu

Trenutna zakonska ureditev onemogoča brezplačno odsvojitvev nepremičnin (predvsem zemljišč) države in občin v korist Stanovanjskega sklada Republike Slovenije (SSRS), ki bi mu omogočila hitrejšo in cenejšo izvedbo stanovanjskih projektov na prizadetih območjih. Takšna ureditev tudi otežuje sodelovanje med občinami in SSRS, saj je SSRS primoran zemljišča občin kupovati po tržni ceni. Takšna ureditev tudi onemogoča izvedbo gradnje po shemi, ki je predvidena za izvajanje obnove in razvoja, pri kateri zemljišča zagotavlja občina, gradnjo pa država. Ukrep predvideva enostaven in hiter prenos zemljišč občin v last SSRS kot drugo premoženje, kot je opredeljeno v Zakonu o javnih skladih. Gre za časovno in lokacijsko omejen ukrep, s čimer se preverja primernost ureditve.

K 63. členu

Prvi odstavek 217. člena Zakona o varstvu okolja (v nadaljnjem besedilu: ZVO-2) v drugem stavku določa, da Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad) vloge obravnava po vrstnem redu prispetja, razen, če je v javnem pozivu določeno, da se šteje, da je vloga vložena takrat, ko je bila vložena vloga, s katero so bile odpravljene morebitne pomanjkljivosti.

Ker zaradi velikega števila vlog pri posameznih javnih pozivih v praksi prihaja do zaostankov pri obravnavah vlog (pri nekaterih se na obravnavo vloge čaka tudi do enega leta, kar je za vlagatelje, ki so jih prizadele poplave in plazovi, nesprejemljivo), bi s predlagano dopolnitvijo takšnim vlagateljem omogočili takojšnje oziroma čim prejšnjo obravnavo vloge in v primeru pozitivne odločitve čim prejšnje izplačilo.

V praksi bi to pomenilo, da če bi tak vlagatelj na Eko sklad vložil vlogo in bi v vlogi na način, ki ga bo v svojem aktu podrobneje določil Eko sklad, označil, da gre takšno vlogo, bi se njegova vloga obravnavala prednostno.

Za preveritev zakonsko določenega pogoja za prednostno obravnavo bi Eko sklad pridobival podatke iz evidence naravnih nesreč, vpisanih v aplikacijo AJDA.

Ukrep bo časovno veljal, dokler ne bo škoda poplačana oziroma dokler se ne bo zaključila obravnava vseh prispelih vlog, ki izpolnjujejo pogoje za prednostno obravnavo.

K 64. členu

ZV-1 v 98. členu določa, da država kot obvezno gospodarsko javno službo zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč. Na vodah 2. reda se po predhodnem soglasju Direkcije Republike Slovenije za vode kot organa v sestavi ministrstva, ki je pristojno za vode, dopušča izvedbo nujno potrebnih del, če jih ne izvede koncesionar, s tem pa se prepreči neposredna nevarnost za življenje in zdravje ljudi ter premoženje. Gre za dela, ki so predvidena za izvedbo v programu del gospodarskih javnih služb urejanja voda, vendar iz takšnega ali drugačnega razloga niso bile izvedene.

K 65. členu

Člen predvideva poenostavitev pri pridobivanju vodnih soglasij za poseg v prostor, in sicer se pri vzdrževanju in manjši rekonstrukciji objektov prizadetih v poplavah in plazovih vodno soglasje ne pridobiva.

Projektne pogoje se pridobiva samo za posege na vodnih in priobalnih zemljiščih, saj je treba upoštevati, da tovrstni posegi lahko predstavljajo tveganje za poplavno ogroženost. Tipske projektne pogoje bo Direkcija RS za vode objavila v svetovnem spletu.

K 66. členu

Gradbeni zakon je uzakonil vzdrževanje objekta in manjšo rekonstrukcijo, vendar se istočasno s to spremembo predpisi o ohranjanju narave, ki določajo izjeme od zahteve po pridobitvi mnenj, soglasij in dovoljenj oziroma drugih odobritev s področja ohranjanja narave, niso uskladili oziroma je potrebna za njihovo izvajanje v tem smislu ustrezna namenska razlaga. To lahko pri obnovi objektov, prizadetih v poplavah in plazovih, povzroča določeno vrzel in nepotrebne zastoje ter administrativne ovire. Gre namreč za takšne posege, pri katerih se ne pričakujejo bistveni pomembni vplivi na ohranjanje narave. Da bi se pri obnovi olajšalo izvajanje tovrstnih del, je predlagano, da se vzdrževanje in manjša rekonstrukcija, kot sta opredeljena s predpisi, ki urejajo graditev objektov, nedvoumno določijo kot dela, za katera se odobritve po predpisih o ohranjanju narave ne zahtevajo.

K 67. členu

Predvideva se povečanje števila uporabnikov storitev na področju duševnega zdravja in nudenja psihosocialne pomoči za posamezne ciljne skupine, pričakovati pa je tudi več akutnih stisk posameznikov. Glede na to, da so programi na tem področju že sofinancirani na podlagi javnih razpisov, se za izvajalce teh programov, ki delujejo na prizadetem območju, zagotavlja dodatna sredstva, če izvajalec zagotovi več storitev, kot izhaja iz prvega in drugega odstavka.

Tretji odstavek določa, da se sredstva lahko porabijo v največ dvanajstih mesecih od aktivacije načrta zaščite in reševanja, storitve pa morajo biti opravljene v času veljavnosti že sklenjene pogodbe o sofinanciranju programa.

Četrty odstavek določa, da podrobnejši način izstavitve, potrebna dokazila in roke izplačil zahtevkov ter način poročanja določi minister, pristojen za zdravje.

K 68. členu

Projekt 3. razvojne osi je osrednji nacionalni in prednostni cestno-infrastrukturni projekt na področju državne cestne infrastrukture. Predstavlja sekundarno prometno povezavo, ki bo potekala od severne proti jugovzhodni Sloveniji (od meje z Avstrijo do meje s Hrvaško), katere povezovalni in prometni

pomen je izredno pomemben za enakovredno vključenost Republike Slovenije v evropski prostor ter povezan in usklajen razvoj prometnega omrežja.

Osnovni cilj nove prometne povezave je v zagotovitvi ustrezne medsebojne povezanosti središč mednarodnega, nacionalnega in regionalnega pomena v širšem prostoru 3. razvojne osi. Nova cestna povezava bo izboljšala možnost medsebojne povezave središč nacionalnega, regionalnega ter medobčinskega pomena in s tem nadaljnji razvoj širšega prostora, v katerega se umešča.

Gre za razvojni projekt, katerega realizacija je nujna, kar se je še posebej izkazalo v času nedavnih poplav in plazov, ko je bila praktično vsa Koroška odrezana od sveta zaradi uničene ali poškodovane cestne infrastrukture. To je v pomembnem delu otežilo ali celo onemogočilo dostopanje intervencijskih služb ter običajno mobilnost tega dela Slovenije. Vse to je vplivalo tudi na gospodarstvo s tega območja, saj je bilo onemogočeno normalno funkcioniranje. Omenjene težave bi bile bistveno manjše, če bi imela ta regija ustrezno cestno povezavo, odporno na podnebne spremembe, kar 3. razvojna os zagotovo bo.

Glede na to, da gre pri projektu izgradnje 3. razvojne osi za absolutno prednostni cestno-infrastrukturni projekt, si je potrebno v tej zvezi prizadevati za njegovo čimprejšnjo realizacijo.

Aktivnosti na realizaciji 3. razvojne osi (tako v fazi umeščanja v prostor, kakor tudi v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja) je treba pospešiti v največji možni meri. Da bi se aktivnosti na 3. razvojni osi – sever pospešile, se s tem zakonom v največji možni meri skrajšujejo roki, ki jih imajo pristojni subjekti v postopku izdaje gradbenih dovoljenj ali integralnih gradbenih dovoljenj. Zato se v okviru ostalih določb tega zakona predlagajo rešitve procesne narave na področju GZ-1, s katerimi je mogoče skrajšati predpisane postopke (npr. rok opravila največ 15 dni). Treba je doseči, da se roki za izvedbo posameznih opravil znotraj predpisanih postopkov dosledno spoštujejo.

K 69. členu

Škoda, ki je nastala zaradi poplav in plazov na premični kulturni dediščini, bi bila manjša, če bi država in občine razpolagale z zadostnimi in primernimi zmogljivostmi za hrambo arhivov in muzejskih zbirk. Ureditev objektov (novogradnja ali obnova) za varno hrambo muzejskega in arhivskega gradiva ter arhiva arheoloških najdišč (skupni regionalni depoji) pomeni ukrep, s katerim bo zagotovljena varna hramba arhivskega gradiva, muzejskih predmetov in arhivov arheoloških najdišč.

Ministrstvo za kulturo bo v okviru programa zagotovitve objektov za varno in trajno hrambo muzejskega in arhivskega gradiva ter arhiva arheoloških najdišč opredelilo prednostne projekte in financiranje.

Na prizadetih območjih bo država s tem ukrepom obnovila ali zgradila depojske objekte za ogrožene pokrajinske arhive in občinske muzeje ter z ustrezno izbiro lokacije, infrastrukturno urejenostjo in dobro dostopnostjo zagotovila varno hrambo premične kulturne dediščine, arhivskega gradiva ter arhiva arheoloških najdišč. Depojski objekti bodo združeni v enotne objekte, ki bodo pokrili potrebe za vsako prizadeto regijo v celoti. Gradnja skupnih regionalnih depojev bo omogočila boljše upravljanje, varovanje in hranjenje muzejskega in arhivskega gradiva ter arhiva arheoloških najdišč, ki presega zmogljivosti posameznih muzejev in arhivov. To bo omogočilo optimizacijo prostorskih virov, delitev stroškov, izmenjavo znanj in povečalo dostopnost zbirk za obiskovalce oziroma uporabnike.

Za izvedbo ukrepa, s katerim se zagotavlja varna hramba premične kulturne dediščine, arhivskega gradiva ter arhiva arheoloških najdišč za ogrožene pokrajinske arhive in občinske muzeje, so predvidena sredstva iz namenskega proračunskega sklada iz 125. člena tega zakona.

K 70. členu

Ukrep je namenjen pripravi in izvedbi celovitih zunanjih ureditev kulturnih spomenikov, ki se nahajajo na prizadetih območjih, in so na podlagi ocene ogroženosti ter ocene tveganj ter na podlagi evidentiranih

preteklih dogodkov prepoznani kot najbolj ogroženi kulturni spomeniki. Celovite zunanje ureditve temeljijo na sanacijskih postopkih, ki vključujejo pregrupiranje zemeljskih mas, odvajanje površinskih voda, dreniranje, stabilizacijo zemljin, gradnjo podpornih konstrukcij in zidov ter sajenje vegetacije. Ureditve so celovito krajinsko arhitekturno oblikovane kot parkovne ureditve, ki povečujejo privlačnost in dopolnjujejo možnosti rabe kulturnih spomenikov.

Cilj je izvesti celovite sanacijske postopke in oblikovati zunanje ureditve v okolici kulturnih spomenikov, ki bodo dolgoročno preprečili nastajanje in proženje plazov ter izpostavljenost poplavam.

K 71. členu

Na centrih za socialno delo je potrebno zagotoviti dovolj kadra za delo na terenu, da bo mogoče izvajati mobilne terenske enote, ki bo čim prej zagotovila pomoč ljudem, ki so utrpeli škodo zaradi poplav in plazov. Terensko delo je ena od ključnih metod, ki omogoča, da ljudje prejmejo pomoč takoj, ko je to potrebno. Krize zadnjih let od epidemije in energetske krize do poplav nas učijo, da je potrebno ljudem pomoč zagotoviti čim prej, še preden se stiske poglobijo. Zato je zagotovitev dodatnih sredstev za vzpostavitev mobilnih terenskih enot ključnega pomena, saj so družbene spremembe, ki so se zgodile v zadnjem desetletju, pokazale, da je potrebne institucije, ki v družbi opravljajo temeljne naloge skrbi in podpore, intenzivno krepiti, saj so prav te službe tiste, ki v kriznih situacijah najhitreje in najbolje poskrbijo za ljudi. Čeprav se na prvi pogled zdi, da so krizne situacije kratke in da se po nastopu krize življenje relativno hitro normalizira, po vsaki krizi pa ostane vse večje število ljudi, ki potrebuje več in bolj kontinuirane pomoči pri urejanju življenjske situacije, saj se obstoječe stiske v in po krizah okrepijo. V zadnjem času nas številne krize opozarjajo na to, da je potrebno skrbno graditi tudi na odpornosti ključnih institucij v državi, da so kar v največji meri pripravljene na hitri odziv. Takšno pripravljenost je mogoče zagotoviti z ustreznim številom in profilom kadra ter s stalnim usposabljanjem zaposlenih. Ob letošnji ujmi se je izkazalo, da je izjemnega pomena strokovna pomoč usposobljenih delavcev, ki se v primeru kriznih situacij vzpostavi hitro in je ljudem, ki jo potrebujejo, dostopna takoj. Mobilne terenske enote centrov za socialno delo se bodo ustanovile primarno na območjih oziroma na regijskem območju, kjer so bile poplave in plazovi, saj je za to območje nujno potrebno zagotoviti ustrezno strokovno pomoč in jim ponuditi socialnovarstvene storitve kot so opredeljene v zakonu, ki ureja socialno varstvo.

K 72. členu

Člen določa dodaten začasni davek za banke in hranilnice (v nadaljnjem besedilu: banka).

Razlog v odločitvi za obdavčitev bančnega sektorja je v tem, da banke opravljajo specifično dejavnost, ki ima poseben položaj v gospodarskem sistemu, in da na njihovo poslovanje vpliva izvajanje monetarne politike. Prav tako zakonodaja ureja njihovo poslovanje in reševanje ter postopek likvidacije na način, da v skrajni fazi vključuje tudi porabo javnofinančnih sredstev z namenom zaščite finančne stabilnosti.

V zvezi z uvedbo davka velja dodatno izpostaviti, da je bančni sektor v zadnjih letih utrpel najmanjšo škodo, ki je prizadela večino ostalih v gospodarstvu, in sicer tako v času epidemije Covid-19, energetske krize in nenazadnje tudi v poplavah in plazovih. Ti dejavniki so med drugim povzročili višjo inflacijo, ki prebivalstvu znižuje kupno moč, bančnemu sektorju pa preko ukrepov monetarne politike Evropske centralne banke (v nadaljnjem besedilu: ECB), ki z višanjem obrestnih mer, z namenom zmanjševanja povpraševanja in zagotovitve vrnitve stopnje inflacije na ciljno vrednost na celotnem euro območju, bančnemu sektorju omogoča relativno visoke neto obrestne prihodke. Bančna obrestna mera za posojila namreč sledi tovrstnim monetarnim ukrepom ECB in nacionalnih centralnih bank, medtem ko obrestno mero za bančne depozite banke lahko prilagajajo v skladu z njihovo poslovno politiko. Banke torej uživajo določene prednosti tudi z vidika monetarne in javnofinančne politike.

Ob uvedbi davka so predvidene tudi varovalke, z namenom sorazmernega posega v zasebno lastnino. Te varovalke so: (i) odstotek dobička, ki mora ostati bankam po plačilu davka (t. i. kapica), (ii) določba vsakoletne preverbe s strani Banke Slovenije glede vpliva davka na stabilnost bančnega sistema v

Republiki Sloveniji, (iii) znižanje davčne osnove iz naslova že danih donacij ter (iv) časovna omejitev davka.

Predvideno je možno zmanjšanje davka za (i) znesek plačil v denarju za namen odprave posledic poplav in plazov ter (ii) znesek, ki predstavlja razliko med zneskom DDPO po začasno povečani davčni stopnji po tem zakonu in zneskom DDPO po splošni stopnji iz 60. člena ZDDPO-2 za preteklo davčno obdobje, vendar skupaj največ do višine davka za to davčno obdobje. To zagotavlja pravičnejšo in učinkovitejšo porazdelitev davčnega bremena bančnega sektorja.

Pri oblikovanju davka so bili upoštevani tudi pretekli pomisleki ECB glede primerljivih davkov. Predlog rešitev je bil podan tudi v uradno posvetovanje na ECB.

Kot že navedeno člen določa začasni davek oziroma začasno davčno obveznost za banke. Zakon ne posega v pridobljene pravice bank, ker gre za obremenitev glede na premoženjsko stanje oziroma premoženje (po bilanci stanja) na dni, ki koledarsko sledijo uveljavitvi zakona. Poudariti je treba, da gre za sredstva, za zneske, za katere se vnaprej ve, za kaj bodo porabljeni, in da bodo porabljeni v javnem interesu. Glavno je, da bodo sredstva oziroma zneski porabljeni za posledice dogodkov, ki so se zgodili že v letu 2023, torej za sanacijo in pomoč po poplavah in plazovih, kar je po kritičnih dogodkih 2023 najmočnejše izražen javni interes v Republiki Sloveniji, vključno s pristopom, da prispeva vsak ustrezno svojemu stanju.

Prvi odstavek določa, da se za 5 let, in sicer za koledarska leta 2024, 2025, 2026, 2027 in 2028, uvede davek na bilančno vsoto bank. Ob upoštevanju mnenja ECB na ta davek in mnenj ECB, ki so bila izdana v primeru postopka posvetovanja primerljivih zakonodajnih rešitev v drugih državah članicah, je pomembno, da je davek začasen. Izvedeno je bilo predhodno posvetovanje z Banko Slovenije, katere opozorila so bila upoštevana v največji možni meri, tako da takšno obdobje plačevanja davka, ob predlagani stopnji ne bi ogrozilo finančne stabilnosti. S časovno omejitvijo se med drugim preprečuje tudi morebitno znižanje interesa domačih in tujih investitorjev za nakupe bančnih delnic.

ECB izpostavlja tudi, da mora biti davek namenski. Davek se bo uporabil za financiranje odprave posledic poplav in plazov. Predstavljal bo namenski prihodek proračunskega Sklada za obnovo.

Drugi odstavek glede izrazov v tem členu napotuje na uporabo zakona, ki ureja bančništvo.

Tretji odstavek določa, da je davčno obdobje koledarsko leto. V primerih, ko zavezanec zaradi začetka poslovanja, prenehanja ali statusnega preoblikovanja ne posluje celo koledarsko leto, je davčno obdobje temu ustrezno krajše obdobje v koledarskem letu.

Četrty odstavek določa zavezanca po tem členu.

Peti odstavek določa, da je osnova za davek bilančna vsota, ki ustreza vrednosti vseh sredstev v izkazu finančnega položaja zavezanca, izračunana kot povprečje vrednosti stanj na vsak zadnji dan meseca v davčnem obdobju. V primeru, da zavezanec v posameznem koledarskem letu posluje manj kot 12 mesecev, se v izračunu upoštevajo samo vrednosti stanj za mesece poslovanja.

Šesti odstavek določa posebno pravilo za ugotavljanje osnove za davek za banke države članice ter banke tretje države, ki je upravičena na območju Republike Slovenije opravljati bančne in druge vzajemno priznane finančne storitve preko podružnice. V teh primerih je osnova za davek bilančna vsota podružnice, izračunana po splošnem pravilu iz prejšnjega odstavka tega člena.

Sedmi odstavek določa posebno pravilo za ugotavljanje osnove za davek za banke države članice, ki je upravičena na območju Republike Slovenije opravljati bančne in druge vzajemno priznane finančne storitve neposredno. Osnova za davek je v teh primerih enaka sorazmernemu delu bilančne vsote zavezanca, upošteva se sorazmerni del prihodkov od opravljenih bančnih in drugih vzajemno priznanih finančnih storitev v Republiki Sloveniji.

Davčna stopnja v višini 0,2 odstotka od osnove za davek je določena v osmem odstavku. Kot omenjeno predhodno, je višina davčne stopnje predlagana ob upoštevanju mnenja Banke Slovenije, tako da ne

bo ogrozila stabilnosti v bančnem sektorju in da bodo banke lahko izpolnjevale trenutne ter bodoče predvidene kapitalske zahteve.

Deveti odstavek določa zmanjšanje davka. Zavezanec lahko znesek davka za posamezno davčno obdobje zmanjša za znesek donacij v denarju za namen odprave posledic poplav in plazov, plačan v tem davčnem obdobju na posebno namensko donacijsko postavko, dodeljeno v okviru enotnega kontnega načrta Republike Slovenije, ter za znesek, ki predstavlja razliko med zneskom davka od dohodkov pravnih oseb po začasno zvišani stopnji iz prvega odstavka 41. člena tega zakona in zneskom davka po splošni stopnji iz 60. člena ZDDPO-2 za preteklo davčno obdobje. Skupno zmanjšanje davka je možno največ do višine davka za to davčno obdobje.

Deseti odstavek določa kapico za davčno obveznost zavezanca. Zavezanec najprej izračuna znesek davka, ugotovljenega po tem členu, vključno z upoštevanjem zmanjšanj za donacije in za razliko glede DDPO po devetem odstavku tega člena. Zavezanec nato ta znesek omeji na največ 30 odstotkov dobička iz rednega poslovanja pred pripoznanjem odhodka iz naslova davka na bilančno vsoto bank in hranilnic za posamezno davčno obdobje. Dobiček iz rednega poslovanja je znesek pod zaporedno številko 26 iz izkaza poslovnega izida, ki je določen v shemi v prilogi 2 Sklepa o poslovnih knjigah in letnih poročilih bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 184/21).

Enajsti odstavek določa način izpolnitve davčne obveznosti. Določa, da zavezanec sam obračuna davek in da se davčni obračun, ki ga predloži davčnemu organu do 31. 3. za preteklo davčno obdobje, šteje za obračun davka.

Dvanajsti odstavek glede predložitve obračuna v primerih prenehanj in statusnih preoblikovanj zavezancev napotuje na uporabo določb zakona, ki ureja davčni postopek za predlaganje davčnega obračuna za davek od dohodkov pravnih oseb v primerih prenehanj in statusnih preoblikovanj.

Trinajsti odstavek je pooblastilna norma, na podlagi katere pristojni minister določi vsebino obračuna davka.

Štirinajsti odstavek določa, da mora zavezanec davek plačati v tridesetih dneh od predložitve obračuna davka.

Petnajsti odstavek, ki določa, da se glede pobiranja davka, odloga, obročnega plačevanja, obresti, zastaranja in drugih vprašanj uporabljajo določbe ZDavP-2, je pojasnjevalna določba.

1. člen ZDavP-2 določa vsebinski okvir postopkovnega davčnega predpisa. Pojem pobiranja davka je zajet že v prvi alineji 1. člena ZDavP-2, ki določa, da pobiranje davkov vključuje obračunavanje, odmero, plačevanje, vračilo, nadzor in izvršbo davkov (torej tudi davka na bilančno vsoto bank in hranilnic).

ZDavP-2 v prvem odstavku 2. člena določa, kdaj davčni organ postopa po tem zakonu. Davčni organ postopa po ZDavP-2, kadar odloča o obveznostih in pravicah posameznikov, pravnih oseb in drugih strank v postopku pobiranja davkov (davčni postopek), kadar daje pomoč pri pobiranju davkov ali izmenjavi podatkov drugim državam članicam EU, ali kadar izvaja mednarodno pogodbo, ki obvezuje Slovenijo. Nadalje ZDavP-2 določa, da se za vprašanje davčnega postopka, ki niso urejena z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo, z zakonom o obdavčenju (kamor sodi tudi ta zakon v delu, ki ureja davek na bilančno vsoto bank in hranilnic), z ZDavP-2, Zakonom o finančni upravi (Uradni list RS, št. 25/14, 39/22 in 14/23; v nadaljnjem besedilu: ZFU), ali Zakonom o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14; v nadaljnjem besedilu: ZIN), uporablja ZUP. S tem tretjim odstavkom sta urejeni primarna in subsidiarna uporaba davčnih in drugih predpisih v davčnem postopku.

V 3. členu ZDavP-2 ureja vsebino pobiranja davkov, in sicer določa, katere naloge vključuje pobiranje davka in kaj je davek. Pobiranje davka vključuje vse naloge državnih in drugih organov, pristojnih za pobiranje davkov, pravice in obveznosti zavezancev za davek in drugih oseb, določenih z zakonom o obdavčenju, zakonom, ki ureja finančno upravo, in tem zakonom, v zvezi z ugotavljanjem in izpolnitvijo davčne obveznosti zavezanca za davek, ki je določena s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju,

vključno v zvezi z ugotavljanjem kršitev zakona o obdavčenju. Davek po tem zakonu je vsak denarni prihodek državnega proračuna, proračuna Evropske unije ali proračuna samoupravne lokalne skupnosti, ki ne predstavlja plačila za opravljeno storitev ali dobavljeno blago in se plača izključno na podlagi zakonov o obdavčenju oziroma predpisov samoupravnih lokalnih skupnosti, izdanih na podlagi zakonov o obdavčenju.

ZDavP-2 ni samo postopkovni predpis, ker vsebuje tudi materialne določbe o izpolnitvi davčne obveznosti, plačilo, odpis, odlog in obročno plačevanje, zavarovanje obveznosti in zastaranje. Te materialne določbe se uporabljajo za vse zavezanca za vse vrste davkov, razen če bi bile z določenim zakonom izrecno izključene. To pomeni, da veljajo tudi za davek na bilančno vsoto bank in hranilnic.

Ne glede na to, da postopkovne določbe in materialne določbe ZDavP-2 veljajo tudi za davek na bilančno vsoto bank in hranilnic, razen če ta zakon ne določa drugače, pa je določba glede veljavnosti teh določb v petnajstem odstavku namenjena v izogib dvomu.

Šestnajsti odstavek določa, da se za davčna obdobja, ki so krajša od 12 mesecev, davčna obveznost zavezanca ugotovi v višini, ki je sorazmerna dolžini davčnega obdobja glede na koledarsko leto. S to določbo so naslovljene situacije iz tretjega odstavka, to so začetek poslovanja, prenehanje in statusno preoblikovanje zavezanca v posameznem davčnem obdobju.

Sedemnajsti odstavek določa varovalko, na podlagi katere Banka Slovenije vsako leto preveri vpliv davka na stabilnost bančnega sistema v Republiki Sloveniji in o tem vsako leto poroča vladi. Gre za upoštevanje mnenja ECB, ki opozarja na pomen presoje vpliva dodatne obdavčitve na stabilnost bančnega sistema. V primeru pomembnega negativnega vpliva, ki bi utegnil ogroziti finančno stabilnost bančnega sektorja, bo Banka Slovenije predlagala sprejem ustreznih ukrepov, in sicer tako zakonodajne (znižanje stopnje obdavčitve) kot nadzorniške po zakonu, ki ureja bančništvo. Glede na to, da je Banka Slovenije neodvisen nadzornik bančnega sistema, ima po veljavni zakonodaji pristojnosti, da sama presodi, kdaj je prišlo do pomembnega vpliva na bančno stabilnost, saj za ta namen razpolaga z ustreznimi konkretnimi podatki o poslovanju bank. Pomemben negativen vpliv na finančno stabilnost bančnega sektorja je npr. nizka stopnja kapitala v primerjavi z obveznostmi in tveganji, ki jih nosijo banke. Merila za kapitalsko ustreznost so sicer določena v Uredbi (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012, dodatne zahteve o kapitalski ustreznosti pa v obliki blažilcev glede kapitalске ustreznosti v Zakonu o bančništvu (Uradni list RS, št. 92/21 in 123/21 – ZBNIP).

Predlagane varovalke po devetem, desetem in sedemnajstem odstavku ob dejstvu začasne narave davka zagotavljajo, da je poseg v zasebno lastnino, ki je v primeru bančnega sektorja utemeljen ob upoštevanju njihovega predhodno omenjenega specifičnega položaja, sorazmeren. Na podlagi ocene učinkov teh varovalk bo zagotovljena tudi skladnost z Odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, št. U-I-91/98 z dne 16. 7. 1999, v delu, ki se nanaša na razveljavitev 15. člena Zakona o posebnem davku na bilančno vsoto bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 87/97 in 84/98), kolikor davčna obveznost po omenjenem zakonu, skupaj z davkom od dobička pravnih oseb, presega 50 odstotkov višine dobička, ugotovljenega pred obdavčitvijo v izkazu uspeha davčnega zavezanca.

Kazenski (prekrškovni) določbi k členu sta predvideni v 136. in 137. členu tega zakona, prehodna določba glede določitve vsebine davčnega obračuna pa v 142. členu tega zakona.

K 73. členu

S členom se predvideva ukrep izgradnje ustreznega centra za ravnanje z onesnaženimi zemljinami, ki nastanejo ob naravnih nesrečah in niso primerne za nadaljnjo uporabo – npr. center v Mežiški dolini oziroma center v Savinjski dolini. Brez namere pristojnih občin o umestitvi centra na njenem območju tega ukrepa ne bo mogoče izvesti. Izgradnja centra je nujna zaradi ponavljajočih se dogodkov, katerih posledica je onesnažena zemljina, ki jo je potrebno predelati ali odložiti na zato ustrezno mesto. Investitor centra je država. Ob soglasju občine, na območju katere bo center, stroške izgradnje,

upravljanja in obratovanja centra krije proračun Republike Slovenije. Za upravljanje centra država podeli koncesijo.

K 74. členu

Skladno z določbami 59. člena ZVO-2 bodo izvedeni sanacijski ukrepi na območju občin Črna, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem, Dravograd, Celjske kotline in Šmartnega pri Litiji zaradi preteklih okolijskih bremen ter zaradi posledic poplav in plazov, če se na podlagi analiz izkaže, da je sanacija potrebna.

Ukrepi bodo opredeljeni za vsako občino posebej in bodo odvisni od ravni onesnaženosti posameznega območja.

Program ukrepov bo poleg vsebin iz drugega odstavka 59. člena ZVO-2 vseboval tudi zdravstvene ukrepe in storitve, ki zajemajo humani biomonitoring težkih kovin v krvi, in ukrepe za informiranje prebivalcev o možnih virih strupenih kovin, načinih zmanjševanja njihovega vnosa v telo ter varni in varovalni prehrani (informiranje splošne javnosti o načinih zmanjšanja vnosa težkih kovin v telo, informiranje staršev in vzgojiteljev ter učiteljev otrok o možnih virih težkih kovin in načinih, kako zmanjšati vnos v telo otrok ter informiranje o varni in varovalni prehrani) na območjih degradiranega okolja. Zdravstveni ukrepi so namreč ukrepi s področja zdravstvenega varstva, usmerjeni v krepitev zdravja, preprečevanje bolezni, zgodnje odkrivanje, pravočasno zdravljenje, nego in rehabilitacijo zbolelih in poškodovanih, zlasti torej kot družbena skrb za zdravje prebivalstva prek izvajanja zdravstvenih storitev. Z ukrepi s tega področja Republika Slovenija zagotavlja pogoje za uresničevanje zdravstvenega varstva in nalog pri krepitvi, ohranitvi in povrnitvi zdravja (aktivna skrb države pri zagotavljanju pravice do zdravstvenega varstva, ki jo predvideva Ustava RS). Zdravstvene storitve pa so storitve, ki jih v okviru dejavnosti izvajalcev zdravstvene dejavnosti za paciente opravljajo zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci.

Sredstva za financiranje programa ukrepov za sanacijo degradiranega okolja iz prvega odstavka tega člena bodo zagotovljena iz Sredstev EU – Solidarnostni sklad in proračuna Republike Slovenije.

K 75. členu

Ministrstvo za digitalno preobrazbo in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izvajata ukrepe sofinanciranja gradnje odprtih širokopasovnih omrežij na območjih, prizadetih v poplavah in plazovih, ter kjer ni tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij. Ukrep Ministrstva za digitalno preobrazbo se financira iz sredstev evropske kohezijske politike 2014–2020, in sicer se lahko ukrep skladno z Operativnim programom za izvajanje kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020 izvaja in financira najdlje do 31. decembra 2023. Ukrep Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se financira iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in mora biti skladno z 22. členom Uredbe o izvajanju podukrepa zaključen do 30. avgusta 2025, ko mora biti vloženi zadnji zahtevek za izplačilo sredstev. Za upravičence, ki imajo z Ministrstvom za digitalno preobrazbo ali z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sklenjene pogodbe o sofinanciranju gradnje odprtih širokopasovnih omrežij, se s predlaganim členom omogoči, da se pogodbene obveznosti izgradnje omrežja, ki ne bodo pravočasno izpolnjene zaradi posledic poplav in plazov, podaljšajo in se sredstva zagotovijo v proračunu Republike Slovenije. S predlaganim členom se zagotovi financiranje že potekajočih projektov gradnje širokopasovnih omrežij tudi po 31. decembru 2023 (za ukrepe Ministrstva za digitalno preobrazbo) oziroma po 30. avgustu 2025 (za ukrepe Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano).

K 76. členu

ZEKom-2 v 20. členu vzpostavlja pravno podlago za izvedbo javnih razpisov za dodelitev javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih širokopasovnih omrežij in spodbujanje povezljivosti v skladu s predpisi Evropske unije, ki urejajo združljivost nekaterih vrst pomoči z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Na Ministrstvu za digitalno preobrazbo je v pripravi tudi

predlog uredbe, s katero bodo določeni podrobnejši pogoji glede izvedbe javnih razpisov za zagotovitev skladnosti s pravili o državnih pomočeh. Javna sredstva za gradnjo širokopasovnih komunikacijskih omrežij se lahko alocirajo le na območjih, kjer ni bil izkazan tržni interes operaterjev elektronskih komunikacij za gradnjo z zasebnimi sredstvi. Poizvedovanje po tržnem interesu se izvaja na območju celotne države, zato brez predlagane zakonske določbe Ministrstvo za digitalno preobrazbo, ki bo dodeljevalo javna sredstva za gradnjo visokozmogljivih mobilnih 5G omrežij na podlagi zgoraj navedenih pravnih podlag, brez predlagane zakonske določbe nima ustrezne podlage za prednostno omenjeno gradnjo mobilnih 5G omrežij izključno na prizadetih območjih. S tem ukrepom se tako pozitivno diskriminira prizadeta območja in zagotavlja čim prejšnja postavitev odprtih baznih postaj in s tem vzpostavitve javnega mobilnega komunikacijskega omrežja na prizadetih območjih. Upravičenci do dodelitve pomoči so operaterji elektronskih komunikacij, ki bodo za potrebe izpolnitve tega ukrepa postavili odprte bazne postaje na območjih, prizadetih v poplavah in plazovih, pod pogoji, ki veljajo za uporabo javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih omrežij. Sredstva za sofinanciranje se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

K 77. členu

Čeprav je cilj izvršilnega postopka učinkovita realizacija upnikove terjatve, tega cilja vendarle ni mogoče doseči za vsako ceno in na kakršenkoli način. Pri dolžniku fizični osebi je treba iz socialnih razlogov preprečiti, da bi izvršba ogrozila njegovo existenco. Izvršba za uveljavitev denarnih terjatev in zavarovanje teh terjatev zato ni dovoljena na stvareh in pravicah, ki so nujne za zadovoljitev osnovnih življenjskih potreb dolžnika in oseb, ki jih je ta po zakonu dolžan preživljati, ali so dolžniku nujne za opravljanje njegove poklicne dejavnosti, na nekaterih stvareh in pravicah pa je možna izvršba samo v omejenem obsegu. Zakon o izvršbi in zavarovanju (v nadaljnjem besedilu: ZIZ) v 79. členu izvzema iz izvršbe predmete, ki so dolžniku oz. članom njegovega gospodinjstva nujno potrebni, v 101. členu izvzema iz izvršbe nekatere prejemke, v 102. členu pa omejuje izvršbo tako, da je na nekatere prejemke mogoče seči le do določene višine. Določba 101. člena ZIZ tako taksativno določa prejemke, na katere upnik za poplačilo svoje terjatve z izvršbo ne more poseči.

Skupni imenovalec vseh prejemkov, izvzetih iz izvršbe, je, da to niso osnovni prejemki, kot sta plača in pokojnina, temveč so dodatni, praviloma nižji prejemki, ki jih upravičenci prejemajo za zadovoljevanje nekaterih potreb in so večinoma socialni korektiv, ker gre zlasti za uresničevanje načela socialne države po 2. členu Ustave Republike Slovenije. Če bi ti prejemki lahko bili predmet izvršbe brez omejitev, bi bil njihov socialni in varstveni namen izničen.

ZIZ (101. člen) in ZDavP-2 (159. člen), ki sta glede izvzetij in omejitev davčne in sodne izvršbe usklajena, že določata, da so med drugim iz izvršbe izvzeti prejemki iz naslova denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka po zakonu, ki ureja socialno varstvene prejemke, in denarna sredstva pomoči potrebnim, ki jih zagotavljajo humanitarne organizacije, ki imajo tak status po zakonu, ki ureja humanitarne organizacije. Nadalje so iz izvršbe izvzeta tudi sredstva, pridobljena za odpravo posledic naravnih nesreč ali škode na področju kmetijstva, gozdarstva, ribištva, veterine ali fitosanitarnem področju na podlagi predpisov, ki urejajo nesreče ali škode (3., 9. in 11. točka 101. člena ZIZ in 3., 9. in 11. točka 159. člena ZDavP-2). Prav tako drugi odstavek 389. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljnjem besedilu: ZFPPIPP) določa, da so iz stečajne mase v postopku osebnega stečaja izvzeti tisti prejemki, ki so izvzeti iz izvršbe po 101. členu ZIZ.

Predlog zakona določa prejem določenih prejemkov, z namenom omilitve posledic poplav in plazov. S ciljem preprečiti, da bi bil namen, ki se ga s temi prejemki zasleduje, izničen, se s predlagano določbo ureja izvzetje vseh izplačanih prejemkov iz izvršbe, davčne izvršbe ter iz stečajne mase v postopku osebnega stečaja.

Prav tako predlagatelj meni, da je treba določiti izjemo, s katero se v enak položaj postavlja vse delavce. Med prejemke, ki bodo izvzeti iz izvršbe na podlagi interventnih zakonov, zato ne spadajo prejemki, ki

po svoji naravi predstavljajo nadomestilo plače, kot na primer povračilo izplačanih nadomestil plač delavcem, ki so na čakanju, saj bi izvetje takega prejemka iz izvršbe postavilo v neenakopraven položaj delavce, ki v času ukrepov delajo, ter delavce, ki so v tem času na čakanju. Prejemki, ki predstavljajo nadomestilo plače, tako ne bodo izvzeti iz izvršbe, temveč bo nanje izvršba omejena po splošnih pravilih ZIZ in ZDavP-2.

Po veljavni ureditvi drugega odstavka 166. člena ZDavP-2 in 137. člena ZIZ izvetja iz izvršbe na dolžnikova denarna sredstva veljajo le za prejemke, nakazane za tekoči mesec, ne veljajo pa za morebitna denarna sredstva, nakazana v preteklih mesecih. Kar pomeni, da če ima dolžnik ta sredstva iz preteklih mesecev še na računu, lahko banke oziroma hranilnice nanje posežejo. Ta ureditev v ZDavP-2 in ZIZ je namenjena varstvu upnikov oziroma preprečitvi izogibanju sodni ali davčni izterjavi. S predlogom zakona se določi izjema za denarna sredstva, ki jih prejme dolžnik na podlagi tega zakona tako, da se nanje v treh mesecih od priliva ne sme poseči. Predlagatelj meni, da je trimesečni rok, v katerem banka ali hranilnica ne sme poseči na prejeta namenska sredstva, zadosten, da prejemnik denarnih sredstev prejeta sredstva namensko porabi (s temi sredstvi poplača izvajalce, kupi material za obnovo, nakup nepremičnin itn.). Prejemki, ki predstavljajo nadomestilo plače, pa ne bodo izvzeti iz izvršbe, temveč bo nanje izvršba omejena po splošnih pravilih ZIZ in ZDavP-2.

K 78. členu

Za namene zagotavljanja predplačil iz PRP 2014–2020 za naložbe v obnovo in razvoj (kmetijskih objektov, prizadetih kmetijskih zemljišč, osnovne črede, naložbe v mehanizacijo, opremo, stroje, rejne živali, objekte ipd.) za v naravni nesreči prizadeta kmetijska gospodarstva jamči Republika Slovenija v višini 100 odstotkov zneska predplačila.

Za predplačila iz Programa razvoja podeželja 2014-2020 63. člen Uredbe 1305/2023/EU o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) določa, da je pogoj za izplačilo predplačila izdaja bančne garancije ali enakovrednega jamstva v višini 100 odstotkov zneska predplačila. Instrument, ki ga javni organ da kot jamstvo, se šteje za enakovrednega garanciji, če se organ zaveže izplačati znesek, krit z navedenim jamstvom, kolikor ni ugotovljena upravičenost do predplačila.

Kmetijska gospodarstva, prizadeta v naravni nesreči, v veliki meri zaradi škode, ki so jo utrpela, ne morejo pridobiti bančne garancije oziroma jim to predstavlja sorazmerno velik strošek, hkrati pa jim pridobitev predplačila pomaga pri izvedbi naložbe. Zato je nujno, da za kmetijska gospodarstva, prizadeta v naravni nesreči, ki bodo izkoristila možnost uveljavljanja predplačil za ukrepe iz 17. ali 18. člena Uredbe 1305/2013 EU PRP 2014-2020, Republika Slovenija jamči za predplačila. Predplačila lahko znašajo do 50 odstotkov upravičenih stroškov naložbe.

Predlagani ukrep se nanaša na izvajanje ukrepov Programa razvoja podeželja 2014 - 2020, ki bodo namenjeni izključno za odpravo posledic naravne nesreče, ki se je zgodila avgusta 2023. Za ta namen smo Evropski komisiji že predlagali 15. spremembo Programa razvoja podeželja 2014 -2020, kjer smo predlagali nov ukrep M05 - Obnova potenciala kmetijske proizvodnje, prizadetega zaradi naravnih nesreč ali katastrofičnih dogodkov in spremembo obstoječega podukrepa M4.1 - naložbe v zmanjševanje toplogrednih plinov, kjer bodo upravičeni stroški gradnja in obnova hlevov, oprema in pripadajoča mehanizacija. Pri obeh ukrepih bodo upravičena tista kmetijska gospodarstva, ki so bila prizadeta v omenjeni naravni nesreči. Hkrati gre za ukrepe, ki so enkratni, saj se programsko obdobje 2014 - 2020 zaključuje. Ta ukrep z jamstvom države se bo izvajal zgolj pri teh dveh omenjenih ukrepih. Za ukrep M05 75 odstotkov sredstev prispeva EKSRP (EU sredstva) in 25 odstotkov Republika Slovenija in za podukrep M4.1 100 odstotkov sredstev prispeva EKSRP (EU sredstva). Za ta namen je rezerviranih 14,106 mio eurov iz Programa razvoja podeželja 2014 -2020. Za ukrep M05 9 mio eurov in podukrep M4.1 5,106 mio eurov. V seštevku obeh ukrepov to pomeni 11,856 mio eurov EKSRP (EU

sredstev) in 2,25 mio eurov deleža Republike Slovenije. S strani Evropske komisije smo dne 9. oktobra 2023 prejeli neformalno potrditev predloga 15. spremembe PRP 2014 – 2020.

V kolikor želijo kmetje pri naložbenih ukrepih prejeti predplačilo, so trenutno po EU Uredbi obvezani predložiti bančno garancijo oz. drugo enakovredno vrsto garancije. Bančna garancija stane (najmanj 2 odstotka glede na boniteto komitenta), vprašljivo pa je tudi, ali bi jih prizadete kmetije v okoliščinah po naravni katastrofi sploh lahko prejele. Jamstvo države je ustrezen ukrep, enakovreden bančni garanciji. Naj poudarimo, da so do tega ukrepa upravičeni samo tisti, ki so utrpeli škodo.

Brez predplačila kmetije ne bodo sposobne izpeljati naložb v obnovo kmetijskih objektov, opreme, strojev in živali. S tem bo ogrožen njihov nadaljnji obstoj. Iz vidika zagotavljanja prehranske varnosti je v interesu, da se ohranijo kmetije in se jim omogoči nadaljevanje opravljanja kmetijske dejavnosti.

K 79. členu

Zagotavljanje dostopa do domov in gospodarjenje z gozdovi je ključen cilj države, zato je namen tega člena učinkovita izvedba postopkov obnove obstoječih gozdnih cest.

V poplavah in plazovih je bilo poškodovanih oziroma neprevoznih 1.711 km gozdnih cest v 87 občinah. Predmetne ceste so prvenstveno namenjene gospodarjenju z gozdovi. Kot posledica velike količine padavin so se pojavljali veliki pretoki vode v vodotokih, hudourniki, plazovi, usadi ter stoječa voda (poplava). Navedeni dejavniki so povzročili, da so bile gozdne ceste neprevozne, in sicer zaradi odnosov in nanosov materialov, naplavin, poškodb cestnih objektov (mostovi, podporni zidovi, prepusti) ter poplavljenega vozišča.

Gozdne ceste imajo javni značaj in poleg gospodarjenja z gozdom omogočajo dostop do posameznih naselij in kmetij ter imajo pomembno vlogo v zagotavljanju splošnokoristnih funkcij gozda. Prva prioriteta je odpiranje gozdnih cest do naselij in posameznih kmetij, v nadaljevanju pa bo imelo prednost odpiranje območij, na katerih se nahajajo žive živali ter območja gozdov, kjer obstaja velika nevarnost za širjenje podlubnikov. Prav tako se po gozdnih cestah zagotavlja oskrba lesne industrije z gozdno lesnimi sortimenti ter so pomemben člen v delovanju gozdno lesne verige.

Vsako odlašanje z obnovo gozdnih cest pomeni tudi možnost nadaljnjega povečevanja škod zaradi erozijskih procesov. Za vzpostavitev prvotnega stanja gozdnih cest in za zagotovitev njihove namenske rabe je na poškodovanih cestah potrebno izvesti manjša in večja popravila tehnološke opreme in konstrukcijskih elementov.

Člen ureja ukrep obnove gozdnih cest, ki predstavlja manjše popravilo ali večje popravilo gozdne ceste. Pri manjših popravilih je vključeno popravilo vozišča, naprav za vzdolžno odvodnjavanje meteorne vode, težnostnih zidov (gabioni, kašte, suhozidi) do višine 3 m, cevnih prepustov do premera 80 cm ali popravilo poškodovane tehnološke opreme. V kolikor pa popravilo gozdne ceste presega te gabarite oziroma presega odstop od lege obstoječe gozdne ceste največ do trikratne širine cestnega telesa, se šteje, da gre za večje popravilo gozdne ceste.

Člen v drugem odstavku določa ustrezno projektno dokumentacijo, ki je potrebna za obnovo gozdne ceste, in ki vsebuje popis del za manjše popravilo gozdne ceste, ki ga pripravi Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod) oziroma načrt večjega popravila gozdne ceste, ki ga na podlagi projektnih pogojev Zavoda izdelata pooblaščen inženir, ki izpolnjuje pogoje za projektiranje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov.

V tretjem odstavku je določeno tudi, da obnova predstavlja vzdrževalna dela v javno korist, zato se šteje, da so potrebna dela izvedena v skladu s prostorskimi akti, tudi če se pri obnovi uporabi drugačna tehnična rešitev, kot je bila uporabljena pri gradnji prvotne gozdne ceste. Če se obnova gozdne ceste izvaja na območju varovanj in omejitev po posebnih predpisih, se za izvedbo del, ki predstavljajo obnovo, predpisana soglasja ali mnenja izda v 15 dneh od prejema popolne vloge za izdajo soglasja ali mnenja. Če v roku iz prejšnje povedi predpisana soglasja ali mnenja niso izdana, se šteje, da so soglasja

ali mnenja izdana, razen soglasij ali mnenj, ki se nanašajo na presojo sprejemljivosti vplivov na območje Natura 2000.

Sredstva za obnovo bodo zagotovljena v proračunu Republike Slovenije in jih bo ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, z odločbo dodelilo posamezni lokalni skupnosti na podlagi končne ocene škode. Z odločbo bo določena višina sredstev za obnovo cest, seznam gozdnih cest in opredelitev, ali gre za manjše oziroma večja popravila gozdne ceste. Člen v prvi fazi določa izdajo informativnega izračuna, ki predstavlja manjše administrativno breme tako za odločevalca kot za samo stranko postopka, saj odločevalec upre svojo odločitev na podatke organov o višini škode na gozdnih cestah zaradi poplav, s tem pa ne zahteva časovno zamudne in administrativno obremenjujoče aktivnosti stranke z zagotavljanjem drugih dokazov za upravičenost do pomoči. V kolikor lokalna skupnost izračuna ne izpodbija, le-ta predstavlja dokončno odločbo ter podlago za izplačilo sredstev.

Sredstva bodo izplačana v dveh obrokih, in sicer bo prvi obrok predstavljal višino 40 odstotkov dodeljenih sredstev v 30 dneh po dokončnosti odločbe iz šestega oziroma sedmega odstavka tega člena. Drugi obrok bo predstavljal sredstva v višini zahtevka, ki ga bodo prejemniki sredstev vložili po izvedbi vseh del, vendar največ v višini 60 odstotkov dodeljenih sredstev. Ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, na podlagi predloženega zahtevka za izplačilo drugega obroka ter ustreznih dokazil odobri in izplača preostala sredstva. Sredstva se bodo ustrezno znižala, če bo lokalna skupnost za ista opravljena dela že prejela javna sredstva. V kolikor zahtevku ne bo v celoti odobreno, ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, izda odločbo.

Trinajsti in štirinajsti odstavek določata tudi vračilo že izplačanih sredstev, v kolikor lokalna skupnost ne prične z izvajanjem del v roku enega leta od dokončnosti odločbe oziroma ne izvede del v višini prvega obroka ali ne vložijo ustreznega zahtevka za izplačilo drugega obroka.

Zadnji odstavek določa obdobje izvajanja ukrepa obnove gozdnih cest, in sicer se obnova izvaja do konca leta 2028.

K 80. členu

Priprava projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja in njihova uskladitev z vsemi pristojnimi mnenjedajalci je naloga investitorja. Za odpravo posledic te naravne nesreče bo treba izdelati veliko projektov za obnovo oziroma gradnjo državnih, občinskih in zasebnih objektov v kratkem času, zato je treba vzpostaviti mesto, kjer se lahko rešujejo in rešijo zadrege med različnimi deležniki z namenom, da se bodo investicije, ki so potrebne za zagotavljanje normalnega življenja ljudi na prizadetih območjih, za zagotavljanje varnosti življenj in premoženja lahko hitreje realizirale. Za nekatere investicije bo treba pripraviti in sprejeti tudi nove prostorske akte ali spremembe in dopolnitve obstoječih prostorskih aktov. Zato bo minister, pristojen za prostor, ustanovil koordinacijsko skupino, v kateri bodo predstavniki državnih mnenjedajalcev in državnih nosilcev urejanja, vodil pa jo bo državni sekretar ministrstva, pristojnega za prostor.

Drugi odstavek določa katere investicije bo koordinirala koordinacijska skupina. To so investicije, pomembne za odprave posledic poplav in plazov, ki jih izvajajo investitorji, ki so državni organi in organizacije ter investitorji državne infrastrukture, zlasti na področju prometne, vodne, okoljske, energetske in druge infrastrukture, kulture, zdravstva, vzgoje, izobraževanja, znanosti, športa, javne uprave, obrambe, stanovanjske gradnje.

Tretji odstavek določa kakšne naloge opravlja koordinacijska skupina. Pri pripravi projektov je to koordiniranje postopka pridobivanja mnenj, soglasij, dovoljenj in odločitev na podlagi področnih predpisov, ki so pogoj za izvedbo investicij in jih investitor ni mogel uskladiti. Pri pripravi državnih prostorskih aktov pa je to spremljanje priprave tistih državnih prostorskih aktov, s katerimi se bodo vzpostavile prostorske podlage za realizacijo investicij, koordiniranje pridobivanja mnenj državnih nosilcev urejanja prostora in njihovo usklajevanje, če jih pripravljavec ni mogel uskladiti sam.

Četrty odstavek določa, da lahko na koordinacijsko skupino predlog za obravnavo naslovi le ministrstvo, v čigar pristojnost spada posamezna investicija, ali vladna služba, pristojna za obnovo po poplavah in

plazovih. Pomembno je, da bo koordinacijska skupina obravnavala in prispevala k razrešitvi situacij za tiste investicije, kjer je prišlo do zastoja oziroma pat pozicije, ali pa se takšna situacija napoveduje.

Peti in šesti odstavek urejata možnost, da koordinacijska skupina obravnava tudi občinske prostorske izvedbene akte, s katerimi občina načrtuje ureditev potrebne zaradi odprave posledic poplav in plazov, če takšno vlogo na skupino naslovi občina.

K 81. členu

Območja predvidenih posegov na infrastrukturi, ki se izvajajo kot vzdrževalna dela v javno korist, se širijo in v nekaterih primerih spreminjajo trase in območja infrastrukture, zato obstaja možnost spreminjana tras in območij posamezne vrste infrastrukture. S posegom izven obstoječih varovalnih pasov je treba v takšnih primerih med nosilci projektov uskladiti projekt in gradnjo..

K 82. členu

Že ZIUOPZP je uvedel pojem »nadomestitven« objekt. S to določbo se definira pojem nadomestitvenega objekta, in sicer je to objekt, ki se zgradi na drugi lokaciji, namesto objekta, ki je s sklepom vlade, v skladu z ZIUOPZP, določen za trajno odstranitev, ne glede na to, ali je gradnja novega objekta potrebna zaradi nadomestitve objekta, ki je uničen, ali nadomestitve objekta, ki ga je treba odstraniti zaradi ogroženosti zaradi poplav, erozije ter zemeljskih ali hribinskih plazov.

K 83. členu

Za lažje umeščanje objektov, poškodovanih ali uničenih v poplavah ali plazovih, ko ne gre za ogrožena območja, na katerih gradnja ni več mogoča, ter se objekte lahko nadomešča na isti lokaciji, se določa možnost nadomestne gradnje. ZUreP-3 določa, da je nadomestna gradnja gradnja, pri kateri se najprej odstrani obstoječi objekt ter se namesto njega zgradi nov objekt, ki glede lege, gabaritov, oblike, namembnosti in zunanjega videza objekta ne odstopa bistveno od obstoječega objekta. Če je treba objekt samo nekoliko prestaviti, se v tem členu kot odstop od ZUrep-3 določi ohlapnejšo določbo o tem, kaj se šteje za nadomestno gradnjo. To je gradnja, pri kateri se najprej odstrani obstoječi objekt ter namesto njega zgradi nov objekt, ki od obstoječega objekta ne odstopa več kot 10 m glede na lego obstoječega objekta, katerega gabariti se ne povečajo več kot 10 odstotkov v vsako smer in se njegova namembnost ne spreminja. Pri pripravi projekta je seveda treba upoštevati vsa pravila, ki jih v zvezi z gradnjo objektov na konkretnem območju določa prostorski izvedbeni akt (npr. oblikovanje zunanosti, namenska raba prostora, odmiki od mej, urbanistični faktorji ipd.).

K 84. členu

Lastnikom objektov, ki bodo s sklepom vlade, na podlagi ZIUOPZP, določeni za odstranitev, je treba zagotoviti pogoje za preselitev. Lastniki morajo imeti možnost izbire in lastne odločitve. Za preselitev obstaja vrsta možnosti – kupi se že obstoječe stanovanje, hišo ali poslovni objekt, kupi se že zazidljivo stavbno zemljišče, na katerem se zgradi nova stavba, lastnik se preseli v javno najemno stanovanje ipd. Lastnikom se lahko izplača odškodnina in preselitev rešujejo sami, lahko pa jim pomoč pri tem nudi občina.

Gradnjo nadomestitvenih objektov se prvenstveno usmerja na obstoječa stavbna zemljišča v poselitvenih območjih, ki niso poplavno ogrožena, ne glede na stopnjo poplavne ogroženosti.

Če v občini ali v naselju ni na voljo takšnih stavbnih zemljišč, lahko občina pripravi in sprejme spremembe in dopolnitev OPN, OPPN ali lokacijsko preveritev. V skladu s 131.a členom ZUreP-3 lahko občina sprejme tudi OPPN za odpravo posledic naravne nesreče (t.i. OPPN za obnovo). V tistem prostorskem izvedbenem aktu ali njegovih spremembah in dopolnitvah, v katerem bo občina načrtovala lokacije za nadomestitvene objekte, mora občina sočasno načrtovati tudi ustrezno drugačno izvedbeno regulacijo na tistih območjih, na katerih stojijo ogroženi objekti, ki jih je treba odstraniti. Na teh, do sedaj stavbnih zemljiščih, bo tako načrtovala ustrezno drugačno namensko rabo prostora (kmetijska, gozdna, vodna ali druga) in ustrezne prostorske izvedbene pogoje, ki ustrezajo novim razmeram v prostoru in ni več stavbno zemljišče za gradnjo stavb, ki na ogroženem območju ne smejo stati. V določenih primerih bo morda mogoče načrtovati tudi stavbna zemljišča za zelo konkreten namen, ki ni ogrožen zaradi poplav, erozije ter zemeljskih in hribinskih plazov – npr. območja zelenih površin, vključno z zelo

konkretnimi prostorskimi izvedbenimi pogoji glede objektov, ki se lahko na takem območju gradijo.

Za pripravo teh prostorskih izvedbenih aktov morajo strokovne podlage (zlasti s področja poplav, erozije, plazljivosti, ohranjana narave, kmetijskih zemljišč in gozdov, kulturne dediščine, prilagajanja na podnebne spremembe, komunalne opreme in druge gospodarske javne infrastrukture ipd.) zagotoviti nosilci urejanja prostora.

K 85. členu

ZOPNN v drugem odstavku 61. člena določa, da se stroški priklopa objektov na objekte gospodarske javne infrastrukture ne zaračunavajo. Ker se določba nanaša na priključnino, ne pa tudi na projektiranje in gradnjo priključka, se navedeno dodaja s to določbo.

K 86. členu

Zmanjšanje poplavne ogroženosti ter čimprejšnje zagotavljanje protipoplavnih ukrepov je ključen cilj države, zato je namen tega člena hitra in učinkovita izvedba postopkov obnove poškodovane vodne infrastrukture, drugih vodnih objektov in naprav ali ureditev v upravljanju ministrstva, pristojnega za vodo, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda ki se izvajajo na vodotoki na prizadetih območjih, vključno z vsemi spremljajočimi ureditvami. Obnova je v javnem interesu in se izvede kot vzdrževalna dela v javno korist.

Dela, ki spadajo v okvir rednih vzdrževalnih del obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda, se izvajajo na podlagi izdelanega programa del javne službe in jih izvajajo koncesionarji na posameznem koncesijskem območju, pri čemer pri pripravi in izvajanju programov del javne službe sodelujejo občine v obliki podajanja predlogov za izvedbo del. Za izdelavo programa del skrbi Direkcija Republike Slovenije za vodo, ki upravlja z vodnimi in priobalnimi zemljišči v Republiki Sloveniji.

Ostala dela se izvajajo na podlagi projektne dokumentacije za izvedbo gradnje (izvedbeni načrt). Šteje, da so dela izvedena v skladu s prostorskimi akti, če so izvedena na vodnem in priobalnem zemljišču prvotnega objekta vodne infrastrukture, na območju drugih vodnih objektov in naprav ali ureditev v upravljanju ministrstva, pristojnega za vodo, ter vodotokov. V drugih primerih pa se lahko izvede dela ob upoštevanju posebnih določb tega zakona. Kolikor je to mogoče, se pri obnovi zagotovijo dodatne razlivne površine, pretočnost strug obstoječih ali v poplavah novonastalih vodotokov. Glede novih strug vodotokov se upoštevajo tudi splošne določbe zakona, ki ureja vodo.

Za dela, ki predstavljajo obnovo, se rok za izdajo soglasja ali mnenja skrajša na 15 dni od prejema popolne vloge. Če v roku iz prejšnje povedi predpisana soglasja ali mnenja niso izdana, se šteje, da so soglasja ali mnenja izdana, razen soglasij ali mnenj, ki se nanašajo na presojo sprejemljivosti vplivov na območje Natura 2000.

S predlogom člena se predlaga tudi, da se pri načrtovanju in izvajanju ukrepov za obnovo v največji meri temelji na trajnostnih rešitvah, tudi na naravi temelječih rešitvah, zlasti povečevanje obstoječih razlivnih površin in izboljševanje struktur teh razlivnih površin za izboljšano zadrževanje vode. To predstavlja zlasti negradbene posege, namenjene uravnavanju pretoka vode ob upoštevanju naravnih procesov, ki upoštevajo zmanjšanje odtekanja oziroma pretoka vode, zmanjšanje prisotnosti onesnaževal v vodi, ter zmanjšano poplavljanje poseljenih območij, razen če izvedba teh ukrepov ne zagotavlja enake učinkovitosti zagotavljanja zmanjševanja poplavne ogroženosti. Namen predlagane rešitve je zagotavljanje bolj trajnostnega zmanjševanja poplavne ogroženosti, ki poleg osnovnega namena prispeva k doseganju ciljev ohranjene narave in povečevanju podnebne odpornosti. Sonaravne rešitve so praviloma finančno ugodnejše ali enakovredne s klasičnim.

K 87. členu

Predlagani člen omogoča prevzem posesti na zemljiščih, ki so potrebna za izvedbo ukrepov obnove, s čimer se zagotovi čimprejšnji pristop k izvedbi obnove. Prevzem posesti je možen z dnem, ko investitor pri notarju ali sodišču položi znesek v višini ocenjene odškodnine za to zemljišče in varščino v višini ene polovice ocenjene odškodnine za morebitno drugo škodo. Položeni znesek je neprerekani del odškodnine. Ocenovalec vrednosti nepremičnin, imenovan po predpisih, ki urejajo revidiranje in ocenjevanje vrednosti, sodni cenilec nepremičnin, sodni cenilec

kmetijske stroke ali sodni cenilec gozdarske stroke, imenovan po predpisih, ki urejajo delovanje sodišč. V šestih mesecih po začetku gradnje mora investitor sprožiti postopek za pridobitev ustreznih stvarnih pravic v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice.

K 88. členu

Ključno je zagotoviti pretočnost vodotokov in zadrževalni volumen vodne infrastrukture ali drugih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda. Potrebno je tudi zagotoviti ustrezno ravnanje z naplavinami, ki so onesnažene z nevarnimi snovmi. Ostale naplavine in uporaben les se začasno deponira in v nadaljevanju uporabi za izvedbo vodnogospodarskih ali drugih ureditev.

K 89. členu

V poplavah in plazovih prizadetim imetnikom vodne pravice, ki še niso poravnali obveznosti plačila vodnega povračila za leto 2022, se omogoči odlog plačila za največ 12 mesecev. Odpis oziroma znižanje plačil v zvezi z izvajanjem vodnih pravic na podlagi ZV-1 je urejeno v okviru veljavnih predpisov.

K 90. členu

Posegi za odpravo posledic poplav in plazov na prizadetih območjih terjajo čimprejšnji odziv pri obravnavi dokumentacije in v postopkih izdaje vodnega soglasja. Po drugi strani celovite študije zaradi kompleksnosti dogodkov terjajo svoj čas in jih ni mogoče izvesti v kratkem času.

Za novogradnjo, rekonstrukcijo ali vzdrževalna dela v javno korist obstoječih objektov na območjih, na katerih je potrebna odprava posledic poplav in plazov, se v postopku pridobivanja vodnega soglasja vzpostavlja mehanizem strokovne ocene. Strokovna ocena vsebuje elemente za opredelitev poplavne ogroženosti posegov iz prvega odstavka tega člena in se izdela na podlagi obstoječih razpoložljivih podatkov ter stanja na terenu. Za že izdana vodna soglasja se strokovna ocena ne izdela.

K 91. členu

Poplave in plazovi so med drugim znatno vplivali tudi na izvajanje vodnih pravic za posebno rabo vode iz prvega odstavka 125. člena ZV-1 (vodna dovoljenja), podeljenih na poplavljenih in širše prizadetih območjih. Ponekod, predvsem na vodnih in priobalnih zemljiščih, so bili v celoti uničeni infrastruktura in objekti za posebno rabo vode (npr. male hidroelektrarne, ribogojnice), ali pa je izvajanje vodne pravice onemogočeno oz. omejeno zaradi spremenjenih razmer, povezanih s poplavnimi dogodki. Ponekod je raba vode zgolj omejena, drugje njeno nadaljnje izvajanje ni mogoče. Končna evidenca o številu podeljenih vodnih dovoljenj oz. imetnikov vodnih pravic, ki so bili prizadeti, še ni izdelana.

Za imetnike vodnih pravic, izdanih na območjih poplavne ogroženosti oz. na območjih, za katera je oziroma bo ugotovljeno, da v prihodnjih dveh letih zaradi tehničnih ali drugih omejitev ne bodo mogli izvajali vodne pravice, se predlaga izjema, da vodno dovoljenje ne preneha, kot to sicer določa prvi odstavek 135. člena ZV-1. In sicer vodna pravica, podeljena z vodnim dovoljenjem, preneha, »če imetnik ni začel z rabo vode v roku, določenem v dovoljenju, ali v roku dveh let od njegove dokončnosti ni pridobil dovoljenja za poseg v prostor in graditev objektov, ali dve zaporedni leti ne izvaja vodne pravice«. Začasno neizvajanje vodne pravice je najpogosteje posledica večjih remontov, ki lahko zahtevajo tudi pridobitev ustreznih dovoljenj (vodno soglasje, gradbeno dovoljenje). Kot so pokazali nedavni dogodki so objekti, zgrajeni za posebno rabo vode, lahko poškodovani oz. uničeni tudi zaradi naravnih nesreč (poplave, plazovi). Pričakuje se, da večina imetnikov vodnih pravic, ki so bili v poplavah in plazovih prizadeti, vodne pravice ne bo izvajalo več kot dve zaporedni leti, saj glede na obsežnost poškodovanja oz. uničenja objektov in naprav za rabo vode le-teh ne bodo uspeli sanirati oz. zgraditi na novo, za kar bodo poleg velikih finančnih sredstev potrebovali tudi spremenjene oz. novemu stanju prilagojene projektne rešitve ter ustrezna dovoljenja. Ob tem je treba upoštevati, da je veliko imetnikov vodnih pravic poleg poškodb oziroma uničenja objektov in naprav, ki so bili zgrajeni za rabo vode, utrpelo tudi veliko škodo na stanovanjskih objektih.

Glede na zgoraj opisane situacije je predlagano, da se z ZV-1 določeno obdobje dveh zaporednih let neizvajanja vodne pravice, ko bi bilo treba vodna dovoljenja prenehati, podaljša oz. se navedeni pogoj v takih primerih začasno zadrži v izvajanju. Upravičenost imetnika vodne pravice do uveljavljanja

navedene izjeme, bi na Direkciji RS za vode ugotavljali v postopku prenehanja vodnega dovoljenja. V kolikor je mogoče se ta izjema določi za vse imetnike na prizadetih območjih, brez ugotavljanja upravičenih razlogov v posameznem postopku prenehanja vodnega dovoljenja na Direkciji RS za vode.

Ne glede na to, da se bo imetniku vodnega dovoljenja dovolila nadaljnja raba vode, bo to mogoče zgolj do izteka veljavnosti vodnega dovoljenja, ki je določeno v odločbi. Imetnike vodnih pravic, za katere bo ugotovljeno, da njihovi objekti za rabo vode oz. izvajanje rabe vode povečujejo poplavno ogroženost, bo Direkcija RS za vode seznanila, da podaljšanje vodnega dovoljenja po izteku njegove veljavnosti ne bo mogoče.

K 92. členu

Pri velikih infrastrukturnih projektih in pri številnih manjših gradbenih posegih se vlaga znatna sredstva v preiskave tal. Ta sredstva se izkoristijo le za potrebe načrtovanja konkretne gradnje in čeprav gre za podatke o podpovršju trajnega pomena po trenutno veljavni zakonodaji niso javno dostopni in jih ni mogoče uporabljati za presoje oziroma načrtovanje investicij na bližnjih lokacijah, višjo kakovost poznavanja geologije širšega prostora, višjo kakovost kart ogroženosti pred erozijskimi pojavi za potrebe prostorskega načrtovanja ipd.

Skupne evidence o izvedenih preiskavah, raziskavah in posegih bodo torej zagotovile enotno zbiranje že znanih podatkov, vključno s podatki o izvedenih vrtinah, ter s tem zmanjšale stroške nepotrebne podvajanja preiskav na bližnjih lokacijah in s tem tudi pripomogle k bistveno izboljšani oceni nevarnosti in inženirskih odločitev zaradi možnosti upoštevanja širšega geološkega stanja.

Evidenca aktivnih in saniranih masnih premikov (plazov) je za slovenski prostor, kjer je gostota teh pojavov velika, nujna za argumentirano odločanje o prioritetah in pristopih k sanaciji ter za presoje v procesu prostorskega načrtovanja. Taka baza je že zasnovana (e-plaz; podatke že vpisujejo občine), z ustrežno prilagoditvijo pa bi se lahko uporabila kot enotna baza, ki ne bi služila le za oceno škode, ampak tudi za prostorsko in inženirsko presojo stanja ter potrebnega ukrepanja. Bazo bi bilo mogoče kasneje nadgraditi z zbiranjem podatkov o sanacijah in monitoringu plazov. Druge baze o plazovih v Sloveniji ni.

Upoštevanje obstoječih in potencialnih pojavov plazenja tal pri prostorskem načrtovanju in načrtovanju sanacijskih in obnovitvenih del na prizadetem območju je ključnega pomena za varnost in zanesljivost obnovljenih ali nadomeščenih objektov.

K 93. členu

Člen določa izvedbo nujnih geotehničnih ukrepov, ki so potrebni zaradi preprečitve posledic poplav in plazov v okviru obnove po poplavih in plazovih. Nujni geotehnični ukrepi, kot so izvedba drenaž, drugih objektov odvajanja podzemnih voda, gradnja podpornih konstrukcij ter drugi podobni ukrepi so v skladu z ugotovitvami geotehnične stroke nujni zaradi sanacije plazov. Namen teh ukrepov je preprečiti plazenje tal, ki je posledica poplav in plazov. Nujnih ukrepov zaradi narave stvari same ni mogoče vnaprej predvideti prostorsko, niti opredeliti obsega nujno potrebnih ukrepov za preprečitev škode, saj se bodo posledice kot premiki tal lahko pojavljali še skozi daljše časovno obdobje. Izvedba ukrepov je nujno potrebna zaradi sanacije plazov in preprečitve plazenja določenega področja kot posledice poplav in plazov. Ti ukrepi se izvedejo za zavarovanje stvari v skladu z zakonom, ki ureja odpravo posledic naravnih nesreč, za omejitve tveganja zaradi poškodovanja ali uničenja objektov, naprav ali zemljišč.

V primerih izvajanja nujnih geotehničnih ukrepov zaradi preprečitve ogrožanja vsled plazenja tal oziroma nestabilnosti tal, izvajanje del včasih zahteva dostop ali celo izvedbo trajnega ali začasnega ukrepa na nepremičnini, ki ni v lasti upravičenca. V izogib dolgotrajnemu postopku razlašanja ali celo onemogočanja izvedbe ukrepov, kadar dogovor z lastnikom nepremičnine, ki je nujno potrebna za izvedbo ukrepov na podlagi tega člena, ni mogoč, se predlaga določilo, po katerem ni potrebno predhodno iskanje soglasja. S tem se naslovi problem zagotavljanja soglasij in služnosti tudi pri lastnikih sosednjih nepremičnin. Ureditev je podobna, kot je predvidena za pridobitev posesti v zvezi z zagotavljanjem energetske gospodarske javne infrastrukture na podlagi predpisov, ki urejajo energetske gospodarske javne infrastrukture. Tako se bodo lahko na podlagi tega člena nujni geotehnični ukrepi

zaradi preprečitve dodatne škode, kot posledice poplav in plazov, izvajali na vseh zemljiščih, ki so nujno potrebna za njihovo izvedbo, lastninska oziroma druge stvarne pravice pa še niso pridobljene.

Ker lahko pridobivanje teh stvarnih pravic traja tudi dlje časa, hitra izvedba nujnih geotehničnih ukrepov pa je ključen del ukrepov pri obnovi zaradi škode po poplavah in plazovih za preprečitev dodatne škode, se s tem členom omogoča hitrejši prevzem posesti na potrebnih nepremičninah in s tem takojšnji začetek izvajanja geotehničnih ukrepov.

Specialno izkazovanje tako imenovane pravice graditi oziroma hitrejše pridobivanje za to potrebnih zemljišč in pravic na njih sta sicer znana in utečena mehanizma, ko gre za graditev prostorskih ureditev posebnega pomena in jih pozna že sistemska zakonodaja (glej šesti do deveti odstavek 109. člena ter 215. člen ZUreP-3), še pred tem pa jo je poznala tudi že področna zakonodaja. Ustavno sodišče Republike Slovenije je tako na področju energetske infrastrukture že ugotovilo, da je taka obravnava posameznih vrst prostorskih ureditev, ki so v javno korist, ustavno dopustna, pa čeprav predstavlja poseg v pravico do zasebne lastnine, saj je takšen poseg nujen in primeren ukrep za zagotovitev cilja, a le pod pogojem, da so lastniki nepremičnin primerno odškodovani za celoten čas, ko jim je bila uporaba njihovih zemljišč onemogočena ali omejena. Javna korist pa je v tem primeru izražena kot preprečevanje tveganja za življenje ali zdravje ljudi oziroma preprečevanje škode na stvareh. Škoda, ki lahko nastane zaradi plazu, če se ne odreagira pravočasno, je lahko tudi za velikostni razred v tisočih večja kot znaša tržna vrednost zemljišča, ki je nujno potrebno izvedbo teh ukrepov.

Če lahko veljajo posebna pravila že za redno gradnjo energetske infrastrukture, je še toliko bolj utemeljen hiter prevzem posesti in začetek nujno potrebnih geotehničnih ukrepov zaradi sanacije po poplavah in plazovih. Omogočen bo prevzem posesti na potrebnih zemljiščih z mehanizmom položitve odškodnine oziroma varščine pri notarju in sodišču, če sta pred tem vlada ali občinski svet za ta zemljišča s sklepom ugotovila, da so potrebna za izvedbo obnove. Investitorju torej za začetek gradnje ni treba sporazumno ali pa prisilno najprej pridobiti stvarnih pravic za gradnjo, ampak lahko takoj pristopi k izvedbi nujno potrebnih geotehničnih ukrepov.

Ne glede na to pa mora investitor nemudoma, najkasneje pa v šestih mesecih po prevzemu posesti, začeti postopke za pridobitev stvarnih pravic v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice (t.i. postopki v skladu z ZUreP-3 najprej predvidevajo poskus sporazumne torej pogodbene oziroma pravno-poslovne pridobitve pravic, v primeru neuspeha, pa se uporabi prisilni pristop). Ker se za razlastitev ali omejitev lastninske pravice terja izkazana javna korist, se specialno določa, da je ta izkazana s sklepom vlade ali občinskega sveta o tem, da so ta zemljišča potrebna za izvedbo obnove. Za sam razlastitveni postopek nato pridejo v poštev splošna pravila ZUreP-3, izrecno pa se določa, da položitev zneska, ki je potreben za takojšnjo izvedbo del, ob morebitnem uspehu v kasnejšem razlastitvenem postopku omogoči tudi takojšnji prenos lastninske pravice kljub vloženi pritožbi (sam prenos posesti pa ni vključen, saj jo bo investitor v skladu z določbami tega člena za namen gradnje prevzel že prej).

Ker bo lastniku zemljišča zaradi takojšnje oziroma hitrejše pridobitve posesti s strani investitorja obnove onemogočena ali pa zmanjšana uporaba njegovega zemljišča, še preden bo o tem sklenjena pogodba ali izvedena razlastitev ali pa ustanovitev služnosti v javno korist, je primerno in pošteno, da mu za ta čas pripada tudi denarno nadomestilo. Odsotnost slednjega je bila v preteklih zakonskih ureditvah hitrejše pridobitve posesti oziroma pravice graditi tudi prepoznana kot v nasprotju z ustavo, zato gre za neobhodni ustavnopravni pogoj pri tovrstnem vnaprejšnjem prevzemanju posesti.

Ker se bosta sklep vlade oziroma občinskega sveta o zemljiščih, potrebnih za obnovo, ter položitev zneska pri notarju ali sodišču sprejemala oziroma izvajala brez vednosti oziroma sodelovanja lastnika zemljišča, je potrebno in primerno, da ga investitor obnove pred dejanskim prevzemom posesti oziroma pred položitvijo zneska obvesti o tem, kot tudi, da ga seznaniti z nadaljnjim potekom pridobivanja pravic ter sredstvi, ki jih bo iz tega naslova deležen, vključno z denarnim nadomestilom za čas, ko bo posest že prevzeta, sporazumni ali prisilni postopki pridobivanja pa še ne bodo izpeljani oziroma zaključeni. V

tej fazi lahko investitor obnove zato tudi že pristopi k svoji obveznosti pridobivanja zemljišč in pravic na njih sporazumno, kar je smiselno zaradi čim hitrejšega dokončanja postopka.

Škoda se oceni s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Na podlagi te ocene se določi tudi znesek, ki se položi pri notarju v primeru prevzema posesti s strani investitorja. Zagotovljena je pravica do pravnega sredstva, saj lahko lastnik svoja upravičenja zavaruje s tožbo pred pristojnim sodiščem, če se z odškodnino zaradi omejitve oziroma prevzema lastninske pravice ne strinja.

Denarno nadomestilo zaradi pridobitve oziroma omejitve lastninske pravice se dogovori s pogodbo za odkup nepremičnine oziroma ustanovitvijo stvarne pravice kot je recimo služnost. Smiselno se uporabljajo obstoječi predpisi, ki urejajo razlastitev oziroma obremenitev s stvarnimi predpisi. Investitor je dolžan lastnika zemljišča obvestiti o nameravane prevzemu posesti ter o tem, da bo najpozneje v šestih mesecih začel postopek pridobitve stvarnih pravic na podlagi predpisov, ki urejajo razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice ter o pravici do nadomestila po tem členu. Ta ureditev predstavlja skrajno možnost, kadar dogovor z lastnikom nepremičnine iz različnih razlogov ni mogoč.

K 94. členu

Predlagana poenostavitev priprave investicijske dokumentacije za obnovo poškodovane javne infrastrukture, razvidne iz sistema AJDA, je dopustna za čas izvajanja tega zakona in predstavlja odstop od javnofinančnih predpisov za pripravo investicijske dokumentacije. V primeru obnove in rekonstrukcije se lahko združita dokumenta identifikacije investicijskega projekta in investicijski program. Investicijski projekt mora biti uvrščen v program odprav posledice nesreče. Morajo pa biti iz dokumentacije razvidni vsi bistveni elementi investicijskega programa: predmet investicije, vrednost, čas izvedbe, izbira optimalne rešitve ter nadzor nad projektom. Prav tako bo moral investitor skladno z javnofinančnimi predpisi pripraviti poročilo o izvedbi projekta.

Če se pri obnovah iz tega člena, ki se izvajajo po postopku vzdrževalnih del v javno korist, ugotovi, da gre za več podobnih investicij ali za druge smiselno povezane posamične ukrepe, ki so po vsebini, zasnovi in obsegu zaključena celota in so vključeni v program odprave posledic nesreč, se lahko združijo v programski projekt, za katerega veljajo postopki in merila kot za posamičen investicijski projekt. Vrednost posamezne obnove ne sme presegati milijona eurov, pri čemer pa programski projekt ne sme presegati treh milijonov eurov.

Odstop od javnofinančnih predpisov oziroma poenostavitev priprave investicijske dokumentacije pa ne velja za novogradnje oziroma za projekte, ki se na novo umeščajo v prostor. Prav tako ne velja za obnovo javne železniške infrastrukture in obnovo vodne infrastrukture, drugih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, in vodotokov. Opredeljen je tudi način določitve vrednosti za posamezne primere obnove vodne infrastrukture, drugih objektov, namenjenih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, in vodotokov.

K 95. členu

Člen določa, da vlada sprejme program ukrepov razvojnih spodbud na področju gospodarskega, okoljskega, družbenega in kulturnega razvoja ter razvoja človeških virov.

Sredstva se namenijo za odpravo posledic naravne nesreče in izboljšanja podpornega okolja na ravni razvojnih regij. Ukrepi bodo namenjeni pozitivnemu učinku dviga kakovosti življenja po naravni nesreči, z uravnoteženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem, ki temelji na načelih trajnostnega razvoja. Sledilo se bo ciljem učinkovite endogene regionalne politike, ki bo povezala različne ukrepe razvojne podpore posameznih resornih politik tako, da bodo namenjena sredstva zagotavljala pozitiven učinek na konkurenčnost regije, dvig kakovosti življenja in razvoj človeškega potenciala, vpliv na okolje, izboljšanje mobilnosti in regionalne povezanosti.

Program pripravi ministrstvo, pristojno za regionalni razvoj v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za finance.

Ukrepe razvojnih spodbud bodo izvajala ministrstva, regionalne razvojne agencije, območna razvojna partnerstva in javni sklad, upravičenci pa so lahko občine, pravne osebe javnega ter zasebnega prava ter fizične osebe, ki opravljajo registrirano dejavnost, ki se izberejo na podlagi javnega razpisa.

K 96. členu

S členom se določa vsebina tega oddelka. Oddelek ureja pooblastilo SID banki, d.d., Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: SID banka) za izvajanje nalog v zvezi s poroštvi, izdajanje poroštev za kredite fizičnih in pravnih oseb, obveznosti kreditojemalcev, bank, SID banke, države, Ministrstva za finance. Ločeno se ureja poroštvo za kredite fizičnih oseb, ki so namenjeni obnovi poškodovanih objektov, subvencioniranje obrestne mere za te kredite, postopke unovčitve poroštva ter izterjavo unovčenega poroštva. Ločeno je urejeno poroštvo za gospodarske subjekte, ki so definirani za namen tega zakona, različen je namen uporabe sredstev kreditov s poroštvom države. Urejen je postopek unovčitve, izterjave, oprostive oziroma subvencije, ki za prejemnike pomenijo državno pomoč.

K 97. členu

S členom se določa pooblastilo SID banki, ki bo v imenu in za račun Republike Slovenije izvajala naloge, povezane s poroštvi po tem zakonu. SID banka bo tako spremljala izdajanje poroštev, njihova morebitna unovčevanja, izvajala bo naloge, ki so povezane z uveljavljanjem regresnih terjatev, in tudi njihovo izterjavo. SID banka bo tudi izvajala naloge glede zbiranja podatkov, ki ji jih bodo sporočale banke, hkrati pa bo tudi preverjala upravičenost zahtevkov bank za izplačilo poroštev. SID banka bo tudi zbirala in preverjala upravičenost zahtevkov za izplačilo subvencije obrestne mere.

SID banka mora pripraviti in objaviti navodila, ki jih bodo morale banke upoštevati pri poročanju v vsebini, kot to določajo nadaljnji členi.

Za izvajanje teh nalog SID banki pripada nadomestilo, ki ga izplačuje Ministrstvo za finance, izračuna pa se na podlagi v naprej določenih sodil. Člen tudi določa postopek za določitev sodil ter obliko računa, ki ga SID banka izstavi Ministrstvu za finance. Račun Ministrstvo za finance plača v roku 30 dni.

K 98. členu

Gre za določbe, ki urejajo naloge in pristojnosti SID banke v zvezi z nadzorom skladnosti pogojev kredita, naknadno po izplačanem poroštvi. Določa se, da SID banka preveri, ali je bila kreditna pogodba, za katero je bilo unovčeno poroštvo, sklenjena skladno in z upoštevanjem pogojev iz tega zakona. Urejeno je tudi ravnanje SID banke v primeru nepravilno sklenjenih kreditnih pogodb.

Naknadna preverba skladnosti sklenjene kreditne pogodbe z določbami tega zakona, ki se izvede po izplačilu poroštva, je določena z namenom čim večje odzivnosti SID banke in poroka, predvsem zaradi nujnosti izvajanja ukrepa odobravanja kreditov za obnovo poškodovanih stanovanjskih nepremičnin. Če bi se preverjala skladnost ob sklenitvi pogodbe ali pred izplačilom poroštva, bi to pomenilo določen zadržek za banke za odobravanje kreditov s poroštvom države, s tem pa bi bila lahko ogrožena učinkovitost samega ukrepa.

K 99. členu

S členom se podrobneje določa fizične osebe, ki so upravičene, da lahko najemajo kredite s poroštvom države. Določen je tudi namen kreditov oziroma, da gre za namenske kredite za obnovo v poplavah in plazovih poškodovanih bivalnih objektov, ali za financiranje gradnje nadomestitvenih objektov, v primerih lastne gradnje, ki se lahko črpajo na podlagi ustreznih dokazil, kot so računi, dobavnice ali drugi dokumenti primerljive vrednosti, iz katerih izhaja, da se bodo sredstva kredita porabila za nepremičnino, ki je predmet obnove. Člen tudi opredeljuje pojem »obnova doma«, ki se ga uporablja za namen tega

zakona, sledi pa se določbam iz GZ-1. Člen opredeljuje tudi pojem nadomestitev doma, ki pomeni lastno gradnjo nadomestitvenega objekta na drugi lokaciji, ki je po površini primerne velikosti.

Določena je omejitev, da se pod pogoji iz tega zakona posamezni kreditojemalec lahko zadolži le enkrat. Člen določa tudi omejitev, da znesek kredita, skupaj z upoštevanjem vseh ostalih prejetih sredstev za odpravo posledic naravne nesreče, ne sme preseči višine dejanske škode, ki je nastala oškodovancu, v primeru nadomestitvene gradnje pa višina sredstev ne sme presegati predračunske vrednosti gradbenih del nadomestitvenega objekta, ki je po površini primeren glede na velikost gospodinjstva kreditojemalca. Upoštevajo se le za gradbena, obrtna in instalacijska dela, saj se predvideva, da bodo primeri lastne gradnje nadomestitvenega objekta potekala na zemljiščih, ki so že v lasti kreditojemalca. Člen tudi določa velikost nepremičnine, ki se šteje za primerno po površini.

Določena je tudi obveznost, da mora kreditojemalec vlogi priložiti dokazila in izjavo o višini prejetih donacij ter nepovratnih javnih sredstev in glede višine prejetih sredstev izplačil zavarovalnih zneskov za isto škodo.

K 100. členu

S členom se podrobneje določa vrsto, namen kreditov in elemente kreditnega razmerja ter fiksna obrestna mera za te kredite. Določa se vrsto zavarovanja, ki je sprejemljiva za poroka, ter omejitev razpolaganja z nepremičnino, ki se obnavlja s sredstvi kredita po tem zakonu. Določena je tudi obrestna mera, ki se jo lahko uporabi pri teh kreditih. Ta je določena kot nižja od 3-mesečnega EURIBOR na dan vloge za kredit, ali pa ugodnejša od redne ponudbe banke, če je za kreditojemalca bolj ugodna.

Člen tudi določa obveznost banke kreditodajalke, da vse prednosti in koristi, ki jih prejme iz naslova poročstva in subvencije obrestne mere, v celoti prenese na kreditojemalca. Zahteva izhaja iz točke 4.2.3.4 v Obvestilu Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01). Odstavek 109 navaja, da je v večini primerov pomoč lahko prisotna le na ravni kreditojemalca, ker mu državno poročstvo lahko daje prednost z omogočanjem, da najame posojilo po obrestni meri, ki brez poročstva na trgu ne bi bila dostopna (ali da najame posojilo v okoliščinah, v katerih izjemoma na trgu ne bi bilo mogoče najeti posojila po kakršni koli obrestni stopnji). Vendar v nekaterih posebnih okoliščinah dodelitev državnega poročstva lahko vsebuje tudi pomoč kreditodajalcu, zlasti kadar je poročstvo dodeljeno naknadno za obstoječ kredit, ali kadar ni zagotovljeno, da se prednost v celoti prenese na kreditojemalca.

Zahteva pomeni, da se kreditojemalcu zaradi prvovrstnega zavarovanja ustrezno znižajo stroški kredita, v primerjavi najema kredita brez tega poročstva. Enako velja za subvencijo obrestne mere, kar pomeni, da kreditojemalca ne bremeni strošek obresti.

K 101. členu

S členom se podrobneje ureja namen nepovratnih sredstev, ki se jih zagotavlja iz proračuna Republike Slovenije za namen subvencioniranja obrestne mere. Za kredite fizičnih oseb se zagotavlja subvencija v 100 odstotni višini pogodbene obrestne mere. Člen nalaga pripravo navodila ministra za finance glede vsebine zahtevkov, rokov in postopkov pošiljanja zahtevkov bank, ki jih banke posredujejo na SID banko. Navodilo mora urediti tudi postopke SID banke pri preverbi zahtevkov in posredovanja zbranih zahtevkov v plačilo na ministrstvo za finance.

K 102. členu

S členom se določa t.i. poročstvena kvota. Skladno z ustavno zahtevo po določljivosti potencialnih obveznosti države, se določa največji obseg poročstev v višini 200 mio eurov, s tem pa se tudi omeji obseg glavnih kreditov, ki se lahko odobrijo kreditojemalcem po tem oddelku. Predmetna poročstva se ne všttevajo v obseg poročstev, kot je določen z vsakokrat veljavnim zakonom, ki ureja izvrševanje

proračuna Republike Slovenije, saj gre za izredni dogodek. Glede na nekatere preliminarne podatke o višini škode na bivalnih objektih, ki naj bi bila v višini 712 mio eurov, se predlaga kvoto za poroštva v višini 200 milijonov eurov glavnice kreditov. Glede na to, da se s temi krediti lahko financira razlika med prejetimi nepovratnimi sredstvi iz proračuna države in občine ter sredstvi zavarovalnine in dejansko škodo, je ocenjeno, da bi predlagana skupna višina izdanih poroštev za obveznosti fizičnih oseb morala zadoščati. Člen tudi določa nalogo SID banke, da vodi in spremlja obseg sklenjenih kreditnih pogodb in spremlja razpoložljivost kvote.

K 103. členu

S členom se določata višina poroštva in rok, do katerega se lahko sklepajo kreditne pogodbe s poroštvom po tem oddelku, določa se narava poroštva, da je poroštvo nepreklicno, brezpogojno in se unovči na prvi pisni poziv banke. Poroštvo se izda s sklenitvijo kreditne pogodbe, brez posebne poroštvne pogodbe. Določeno je tudi, kaj poroštvo države krije. Za vsa vprašanja glede poroštvnega razmerja se uporabljajo določbe Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631; v nadaljnjem besedilu: OZ).

K 104. členu

S členom se določa postopek unovčitve poroštva, s tem povezane naloge banke, SID banke in pristojnosti SID banke glede preveritve ustreznosti zahtevkov. Določa se tudi dokumentacija, ki mora biti SID banki na razpolago za izvedbo preveritve zahtevkov. Določen je tudi rok, v katerem mora banka posredovati zahtevek za unovčitev poroštva, in rok, v katerem mora porok plačati poroštvo. Določa se tudi obveznosti bank za posredovanje dodatnih pojasnil in dokumentacije, v kolikor to zahtevajo SID banka, FURS ali državno odvetništvo.

K 105. členu

S členom se podrobneje ureja postopek izterjave zneska unovčenega poroštva zaradi odpovedi kreditne pogodbe, ali zaradi neporavnanih terjatev ob nastopu redne zapadlosti kreditne pogodbe, določajo pa se naloge posameznega deležnika, ki je vključen v ta postopek (SID banka, FURS, državno odvetništvo). Določeno je tudi, da vse stranske pravice iz zavarovanja kredita z unovčenjem poroštva preidejo na poroka, torej na Republiko Slovenijo. Določa se obveznost banke glede obveščanja SID banke v primerih osebnega stečaja kreditnojemalca. SID banka v teh primerih preda dokumentacijo državnemu odvetništvu najkasneje 10 dni pred iztekom roka za prijavo terjatev.

K 106. členu

Gre za določbe, ki urejajo obveznosti bank za poročanje SID banki, ureja se periodičnost poročanja in oblika poročil (poročanje je predvideno v XSD shemo, ki je opis in potrditev strukture ter vsebine dokumenta XML). Uporablja se za definiranje elementov, atributov in tipov podatkov, ki jih dokument lahko vsebuje. Informacije v XSD se uporabljajo za preverjanje, ali se vsak element, atribut ali tip podatkov v dokumentu ujema z njegovim opisom in poročanje v primerih insolvenčnih postopkov. Banke poročajo skladno z navodili, ki jih pripravi SID banka, kot je to določeno v drugem odstavku 97. člena tega zakona.

K 107. členu

S členom se ureja obveznost SID banke za periodično obveščanje Ministrstva za finance glede stanja sklenjenih kreditnih pogodb in izterjavi unovčenih poroštev.

K 108. členu

S členom se določajo primeri, ko poroštvo preneha zaradi ravnanj banke ali kreditnojemalca.

K 109. členu

S členom se opredeljujejo upravičenci, ki lahko najemajo kredite s poroštvom države po tem zakonu. Člen za namen tega zakona vzpostavlja enoten termin "gospodarski subjekt ali kreditojemalec". Kot upravičenci so opredeljene pravne osebe vseh oblik (gospodarske družbe, zadruga, zavodi, zbornice, društva itd.) in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost (samostojni podjetniki posamezniki, kmetje, samozaposleni v kulturi ipd.), nosilci kmetijskih gospodarstev in nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji.

K 110. členu

S členom se določa vsebina uredbe, s katero se bodo podrobneje uredili postopki za unovčitev porošstva, način izračuna državne pomoči, poročanje, vsebina in rok za izdajo zahtevka ter plačilo nepovratnih sredstev, ki jih določa to oddelek, način izračuna poroštvne premije, način poročanja SID banke ministrstvu, pristojnemu za finance, in način sodelovanja z državnim odvetništvom.

K 111. členu

Člen opredeljuje namen kreditov, za katere se izdaja porošstvo. Gre za kredite, s katerimi se bo financiralo zadostna obratna sredstva kot posledica izpada prihodkov iz razlogov nezmožnosti realizacije dogovorjenih poslov in ukrepe za razvoj. Določeni so tudi pogoji, pod katerimi lahko kreditojemalec zaprosi za kredit. Člen postavlja omejitve, da vsota sredstev kreditov in ostalih prejetih sredstev za odpravo posledic (sredstva po Zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč, zavarovalnina, donacije...) ne sme presežati dejanske škode.

Ukrepi za obnovo so namenjeni upravičencem, ki so neposredno prizadeti zaradi poplav in plazov, in sicer gre za škodo na premičnem in nepremičnem premoženju oziroma izpadu prihodkov.

Ukrepi za razvoj so namenjeni širokemu krogu upravičencev (ne le neposredno prizadetim). Pomembno pa je, da gre za vlaganja v razvoj na prizadeta območja z namenom ustvarjanja novih delovnih mest višje dodane vrednosti, razvoja novih oziroma nadgrajenih proizvodov oziroma storitev.

K 112. členu

S členom se določa pogoje in obseg kreditov, obdobje, ko se lahko sklepajo kreditne pogodbe, način zavarovanja terjatve po kreditni pogodbi in dokazila, ki jih mora predložiti kreditojemalec. Višina glavnice je določena v višini 10 odstotkov prihodkov leta 2022, ročnost kreditov je omejena na 10 let, moratorij je lahko največ 2 leti, določena je fiksna obrestna mera, banka pa mora izbrati in ponuditi eno od možnih obrestnih mer (ali nižjo od 3-mesečnega EURIBOR ali nižjo od redne ponudbe banke ali pa nižjo od referenčne obrestne mere, kot jo določa Evropska komisija), določa pa se tudi rok, do kdaj se lahko sklepajo kreditne pogodbe pod pogoji tega zakona.

Z navedeno določbo glede obrestne mere se banki nalaga, da mora izbrati obrestno mero, ki je od vseh treh možnosti najnižja. Glede na to, da je že bila določena obrestna mera v višini 3 mesečnega EURIBOR, je kot približek tržne obrestne mere dodana še obrestna mera za komitente najboljšega bonitetnega razreda, ob visokih zavarovanjih kot prag, ki ga obrestna mera banke ne more preseči, saj se EURIBOR lahko spremeni v času trajanja ukrepa. Na 20. oktobra 2023 je 3 mesečni EURIBOR skoraj 4 odstoten, izhodiščna obrestna mera EK (3,64 odstotkov), povečana za 60 b.p. pa 4,24 odstotkov. Prenos prednosti je z določitvijo obrestne mere pod ravno 4,24 odstotka zagotovljen, če niso upoštevani stroški kredita, ki sicer pri tej shemi niso omejeni.

Tudi v tem členu je določena obveznost banke, da v celoti prenese vse prejete prednosti iz naslova porošstva na kreditjemalca. Kot je podana obrazložitev k 100. členu je potrebno slediti pravilom državnih pomoči, ki so objavljena v Obvestilu Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01).

K 113. členu

S členom se določa naravo poročstva, pogoje za kreditojemalce, ki najemajo kredit po 111. členu tega zakona, višino poročstva glede na namen kredita, ki se ne razlikuje za kredite za zagotavljanje obratnih sredstev in za kredite za ukrepe razvoja, določa se delitev tveganj med državo in bankami, da se bankam ne omogoča večje koristi. Določeno je pravilo o sorazmernem zniževanju obveznosti poroka. Določa se subsidiarno uporabo OZ.

K 114. členu

S členom se določa državno pomoč kreditojemalcem v obliki subvencije pogodbene obrestne mere za kredite za namen financiranja obratnih sredstev. Subvencija se zagotavlja v višini 30 odstotne pogodbene obrestne mere. Sredstva se zagotavljajo v državnem proračunu, izplačuje jih Ministrstvo za finance. Subvencija se lahko izvaja po pravilu *de minimis* v skladu s 130. členom tega zakona.

Za kredite za namen razvoja se ne predvideva subvencije obrestne mere, velja pa za njih poročstvo v višini 50 odstotkov višine glavnice in oprostitev plačila poročstvene premije.

K 115. členu

S členom se določa državno pomoč kreditojemalcem v obliki oprostitve plačila poročstvene premije, ki bi jo v nasprotnem primeru morali plačevati v višini, ki bi ustrezala primerljivi poročstveni premiji, ki jo je mogoče zaslediti na finančnih trgih. Oprostitev plačila poročstvene premije se lahko izvaja po pravilu *de minimis* v skladu s 130. členom tega zakona.

K 116. členu

S členom se določa t.i. poročstvena kvota. Člen tudi določa nalogo SID banke, da vodi evidenco sklenjenih kreditnih pogodb in spremlja razpoložljivost kvote. Ureja se tudi obveznost poročanja bank SID banki.

K 117. členu

Člen obveznosti bank v zvezi s poročanjem SID banki. Določa se vsebina poročil (poročanje je predvideno v XSD shemo, ki je opis in potrditev strukture ter vsebine dokumenta XML). Uporablja se za definiranje elementov, atributov in tipov podatkov, ki jih dokument lahko vsebuje. Informacije v XSD se uporabljajo za preverjanje, ali se vsak element, atribut ali tip podatkov v dokumentu ujema z njegovim opisom, periodičnost poročanja, možnost banke, da se kadar koli v času trajanja kreditne pogodbe odpove poročstvu. Urejeno je tudi poročanje v primerih insolvenčnih postopkov.

K 118. členu

Člen določa postopek in potrebna ravnanja deležnikov (banke, SID banke in državnega odvetništva) za unovčitev poročstva. Tako ima SID banka pristojnost za pregled zahtevkov bank za unovčitev poročstva za kreditno obveznost kreditojemalca, preveritev izračuna, končno potrditev zneska za izplačilo in pošiljanje zahtevka ministrstvu, pristojnem za finance, v izplačilo poročstva. Določeno je tudi ravnanje SID banke po prejemu zahtevka banke, urejeni so elementi pregleda zahtevka. Urejena je tudi obveznost banke za posredovanje dodatne dokumentacije, ki bi jo zahtevala SID banka ali državno odvetništvo.

K 119. členu

Člen določa postopke in pristojnosti posameznih subjektov v zvezi z izterjavo unovčenega poročstva. Določeno je, da banka v okviru izterjave svoje terjatve izvede izterjavo tudi za terjatev iz naslova

unovčenega poroštva. Banke razpolagajo tako s kadrovskimi resursi kot tudi z ustreznim znanjem, pri izterjavi pa so dolžne ravnati kot dober gospodar in strokovnjak ter vsak izterjani znesek regresa ali prejetih plačil sorazmerno prevzetemu tveganju prenakazati Republiki Sloveniji. Ureja se tudi ravnanje banke glede vsake prijave terjatev v insolvenčnem postopku.

K 120. členu

Člen določa primere, ko poroštvo preneha zaradi neustreznega ravnanja bank. Določa se tudi, da mora v primeru prenehanja poroštva po izplačilu poroštva banka vrniti vse zneske, ki so ji bili izplačani, z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva prejema plačila poroštva do dneva vračila.

K 121. členu

Predlagana poenostavitev priprave investicijske dokumentacije je dopustna za čas izvajanja tega zakona. Predlaga se odstop od javnofinančnih predpisov za pripravo investicijske dokumentacije. V primeru obnove in rekonstrukcije se lahko združita dokumenta identifikacije investicijskega projekta in investicijski program. Investicijski projekt mora biti uvrščen v program odprav posledice nesreče. Bistveno ostaja, da morajo biti iz dokumentacije razvidni vsi bistveni elementi investicijskega programa: predmet investicije, vrednost, čas izvedbe, izbira optimalne rešitve ter nadzor nad projektom. Prav tako bo moral investitor skladno z javnofinančnimi predpisi pripraviti poročilo o izvedbi projekta.

Odstop od javnofinančnih predpisov oziroma poenostavitev priprave investicijske dokumentacije ne velja za novogradnje oziroma za projekte, ki se na novo umeščajo v prostor.

Drugi odstavek dopušča združevanje povezanih posamičnih ukrepov, pri čemer je začasna poenostavitev omejena z vrednostjo programskega projekta v višini 10 mio eurov, ter vednostjo posameznega sklopa v višini 3 mio eurov.

K 122. členu

Izdelava strokovnih podlag v primeru posega v prostor na varstvenih ali ogroženih območjih po ZV-1 (hidrološko hidravlične študije (v nadaljnjem besedilu: HHŠ) in njihova obravnava (pridobitev recenzij, mnenje Direkcije RS za vode) običajno zahteva veliko časa. Če se bo še naprej izvajala obstoječa praksa, se bodo investicije na poplavnem območju takoj ustavile za nekaj let (vsaj 3-5 let). Postopek recenzije HHŠ in pridobivanja mnenja Direkcije RS za vode je trenutno zelo dolgotrajen, zato se predlaga sodelovanje strokovnjaka s strani Direkcije RS za vode že pri sami izdelavi študije, da njena recenzija oz. dvojen strokovni pregled niti ne bi bil potreben. To enako velja za strokovne podlage oziroma projektno dokumentacijo v zvezi z razvojnimi projekti, določenimi s tem zakonom.

Poleg navedenega se skrajšuje rok, v katerem mora Direkcija RS za vode izdati mnenje v zvezi z izdelanimi strokovnimi podlagami, tako v primeru umeščanj v prostor, kot tudi v primeru pridobivanja projektnih pogojev za izdelavo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja. Ta rok je v obeh primerih 30 dni od prejema popolne vloge. Ker pa je treba na prizadetih območjih čimprej sanirati nastalo škodo, se ta rok skrajšuje na 15 dni od prejema popolne vloge. Slednje je smiselno, glede na to, da bo predstavnik Direkcije RS za vode že predhodno sodeloval pri pripravi strokovne podlage HHŠ, ki bo podlaga za izdajo mnenja oziroma projektnih pogojev.

K 123. členu

S tem členom se določa tudi obveznost naročnika, da v svoji dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila na vidnem mestu označi, da gre za javno naročilo, ki je namenjeno za obnovo in razvoj na prizadetih območjih po tem zakonu. Namen te določbe je v transparentnosti in prepoznavanju postopkov javnih naročil, ki bodo izvedena na podlagi tega zakona, obenem pa tudi za takojšno ugotovitev Državne revizijske komisije, da gre za postopek, ki ga mora obravnavati prednostno.

K 124. členu

S tem členom se določa obveznost naročnikov, ki so organi samoupravne lokalne skupnosti, da pri izračunu ocenjene vrednosti javnega naročila, katerega predmet se nanaša na izvajanje vzdrževalnih del v javno korist na cestni in komunalni infrastrukturi ali izvajanju geotehničnih ukrepov za zavarovanje stvari na prizadetih območjih, pri določitvi ocenjene vrednosti javnih naročil upoštevajo cene kalkulativnih postavk, ki se uporabljajo za primerljiva dela rednega vzdrževanja in so objavljene na spletni strani Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo. Namen določbe je zagotoviti primerljive vrednosti istovrstnih oddanih del v postopkih javnih naročil, saj gre v določenih primerih za istovrstna dela in je zato smiselno za določitev ocenjenih vrednosti teh javnih naročil uporabiti obstoječe primerljive cene. V nasprotnem bi lahko prihajalo do pretiranega višanja cen nekaterih vrst del in bi posledično zaradi cen, kot so določene pri Direkciji Republike Slovenije za infrastrukturo, prišlo do odstopanj pri zagotovitvi izvedbe del zaradi prehajanja izvajalcev na drugače obračunana dela in s tem posledično tudi do zastojev na nekaterih deloviščih. Način izračuna ocenjene vrednosti, vključno z vsemi količinskimi in cenovnimi parametri in njeno višino, mora pred začetkom postopka potrditi vladna služba, pristojna za obnovo po poplavih in plazovih.

Ključno v tej zvezi je, da organ samoupravne lokalne skupnosti javnega naročila ne sme oddati ponudniku, katerega ponudba presega ocenjeno vrednost, izračunano na podlagi tega člena, razen če vladna služba za obnovo na podlagi pisnega zaprosila organa odobri odstopanje od ocenjene vrednosti javnega naročila. V zaprosilu mora organ navesti utemeljene razloge za odstopanje od ocenjene vrednosti javnega naročila. Utemeljeni razlogi za odobritev odstopanja so določeni taksativno, in sicer je mogoče odstopanje zaradi:

- nujnosti izvedbe posameznih del ali storitev,
- potrebe po posebnih znanjih ali izkušnjah izvajalca javnega naročila zaradi kompleksnosti predmeta javnega naročila.

Vladna služba za obnovo organ o odločitvi obvesti v 15 dneh od prejema zaprosila. Če odobritev odstopanja zavrne, organ izvede predmetno javno naročilo skladno z zakonom, ki ureja javno naročanje.

K 125. členu

S predlaganim členom se določa, da se za namen ločenega vodenja sredstev za odpravo posledic poplav in plazov ustanovi proračunski sklad. Proračunski sklad je opredeljen kot evidenčni račun v okviru računa države, ki se odpre zaradi ločenega vodenja prihodkov in odhodkov in uresničevanje posebnega namena.

V zvezi s financiranjem proračunskega sklada se s predlaganim členom določa, da se vanj stekajo prihodki od donacij, vplačanih za namen odprave posledic poplav in plazov avgusta 2023, in donacij iz 137. člena ZIUOPZP, prihodki od zneska plačil v denarju za namen odprave posledic poplav v avgustu 2023, za katere zavezanec uveljavlja dodatno zmanjšanje davčne osnove davčnega obdobja po 53. členu ZOPNN-F, prihodki od delovnih sobot iz 101. člena ZIUOPZP, prihodki iz razlike med zneskom davka po stopnjah iz prvega odstavka 59. člena tega zakona in zneskom davka po stopnji iz 60. člena ZDDPO-2, prihodki od čistega in bilančnega dobička Slovenskega državnega holdinga, d.d. po 60. členu tega zakona, davek na bilančno vsoto bank in hranilnic iz 72. člena tega zakona in vsi tisti prihodki, ki so na podlagi interventnih zakonov vplačani v državni proračun, za namen odprave posledic poplav in plazov in za katere zakon določa, da jih je treba zbirati na posebnem ločenem računu Republike Slovenije.

Nadalje se s predlaganim členom določa, da se lahko proračunski sklad financira iz proračunskih sredstev, zagotovljenih v proračunu za tekoče leto. Navedeno pomeni, da bo država lahko namenila za proračunski sklad še dodatna sredstva poleg teh, ki so določeni kot namenski prejemki sklada. Ob upoštevanju namena Sklada za obnovo je smiselno, saj ni mogoče pričakovati, da bodo namenska sredstva zadostovala za izpolnjevanje namena proračunskega sklada. Podlaga za financiranje proračunskega sklada s proračunskimi sredstvi je določena tudi v 1. točki prvega odstavka 57. člena

Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O in 76/23).

Vir financiranja Sklada za obnovo so tudi sredstva obresti od upravljanja s prostimi denarnimi sredstvi proračunskega sklada.

K 126. členu

S predlaganim členom se določa, da je upravitelj proračunskega sklada ministrstvo, pristojno za finance, in tudi, da se sredstva nalagajo v sistem enotnega zakladniškega računa države. Nadalje se s predlaganim členom določa, da Sklad za obnovo preneha, ko je dosežen namen proračunskega sklada, ali če sredstva proračunskega sklada ne zadostujejo za izpolnjevanje njegovega namena.

K 127. členu

S predlaganim prvim odstavkom tega člena se določa obveznost poročanja za tiste občine, ki so prejele sredstva iz državnega proračuna. Obveznost poročanja je določena za vsa sredstva, izplačana iz državnega proračuna, ki so bila namenjena odpravi posledic poplav in plazov, kakor tudi za sredstva, namenjena obnovi in razvoju. Posamezna občina pripravi poročilo in ga posreduje ministrstvu, od katerega je prejela sredstva, namenjena financiranju projektov in ukrepov obnove in razvoja.

Z drugim odstavkom predlaganega člena se na enak način kot občine k pripravi poročila zavezuje ministrstva, ki sama izvajajo projekte in ukrepe obnove ter razvoja in imajo te projekte ter ukrepe vključene v svoj finančni načrt. Hkrati se s predlaganim odstavkom določa tudi, da ministrstva v svoje poročilo vključijo tudi poročila, ki so jim ga posredovale občine. V primeru, če ministrstvo samo ne izvaja projektov in ukrepov obnove ter razvoja, je pa za ta namen zagotovilo sredstva občini, bo v svoje poročilo vključilo zgolj poročila, ki jih je prejelo od občin. V tem odstavku so roki za posredovanje poročil za ministrstva določeni na način, da ima ministrstvo po prejemu poročil s strani občin en mesec časa za pripravo skupnega poročila.

S tretjim odstavkom se določa obvezne sestavine poročil. Na podlagi teh podatkov bo mogoče ugotoviti, kako napreduje izvajanje projektov in ukrepov obnove ter razvoja, hkrati pa se na ta način pridobi informacije, na podlagi katerih bo mogoče sprejeti dodatne ukrepe, s katerimi bi se morebitna odstopanja odpravila ali vsaj zmanjšala.

Ministrstvo posreduje poročila vladni službi, pristojni za obnovo po poplavah in plazovih.

K 128. členu

S členom se podrobneje ureja način proaktivne javne objave podatkov o porabi javnih sredstev ter nekatere podrobnosti glede obveznosti upravljavcev. S tem členom se v ničemer ne posega v splošno ureditev dostopa do informacij javnega značaja glede porabe javnih sredstev in se ne omejuje pravice dostopa do informacij javnega značaja v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

Prvi odstavek uvaja ukrep in namen javne objave podatkov o porabljenih sredstvih in upravičenih prejemnikih sredstev ali pomoči. Javno se objavijo podatki o porabljenih sredstvih in upravičenih prejemnikih, če se ti nanašajo na porabo sredstev na podlagi tega zakona, ZIUOPZP, ali poglavja prehodnih določb ZOPNN-F. V pojem porabe sredstev proračuna Republike Slovenije štejejo tako izplačila sredstev, kakor tudi dane garancije, jamstva in poročstva. Slednje namreč kot pogojne odložene obveznosti prav tako pomenijo obremenitev državnega proračuna, saj je zaradi garancij, jamstev in poroštev obremenjeno javno finančno premoženje na način, da so finančna sredstva »vezana« in upoštevana v kategoriji obsega zadolževanja in potencialnih obveznosti. To posledično pomeni, da sredstva v višini danih garancij, jamstev in poroštev obremenjujejo državni proračun, in da je treba dana jamstva, garancije in poročstva razumevati kot dano poročstvo države iz 149. člena Ustave Republike

Slovenije. Posledično pa to pomeni, da je treba to kreditno zavezo interpretirati najširše. Garancije in krediti kot potencialne obveznosti vplivajo tudi na stopnjo zadolženosti sektorja država in so podvržene nadzoru evropskih institucij. Države članice morajo objavljati podrobno povezovalno tabelo, ki prikazuje metodologijo pretvorbe podatkov po denarnem toku v podatke, temelječe na metodologiji oziroma standardu ESA (Evropski sistem nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji), ob tem pa morajo razkriti tudi podatke o pogojnih obveznostih (poročstva, slaba posojila, obveznosti iz kapitala javnih služb) ter podatke o udeležbi države v kapitalu zasebnih in javnih družb.

V drugem odstavku člena je določeno, kateri podatki bodo predmet objave, pri čemer se skladno z načelom sorazmernosti pri fizičnih osebah objavi manj podrobnosti, kot pri ostalih upravičenih prejemnikih pomoči. Kadar je upravičeni končni prejemnik sredstev občina ali njen ožji del, se tudi slednja štejeta za končnega upravičenca. V tretjem odstavku je določeno, da se za izplačevalca sredstev štejejo tudi humanitarne organizacije, kadar (naprej) izplačujejo sredstva iz prvega odstavka tega člena, ki so prejeta iz proračuna Republike Slovenije, na kateri koli pravni podlagi.

V četrtem odstavku je urejene posebnosti glede načina objave podatkov o danih poročstvih in subvencijah pogodbene obrestne mere po iz XXI. poglavja četrtega dela tega zakona, saj je poročanje urejeno preko SID banke, ki v skladu s tem zakonom po pooblastilu iz 97. člena tega zakona za Republiko Slovenijo izvaja vse posle v zvezi s poročstvi in subvencijami obrestnih pogodbениh obrestnih mer. Posebnost poročstev je, da ni predvidena vnaprejšnja oblastna odobritev poročstva, ampak poročstvo velja za veljavno ob sami sklenitvi kreditne pogodbe pod pogoji tega zakona. Banke o sklenjenih kreditnih pogodbah poročajo SID banki, slednja pa za potrebe javne objave del teh podatkov posreduje tudi vladni službi, pristojni za obnovo po poplavih in plazovih.

Šesti odstavek določa postopanje v primeru uveljavljanja pravic posameznikov na področju varstva osebnih podatkov.

Člen določa čas javne objave upravičenih prejemnikov pomoči, tako da uvaja splošno pravilo objave do 31. decembra 2028, kar je večinoma eno leto po izteku ukrepov iz tega zakona. Določene so tudi izjeme, kadar je ukrep daljši oziroma, kadar gre za primere danih ali unovčenih garancij in poročstev. Člen določa pravila glede hrambe podatkov in glede z zakonom določenih upravljalcev podatkov z vidika varstva osebnih podatkov, s čimer se prispeva k pravni varnosti posameznikov ter k jasni delitvi nalog in odgovornosti, tako na področju osebnih kot tudi drugih podatkov. Člen določa tudi obveznost izplačevalca sredstev glede seznanitve upravičenih prejemnikov sredstev z dolžnostjo objave podatkov ter glede pravic fizičnih oseb v zvezi z varstvom osebnih podatkov.

K 129. členu

Z namenom zagotovitve finančne transparentnosti obsega virov sredstev za izvajanje ukrepov obnove in razvoja po tem zakonu ter z namenom promocije solidarnosti in prostovoljne pomoči se vzpostavlja možnost objave višine prejetih denarnih donacij in donatorjev, kadar slednji podajo soglasje k objavi.

Člen predvideva, da se soglasje za javno objavo donatorja in donacije izpolni na obrazcu na spletni strani vladne službe, pristojne za obnovo po poplavih in plazovih, ter določa, da morajo biti javno objavljeni podatki o donatorjih in donacijah predhodno preverjeni in celoviti, torej da se preveri ali se je na soglasju označena donacija dejansko izvedla s strani donatorja in v navedeni višini, ter da se v izogib nepotrebnim administrativnim obremenitvam enotno oziroma celovito objavlja podatke o donatorju in donaciji hkrati. Podatek o donatorju se objavi le v obsegu danega soglasja, pri čemer je zaradi pogostosti kombinacij imen in priimkov fizičnih oseb predvidena možnost, da slednji dodatno soglašajo z objavo kraja bivanja, vključno z možnostjo objave ulice.

Druge organizacije, ki zbirajo donacije, same urejajo morebitno javno objavo podatkov o donatorjih v razmerju med temi organizacijami in donatorji. Še naprej pa bo neodvisno od ureditve v tem členu vladna

služba, pristojna za obnovo po poplavih in plazovih, proaktivno javno objavlja kumulativne podatke o prejetih sredstvih, ne glede na posamezne objave donatorjev in njihovih donacij.

K 130. členu

Ukrepi iz 38., 89. in 115. predstavljajo pomoč *de minimis*, ki se izvajajo v skladu z Uredbo 1407/2013/EU.

Člen določa pogoje, pod katerimi se lahko dodelijo *de minimis* pomoč (na podlagi Uredbe 1407/2013/EU), in sicer se s členom določa zgornji znesek pomoči, ki ga lahko prejme enotno podjetje (200.000 eurov oz. 100.000 eurov za enotna podjetja, ki opravljajo komercialni cestni tovorni promet). Podana je tudi opredelitev enotnega podjetja (ki je bistvenega pomena pri dodeljevanju *de minimis* pomoči) in pravila kumulacije (*de minimis* pomoči se lahko kumulirajo z drugimi pomočmi, če s tem ni presežena največja dovoljena intenzivnost pomoči ali zgornji znesek pomoči).

Člen določa tudi obveznost dajalca pomoči o poročanju o dodeljenih *de minimis* pomočeh ter obveznost 10. letne hrambe evidenc o dodeljenih *de minimis* pomočeh.

Nadalje člen določa tudi obveznost in rok vračila pomoči v primeru neizpolnjevanja pogojev, navajanja neresničnih, lažnih ali zavajajočih podatkov.

K 131. členu

Ukrepi iz 114. in 115. člena se v sektorju kmetijstva presojajo pod pogoji dodelitve pomoči *de minimis* v sektorju kmetijstva.

K 132. členu

Gre za kazensko določbo k 37. členu tega zakona.

K 133. členu

Gre za kazensko določbo k 50. členu tega zakona.

K 134. členu

Gre za kazensko določbo k 51. členu tega zakona.

K 135. členu

Gre za kazensko določbo k 53. členu tega zakona.

K 136. členu

Predlog zakona določa kazenske določbe v zvezi z obračunom davka na bilančno vsoto bank in hranilnic iz enajstega in dvanajstega odstavka 72. člena tega zakona, če banka in hranilnica ne predloži davčnega obračuna, ali ne predloži davčnega obračuna na predpisan način oziroma v predpisanih rokih, ali v tem obračunu navede neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke.

K 137. členu

Predlog zakona v tem členu ureja pooblastilo za izrek globe v razponu za kazenske določbe v zvezi z davčnim obračunom davka na bilančno vsoto bank in hranilnic.

K 138. členu

V prvem odstavku tega člena je določeno, da z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati 68., 133., 150., 156., četrti odstavek 157.b člena ter prvi in drugi odstavek 158. člena ZIUOPZP. Z 68. členom ZIUOPZP so bile v okviru t.i. nujne rekonstrukcije določene drugačne tehnične rešitve od uporabljenih pri gradnji prvotne infrastrukture. S 133. členom ZIUOPZP je bilo urejeno ravnanje z naplavinami, ki so onesnažene z nevarnimi snovmi ter z naplavinami z vodnih in priobalnih zemljišč ter uporabnim lesom. Določba 150. člena ZIUOPZP je urejala nujne geometrične ukrepe in ukrep mokrega čiščenja površin. V 156. členu navedenega zakona je bila urejena podlaga za sofinanciranje izvedbe ukrepov in projektov, povezanih s poplavami in plazovi v Skladu za obnovo Slovenije, v katerem se zbirajo sredstva iz proračuna Republike Slovenije, evropska sredstva in sredstva iz drugih virov, saj je s tem zakonom urejeno drugačno financiranje. V 157.b člen ZIUOPZP v prvih treh dostavkih ureja izvajanje javnih naročil, vezanih na 26. člen ZIUOPZP, ki pa je časovno omejen do 31. marca 2024. Četrti odstavek 175b. člena ZIUOPZP ureja javna naročila, katerih predmet se nanaša na izvajanje vzdrževalnih del v javno korist na cestni in komunalni infrastrukturi ali izvajanje geotehničnih ukrepov za zavarovanje stvari, namenjenih odpravi posledic poplav in plazov, in ki se ne izvajajo na podlagi 26. člena ZIUOPZP, pri čemer določa, da mora organu v tem primeru način izračuna ocenjene vrednosti, vključno z vsemi količinskimi in cenovnimi parametri ter njeno višino, pred začetkom postopka javnega naročila potrditi vladna služba, pristojna za obnovo po poplavah in plazovih. S tem zakonom pa se s 138. členom določa podobna, vendar širša vsebina, kjer bo poleg tega pri izračunu ocenjene vrednosti dodatno treba upoštevati cene kalkulativnih postavk, ki se uporabljajo za vzdrževalna dela v javno korist in so objavljene na spletni strani Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo. Določba četrtega odstavka 157b. člena se ne veže na 26. člen ZIUOPZP in tako ni časovno omejena, zato v izogib pravni nejasnosti in določanju podobnih dejanskih stanj, z uveljavitvijo tega zakona četrti odstavek 157b. člena preneha veljati.

V prvem in drugem odstavku 158. člena ZIUOPZP je bila urejena javna objava podatkov, ki se s tem zakonom ureja na novo in celovito.

K 139. členu

S predlaganim členom se določa rok, v katerem mora minister, pristojen za zdravje, določiti način izstavitve zahtevkov, dokazila in roke izplačil ter način poročanja na področju dodatnega sofinanciranja programov duševnega zdravja in nudenja psihosocialne pomoči.

K 140. členu

V prehodni določbi se določa rok, ki vlado zavezuje k izdaji uredbe, kar izhaja iz 71. člena tega zakona, v skladu s katerim je nujna ureditev z navedenim podzakonskim predpisom. V roku enega meseca vlada izda uredbo, ki bo zaradi zagotavljanja dodatnih kadrov centrom za socialno delo v mobilnih terenskih enotah podrobneje določila pogoje in postopke dodelitve javnih sredstev.

K 141. členu

S predlaganim členom se določa sprejetje akta, ki določa podrobnejši način označitve, da gre za vlogo prizadetega v poplavah in plazovih iz tretjega odstavka 63. člena tega zakona.

K 142. členu

Člen določa trimesečni rok, v katerem pristojni minister določi vsebino obračuna davka na bilančno vsoto bank in hranilnic v skladu s trinajstim odstavkom 72. člena tega zakona.

K 143. členu

Člen določa enoletni rok za določitev programa ukrepov za sanacijo degradiranega okolja iz 74. člena tega zakona.

K 144. členu

S predlaganim členom se določa rok za sprejem uredbe iz 110. člena tega zakona v roku enega meseca po uveljavitvi tega zakona.

K 145. členu

V členu je urejena prehodna ureditev glede javne objave podatkov o upravičenih prejemnik pomoči po 128. členu tega zakona. Določba je potrebna, ker 138. člen tega zakona razveljavlja drugi in tretji odstavek 158. člena ZIUOPZP ter se podatki o javnofinančni porabi od uveljavitve tega zakona dalje enotno objavljajo po pravilih tega zakona. Z enotnim načinom objave po tem zakonu je potrebno uskladiti tako že objavljene podatke po 158. členu ZIUOPZP, kot tudi tiste podatke o izplačilih, ki bi bili objavljeni, če ne bi prišlo do uveljavitve tega zakona. Ker so bile določene garancije, za katere 128. člen tega zakona predvideva javno objavo porabe javnofinančnih sredstev, že dane pred uveljavitvijo tega zakona, je bilo potrebno s prehodno določbo urediti tudi način in roke za objavo podatkov o že danih garancijah.

Podobno je potrebna predhodna uskladitev podatkov o donatorjih in donacijah za primere, ko so bile donacije prejete že pred uveljavitvijo tega zakona.

K 146. členu

S tem členom se določa začetek veljavnosti tega zakona.

Kot izhaja iz 146. člena tega zakona, se bodo spremenjeni 133. člen in spremenjeni četrti odstavek 134. člena ZDoh-2 ter spremenjeni sedmi odstavek 325. člena in spremenjeni drugi odstavek 326. člena ZDavP-2 uporabljali za davčna obdobja, ki se začnejo od vključno 1. januarja 2024. Do začetka uporabe spremenjenega 133. člena in spremenjenega četrtega odstavka 134. člena ZDoh-2 ter spremenjenega sedmega odstavka 325. člena in spremenjenega drugega odstavka 326. člena ZDavP-2 se uporabljajo 133. člen in četrti odstavek 134. člena ZDoh-2 ter sedmi odstavek 325. člena in drugi odstavek 326. člena ZDavP-2.

III. BESEDILO DOLOČB ZAKONOV, KI SE SPREMINJAJO

- 1. Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US in 158/22)**

133. člen

(oprostititev dohodnine od obresti, ki jih doseže rezident, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah)

Seštevek davčnih osnov od obresti, ki jih doseže rezident, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, se zmanjša za 1.000 eurov.

134. člen

(izračun in plačilo dohodnine od obresti in dividend)

(1) Dohodnina od obresti in dividend se izračuna in plača v rokih in na način, določen s tem zakonom in z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(2) Izračun dohodnine od obresti in dividend se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali odmero dohodnine. Izračun dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti plačnik davka, kot je določen v tretjem odstavku 125. člena tega zakona. Izračun dohodnine z odmero opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

(3) Plačilo dohodnine od obresti in dividend se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali odmere dohodnine. Plačilo dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti plačnik davka. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine je zavezanec sam.

(4) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, se dohodnina od obresti, ki jih doseže rezident, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, izračuna in plača na letni ravni.

(5) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena izračun dohodnine od obresti na vrednostne papirje, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani na podlagi zakona, ki ureja javne finance, opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine je zavezanec sam.

(6) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, izračun dohodnine od obresti na dolžniške vrednostne papirje, ki jih izda gospodarska družba, ki je ustanovljena v skladu s predpisi v Sloveniji, če:

1. ne vsebujejo opcije zamenjave za lastniški vrednostni papir (oziroma ne vsebujejo opcije imetnikov, z uresničitvijo katere dosežejo zamenjavo za lastniški vrednostni papir, če je izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja banka), in

2. so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu ali se z njimi trguje v večstranskem sistemu trgovanja v državi članici EU ali OECD,

razen v primeru dolžniških vrednostnih papirjev, ki so izdani za plačilo odškodnin v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo, opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine je zavezanec sam.

(7) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena izračun dohodnine od:

1. obresti, doseženih z odstopom ali poplačilom prevzete terjatve, in

2. dividend, doseženih z vračilom naknadnega vplačila družbeniku, ki ga ni vplačal in je pravico do njegovega vračila pridobil s pridobitvijo deleža,

opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine je zavezanec sam.

- 2. Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 39/22 – ZFU-A, 52/22 – odl. US, 87/22 – odl. US, 163/22 in 109/23 – odl. US)**

325. člen (izračun)

- (1) Dohodnino od obresti, dividend in dohodka iz oddajanja premoženja v najem izračuna:
1. plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja,
  2. davčni organ v odločbi, izdani na podlagi napovedi zavezanca.
- (2) Dohodnina iz prvega odstavka tega člena se izračuna in plača od davčnih osnov in po stopnji, določeni z zakonom, ki ureja dohodnino.
- (3) Obrazec obračuna davčnega odtegljaja in davčne napovedi iz prvega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za finance. Obrazec mora vsebovati podatke, potrebne za določanje davčne osnove, oziroma izračun dohodnine, in podatke, potrebne za nadzor in identifikacijo zavezanca za davek.
- (4) Dohodnino od obresti, dohodnino od dividend in dohodnino od dohodka iz oddajanja premoženja v najem izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom obresti, dividend ali dohodka iz oddajanja premoženja v najem, plačati pa najpozneje v petih dneh od izplačila dohodka.
- (5) Če obresti, dividende ali dohodek iz oddajanja premoženja v najem izplača oseba, ki ni plačnik davka, ali v primerih iz devetega odstavka tega člena, dohodnino od obresti, dividend ali dohodka iz oddajanja premoženja v najem ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.
- (6) Dohodnino od dobička iz kapitala ugotovi davčni organ z odločbo na podlagi napovedi davčnega zavezanca. Med letom plačana dohodnina se šteje za akontacijo dohodnine.
- (7) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena, dohodnino od obresti, ki jih doseže rezident na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic EU, ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.
- (8) Ne glede na prejšnje odstavke davčni organ, na podlagi napovedi zavezanca, ugotovi dohodnino od obresti, ki jih doseže rezident od:
1. vrednostnih papirjev, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani na podlagi zakona, ki ureja javne finance;
  2. dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih izda gospodarska družba, ki je ustanovljena v skladu s predpisi v Sloveniji, če:
    - ne vsebujejo opcije zamenjave za lastniški vrednostni papir (oziroma ne vsebujejo opcije imetnikov, z uresničitvijo katere dosežejo zamenjavo za lastniški vrednostni papir, če je izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja banka) in
    - so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu ali se z njimi trguje v večstranskem sistemu trgovanja v državi članici EU ali državi članici Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj, razen v primeru dolžniških vrednostnih papirjev, ki so izdani za plačilo odškodnin v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo.
- (9) Plačnik davka davčnega odtegljaja ne izračuna in odtegne, če ima dohodek iz finančnih instrumentov, od katerega se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj:
1. vir izven Slovenije in je prejet v naravi ali je izven Slovenije neposredno reinvestiran ali
  2. vir v Sloveniji in je prejet v naravi ter ga je izplačala oseba iz 1. točke prvega odstavka 58. člena tega zakona drugi osebi iz drugega odstavka navedenega člena, ki se šteje za plačnika davka.
- (10) Prejšnji odstavek ne vpliva na obveznost plačnika davka za avtomatično dajanje podatkov davčnemu organu po 9. podpoglavju I. poglavja petega dela tega zakona.
- (11) Ne glede na prvi do peti odstavek tega člena davčni organ, na podlagi napovedi davčnega zavezanca, ugotovi dohodnino od:
- obresti, doseženih z odstopom ali poplačilom prevzete terjatve in
  - dividend, doseženih z vračilom naknadnega vplačila družbeniku, ki ga ni vplačal in je pravico do njegovega vračila pridobil s pridobitvijo deleža.

326. člen (način in rok vložitve napovedi)

(1) Napoved za odmero dohodnine iz 325. člena tega zakona davčni zavezanec vloži pri davčnem organu do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto.

(2) Napovedi za odmero dohodnine iz sedmega odstavka 325. člena tega zakona ni dolžan vložiti davčni zavezanec rezident, katerega skupni znesek obresti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic EU, dosežen v davčnem letu, ne presega zneska obresti, ki jih doseže rezident, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, oproščenega dohodnine z zakonom, ki ureja dohodnino.

(3) Davčni zavezanec napoved za odmero dohodnine od dobička iz kapitala iz odsvojitve nepremičnine vloži v 15 dneh od dneva odsvojitve kapitala.

(4) Davčni zavezanec, ki je nerezident, napoved za odmero dohodnine od dobička iz odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov vloži v 15 dneh od dneva odsvojitve kapitala. Nerezident lahko vloži napoved do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto, če napove vse odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev v preteklem letu.

(5) V napovedi za odmero dohodnine od dobička iz kapitala, ki jo vloži davčni zavezanec v roku iz prvega odstavka tega člena in iz zadnjega stavka četrtega odstavka tega člena, lahko davčni zavezanec uveljavlja tudi zmanjšanje pozitivne davčne osnove od dobička iz kapitala iz odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov ali iz odsvojitve nepremičnin, za izgubo, doseženo z odsvojitvijo vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov ali doseženo z odsvojitvijo nepremičnine.

(6) Davčnemu zavezancu, ki je rezident, ni treba vložiti napovedi za odmero dohodnine od dobička iz unovčitve investicijskih kuponov podsklada krovnega sklada (pri katerem lahko zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v primeru prehajanja med podskladi uveljavlja odlog ugotavljanja davčne obveznosti od dobička iz kapitala), če so bile take unovčitve investicijskih kuponov namenjene izključno poravnavi stroškov, povezanih s prehajanjem zavezanca med podskladi krovnega sklada.

(7) Davčni zavezanec napoved za odmero dohodnine od dobička iz odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov vloži v elektronski obliki, če je v zvezi s tem kapitalom opravil več kot deset transakcij – pridobitev v preteklih letih in obdavčljivih odsvojitvev v preteklem letu.

IV. BESEDILO DOLOČB ZAKONOV, OD KATERIH SE ODSTOPA

1. Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP)

64. člen (izdelava strokovnih podlag)

(1) Strokovne podlage se pripravijo v obsegu, vsebini in obliki, ki ustreza zahtevnosti obravnavane problematike, omogoča usklajevanje razvojnih in varstvenih interesov in zagotavlja transparentne strokovne rešitve. Obseg, vsebina in roki za izdelavo strokovnih podlag se določijo v začetnem delu postopka priprave prostorskih aktov, pri čemer se o tem izrečejo tudi nosilci urejanja prostora, ki sodelujejo pri pripravi posameznega dela strokovnih podlag.

(2) Strokovne podlage se pridobijo s projektnim natečajem v skladu s tem zakonom in predpisi, ki urejajo javno naročanje, če gre pri strokovnih podlagah za iskanje urbanističnih, arhitekturnih ali krajinskih rešitev.

(3) Kot območja, za katera se izvede projektni natečaj v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, ker se spreminja namenska raba prostora in ker gre za površino, večjo od pet hektarov, štejejo zgolj območja, kjer se načrtuje:

- prenova naselja ali njegovega dela, ki vključuje večje javne površine ali družbeno infrastrukturo;
- nova kompleksna stanovanjska ali poslovna gradnja ali
- nova kompleksna območja turističnih, rekreacijskih in drugih dejavnosti v krajini, ki pomembno vplivajo na prepoznavne značilnosti prostora.

(4) Projektni natečaj ali ena od alternativnih oblik natečaja se izvede tudi v primeru, če investitor priprave prostorskega akta ni naročnik v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, pa je obveznost njegove izvedbe določena v hierarhično nadrejenem prostorskem aktu ali so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka.

(5) Projektni natečaj ali ena od alternativnih oblik natečaja se lahko izvede tudi v primerih, če to izhaja iz namena, obsega ali lokacije načrtovanih prostorskih ureditev, kar se določi v sklepu o pripravi prostorskega izvedbenega akta.

(6) Alternative oblike natečaja so idejni natečaj, postopek izbora najustreznejše variantne rešitve ali izvedba urbanistično-arhitekturne delavnice.

(7) Če je naročnik v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, dolžan izvesti projektni natečaj za pridobitev strokovne podlage za urbanistične ali krajinske rešitve, lahko namesto projektnega natečaja izvede idejni natečaj ali postopek izbora najustreznejše variantne rešitve, pri čemer mora ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, kolikor se uporabljajo za zadevni idejni natečaj ali postopek izbora najustreznejše variantne rešitve.

(8) Strokovna rešitev, izbrana na podlagi projektnega natečaja ali ene od alternativnih oblik natečaja, je podlaga za pripravo prostorskega izvedbenega akta.

(9) Minister v skladu s tem zakonom in v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, v soglasju z ministrom, pristojnim za javno naročanje, podrobneje predpiše merila ter način izvedbe projektnega natečaja in alternativnih oblik natečaja.

130. člen (OPPN s spremembo namenske rabe prostora)

(1) Občina lahko z OPPN spremeni v delu ali celotnem območju urejanja tudi namensko rabo prostora in prostorske izvedbene pogoje brez predhodne spremembe OPN, če je to v skladu s cilji prostorskega razvoja občine, pravnimi režimi in varstvenimi usmeritvami in gre za spremembo namenske rabe prostora:

- na obstoječih stavbnih zemljiščih zaradi izvedbe občinskega razvojnega programa ali drugega razvojnega projekta v skladu z regionalnim razvojnim programom;

- za umestitev proizvodne naprave, ki pretvarja obnovljive vire energije v električno energijo, toploto za ogrevanje in hlajenje ali v pogonska, tekoča in plinasta bio-goriva (v nadaljnjem besedilu: proizvodne naprave za izkoriščanje obnovljivih virov energije) vključno z objekti in napravami energetske infrastrukture, ki so potrebne za povezavo proizvodne naprave z distribucijskim sistemom, ali napravami za shranjevanje energije, v skladu s predpisi s področja energije.

(2) Če se z OPPN spreminja namenska raba prostora, vsebuje sklep o njegovi pripravi tudi ugotovitev, da so izpolnjeni pogoji iz tega zakona.

(3) Občina podatek o spremenjeni namenski rabi vnese v evidenco stavbnih zemljišč. Po kratkem postopku sprememb in dopolnitev OPN v skladu s tretjim odstavkom 125. člena tega zakona to spremembo vključi v OPN.

(4) Minister podrobneje predpiše merila in kriterije za spreminjanje namenske rabe prostora iz prve alineje prvega odstavka tega člena.

131.a člen (OPPN za odpravo posledic naravne nesreče)

(1) Za načrtovanje prostorskih ureditev, namenjenih za odpravo posledic naravnih in drugih nesreč, se lahko sprejme OPPN za odpravo posledic naravne nesreče (v nadaljnjem besedilu: OPPN za obnovo), s katerim se lahko spremeni tudi namenska raba prostora in prostorski izvedbeni pogoji, določeni z OPN. Druge namenske rabe so podrejene izvedbi ukrepov za zagotavljanje poplavne varnosti, varnosti pred plazovi in zagotovitev novih stavbnih zemljišč. OPPN za obnovo se lahko izdela in sprejme tudi v občini, ki še nima sprejetega OPN. OPPN za obnovo nadomesti v svojem območju urejanja do tedaj veljavne izvedbene prostorske akte za to območje.

(2) OPPN za obnovo je lahko sprejet za območje, ki je bilo prizadeto v naravni nesreči. Območja, za katera se lahko sprejme OPPN za obnovo, ob upoštevanju obsega in posledic naravne nesreče določi vlada.

(3) Prostorske ureditve in sprememba namenske rabe prostora se lahko načrtujejo z OPPN za obnovo, ki vsebujejo usmeritve iz programa odprave posledic nesreče, sprejetim na podlagi zakona, ki ureja odpravo posledic naravnih nesreč, in če niso v nasprotju z usmeritvami iz Strategije, akcijskega programa za izvajanje Strategije, regionalnega prostorskega plana ter s pravnimi režimi. Usklajevanje interesov poteka z odgovornim sodelovanjem med udeleženci pri urejanju prostora, med razvojnimi in varstvenimi javnimi interesi ter med državo in občinami, pri čemer ima poselitev prednost pred drugimi rabami prostora.

(4) Za načrtovanje prostorskih ureditev iz prvega odstavka tega člena se prednostno uporabijo:

- razvrednotena območja znotraj naselij in mest,
- nepozidana stavbna zemljišča,
- zemljišča, ki imajo zagotovljen dostop do gospodarske javne infrastrukture,
- zemljišča, ki zagotavljajo najvišjo možno raven dostopnosti za vse prebivalce v območju urejanja.

(5) Če se prostorske ureditve načrtujejo znotraj poselitvenih območij oziroma se zanje načrtujejo nova poselitvena območja, se k OPPN za obnovo kot obvezna strokovna podlaga izdela urbanistična zasnova, katere rešitve morajo obsegati tudi ukrepe za prilagajanje na podnebne spremembe in omejitve, ki veljajo za ogrožena območja.

(6) Če se prostorske ureditve načrtuje zunaj obstoječih ali zunaj načrtovanih novih poselitvenih območij, se k OPPN za obnovo kot obvezna strokovna podlaga izdela krajinska zasnova, katere rešitve morajo obsegati tudi ukrepe za prilagajanje na podnebne spremembe in omejitve, ki veljajo za ogrožena območja.

(7) V primeru posega na varovana območja po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, se v urbanistični in krajinski zasnovi izdela dodatek za presojo sprejemljivosti na varovana območja.

(8) Obvezni strokovni podlagi iz petega in šestega odstavka tega člena se izdelata pred pripravo OPPN za obnovo in sta sestavni del sklepa o pripravi OPPN za obnovo. Del strokovnih podlag iz prejšnjega stavka je tudi strokovna ocena o tem, ali je zaradi spremembe namenske rabe ali podrobnejše

namenske rabe ali prostorskih izvedbenih pogojev, potrebno izvesti celovito presojo vplivov na okolje. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije najpozneje v šestih mesecih od naravne ali druge nesreče.

(9) Ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, v 15 dneh po prejemu obvestila o nameri priprave OPPN s strani pripravljavca plana odloči o tem, ali je treba za OPPN za obnovo izvesti celovito presojo vplivov na okolje, pri čemer se o tem predhodno posvetuje tudi z ministrstvi in organizacijami, pristojnimi za področja, na katera bi OPPN za obnovo lahko pomembno vplival. Ministrstva in organizacije, pristojna za področja, na katera bi OPPN za obnovo lahko pomembno vplival, morajo mnenje iz prejšnjega stavka podati v 3 delovnih dneh od prejema zaprosila s strani ministrstva.

(10) Če se z OPPN za obnovo načrtuje ureditev državnega pomena, se ta načrtuje po predhodnem soglasju ministrstva, v pristojnost katerega spada prostorska ureditev državnega pomena, in po dogovoru med ministrstvom, pristojnim za prostor, in občino. Če se z OPPN za obnovo posega v območje veljavnega državnega prostorskega izvedbenega akta, se rešitve uskladijo z ministrstvom, v pristojnost katerega spada prostorska ureditev državnega pomena, in pridobi soglasje vlade.

(11) Pri prostorskih ureditvah, katerih namen je sprejem OPPN za obnovo, so druge namenske rabe podrejene izvedbi ukrepov na ogroženih območjih in poselitvi.

(12) Koordiniranje nosilcev urejanja prostora se izvaja znotraj nosilca urejanja prostora, pristojnega za področje prostorskega razvoja, ter koordinacijske skupine za izvajanje prednostnih projektov. Nosilci urejanja prostorov morajo za izvajanje obveznosti po tem zakonu zagotoviti skrbnika izvajanja nosilca urejanja prostora. Imenovana oseba je skrbnik izvajanja prenosa resorne politike v prostorske akte ter izvajanja izdaje soglasij in mnenj v postopkih izdaje dovoljenj za posege v prostor. Nosilec urejanja prostora imenuje vodjo skrbnika izvajanja procesov na delovnem področju nosilca urejanja prostor. V primerih, ko nosilec urejanja prostora ni pristojen hkrati tudi za izdajo dovoljenj za posege v prostor, se za področje dodatno imenuje skrbnik za izvajanje izdaje soglasij in mnenj v postopkih izdaje dovoljenj za posege v prostor.

(13) Vodja skrbnikov izvajanja nalog nosilca urejanja prostora na zahtevo koordinacijske skupine sodeluje pri obravnavi investicije iz delovnega področja nosilca urejanja prostora.

(14) Sočasno s pripravo in sprejetjem OPPN za obnovo se pripravi in sprejme spremembe in dopolnitve OPN po kratkem postopku.

(15) Sprejem in izvajanje OPPN za obnovo je v javnem interesu.

134. člen (namen lokacijske preveritve)

(1) Lokacijska preveritev je instrument prostorskega načrtovanja, s katerim lahko občina na podlagi posameznih potreb v prostoru izvede manjše spremembe izvedbene regulacije prostora tako, da:

- zaradi ohranjanja posamične poselitve preoblikuje ali spremeni obseg stavbnih zemljišč, kot so določena v OPN, in določi prostorske izvedbene pogoje;
- za doseganje gradbenega namena dopusti individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev, kot so določeni v OPN;
- zaradi smotrne rabe ter aktivacije zemljišč in objektov, ki niso v uporabi, omogoči začasno rabo prostora.

(2) Lokacijska preveritev je mogoča tudi v območju DPN in državnega prostorskega ureditvenega načrta, če je občina pridobila predhodno soglasje v skladu z 89. členom tega zakona.

(3) Za lokacijsko preveritev se celovita presoja vplivov na okolje ne izvede.

138. člen (postopek lokacijske preveritve)

(1) Lokacijska preveritev se izvede na pobudo investitorja. Pobudi se priloži elaborat lokacijske preveritve (v nadaljnjem besedilu tega oddelka: elaborat), v katerem se utemelji skladnost pobude z določbami tega zakona. Pobuda z elaboratom se vložijo pri občini, v kateri je nepremičnina.

(2) Elaborat izdelata oseba, ki izpolnjuje pogoje za pooblaščenega prostorskega načrtovalca v skladu s predpisi, ki urejajo arhitekturno in inženirsko dejavnost.

(3) Občinski urbanist v 30 dneh preveri skladnost elaborata s tem zakonom in o tem obvesti investitorja. Če občinski urbanist presodi, da je elaborat v skladu s tem zakonom, občina izda sklep o nadomestilu stroškov lokacijske preveritve in pozove morebitne nosilce urejanja prostora, naj v 30 dneh predložijo mnenje o skladnosti elaborata s predpisi z njihovega področja, če se elaborat vsebinsko nanaša na njihovo področje.

(4) Pred obravnavo na občinskem svetu se elaborat javno objavi za najmanj 15 dni na spletni strani občine, javnost pa ima v tem času možnost vložiti predlogov in pripomb. O javni objavi občina pisno obvesti lastnika zadevnega zemljišča in lastnike sosednjih zemljišč. Če se pripomba javnosti nanaša na področje nosilca urejanja prostora, lahko občina seznaniti nosilca urejanja prostora s pripombo in predlogom stališča glede načina njenega upoštevanja. Nosilec urejanja prostora mora v 15 dneh predložiti občini stališče glede predlaganega načina upoštevanja pripombe.

(5) Občinski urbanist na podlagi pridobljenih mnenj nosilcev urejanja prostora ter pridobljenih predlogov in pripomb javnosti županu predlaga, da občinski svet pobudo z elaboratom s sklepom o lokacijski preveritvi odobri ali zavrne. Predlog za obravnavo na občinskem svetu vključuje stališče do predlogov in pripomb javnosti.

(6) Sklep o lokacijski preveritvi vsebuje navedbo zemljišča, na katero se nanaša lokacijska preveritev, in v primeru lokacijske preveritve:

- iz prve alineje 134. člena tega zakona grafični prikaz preoblikovane in spremenjene oblike in velikosti območja stavbnega zemljišča;
- iz druge alineje 134. člena tega zakona prostorske izvedbene pogoje ali
- iz tretje alineje 134. člena tega zakona prostorske izvedbene pogoje, čas začasne rabe in način vzpostavitve prvotnega stanja po preteku časa izvajanja začasne rabe.

(7) Občina sprejme sklep o lokacijski preveritvi ter ga skupaj z elaboratom in mnenji nosilcev urejanja prostora, objavi v prostorskem informacijskem sistemu.

(8) Sklepa o lokacijski preveritvi ni dopustno spreminjati ali dopolnjevati.

139. člen **(stroški lokacijske preveritve)**

(1) Za izvedbo lokacijske preveritve občina določi nadomestilo stroškov lokacijske preveritve z odlokom, v postopku posamične lokacijske preveritve pa ga investitorju določi s sklepom. Plačilo nadomestila stroškov je pogoj za obravnavo elaborata in izdajo sklepa o lokacijski preveritvi.

(2) Prihodki iz lokacijske preveritve so namenski vir občine za financiranje nalog urejanja prostora.

157. člen **(namen opremljanja stavbnih zemljišč)**

(1) Opremljanje stavbnih zemljišč obsega projektiranje in gradnjo komunalne opreme in druge gospodarske javne infrastrukture iz 158. člena tega zakona, ki so potrebni, da se lahko prostorske ureditve, načrtovane s prostorskimi izvedbenimi akti, izvedejo in se namensko uporabljajo.

(2) Opremljanje stavbnih zemljišč s komunalno opremo zagotavlja občina. Opremljanje stavbnih zemljišč z elektroenergetskim omrežjem zagotavlja izvajalec obvezne državne javne službe distribucije električne energije v skladu s predpisi, ki urejajo oskrbo z električno energijo.

(3) Gradnja objektov, razen objektov gospodarske javne infrastrukture in drugih objektov, ki za izvedbo in delovanje ne potrebujejo komunalne oskrbe, je dopustna na opremljenih stavbnih zemljiščih iz 159.

člena tega zakona ali na zemljiščih, opremljenih s tisto vrsto gospodarske javne infrastrukture, ki jo objekt glede na svoj namen potrebuje za svoje delovanje.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek je gradnja objektov dopustna tudi na neopremljenih ali delno opremljenih stavbnih zemljiščih ali na zemljiščih, ki še niso opremljena z vso gospodarsko javno infrastrukturo, ki jo objekt potrebuje za svoje delovanje, če:

- se pred ali hkrati z gradnjo objektov zagotavlja tudi opremljanje stavbnih zemljišč z manjkajočo komunalno opremo po pogodbi o opremljanju iz 167. člena tega zakona in opremljanje z manjkajočim elektroenergetskim omrežjem;
- pred ali hkrati z gradnjo objektov občina zagotavlja tudi opremljanje stavbnih zemljišč z manjkajočo komunalno opremo po programu opremljanja stavbnih zemljišč iz 163. člena tega zakona in je sklenjena pogodba o priključitvi iz 239. člena tega zakona, ter se zagotavlja opremljanje z morebitnim manjkajočim elektroenergetskim omrežjem ali
- investitor zagotovi samooskrbo objekta s posamezno vrsto komunalne opreme ob upoštevanju 160. člena tega zakona.

163. člen (program opremljanja stavbnih zemljišč)

(1) S programom opremljanja stavbnih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: program opremljanja) občina načrtuje izvajanje opremljanja stavbnih zemljišč v posameznih območjih opremljanja. Program opremljanja je podlaga za finančno načrtovanje občine za investicije v zvezi z opremljanjem stavbnih zemljišč in odmero komunalnega prispevka za novo komunalno opremo.

(2) Posamezno območje opremljanja iz prejšnjega odstavka je območje funkcionalno zaokroženih komunalno neopremljenih ali delno opremljenih stavbnih zemljišč, v katerem je s prostorskim izvedbenim aktom predvidena nova prostorska ureditev, za katero je treba zgraditi novo komunalno opremo oziroma drugo gospodarsko javno infrastrukturo.

(3) Program opremljanja se sprejme po uveljavitvi prostorskega izvedbenega akta, s katerim se podrobneje določajo prostorske ureditve v območju opremljanja.

(4) S programom opremljanja se določijo:

- območje opremljanja, ki se določi tako, da ga je mogoče grafično prikazati v katastru nepremičnin;
- nova komunalna oprema in druga gospodarska javna infrastruktura;
- roki za izvedbo in etapnost opremljanja;
- finančna sredstva za izvedbo opremljanja;
- podlage za odmero komunalnega prispevka za novo komunalno opremo.

(5) Nova komunalna oprema in druga gospodarska javna infrastruktura iz druge alineje prejšnjega odstavka sta komunalna oprema in druga gospodarska javna infrastruktura, ki jo je treba izvesti za opremljanje stavbnih zemljišč v območju opremljanja.

(6) Roki za izvedbo opremljanja se določijo v okviru prihodnjih petih let. Pri določitvi rokov se upošteva, da mora občina pričeti s prvimi aktivnostmi za opremljanje zemljišč na podlagi programa opremljanja najpozneje v naslednjem letu po začetku veljavnosti programa opremljanja.

(7) Občina načrtuje finančna sredstva za izvedbo nove komunalne opreme v načrtu razvojnih programov občinskega proračuna. Če ob začetku veljavnosti programa opremljanja finančna sredstva za izvedbo opremljanja na posameznem območju opremljanja še niso vključena v načrt razvojnih programov občinskega proračuna, jih občina vanj vključi pri naslednji letni dopolnitvi občinskega proračuna.

(8) Občina mora na zahtevo ministrstva temu v 15 dneh po prejemu zahteve predložiti poročilo o izvajanju aktivnosti opremljanja in vključitvi načrtovanih finančnih sredstev za izvedbo opremljanja v občinski proračun.

(9) Podlage za odmero komunalnega prispevka za novo komunalno opremo iz četrtega odstavka tega člena so:

- obračunska območja nove komunalne opreme,
- skupni in obračunski stroški nove komunalne opreme,

- obračunski stroški nove komunalne opreme na enoto mere,
- merila za odmero komunalnega prispevka za novo komunalno opremo.

(10) Program opremljanja se izdelava na podlagi elaborata programa opremljanja, ki vsebuje besedilni del ter se izdelava v digitalni in analogni obliki. Pri pripravi elaborata se upoštevajo prostorski izvedbeni akti, projektna dokumentacija za novo komunalno opremo v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, in elaborati ekonomike, če so bili izdelani.

(11) Če občina za opremljanje stavbnih zemljišč sklene pogodbo o opremljanju v skladu s 167. členom tega zakona, ne izdelava programa opremljanja za to območje.

204. člen (javna korist in postopek)

(1) Šteje se, da je javna korist za nepremičnine iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena izkazana, če:

- so te nepremičnine vključene v DPN, državni prostorski ureditveni načrt, OPN, OPPN ali prostorski izvedbeni akt iz četrtega odstavka 62. člena tega zakona, in če so ti akti pripravljene tako natančno, da je te nepremičnine mogoče grafično prikazati v katastru nepremičnin, ali
- je bilo na teh nepremičninah izdano celovito dovoljenje.

(2) Šteje se, da je javna korist za nepremičnine iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena izkazana tudi, če vlada ali občinski svet glede na svojo pristojnost načrtovanja za konkretno nepremičnino sprejme sklep, s katerim ugotovi, da je gradnja objekta na teh nepremičninah nujno potrebna in v javno korist, in če:

- prostorski akt ni pripravljen z natančnostjo, kot jo določa prejšnji odstavek, vendar predvideva gradnjo objektov iz prvega odstavka prejšnjega člena;
- gre za izvedbo dodatnih prostorskih ureditev v skladu z 88. členom tega zakona ali
- se pri pripravi projektne dokumentacije za gradnjo objektov iz prvega odstavka prejšnjega člena na podlagi prostorskih izvedbenih aktov iz prve alineje prejšnjega odstavka izkaže, da je zaradi zagotavljanja funkcionalnih in tehničnih lastnosti objektov potreben poseg tudi na nepremičninah, ki niso zajete v teh prostorskih aktih.

(3) Pripravljaivec sklepa vlade iz prejšnjega odstavka je ministrstvo, v pristojnost katerega spadata gradnja in prevzem objekta iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(4) Pred sprejetjem se sklep iz drugega odstavka tega člena javno razgrne za najmanj 15 dni. O kraju in času javne razgrnitve se javnost obvesti z javnim naznanilom na svetovnem spletu in na krajevno običajen način. V okviru javne razgrnitve ima javnost možnost dajati pripombe in predloge o katerih mora pripravljavec sklepa zavzeti stališče, nato pa o tem obvestiti dajalca pripomb in predlogov.

(5) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se šteje, da je javna korist za prevzem nepremičnin iz prve alineje prvega odstavka 203. člena tega zakona izkazana za nepremičnine, na katerih so že zgrajeni objekti in omrežja gospodarske javne infrastrukture ali njihovi deli, ki so evidentirani v katastru gospodarske javne infrastrukture.

240. člen (zakonske oprostitev plačila komunalnega prispevka za novo in obstoječo komunalno opremo)

(1) Če se objekt nadomešča zaradi naravne ali druge nesreče, se v obsegu nadomeščenega objekta ne plača komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo, in sicer ne glede na to, ali se objekt zgradi na isti ali drugi lokaciji.

(2) Komunalni prispevek za novo in obstoječo komunalno opremo se ne plača za objekte, investitor katerih je občina ali pravna oseba javnega prava, ustanoviteljica katere je občina.

(3) Če je občina ali oseba iz prejšnjega odstavka investitor le za del objekta, se oprostitev plačila komunalnega prispevka za novo in obstoječo komunalno opremo upošteva le za ta del objekta.

244. člen

(prispevek za začasno uporabo obstoječe komunalne opreme začasne objekte)

(1) Za začasno uporabo obstoječe komunalne opreme začasne nujne in začasne skladiščne objekte v skladu s predpisi, ki urejajo graditev (v nadaljnjem besedilu: začasni objekt), se odmeri prispevek za začasno uporabo obstoječe komunalne opreme začasne objekte (v nadaljnjem besedilu: prispevek za začasne objekte).

(2) Za določitev zavezanca za plačilo prispevka začasne objekte se smiselno uporablja prva alineja drugega odstavka 229. člena tega zakona.

(3) Za odmero prispevka začasne skladiščne objekte se smiselno uporablja trinajsti odstavek 233. člena ali 237. člen tega zakona. Za odmero prispevka začasne nujne objekte se smiselno uporablja 237. člen tega zakona.

(4) Prispevek začasne objekte se izračuna na podlagi bruto tlorisne površine začasnega objekta in predvidenega časa postavitve začasnega objekta ob uporabi povprečnih stroškov obstoječe komunalne opreme na enoto mere iz prve alineje drugega odstavka 231. člena tega zakona.

(5) Plačilo prispevka začasne objekte je pogoj za priključitev začasnega objekta na posamezno vrsto komunalne opreme oziroma začetek uporabe posamezne vrste komunalne opreme. Pristojni izvajalec gospodarske javne službe lahko priklopi začasni objekt na posamezno vrsto komunalne opreme, ko pridobi potrdilo občine o poravnanim plačilu prispevka začasne objekte.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek se začasni nujni objekt v skladu s predpisi, ki urejajo graditev, lahko priključi na komunalno opremo tudi če prispevek začasne objekte ob priključitvi še ni poravnan.

(7) Plačan prispevek začasne objekte se upošteva pri odmeri komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo zaradi graditve objekta na tem zemljišču oziroma v funkcionalno zaokroženem območju, v katerem je več med seboj prostorsko in funkcionalno povezanih objektov, če gre za gradnjo na kompleksnih območjih.

(8) Plačan prispevek začasne objekte iz prejšnjega odstavka se upošteva največ 20 let od njegovega plačila. Občina vodi plačila prispevka začasne objekte v evidenci plačil komunalnih prispevkov iz osmega odstavka 226. člena tega zakona.

(9) Vlada podrobneje predpiše podlage in način izračuna prispevka začasne objekte.

2. Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP)

5. člen

(gradnja z gradbenim dovoljenjem in prijavo začetka gradnje)

(1) Pravnomočno gradbeno dovoljenje in prijava začetka gradnje objekta sta pogoj za novogradnjo, rekonstrukcijo in spremembo namembnosti zahtevnega, manj zahtevnega in nezahtevnega objekta ter za odstranitev zahtevnega ali manj zahtevnega objekta, ki se dotika objekta na tuji sosednji nepremičnini ali je od njega oddaljen manj kot en meter. Če prijava začetka gradnje ne vsebuje katerekoli izmed zahtevanih podatkov ali dokumentacije iz 76. člena tega zakona, se šteje, kot da prijava začetka gradnje ni bila podana.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek za spremembo namembnosti objekta ni treba prijaviti začetka gradnje objekta.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se rekonstrukcija, ki je nujna za zmanjšanje ali odpravo posledic naravnih in drugih nesreč in s katero se vzpostavi prejšnje stanje objekta, pri čemer se lega, gabariti, namembnost in zunanost objekta ne spremenijo, in se z deli začne najpozneje v treh mesecih po naravni ali drugi nesreči, izvaja le na podlagi prijave začetka gradnje.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko investitor na lastno odgovornost prijavi začetek gradnje objekta in začne gradnjo po dokončnosti gradbenega dovoljenja, če ne gre za objekt z vplivi na okolje ali gre za objekt, ki ne potrebuje presoje sprejemljivosti po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave.

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena za izvrševanje izrečenega inšpekcijskega ukrepa gradbeno dovoljenje in prijava začetka gradnje nista potrebna.

6. člen **(gradnja na podlagi prijave začetka gradnje brez gradbenega dovoljenja)**

(1) Na podlagi prijave začetka gradnje se:

- postavi začasni skladiščni objekt,
- izvaja novogradnja enostavnega objekta, ki je stavba,
- odstrani zahtevni ali manj zahtevni objekt, ki ne izpolnjuje pogojev za odstranitev objektov iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Gradnja brez gradbenega dovoljenja oziroma brez prijave začetka gradnje ne sme biti v nasprotju s prostorskim izvedbenim aktom in predpisi, ki urejajo bistvene in druge zahteve, razen v primerih iz četrtega in petega odstavka 4. člena tega zakona.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je izvrševanje izrečenega inšpekcijskega ukrepa lahko v neskladju s prostorskim izvedbenim aktom.

42. člen **(pridobivanje projektnih in drugih pogojev)**

(1) Investitor lahko pridobi pogoje za izdelavo dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, za izvajanje gradnje in uporabo objekta (v nadaljnjem besedilu: projektni in drugi pogoji), ki jih mnenjedajalec določi v skladu s svojimi pristojnostmi.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je pridobitev projektnih in drugih pogojev obvezna, če to določa poseben predpis.

(3) Mnenjedajalec izda projektne in druge pogoje v 15 dneh od prejema zahteve za izdajo projektnih in drugih pogojev, razen če je v posebnem zakonu določen daljši rok, vendar ne več kot dva meseca od prejema zahteve za izdajo projektnih in drugih pogojev.

(4) Projektni pogoji morajo biti jasni, strokovno in pravno utemeljeni ter obrazloženi in morajo vključevati tudi podatke, potrebne za pripravo projektne dokumentacije in morebitne pogoje za izvedbo gradnje in uporabo objekta. V nasprotnem primeru lahko investitor zahteva njihovo dopolnitev, na katero mnenjedajalec odgovori v 15 dneh.

(5) Če mnenjedajalec na podlagi zahteve za izdajo projektnih in drugih pogojev ugotovi, da je nameravana gradnja na podlagi predpisov iz njegove pristojnosti sprejemljiva in da projektni in drugi pogoji niso potrebni, se zahteva za izdajo projektnih in drugih pogojev šteje kot zahteva za izdajo mnenja, mnenjedajalec pa da mnenje, da se z nameravano gradnjo strinja.

(6) Če mnenjedajalec na podlagi zahteve za izdajo projektnih in drugih pogojev ugotovi, da nameravana gradnja na podlagi predpisov iz njegove pristojnosti ni dopustna ali mogoča, se zahteva za izdajo projektnih in drugih pogojev šteje kot zahteva za izdajo mnenja, mnenjedajalec pa da mnenje, da se z nameravano gradnjo ne strinja.

(7) Projektni in drugi pogoji niso upravni akti.

43. člen **(pridobivanje mnenj)**

(1) Investitor pred vložitvijo zahteve za izdajo gradbenega dovoljenja pridobi mnenja pristojnih mnenjedajalcev.

(2) Mnenje se pridobi, če je nameravana gradnja takšna, da je zanjo v skladu s predpisi treba pridobiti mnenje pristojnega mnenjedajalca ali če je gradnja v varovalnem pasu infrastrukture.

(3) Za objekt, za katerega izdajo gradbenega dovoljenja je pristojno ministrstvo in je predviden na območju, za katero je sprejet državni prostorski izvedbeni akt, se mnenje ministrstva, pristojnega za prostor, ne pridobi, temveč se o tem odloči v postopku izdaje gradbenega dovoljenja.

(4) V mnenju se mnenjedajalec opredeli glede skladnosti dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja s predpisi iz svoje pristojnosti. Mnenje mora jasno izražati stališča mnenjedajalca in mora biti strokovno in pravno utemeljeno ter obrazloženo. V mnenje se lahko vključijo tudi podatki oziroma pogoji za izvedbo gradnje in uporabo objekta.

(5) Mnenjedajalec mora mnenje podati v 15 dneh od prejema popolne zahteve za izdajo mnenja, razen če je v posebnem zakonu predpisan daljši rok. Pri nepopolni zahtevi za izdajo mnenja mnenjedajalec zahteva dopolnitev, in to v desetih dneh od prejema zahteve, sicer se šteje, da je zahteva za izdajo mnenja popolna.

(6) Če se dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja spremeni tako, da to lahko vpliva na izdana mnenja, mora projektant s spremembo seznaniti posamezne mnenjedajalce in po potrebi pridobiti njihova nova mnenja v delu, v katerem se je projektna rešitev spremenila, spremembe pa morajo biti opisane v dokumentaciji.

(7) Če ima mnenje ne glede na določbe posebnih predpisov določen čas veljavnosti, ta preneha teči, ko investitor vloži zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja. Če je zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja zavrnjena, velja čas veljavnosti, naveden v mnenju.

(8) Podrobnejšo vsebino in obliko mnenja predpiše minister.

47. člen **(mnenja v postopku izdaje gradbenega dovoljenja)**

(1) Če mnenje k zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja ni bilo priloženo in investitor izkaže, da mnenje ni bilo dano v roku iz petega odstavka 43. člena tega zakona, upravni organ v petih dneh od vložitve popolne zahteve pozove mnenjedajalca, da v osmih dneh od prejema poziva poda mnenje. Če v tem roku mnenje ni dano, ga upravni organ pridobi od pristojnega organa za nadzor nad mnenjedajalcem ali od izvedenca ali odloči sam brez mnenja. Stroške izvedenca v celoti krije mnenjedajalec. Mnenjedajalec mora na podano zahtevo podati vse podatke, ki so potrebni za pripravo mnenja. Ti podatki se lahko uporabijo samo za potrebe priprave mnenja v konkretni zadevi.

(2) Upravni organ je vezan na mnenje pristojnega mnenjedajalca, če izpolnjuje zahteve iz četrtega odstavka 43. člena tega zakona.

(3) Če mnenje ne izpolnjuje zahtev iz četrtega odstavka 43. člena tega zakona, upravni organ zahteva dopolnitev takšnega mnenja. V primeru neuspešne dopolnitve mnenja upravni organ odloči s pomočjo mnenja pristojnega organa za nadzor nad mnenjedajalcem ali s pomočjo izvedenca ali pa odloči brez mnenja sam.

(4) V primeru dveh ali več neusklajenih mnenj različnih mnenjedajalcev upravni organ razpiše ustno obravnavo z namenom uskladitve mnenj. V primeru neuspešne uskladitve mnenj upravni organ odloči na način iz prejšnjega odstavka.

(5) V primeru iz prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena je treba glede skladnosti s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, za presojo sprejemljivosti uporabiti metodologijo za presojo sprejemljivosti, določeno v predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in se prepričati, da nameravana gradnja ne bo škodljivo vplivala na varstvene cilje varovanih območij, njihovo celovitost in povezanost.

(6) Upravni organ v primerih iz prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena izbere izvedenca s področja delovanja mnenjedajalca. Kot izvedenec s področja minimalne komunalne oskrbe lahko sodeluje pooblaščen strokovnjak, ki ga na zahtevo upravnega organa predlaga pristojna poklicna zbornica.

54. člen **(pogoji za izdajo gradbenega dovoljenja)**

(1) Upravni organ izda gradbeno dovoljenje, če:

1. je predložena projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja, izdelana v skladu s predpisom iz desetega odstavka 39. člena tega zakona in sta jo podpisala projektant in vodja projektiranja, ki je bil v času izdelave projektne dokumentacije vpisan v imenik pristojne poklicne zbornice, razen za spremembo namembnosti in nezahtevni objekt,
2. so k nameravani gradnji pridobljena mnenja v skladu s četrtem odstavkom 43. člena tega zakona ali če upravni organ v skladu s prvim, tretjim in četrtem odstavkom 47. člena tega zakona ugotovi, da je nameravana gradnja skladna s predpisi, ki so podlaga za izdajo mnenj,
3. iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, pogodbe o priključitvi ali pogodbe o opremljanju v skladu s predpisi, ki urejajo prostor, izhaja, da bo za novozgrajene objekte zagotovljena minimalna komunalna oskrba, razen za nezahtevne objekte, ki so pomožni objekti po predpisih, ki urejajo prostor,
4. nameravana gradnja ne bo škodljivo vplivala na varstvene cilje varovanih območij, njihovo celovitost in povezanost, če je za objekt, za katerega se zahteva gradbeno dovoljenje, treba izvesti presojo sprejemljivosti v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave,
5. je investitor v zemljiški knjigi vpisan kot lastnik ali imetnik stvarne pravice, ki mu daje pravico graditi na tuji nepremičnini, na kateri je predvidena gradnja, ali pa to pravico izkazuje z dokazili iz 3. točke prvega odstavka, drugega ali tretjega odstavka 46. člena tega zakona in
6. je plačano nadomestilo za degradacijo in uzurpacijo, če je to predpisano v 106. členu tega zakona, ali je plačan prvi obrok nadomestila za degradacijo in uzurpacijo, če je odobreno njegovo obročno odplačevanje, in poravnana odškodnina zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča.

(2) Gradbeno dovoljenje za izvedbo rekonstrukcije, prizidave ali spremembe namembnosti na obstoječem objektu se lahko izda le za objekt, ki ni nelegalen, ali za objekt, ki ima uporabno dovoljenje, odločbo o legalizaciji, odločbo o objektu daljšega obstoja oziroma gre za objekt, zgrajen pred 31. decembrom 1967.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo, prizidavo ali spremembo namembnosti, ki se nanaša na zgrajeni nelegalni objekt, lahko izda, če se postopek izdaje gradbenega dovoljenja združi z izdajo gradbenega dovoljenja za že zgrajeni objekt ali z izdajo odločbe iz IV. poglavja devetega dela tega zakona in se zgrajeni objekt v tem postopku legalizira. Izvajanje del na zgrajenem objektu, ki se legalizira in se rekonstruira, priziduje ali se mu spreminja namembnost, se lahko začne po dokončnosti oziroma pravnomočnosti dela odločbe, ki se nanaša na legalizacijo osnovnega objekta.

(4) Če upravni organ odloča o izdaji gradbenega dovoljenja iz drugega ali tretjega odstavka tega člena, se mora v ugotovitvenem postopku prepričati o dejanskem stanju objekta iz drugega ali tretjega odstavka tega člena.

(5) Če gre za pridobitev gradbenega dovoljenja za rekonstrukcijo ali nadomestno gradnjo objekta, poškodovanega v naravni ali drugi nesreči, tako da se vzpostavi prejšnje stanje, vendar ne gre za primere iz drugega odstavka 1. člena tega zakona, se v postopku izdaje gradbenega dovoljenja pogoji iz 2. točke prvega odstavka tega člena ne preverjajo.

(6) Prejšnji odstavek se ne uporablja, če je predmet gradbenega dovoljenja objekt z vplivi na okolje ali objekt, za katerega je treba izvesti presojo sprejemljivosti v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave.

59. člen **(veljavnost gradbenega dovoljenja in njegova razveljavitev)**

(1) Gradbeno dovoljenje preneha veljati, če investitor ne prijavi začetka gradnje in ne začne z gradnjo v petih letih od njegove pravnomočnosti, v primeru spremembe namembnosti pa, če investitor ne izvede spremembe namembnosti v petih letih od njegove pravnomočnosti.

(2) Če se v času veljavnosti gradbenega dovoljenja za območje, na katerem je nepremičnina, ki je predmet gradbenega dovoljenja, spremeni pravno ali dejansko stanje, te spremembe oziroma dopolnitve na veljavnost gradbenega dovoljenja ne vplivajo.

(3) Dokončno oziroma pravnomočno gradbeno dovoljenje se do začetka gradnje razveljavi tudi na podlagi zahteve investitorja.

65. člen (pridobivanje mnenj)

- (1) Upravni organ pošlje zahtevo iz prejšnjega člena mnenjedajalcem, ki morajo v 30 dneh od prejema zahteve poslati mnenje o sprejemljivosti nameravane gradnje z vidika svoje pristojnosti.
- (2) Na zahtevo mnenjedajalca se rok iz prejšnjega odstavka lahko podaljša za največ 15 dni.
- (3) Pridobivanje mnenj koordinira upravni organ.

70. člen (izdaja integralnega gradbenega dovoljenja)

- (1) Upravni organ izda integralno gradbeno dovoljenje, če so izpolnjeni pogoji za izdajo gradbenega dovoljenja iz 54. člena tega zakona in če so za obvladovanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje za nameravano gradnjo predvideni ukrepi za njihovo preprečevanje, odpravo, zmanjšanje ali izravnavo in je ta skladna s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave, upravljanje voda ali varstvo kulturne dediščine.
- (2) Rok za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja iz prejšnjega odstavka je pet mesecev od vložitve popolne zahteve, pri čemer rok ne teče v času pridobivanja mnenj, javne objave in pridobivanja mnenja v postopku ugotavljanja čezmejnih vplivov v skladu s predpisom, ki ureja varstvo okolja.
- (3) Integralno gradbeno dovoljenje poleg sestavin iz 56. člena tega zakona v izreku vsebuje tudi:
  - ukrepe in pogoje za preprečitev, zmanjšanje ali odpravo škodljivih vplivov na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja,
  - navedbo, da je integralno gradbeno dovoljenje izdano na podlagi odločitve vlade o prevladi javne koristi, kadar je bila ta izvedena, navedbo izravnalnih ukrepov, usmeritev zanje in določitev pogojev njihove izvedbe in navedbo, da morajo biti pred prijavo začetka gradnje izpolnjeni pogoji za delovanje izravnalnih ukrepov,
  - ugotovitev, da nameravana gradnja nima škodljivih posledic za naravo, če je v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, obvezna presoja sprejemljivosti,
  - omilitvene ukrepe za preprečitev, zmanjšanje ali odpravo škodljivih vplivov na naravo v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, če so potrebni, in
  - ukrepe nadzora nad uporabo in nadzora po prenehanju uporabe objekta, če je to potrebno.
- (4) V primeru iz petega in šestega odstavka 63. člena tega zakona integralno gradbeno dovoljenje poleg sestavin iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi ugotovitev, da gradnja vseh funkcionalno povezanih objektov oziroma celotnega objekta nima pomembnih škodljivih vplivov na okolje, ter navedbo s tem povezanih ukrepov in pogojev, pri čemer ta ugotovitev velja pet let od pravnomočnosti integralnega gradbenega dovoljenja.
- (5) Če so v integralnem gradbenem dovoljenju navedeni pogoji in ukrepi iz tretjega odstavka tega člena, mora obrazložitev vsebovati njihov opis in utemeljitev.
- (6) Dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja je sestavni del integralnega gradbenega dovoljenja.
- (7) Z odločbo, s katero je bilo odločeno o zahtevi za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, se seznanijo mnenjedajalci, občina, gradbena inšpekcija, inšpekcija, pristojna za okolje, ter druge pristojne inšpekcije in država, ki je sodelovala v postopku ugotavljanja čezmejnih vplivov v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.
- (8) Upravni organ najpozneje v 15 dneh od dneva vročitve odločbe iz prejšnjega odstavka investitorju in stranskemu udeležencu odločbo javno objavi v sistemu eGraditev in na državnem portalu eUprava.
- (9) Upravni organ lahko v primeru vstopa stranskega udeleženca v postopek izdaje integralnega gradbenega dovoljenja podaljša rok za odločitev iz prvega odstavka tega člena za največ dva meseca.

71. člen

(zagotavljanje dostopa do pravnega varstva zainteresirani javnosti)

(1) Tožbo v upravnem sporu zoper integralno gradbeno dovoljenje iz prvega odstavka 70. člena tega zakona lahko vložijo nevladna organizacija v javnem interesu, ki deluje na področju varstva okolja in ohranjanja narave ter civilna iniciativa iz druge alineje 47. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona zaradi varstva javne koristi varstva okolja in narave ali pravice do zdravega življenjskega okolja posameznikov, povezanih v civilno iniciativo, če sta imeli v postopku izdaje integralnega gradbenega dovoljenja iz prvega odstavka 70. člena tega zakona položaj stranskega udeleženca.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek in ne glede na določbe zakona, ki ureja upravni spor, lahko tožbo zoper integralno gradbeno dovoljenje iz prvega odstavka 70. člena tega zakona lahko vložijo nevladna organizacija v javnem interesu, ki deluje na področju varstva okolja in ohranjanja narave ter civilna iniciativa iz druge alineje 47. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona zaradi varstva javne koristi varstva okolja in narave ali pravice do zdravega življenjskega okolja posameznikov, povezanih v civilno iniciativo, ki v postopku izdaje integralnega gradbenega dovoljenja iz prvega odstavka 70. člena tega zakona nista imeli položaja stranskega udeleženca.

(3) Stranski udeleženec iz prvega odstavka 67. člena tega zakona lahko zoper integralno gradbeno dovoljenje iz prvega odstavka 70. člena tega zakona vložijo tožbo v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

(4) Rok za tožbo iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena je za nevladne organizacije in za civilno iniciativo iz drugega odstavka tega člena 30 dni od objave integralnega gradbenega dovoljenja v skladu z osmim odstavkom 70. člena tega zakona, za stranskega udeleženca pa 30 dni po vročitvi integralnega gradbenega dovoljenja.

(5) O tožbi iz prejšnjih odstavkov mora sodišče odločiti prednostno.

(6) Zainteresirana javnost iz prvega in drugega odstavka tega člena sme integralno gradbeno dovoljenje iz prvega odstavka 70. člena tega zakona izpodbijati iz naslednjih razlogov:

1. če v postopku za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja zakon, na zakon oprt predpis ali drug zakonito izdan predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, ni bil uporabljen ali ni bil pravilno uporabljen;
2. če upravni organ v postopku pred izdajo integralnega gradbenega dovoljenja ni ravnal skladno z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek in določbami 65. in 68. člena tega zakona, pri čemer se domneva, da so vse kršitve določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, in določb 65. in 68. člena tega zakona, bistvene, vendar pa lahko tožena stranka dokazuje nasprotno,
3. če dejansko stanje ni bilo pravilno in popolno ugotovljeno, ali če je bil iz ugotovljenih dejstev napravljen napačen sklep o dejanskem stanju.

(7) Če tožbo zoper integralno gradbeno dovoljenje vložijo zainteresirana javnost iz prvega in drugega odstavka tega člena, sodišče tožbo zavrže s sklepom, če ugotovi, da:

1. je bila tožba vložena prepozno ali prezgodaj;
2. integralno gradbeno dovoljenje iz prvega odstavka 70. člena tega zakona, ki ga izpodbija s tožbo vložijo nevladna organizacija v javnem interesu, ki deluje na področju varstva okolja in ohranjanja narave ter civilna iniciativa iz druge alineje 47. točke prvega odstavka 3. člena tega zakona zaradi varstva javne koristi varstva okolja in narave ali pravice do zdravega življenjskega okolja posameznikov, povezanih v civilno iniciativo, očitno nima nobenih posledic za javno korist varstva okolja in narave, ali pa so te posledice zanemarljive, razen če gre za rešitev pomembnega pravnega vprašanja;
3. je bila o isti zadevi v upravnem sporu že izdana pravnomočna odločba;
4. v primeru, da tožnik s tožbo uveljavlja tožbeni razlog iz 1. točke prejšnjega odstavka, iz tožbe pa izhaja, da je bilo o tem tožbenem razlogu že odločeno v drugih postopkih, kot na primer v postopkih sprejema prostorskih izvedbenih aktov, predpisi in dejansko stanje pa se po sprejetih odločitvah niso spremenili.

(8) Sodišče s sodbo tožbo kot neutemeljeno zavrže, če ugotovi, da je bil postopek pred izdajo izpodbijanega integralnega gradbenega dovoljenja iz prvega odstavka 70. člena tega zakona pravilen, da je odločba pravilna in na zakonu utemeljena.

(9) Če tožbo zoper integralno gradbeno dovoljenje vložijo zainteresirana javnost iz prvega in drugega odstavka tega člena, sodišče odloči po prejšnjem odstavku tudi:

1. če spozna, da je bil postopek, ki ga je vodil upravni organ do izdaje integralnega gradbenega dovoljenja iz prvega odstavka 70. člena tega zakona sicer nezakonit, vendar je sodišče v svojem postopku tako kršitev odpravilo;
2. če spozna, da je odločba iz prejšnje točke po zakonu utemeljena, vendar iz drugih razlogov, kot so navedeni v njeni obrazložitvi in te razloge sodišče navede v sodbi.

(10) Sodišče tožbi ugodi in s sodbo izpodbija integralno gradbeno dovoljenje odpravi:

1. če spozna, da na podlagi dejanskega stanja, ki je bilo ugotovljeno v postopku za izdajo odločbe o integralnem gradbenem dovoljenju, ne more rešiti spora, zato ker so bili zmotno presojeni dokazi, ker so ugotovljena dejstva v nasprotju s podatki spisa, ker so v bistvenih točkah dejstva nepopolno ugotovljena ali ker je bil iz ugotovljenih dejstev narejen napačen sklep glede dejanskega stanja in da je treba pravo dejansko stanje ugotoviti v upravnem postopku;
2. če spozna, da v postopku za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja niso bila upoštevana pravila postopka, pa sodišče v svojem postopku takih kršitev ni odpravilo;
3. če ugotovi, da je v postopku za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja zakon, na zakon oprt predpis ali drug zakonito izdan predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, ni bil uporabljen ali ni bil pravilno uporabljen, pa niso podani razlogi za zavrnitev tožbe iz devetega odstavka tega člena.

(11) V upravnem sporu zoper integralno gradbeno dovoljenje iz prvega odstavka 70. člena tega zakona, ki ga s tožbo sproži zainteresirana javnost iz prvega in drugega odstavka tega člena, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja upravni spor, kolikor ta zakon ne določa drugače.

146. člen

(objekt daljšega obstoja brez gradbenega dovoljenja)

(1) Za objekt, del objekta, rekonstrukcijo objekta ali spremembo namembnosti objekta iz prvega odstavka 142. člena tega zakona, ki od 1. januarja 2005 obstaja v bistveno enakem obsegu in bistveno enake namembnosti, lahko investitor, lastnik ali imetnik stavbne pravice zahteva izdajo dovoljenja za objekt daljšega obstoja.

(2) V zahtevi za izdajo dovoljenja za objekt daljšega obstoja investitor navede:

- podatke o vlagatelju zahteve (osebno ime ali firmo in stalno prebivališče ali poslovni naslov vlagatelja);
- podatke o objektu oziroma gradnji, ki je predmet zahteve (parcelne številke, na katerih objekt stoji, in številka stavbe, če je določena);
- podatek o uporabi komunalne infrastrukture in podatek o klasifikaciji objekta v skladu s predpisom, ki ureja klasifikacijo vrst objektov CC-SI; in ji priloži:
  - zemljiškokatastrski načrt, če je objekt vpisan v kataster nepremičnin, oziroma elaborat v skladu z zakonom, ki ureja kataster nepremičnin, če ta še ni vpisan, kadar je takšen vpis predpisan;
  - posnetek obstoječega stanja (tlorisi, prerezi in pogledi oziroma drugi posnetki in dimenzije objekta, površina gradbene parcele, če se parcela določa, pri stavbah tudi tlorisi vseh etaž z osnovnimi merami prostorov, seznamom prostorov s površinami in podatek o bruto tlorisni površini ter pri stavbah kulturne dediščine tudi vse fasade);
  - dokazilo o izkazani pravici graditi v skladu s 3. točko prvega odstavka 46. člena tega zakona;
  - dokazilo o daljšem obstoju objekta.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se dovoljenje za objekt daljšega obstoja ne izda, če gre za nevaren objekt, za katerega je bil izrečen inšpekcijski ukrep.

(4) V postopku izdaje dovoljenja za objekt daljšega obstoja se preverjajo dejstva iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena, razen oskrbe z minimalno komunalno opremo. Pred izdajo dovoljenja za objekt daljšega obstoja je treba predložiti potrdilo občine o plačanem komunalnem prispevku v skladu z zakonom, ki ureja prostor, in plačati nadomestilo za degradacijo in uzurpacijo v skladu s 106. členom tega zakona ali prvi obrok nadomestila, če je odobreno obročno odplačevanje, oziroma predložiti dokazilo, da gre za objekt, v katerem se opravlja dejavnost javne gasilske službe.

(5) Stranski udeleženci iz drugega odstavka 48. člena tega zakona lahko v postopku izdaje dovoljenja za objekt daljšega obstoja nasprotujejo le obstoju dejstev iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.

(6) Dovoljenje za objekt daljšega obstoja velja pogojno in ga upravni organ lahko razveljavi na zahtevo vlade ali občine brez odškodninske odgovornosti, če je to potrebno zaradi zavarovanja javnega interesa po predpisih, veljavnih v času gradnje objekta, in sicer ob neposredni ogroženosti zdravja in življenja ljudi ter delov okolja v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. Razveljavitev ni mogoča, če je ogroženost mogoče odpraviti z drugimi milejšimi sredstvi.

(7) Ne glede na izdano dovoljenje za objekt daljšega obstoja lastnik objekta ni upravičen od občine zahtevati gradnje manjkajoče komunalne opreme, če je objekt zunaj določenega območja komunalnega opremljanja.

3. Zakon o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 – odl. US, 62/10, 98/11 – odl. US, 109/12, 10/17 – ZPP-E in 49/23)

28. člen

(1) Tožbo je treba vložiti v 30 dneh od vročitve upravnega akta, s katerim je bil končan postopek. Zastopnik javnega interesa lahko vložijo tožbo v primeru, ko ni bil stranka v postopku izdaje upravnega akta, v roku, ki velja za stranko, v korist katere je bil upravni akt izdan.

(2) Če organ druge stopnje v dveh mesecih ali pa v krajšem, s posebnim predpisom določenem roku ne izda odločbe o strankini pritožbi zoper odločbo prve stopnje in če je tudi na novo zahtevo ne izda v nadaljnjih sedmih dneh, sme stranka sprožiti upravni spor, kot če bi bila njena pritožba zavrnjena.

(3) Po prejšnjem odstavku sme ravnati tožnik tudi, če organ prve stopnje ne izda odločbe, zoper katero ni pritožbe, ter v primeru, če organ v treh letih od začetka postopka ni izdal dokončnega upravnega akta, ne glede na to, ali so v tem postopku že bila uporabljena redna ali izredna pravna sredstva, razen če je bil postopek ustavljen.

(4) Če organ prve stopnje, zoper katerega odločbo je dopustna pritožba, ne izda odločbe o zahtevi v dveh mesecih ali pa v krajšem, s posebnim predpisom določenem roku, ima stranka pravico obrniti se s svojo zahtevo na organ druge stopnje, ki je v tem primeru pristojen za odločanje. Zoper odločbo organa druge stopnje sme stranka sprožiti upravni spor; če so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena, pa sme sprožiti upravni spor tudi, kadar ta organ ne izda odločbe.

4. Zakon o katastru nepremičnin (Uradni list RS, št. 54/21)

76. člen

(ureditev meje pred delitvijo parcel in preoblikovanjem parcel)

(1) Pred delitvijo parcel in preoblikovanjem parcel morajo biti urejene daljice na meji, ki se je nova meja, nastala z delitvijo parcel ali preoblikovanjem parcel, dotika ali ta meja poteka v njeni neposredni bližini.

(2) Neposredna bližina meje parcele se določi glede na točnost obstoječe meje. Če točnost obstoječe meje ni določena, mora biti razdalja med novo mejo in obstoječo mejo večja od 2 m.

(3) Če pri parcelaciji dveh ali več sosednjih parcel novi deli mej parcel ležijo na premici in se stikajo, ni treba urejati delov mej, ki se jih novi deli mej dotikajo v stikališčih.

(4) Če se začne sodni postopek za ureditev meje, se delitev parcel ali preoblikovanje parcel lahko opravi pred ureditvijo meje v sodnem postopku, če nov del meje, ki nastane z delitvijo parcel ali preoblikovanjem parcel, ne posega v območje, ki je predmet odločanja v sodnem postopku.

(5) Minister predpiše podrobnejša merila, kdaj je meja parcele iz drugega odstavka tega člena v neposredni bližini.

93. člen (vpis podatkov o stavbi in delih stavb)

- (1) Stavba se lahko vpiše v kataster nepremičnin, ko je v taki gradbeni fazi, da je stavbo in njene dele stavb mogoče izmeriti. Zahteva za vpis stavbe v kataster nepremičnin se vložijo:
- v treh mesecih od dokončanja gradnje ali
  - ob začetku uporabe stavbe, če se začne uporabljati pred dokončanjem gradnje iz prejšnje alineje.
- (2) Zahtevo za vpis stavbe v kataster nepremičnin vložijo investitor v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Kadar je investitorjev več, je vlagatelj zahteve lahko eden izmed njih. Če je investitor neznan, zahtevo za vpis stavbe v kataster nepremičnin vložijo oseba iz 155. člena tega zakona.
- (3) Elaborat za vpis podatkov o stavbi in delih stavb vsebuje podatke za vse dele stavbe.
- (4) Če poligon tlorisa stavbe poteka po meji parcele ali v neposredni bližini meje parcele, mora biti meja parcele določena s točnostjo višjo od 1 m, če meja parcele ni urejena.
- (5) Geodetsko podjetje mora vsaki stranki omogočiti, da se seznanijo z izdelanim elaboratom za vpis podatkov o stavbi in delih stavb in o njem izreče. Za seznanitev z elaboratom geodetsko podjetje izvede obravnavo elaborata in o tem sestavi zapisnik. Elaborat mora vsebovati zapisnik o izvedeni obravnavi.
- (6) Če se katera od strank ne udeleži obravnave elaborata, se obravnava opravi brez nje. Šteje se, da stranka, ki se obravnave elaborata ne udeleži, pa je bila nanjo vabljen v skladu s 44. členom tega zakona, soglašajo, da elaborat izkazuje dejansko stanje v naravi.
- (7) Stranka, ki meni, da elaborat ne izkazuje dejanskega stanja v naravi, mora natančno in konkretno navesti, v čem elaborat ne izkazuje dejanskega stanja, in za svoje navedbe predložiti dokaze. Pooblaščen geodet se mora do prejete pripombe na skladnost elaborata z dejanskim stanjem opredeliti in v elaboratu izkazati, da jo je upošteval in popravil elaborat, oziroma obrazložiti, zakaj je ni mogoče upoštevati.
- (8) Če zahteva za vpis stavbe v kataster nepremičnin ni vložena pred izdajo uporabnega dovoljenja, se za vložitev zahteve za vpis stavbe v kataster nepremičnin uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo graditev.

5. Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/08)

27. člen (postopek določitve hišne številke)

- (1) Hišno številko določi geodetska uprava na zahtevo osebe, ki lahko v skladu s predpisi, ki urejajo evidentiranje nepremičnin, vložijo zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj).
- (2) Zahtevo za določitev hišne številke lahko vložijo vlagatelj, če je stavba evidentirana v katastru stavb ali registru nepremičnin.
- (3) Če stavba ni evidentirana v katastru stavb ali registru nepremičnin, mora vlagatelj poleg zahteve za določitev hišne številke vložiti zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma izpolniti vprašalnik v skladu s predpisi, ki urejajo evidentiranje nepremičnin.
- (4) Hišno številko lahko določi geodetska uprava po uradni dolžnosti na lastno pobudo ali pobudo občine, upravne enote oziroma drugih oseb, če je to potrebno za orientacijo v prostoru, prometno varnost ali zagotavljanje drugih javnih koristi.
- (5) Hišna številka se praviloma določi stavbam po zaporedju lege.

(6) Vsaki stavbi se določi ena ali več hišnih števil z numerično ali alfanumerično oznako. Hišna številka se lahko določi za vsak vhod stavbe, ki ima dostop na ulico.

(7) Postopek določitve hišne številke ni upravni postopek.

(8) Geodetska uprava o določitvi hišne številke obvesti vlagatelja in upravnika stavbe, če ima stavba upravnika, v primeru iz četrtega odstavka tega člena pa tudi pobudnika.

(9) Podrobnejša pravila glede določanja hišne številke predpiše minister.

6. Zakon o dajatvah za motorna vozila (Uradni list RS, št. 54/17, 112/21 – ZIUPGT in 62/23 – ZIAG)

16. člen (plačevanje dajatve za odjavljeno vozilo)

(1) Dajatev za odjavljeno vozilo se plačuje enkrat letno v enkratnem znesku.

(2) Če lastnik odjavljenega vozila prenese lastništvo na drugo osebo, ki ima sedež ali prebivališče v Republiki Sloveniji, novi lastnik postane zavezanec za plačilo dajatve za odjavljeno vozilo v istih rokih kot prejšnji.

(3) Direkcija v 15 dneh po nastanku obveznosti plačila dajatve za odjavljeno vozilo pošlje lastniku odjavljenega vozila plačilni nalog za plačilo nastale obveznosti. Plačilni nalog velja kot odločba. Lastnik mora plačilo izvesti v 30 dneh po prejemu naloga. Pri izdaji naloga direkcija upošteva podatke o zavezancu za plačilo iz drugega odstavka 2. člena tega zakona.

(4) Dajatev za odjavljeno vozilo se plača na vplačilni račun, določen s predpisi, ki urejajo način plačevanja obveznih dajatev.

(5) Če znesek obračunane dajatve za odjavljeno vozilo ni plačan ali ni plačan v celoti, direkcija pošlje predlog za izvršbo organu, pristojnemu za izterjavo davčnih obveznosti.

(6) Obveznost plačila dajatve za odjavljeno vozilo preneha, če iz evidence registriranih vozil, ki se vodi na podlagi zakona, ki ureja motorna vozila, izhaja da je bilo vozilo:

- predano v razgradnjo v skladu s predpisi o varstvu okolja ali
- znova registrirano.

(7) Obveznost plačila dajatve za odjavljeno vozilo preneha tudi, če zavezanec upravni enoti ali nosilcu javnega pooblastila predloži:

- potrdilo o uničenju vozila v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja;
- policijski zapisnik, iz katerega izhaja, da je bilo vozilo ukradeno;
- dokazilo, da je bilo vozilo registrirano v drugi državi ali
- izvozno carinsko deklaracijo s potrditvijo izstopa vozila iz carinskega območja Unije.

(8) Upravna enota ali nosilec javnega pooblastila takoj po predložitvi dokumentov iz prejšnjega odstavka vnese podatke iz teh dokumentov v evidenco registriranih vozil.

7. Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10)

12. člen (skupna gradnja)

(1) Ne glede na določbe drugih predpisov lahko infrastrukturni operaterji z operaterji omrežja sklepajo dogovore o usklajevanju gradbenih del zaradi postavitve elementov elektronskih komunikacijskih omrežij.

(2) Pri izkazanem interesu zainteresiranih soinvestitorjev za skupno gradnjo po postopku iz prvega odstavka prejšnjega člena, ki vsebuje tudi navedbo tehničnih in drugih pogojev ter predlog delitve stroškov, morajo zavezanci iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena tem zainteresiranim soinvestitorjem ponuditi sklenitev ustrezne pogodbe, ki upošteva sorazmerni del investicije. Če se investitor in zainteresirani soinvestitor sama ne dogovorita o sklenitvi te pogodbe in njeni vsebini v 30 dneh, odkar je zainteresirani soinvestitor obvestil investitorja o interesu za skupno gradnjo, o zadevi na zahtevo ene od strank odloči agencija po postopku iz 286. člena tega zakona in pri tem po potrebi določi pogoje skupne gradnje. Investitor mora na zahtevo agencije cene gradnje stroškovno dokazati in utemeljiti. Odločitev agencije mora biti objektivna, pregledna, nediskriminacijska in sorazmerna.

(3) Kadar je ena od strank investitor s področja energetike, agencija za potrebe odločanja na podlagi prejšnjega odstavka od agencije, pristojne za področje energetike, predhodno pridobi podatek o višini upravičenih stroškov na strani investitorja s področja energetike.

(4) Po sklenitvi ustrezne pogodbe ali izvršljivosti odločbe agencije iz drugega odstavka tega člena mora investitor v druge vrste gospodarske javne infrastrukture svoje omrežje načrtovati tako, da se v okviru tehničnih možnosti hkrati z njimi v skladu z izkazanim interesom po postopku iz prvega odstavka prejšnjega člena lahko gradita tudi elektronsko komunikacijsko omrežje in pripadajoča infrastruktura.

(5) V primeru realizacije skupne gradnje mora zainteresirani soinvestitor o tem najkasneje v 30 dneh po začetku gradnje obvestiti agencijo.

(6) Zavezanec iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena lahko zavrne prošnjo zainteresiranega soinvestitorja iz drugega odstavka tega člena za dogovor o uskladitvi gradbenih del zaradi postavitve elementov elektronskih komunikacijskih omrežij, če:

1. bi to povzročilo dodatne stroške za prvotno predvidena gradbena dela, vključno s stroški, nastalimi zaradi dodatnih zamud zaradi usklajevanja gradbenih del,
2. bi to oviralo njegov nadzor nad usklajevanimi deli,
3. je prošnja za usklajevanje del vložena manj kot 30 dni pred oddajo vloge za izdajo gradbenega dovoljenja ali manj kot 30 dni pred predvidenim začetkom izvajanja del, kadar gradbeno dovoljenje ni potrebno.

(7) Obveznosti infrastrukturnega operaterja oziroma drugega investitorja v javna komunikacijska omrežja in investitorja v druge vrste gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega člena ter drugega, četrtega, petega in šestega odstavka tega člena veljajo tudi pri vzdrževalnih delih v javno korist na komunikacijskih objektih iz četrtega odstavka 10. člena tega zakona ter pri vzdrževalnih delih v javno korist, kot so za posamezne druge infrastrukture določena s področnimi predpisi.

(8) Kjer se gradnja komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture iz drugega odstavka 10. člena tega zakona ali druge gospodarske javne infrastrukture financira iz javnih sredstev iz državnega in občinskih proračunov, morajo investitorji pri gradnji te infrastrukture vanje položiti dovolj zmogljivo prazno kabelsko kanalizacijo, če glede na podatke iz evidence v skladu s prvim odstavkom 15. člena tega zakona na predvidenem območju gradnje še ni take kabelske kanalizacije in če ne pridobi soinvestitorja iz prvega odstavka prejšnjega člena. Tako zgrajena kabelska kanalizacija je pod enakimi pogoji na voljo vsem fizičnim ali pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo. Agencija s splošnim aktom iz desetega odstavka tega člena določi, kaj šteje za dovolj zmogljivo prazno kabelsko kanalizacijo. Agencija lahko s splošnim aktom določi izjeme od obveznosti položitve prazne kabelske kanalizacije za primere, ko naložitev obveznosti investitorju ne bi bila sorazmerna glede na predvidene koristi od položitve prazne kabelske kanalizacije.

(9) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko državni organ ali organ samoupravne lokalne skupnosti, ki dodeljuje javna sredstva iz 20. člena tega zakona, v javnem razpisu določi drugačne zahteve glede položitve dovolj zmogljive proste kabelske kanalizacije.

(10) Agencija za izvajanje tega in prejšnjega člena izda splošni akt.

15. člen

(vpis v evidenco)

(1) Investitor ali upravljavec komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture iz drugega odstavka 10. člena tega zakona mora sporočiti podatke o lokaciji in trasi, vrsti in trenutni uporabi komunikacijskega omrežja ter pripadajoče infrastrukture, vključno s številom posameznih pripadajočih vodov (optično vlakno, bakrena parica, koaksialni vod in drugo) neposredno organu, ki je pristojen za geodetske zadeve, ki glede teh podatkov izvaja naloge enotne informacijske točke, za vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij ter objektov v skladu s predpisom, ki ureja vpis v to evidenco. Vsaka sprememba teh podatkov se sporoči pristojnemu organu v treh mesecih po njenem nastanku.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka obveznost sporočanja podatkov ne velja za investitorja ali upravljavca komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči.

(3) Agencija zaradi zagotavljanja preglednosti in skupne uporabe fizične infrastrukture od investitorjev ali upravljavcev komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture, ki so v skladu s prvim odstavkom tega člena sporočili podatke organu, pristojnemu za geodetske zadeve, pridobi podatke o njihovih kontaktnih točkah in jih objavi na svojih spletnih straneh.

(4) Investitor ali upravljavec javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture mora poleg podatkov iz prvega odstavka tega člena neposredno organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za vpis v evidenco iz prvega odstavka tega člena sporočiti tudi podatke o obstoječem stanju in zmožljivosti omrežne priključne točke na fiksni lokaciji v skladu s predpisom iz prvega odstavka tega člena. Vsaka sprememba teh podatkov se v treh mesecih po njenem nastanku sporoči pristojnemu organu. Podatki iz evidence o obstoječem stanju in zmožljivosti omrežne priključne točke so javni.

(5) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za infrastrukturo, in ministrom, pristojnim za prostor, za izvajanje določbe prvega, četrtega in sedmega odstavka tega člena izda pravilnik.

(6) Agencija lahko za potrebe izvajanja tega zakona ob smiselni uporabi 265. in 266. člena tega zakona od zavezancev iz prvega odstavka tega člena zahteva podatke o razpoložljivosti omrežij in objektov iz prvega odstavka tega člena in o tem vodi svojo evidenco in zainteresiranim strankam v zvezi s postopki, ki jih vodi, omogoči vpogled v te podatke. Pri tem agencija ne sme zahtevati podatkov, ki so jih zavezanci že poslali organu, pristojnemu za geodetske zadeve, v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(7) Infrastrukturni operater mora podatke iz prvega odstavka tega člena sporočiti tudi za elektronska komunikacijska omrežja, ki niso zajeta v drugem odstavku 10. člena tega zakona. Podatke mora sporočiti neposredno organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij in objektov v skladu s predpisom, ki ureja vpis v to evidenco. Vsaka sprememba podatkov se sporoči pristojnemu organu v treh mesecih po njenem nastanku.

27. člen **(ustanovitev služnosti)**

(1) Služnost se sklene v takšnem obsegu in za takšno časovno obdobje, kot je nujno potrebno za gradnjo, postavitve, obratovanje ali vzdrževanje elektronskega komunikacijskega omrežja in za čas obratovanja elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture.

(2) Za ustanovitev služnosti mora služnostni upravičenec lastniku nepremičnine predložiti predlog pogodbe.

(3) Obvezna sestavina pogodbe je določilo o višini denarnega nadomestila za služnost, v primerih, ki se nanašajo na omejitev lastninske ali druge stvarne pravice na nepremičninah pri gradnji, postavitvi, obratovanju ali vzdrževanju javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture iz 23. člena tega zakona, pa tudi določilo o dopustnosti skupne uporabe komunikacijskih objektov služnostnega upravičenca z njegove strani ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, v skladu z določbami tega zakona. Imetnik pravice skupne uporabe ima v obsegu, ki je potreben za izvajanje skupne uporabe, upravičenja iz prejšnjega člena.

(4) Denarno nadomestilo iz prejšnjega odstavka ne sme presegati zmanjšanja vrednosti služeče nepremičnine ali dejanske škode in izgubljenega dobička, vključno zaradi dopustnosti skupne uporabe komunikacijskih objektov služnostnega upravičenca s strani njega ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki

zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, v skladu z določbami tega zakona in omejitev, ki za investitorja izhajajo iz prvega do tretjega odstavka 14. člena tega zakona ob prestavitvi javnih komunikacijskih omrežij.

(5) V primeru ustanovitve služnosti na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti je obvezna sestavina pogodbe v korist operaterja omrežja tudi določilo o dopustnosti skupne gradnje s strani drugega operaterja omrežja v skladu z 12. členom tega zakona. Dopustnost skupne gradnje velja samo za gradnjo na isti trasi, kot je določena v pogodbi med prvotnim investitorjem in lastnikom nepremičnine. V tem primeru je obvezna sestavina pogodbe tudi določilo o višini denarnega nadomestila, ki ga zainteresirani soinvestitor plača lastniku nepremičnine v primeru skupne gradnje. Višina tega denarnega nadomestila ne sme presegati višine denarnega nadomestila, ki ga lastniku nepremičnine plača prvotni investitor.

(6) Določbe drugega in četrtega odstavka tega člena se ne uporabljajo v primeru, kadar se služnost ustanovi na podlagi predloga pogodbe upravljavca druge gospodarske javne infrastrukture na kateri se služnost ustanavlja v skladu z zakoni, ki urejajo gospodarske javne infrastrukture.

(7) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena je služnost pri gradnji javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, ki se financirajo iz javnih sredstev v skladu z 20. členom tega zakona, na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti neodplačna.

(8) Če lastnik nepremičnine v desetih dneh po prejemu predloga pogodbe ne pristane na njeno sklenitev, lahko služnostni upravičenec zahteva, da o ustanovitvi služnosti v skladu s 23., 24. in 25. členom tega zakona odloči pristojni upravni organ.

(9) Poleg sestavin, ki jih določa zakon, ki ureja ustanovitev služnosti za potrebe gradnje, je obvezna sestavina pogodbe o ustanovitvi služnosti v korist infrastrukturnega operaterja tudi določilo o dopustnosti skupne uporabe s strani operaterja omrežja. Pri določitvi višine denarnega nadomestila za služnost se upošteva tudi možnost skupne uporabe fizične infrastrukture s strani operaterjev omrežij. Višina denarnega nadomestila v delu, ki se nanaša na skupno uporabo fizične infrastrukture s strani operaterjev omrežij, se lahko določi tudi s sklenitvijo dodatka k pogodbi najpozneje deset dni pred izvedbo skupne uporabe.

8. Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A, 29/23 in 78/23 – ZUNPEOVE)

50. člen

(podatki o javnih cestah)

(1) Za potrebe načrtovanja, spremljanja stanja, upravljanja, vzdrževanja in statistične namene se vodi evidenca o javnih cestah kot banka cestnih podatkov (v nadaljnjem besedilu: BCP), ki obsega opisne, numerične, grafične in druge podatke o javnih cestah in objektih na njih in predstavlja enotno zbirko podatkov.

(2) BCP vsebuje tehnične podatke o državnih oziroma občinskih cestah, podatke o objektih na državnih oziroma občinskih cestah ter podatke o državnih oziroma občinskih kolesarskih povezavah in poteh. Poleg tehničnih podatkov vsebuje BCP tudi podatke o prometnih obremenitvah in izdatkih za javne ceste. Podatki o javnih cestah in objektih na njih se izkazujejo tako, da je razvidna umestitev posameznih sestavnih delov ceste v prostoru.

(3) BCP vodi in vzdržuje za državne ceste direkcija, za občinske ceste pa občina. Za ceste, ki jih upravlja koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona, zagotavlja podatke ta upravljavec. Direkcija, koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona in občine pridobivajo podatke iz obstoječih uradnih zbirk, ki jih potrebujejo za BCP, brezplačno.

(4) Podatki iz drugega odstavka tega člena se zbirajo neposredno iz projektne dokumentacije izvedenih del, uradnih kartografskih gradiv, popisnih obrazcev, slikovnega gradiva, drugih zbirk ter posebnih meritev oziroma z zajemom podatkov neposredno na terenu. Podatke o izdatkih za javne ceste zagotavljajo ministrstvo, pristojno za promet, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, policija,

inšpektorat, pristojen za državne ceste, občine, koncesionar iz 14. oziroma 67. člena in gospodarska družba iz 54. člena tega zakona.

(5) Lokacijske podatke o javnih cestah in objektih na njih, kakor tudi vsako spremembo teh podatkov, posamezni zavezanec za vodenje in vzdrževanje podatkov sporoči organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za potrebe vodenja zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture najpozneje v treh mesecih od nastanka sprememb.

(6) Zavezanec za zagotavljanje podatkov o izdatkih za javne ceste pošlje podatke direkciji brezplačno najpozneje do 15. maja tekočega leta za preteklo leto. Če zavezanec podatkov ne pošlje, se šteje, da direkcija ne razpolaga o izdatkih za javne ceste, ki jih je imel posamezen zavezanec, kar se zaznamuje v BCP, ki jo vodi direkcija.

(7) Minister, pristojen za promet, predpiše način označevanja javnih cest ter vodenja podatkov o javnih cestah in objektih na njih.

76. člen **(varovalni pas ob državni cesti)**

(1) Zaradi razvoja državnega cestnega omrežja, preprečitve škodljivih vplivov emisij prometa na bivalno okolje ter preprečitve vplivov drugih neposrednih prostorskih ureditev na državno cesto in promet na njej je ob teh cestah varovalni pas, v katerem je raba prostora omejena.

(2) Gradnja objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu državne ceste je dovoljena le s soglasjem, ki ga upravljavec državne ceste izda v skladu s tem zakonom, ali mnenjem, ki ga upravljavec državne ceste izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(3) V varovalnem pasu državne ceste je širitev ureditvenih območij naselij, namenjenih graditvi stanovanjskih objektov, prepovedana.

(4) Upravljavec državne ceste izda soglasje ali mnenje iz drugega odstavka tega člena, če z načrtovano prostorsko ureditvijo oziroma gradnjo v varovalnem pasu ni onemogočen prihodnji razvoj ceste, promet na cesti nima bistvenega negativnega vpliva na dejavnost načrtovane prostorske ureditve ter načrtovana prostorska ureditev oziroma gradnja objektov nima negativnega vpliva na cesto in promet na njej.

(5) Investitor prostorske ureditve v obstoječih ureditvenih območjih naselij, ki so v varovalnem pasu državne ceste, nima pravice zahtevati izvedbe ukrepov za zaščito pred negativnimi vplivi prometa na njej, določenih z zakonom, ki ureja varstvo okolja.

(6) Varovalni pas državne ceste se meri od zunanjega roba cestnega zemljišča oziroma meje parcele v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče ter znaša:

- pri avtocestah 40 metrov;
- pri hitrih cestah 35 metrov;
- pri glavnih cestah 25 metrov;
- pri regionalnih cestah 15 metrov;
- pri državnih kolesarskih cestah in poteh 2 metra.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek varovalnega pasu nimajo državne kolesarske ceste in poti v delu njihovega poteka preko vodnih zemljišč in zemljišč, ki niso javno dobro v lasti države.

(8) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki v varovalnem pasu državne ceste brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem upravljavca ceste gradi ali zgradi objekt, izvaja ali izvede druge gradbene posege, vzpostavlja ali vzpostavi trajni nasad, ograjo in živo mejo.

(9) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njena odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

109. člen
(varovalni pas ob občinski cesti)

(1) Zaradi razvoja občinskega cestnega omrežja, preprečitve škodljivih vplivov emisij prometa na bivalno okolje in preprečitve vplivov drugih neposrednih prostorskih ureditev na občinsko cesto in promet na njej je ob teh cestah varovalni pas, v katerem je raba prostora omejena.

(2) Gradnja objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu občinske ceste je dovoljena le s soglasjem, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu s tem zakonom, ali mnenjem, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(3) Upravljavec občinske ceste izda soglasje ali mnenje iz prejšnjega odstavka, če s predlaganim posegom v varovalnem pasu niso prizadeti interesi varovanja občinske ceste in prometa na njej ter so zagotovljeni regulacijski elementi, ki ločujejo grajene javne površine od površin v zasebni lasti, s katerimi se zagotavlja prihodnji razvoj prometa.

(4) Varovalni pas občinske ceste se meri od zunanega roba cestnega zemljišča v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče ter znaša:

- pri lokalnih cestah 10 metrov;
- pri javnih poteh 5 metrov;
- pri občinskih kolesarskih cestah in poteh 1 meter.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek varovalnega pasu nimajo občinske kolesarske ceste in poti v delu njihovega poteka preko vodnih zemljišč in zemljišč, ki niso javno dobro v lasti občine.

(6) Občina lahko z odlokom predpiše manjšo širino varovalnih pasov.

(7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki v varovalnem pasu občinske ceste brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem upravljavca ceste gradi ali zgradi objekt, izvaja ali izvede druge gradbene posege, vzpostavlja ali vzpostavi trajni nasad, ograjo in živo mejo.

(8) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njena odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

115. člen
(obveznost vodenja podatkov o občinskih cestah)

(1) Upravljavec občinskih cest vodi evidence o občinskih cestah in objektih v skladu s predpisom, ki ureja način označevanja javnih cest in evidence o javnih cestah in objektih na njih.

(2) Zbirne podatke iz evidenc o občinskih javnih cestah občina brezplačno pošlje direkciji najpozneje do 15. maja tekočega leta za stanje cest preteklega leta.

(3) Če občina predpisanih podatkov ne pošlje direkciji do predpisanega roka, pridobi podatke direkcija na stroške občine.

9. Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F)

21. člen
(mejne vrednosti za uporabo zakona)

(1) Ta zakon se uporablja za javna naročila, katerih ocenjena vrednost brez davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV) je enaka ali višja od naslednjih mejnih vrednosti:

a) na splošnem področju:

- 40.000 eurov za javno naročilo blaga ali storitev ali projektni natečaj;

- 80.000 eurov za javno naročilo gradenj;
  - 750.000 eurov za javno naročilo storitev, ki jih določata Priloga XIV Direktive 2014/24/EU in Priloga XVII Direktive 2014/25/EU (v nadaljnjem besedilu: socialne in druge posebne storitve), razen storitev, ki so zajete s kodo CPV 79713000-5, 79100000-5, 79110000-8, 79111000-5, 79112000-2, 79112100-3 in 79140000-7.
- b) na infrastrukturnem področju:
- 50.000 eurov za javno naročilo blaga ali storitev ali projektni natečaj;
  - 100.000 eurov za javno naročilo gradenj;
  - 1.000.000 eurov za javno naročilo socialnih in drugih posebnih storitev, razen storitev, ki so zajete s kodo CPV 79713000-5, 79100000-5, 79110000-8, 79111000-5, 79112000-2, 79112100-3 in 79140000-7.

(2) Za javna naročila, katerih ocenjena vrednost je nižja od mejnih vrednosti iz prejšnjega odstavka in javna naročila, ki se oddajo kot posamezni izločeni sklopi v skladu s petim odstavkom 73. člena tega zakona, ter javna naročila iz 15., 16., 17. in 18. točke prvega odstavka 27. člena tega zakona, je naročnik dolžan upoštevati načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti ter načelo transparentnosti v skladu s tem odstavkom. Naročnik mora za ta naročila voditi tudi evidenco o njihovi oddaji, ki zajema navedbo predmeta, vrste predmeta in vrednosti javnega naročila brez DDV, ter o njih sporočiti podatke v skladu s 106. členom tega zakona. Naročnik vsako leto do zadnjega dne februarja na portalu javnih naročil objavi seznam javnih naročil, ki so bila oddana preteklo leto in katerih vrednost brez DDV je nižja od mejnih vrednosti iz prejšnjega odstavka ter enaka ali višja od 10.000 eurov brez DDV, z opisom predmeta, vrsto predmeta in vrednostjo oddanega naročila brez DDV ter nazivom gospodarskega subjekta, ki mu je bilo naročilo oddano. Za naročila iz prejšnjega stavka naročnik zagotovi, da so vsi ponudniki, ki so oddali ponudbo, v 30 dneh od oddaje naročila pisno obveščeni o izboru.

66. člen **(začetek postopka)**

(1) Naročnik lahko po izračunu ocenjene vrednosti javnega naročila začne postopek oddaje javnega naročila. Naročnik lahko postopek začne s sklepom o začetku postopka, v katerem navede vir in obseg sredstev, namenjen izvedbi javnega naročila. Če naročnik ne sprejme sklepa o začetku postopka, mora pred objavo povabila k sodelovanju ali pošiljanju povabila k potrditvi interesa ali povabila na pogajanja vir in obseg sredstev, namenjen izvedbi javnega naročila, dokumentirati na drug ustrezen način. Neposredni in posredni proračunski uporabniki morajo v zvezi z začetkom in izvedbo postopka za oddajo javnega naročila ter izvedbo javnega naročila upoštevati tudi pravila, ki urejajo javne finance.

(2) Naročnik lahko za izvajanje celotnega ali dela postopka imenuje strokovno komisijo.

(3) Naročnik lahko za izvedbo oziroma odločanje v postopku javnega naročanja pooblasti drugega naročnika.

(4) Postopke za oddajo javnih naročil za potrebe ožjih delov občine, kot jih določa zakon, ki ureja lokalno samoupravo, izvaja občina. Za namene izračuna ocenjenih vrednosti javnih naročil se ne glede na tretji odstavek 24. člena tega zakona šteje, da občina in njeni ožji deli predstavljajo eno organizacijsko enoto.

100. člen **(uporaba zakona pri natečaju)**

(1) Določbe tega poglavja zakona se uporabljajo za:

- a) projektne natečaje, ki se organizirajo kot del postopka za oddajo javnega naročila storitev ali del postopka javnega naročila gradnje, kadar gre za projektiranje in izvedbo gradnje;
- b) projektne natečaje z nagradami ali plačili udeležencem.

(2) V primerih iz a) točke prejšnjega odstavka se mejna vrednost iz 21. člena tega zakona nanaša na ocenjeno vrednost javnega naročila storitev brez DDV, vključno z vsemi morebitnimi nagradami ali plačili udeležencem. V primerih iz b) točke prejšnjega odstavka se mejna vrednost iz 21. člena tega zakona nanaša na skupni znesek nagrad in plačil, vključno z ocenjeno vrednostjo pogodbe o izvedbi javnega naročila storitev brez DDV, ki se lahko pozneje odda v skladu s četrtem odstavkom 46. člena tega zakona, če je naročnik v obvestilu o natečaju napovedal namero o oddaji takšnega naročila.

(3) Naročnik iz a), b) in c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona mora izvesti projektni natečaj v skladu z določbami tega poglavja:

a) za javno naročilo storitve projektiranja novih objektov v javni rabi, kot jih določajo predpisi, ki urejajo graditev objektov v naslednjih primerih:

- za projektiranje objektov za šport, rekreacijo in druge objekte za prosti čas skladno z enotno klasifikacijo vrst objektov iz skupine 241, kot jih določa uredba, ki ureja klasifikacijo vrst objektov in objektov državnega pomena, če ocenjena investicijska vrednost presega 500.000 eurov;

- za projektiranje drugih objektov, če ocenjena investicijska vrednost presega 2.500.000 eurov;

b) za javno naročilo storitve priprave strokovnih podlag za potrebe prostorskega načrtovanja, kot jih določajo predpisi s področja prostorskega načrtovanja v naslednjih primerih:

- če načrtovane prostorske ureditve posegajo na območja, kjer se spreminja namenska raba območja, kadar površina načrtovane prostorske ureditve presega površino pet hektarjev;

- če obvezno izvedbo projektnega natečaja določa prostorski akt.

10. Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-1I, 60/17 in 72/19)

37. člen (rok za sprejem odločitve)

(1) Kadar Državna revizijska komisija zahtevke za reviziji sprejme v obravnavo, mora o njem odločiti in izdati sklep najpozneje v 15 delovnih dneh od prejema popolnega zahtevka in celotne dokumentacije. V utemeljenih primerih lahko Državna revizijska komisija rok podaljša za največ 15 delovnih dni, o čemer mora pred potekom roka iz prejšnjega stavka obvestiti naročnika, vlagatelja in izbranega ponudnika.

(2) Državna revizijska komisija sklep iz prejšnjega odstavka pošlje naročniku, vlagatelju in ministrstvu, pristojnemu za javna naročila. Sklep se pošlje tudi izbranemu ponudniku, če je zahtevek za revizijo vložen po odločitvi naročnika o oddaji javnega naročila. Državna revizijska komisija svoje odločitve objavlja na svetovnem spletu.

37.a člen (prednostno odločanje v revizijskem postopku)

O zahtevkih za revizijo, s katerimi se očitajo kršitve v postopku oddaje javnega naročila, ki se sofinancira iz evropskih sredstev in v postopku oddaje javnega naročila, katerega ocenjenega vrednost znaša 10 milijonov eurov ali več, ne glede na vir financiranja, odloča Državna revizijska komisija prednostno.

11. Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE)

6. člen (lastninska pravica na dediščini)

(1) Arheološka najdba ali arheološka ostalina, ki je premičnina in jo kdor koli najde ali drugače pridobi s površja zemlje, iz zemlje ali vode na ozemlju Republike Slovenije, je lastnina države, če se v postopku po 10., 26., 31., 53. ali 135. členu tega zakona ugotovi, da je dediščina.

(2) Določba prejšnjega odstavka ne velja za arheološke najdbe, ki izvirajo iz vojnih grobišč, za katere je lastništvo ugotovljeno.

(3) Razpolaganje z arheološkimi najdbami, ki so bile nezakonito izkopane ali drugače nezakonito pridobljene iz arheoloških najdišč na ozemlju Republike Slovenije ali pa so bile zakonito izkopane in nezakonito obdržane, je prepovedano.

(4) Pravni posli in enostranske izjave volje iz prejšnjega odstavka so nične.

(5) Spomenik v lasti države, pokrajine ali občine, ki je arheološka najdba ali arheološko najdišče ali je zavarovan na podlagi posebnih predpisov ali mednarodnih pogodb, katerih podpisnica je Republika Slovenija, se ne sme odtujiti.

(6) Drug spomenik v lasti države, pokrajine ali občine se sme izjemoma odtujiti le, če se s tem izboljšata njegova ohranitev in javna dostopnost ter zagotovi taka uporaba, ki je skladna z družbenim pomenom spomenika.

(7) Odločitev o odtujitvi spomenika državnega pomena sprejme vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) na predlog ministra, pristojnega za dediščino (v nadaljnjem besedilu: minister), odločitev o odtujitvi spomenika lokalnega pomena pa pristojni organ pokrajine ali občine, ki je spomenik razglasila.

(8) Premično dediščino, ki je v lasti države, pokrajine ali občine in jo hrani državni ali pooblaščen muzej, je prepovedano odtujiti, razen če gre za izmenjavo, ki pomeni bistveno dopolnitev muzejske zbirke, o čemer odloča na predlog muzeja minister oziroma ministrica, pristojna za varstvo kulturne dediščine (v nadaljnjem besedilu: minister), oziroma pristojni organ pokrajine ali občine, ki je ustanoviteljica muzeja.

(9) Sredstva, dosežena s prodajo dediščine ali spomenika v lasti države, pokrajine ali občine, se lahko namenijo le za ohranitev, vzdrževanje, oživljanje ali nakup dediščine ali spomenika.

85. člen **(naloge centra za konservatorstvo)**

(1) Zavod v okviru centra za konservatorstvo kot državno javno službo opravlja naslednje naloge na področju konservatorstva-restavratorstva:

1. skrbi za razvoj konservatorsko-restavratorske stroke ter ga usmerja,
2. vodi in izvaja predhodne raziskave spomenikov iz druge alineje drugega odstavka 34. člena tega zakona,
3. pripravlja konservatorske načrte za spomenike v lasti države,
4. izdeluje konservatorsko-restavratorsko projektno dokumentacijo za zahtevne posege,
5. načrtuje, vodi in izvaja zahtevne konservatorsko-restavratorske posege na spomenikih in konservatorsko-restavratorske posege na spomenikih v lasti države, ki se financirajo iz državnega proračuna, namenjenega kulturi,
6. sodeluje pri presoji in skrbi za materialno stanje dediščine in spomenikov,
7. izvaja raziskovalne projekte s področja varstva po naročilu ministrstva,
8. sodeluje z državnimi organi in jim nudi strokovno pomoč pri postopkih v zvezi s stvarmi z domnevo dediščine,
9. zagotavlja dokumentacijo za konservatorsko-restavratorske dejavnosti,
10. izvaja programe pripravništva in izpopolnjevanja,
11. izvaja prakso in druge aktivnosti za izobraževalne programe konservatorstva-restavratorstva,
12. skrbi za razvijanje zavesti javnosti o konservatorsko-restavratorski dejavnosti in
13. upravlja nepremične spomenike v lasti države ter
14. vodi in izvaja interventne konservatorsko-restavratorske posege na spomenikih, ki so nujni in zahtevajo takojšnjo izvedbo zaradi preprečitve nadaljnje večje škode, ki je nastala kot posledica naravne ali druge nesreče.

(2) Zavod v okviru centra opravlja tudi naslednje naloge na področju konservatorstva-restavratorstva, ki se ne financirajo iz državnega proračuna, namenjenega kulturi:

1. pripravlja konservatorske načrte za spomenike, ki niso v lasti države,
2. vodi in izvaja predhodne raziskave spomenikov iz druge alineje prvega odstavka 34. člena tega zakona,
3. izdeluje konservatorsko-restavratorsko projektno dokumentacijo za posege, ki ne sodijo v 4. točko prejšnjega odstavka,
4. načrtuje, vodi in izvaja konservatorsko-restavratorske posege, ki ne sodijo v 5. točko prejšnjega odstavka,
5. izvaja raziskovalne in druge projekte s področja varstva, ki se financirajo na podlagi pogodb,
6. izvaja programe usposabljanja in vseživljenjskega učenja s področja konservatorsko-restavratorske dejavnosti ter
7. upravlja nepremične spomenike, ki niso v lasti države.

(3) Zavod v okviru centra za konservatorstvo kot državno javno službo opravlja naslednje naloge na področju preventivne arheologije:

1. vodi in izvaja predhodne arheološke raziskave iz prve alineje drugega odstavka 34. člena in ter iz prve, druge in pete alineje tretjega odstavka 34. člena tega zakona,
2. skrbi za metodološki in infrastrukturni razvoj na področju arheoloških raziskav in poizkopavalnih postopkov,
3. vodi in izvaja predhodne arheološke raziskave ter poizkopavalne postopke spomenikov v lasti države, ki se financirajo iz državnega proračuna, namenjenega kulturi,
4. izvaja raziskovalne projekte s področja preventivne arheologije po naročilu ministrstva,
5. izvaja programe pripravnosti in izpopolnjevanja,
6. izvaja prakso in druge aktivnosti za izobraževalne programe preventivne arheologije in
7. skrbi za razvijanje zavesti javnosti o preventivni arheologiji.

(4) Zavod v okviru centra opravlja tudi naslednje naloge na področju preventivne arheologije, ki se ne financirajo iz državnega proračuna, namenjenega kulturi:

1. vodi in izvaja predhodne in druge arheološke raziskave ter poizkopavalne postopke obdelave arhivov arheoloških najdišč vključno z objavo, ki ne sodijo v 1. točko prejšnjega odstavka ,
2. izvaja programe usposabljanja ter
3. izvaja raziskovalne in druge projekte s svojega področja, ki se financirajo na podlagi pogodb.

(5) Raziskovalni inštitut v okviru Centra za konservatorstvo načrtuje in izvaja raziskovalne projekte s področja varstva nepremične in z njo povezane premične dediščine.

(6) Služba za kulturno dediščino in Center za konservatorstvo izvajata javno službo po programu zavoda ali po naročilu ministrstva.

(7) Minister daje soglasje k ceniku storitev zavoda.

12. Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23)

38. člen

(izjeme na področju socialno varstvenih prejemkov)

(1) Ne glede na 33. člen ZSVarPre so do izredne denarne socialne pomoči za namen odprave posledic poplav in plazov upravičene samske osebe ali družine, ki jim je zaradi poplav in plazov nastala škoda, ne glede na njihov materialni položaj.

(2) Izredna denarna socialna pomoč iz prejšnjega odstavka znaša največ sedem minimalnih dohodkov samske osebe ali družine, vendar ne več kot višina škode, nastale zaradi poplav in plazov.

(3) Ne glede na 26. člen ZSVarPre se višina minimalnega dohodka iz prejšnjega odstavka za vlagatelja in posameznega družinskega člana vlagatelja v razmerju do osnovnega zneska minimalnega dohodka iz 8. člena ZSVarPre določi po naslednjih merilih:

1. prva odrasla ali samska oseba: 1,51;
2. vsaka naslednja odrasla oseba: 0,83;
3. otrok osebe, ki uveljavlja pravico do izredne denarne socialne pomoči iz prvega odstavka tega člena, dokler ga je ta dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo dolžnost preživljanja: 0,59.

(4) Izredna denarna socialna pomoč iz prvega odstavka tega člena se izplača kot solidarnostna pomoč.

(5) Ne glede na 34. člen ZSVarPre je upravičenec do izredne denarne socialne pomoči iz prvega odstavka tega člena pristojnemu centru za socialno delo dolžan predložiti dokazila o nastanku škode in o njeni višini do 30. junija 2024. Če upravičenec tega ne stori ali pa se iz dokazil ugotovi, da škoda ni nastala, oziroma da je znašala manj kot višina prejete izredne denarne socialne pomoči iz prvega odstavka tega člena, se šteje, da je pomoč prejel neupravičeno in jo je dolžan vrniti v skladu s 44. členom ZUPJS, brez možnosti odpisa dolga.

(6) Če je samska oseba ali družina v koledarskem letu 2023 že prejela izredno denarno socialno pomoč zaradi naravne nesreče, ki ni bila dodeljena za namen poplav in plazov, ali višje sile, se prejeta pomoč ne všteje v višino izredne denarne socialne pomoči iz drugega odstavka tega člena.

(7) Če je samska oseba ali družina upravičena do izredne denarne socialne pomoči iz 33. člena ZSVarPre za namen odprave posledic poplav in plazov, je lahko upravičena do izredne denarne socialne pomoči iz prvega odstavka tega člena le do razlike do višine izredne denarne socialne pomoči iz drugega odstavka tega člena.

(8) V primeru samskih oseb ali družin, ki jim je bila priznana pravica do izredne denarne socialne pomoči, dodeljene za namen kritja izrednih stroškov, nastalih zaradi poplav in plazov v skladu z ZSVarPre, center za socialno delo po uradni dolžnosti odpravi veljavno odločbo in na novo odloči o upravičenosti do izredne denarne socialne pomoči za enak namen po tem členu.

(9) Izredna denarna socialna pomoč iz tega člena se ne izključuje z ostalimi solidarnostnimi pomočmi iz tega zakona.

(10) Ne glede na 33. člen ZSVarPre se lahko izredna denarna socialna pomoč posameznikom ali družinam, ki so zaradi poplav in plazov najele stanovanje, dodeli tudi za kritje stroškov, povezanih z najetim stanovanjem. Izredna denarna socialna pomoč iz tega odstavka mesečno in v koledarskem letu 2023 ne sme presegati višine dveh minimalnih dohodkov samske osebe ali družine, določene v skladu s tretjim odstavkom tega člena, ter se ne šteje v višino izredne denarne socialne pomoči iz drugega odstavka tega člena.

(11) Ukrep iz prvega odstavka tega člena velja od 4. avgusta 2023 do 31. decembra 2023.

(12) Vloge za uveljavljanje pravice iz desetega odstavka tega člena se lahko vložijo najpozneje do 31. decembra 2023.

13. Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19, 189/20 – ZFRO, 54/22 – ZUPŠ-1 in 76/23 – ZŠolPre-1B)

51. člen

(1) Podatki za osebe po tem zakonu, tudi podatki, ki štejejo za davčno tajnost, se zbirajo neposredno od osebe oziroma njenega zakonitega zastopnika ter, po uradni dolžnosti, iz zbirk podatkov, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščen organi in organizacije. Oseba oziroma njen zakoniti zastopnik je centru za socialno delo dolžan dati vse podatke, o katerih pooblaščen organi in organizacije ne vodijo zbirke podatkov.

(2) Ministrstvo in centri za socialno delo brezplačno pridobivajo podatke za osebe po tem zakonu iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, EMŠO, državljanstvo, davčna številka osebe, ki se ji izplačuje pravica po tem zakonu, stalno ali začasno prebivališče, država bivanja, naslov za vročanje, zakonski stan, sprememba osebnega imena, podaljšanje in odvzem roditeljske pravice ter datum prenehanja tega ukrepa, odvzem in vrnitev poslovne sposobnosti, skrbništvo ter datum prenehanja tega ukrepa, datum smrti, podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje tujca, serijska številka dovoljenja, vrsta dovoljenja, razlog in namen izdaje, datum izdaje in obdobje veljavnosti, podatek o tem, ali je dovoljenje za prebivanje veljavno oziroma ali je prenehalo veljati), podatke o gospodinjstvu iz evidence gospodinjstev (osebno ime in EMŠO oseb v skupnem gospodinjstvu, podatek o nosilcu gospodinjstva in razmerju do nosilca gospodinjstva) ter podatke o lastništvu vozila in o vozilu iz evidence registriranih vozil (datum prve registracije vozila, podatke o lastniku, podatke o osebi, na katero je vozilo registrirano, pa ni lastnik vozila, podatke o vozilu);

2. Ministrstva za obrambo – podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila izplačanega dohodka na podlagi pogodbe o prostovoljnem služenju vojaškega roka, podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila izplačanega dohodka na podlagi pogodbe o vojaški službi v

rezervni sestavi, podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila izplačanega dohodka na podlagi pogodbe o službi v Civilni zaščiti;

3. Ministrstva za šolstvo in šport oziroma izvajalcev vzgojno-izobraževalne ali študijske dejavnosti – podatke o vključenosti oseb v vzgojni oziroma izobraževalni oziroma višješolski zavod (ime vrtca ali osnovne šole ali srednje šole ali višje strokovne šole ter obdobje vključenosti), identifikacijska številka izobraževalnega zavoda (šifra PRS), datum izpisa iz izobraževalnega zavoda, datum zaključka izobraževalnega programa, identifikacijska številka vzgojno-izobraževalnega oziroma višješolskega programa, podatke o prijavljenih in sprejetih dijakih v dijaških domovih (osebno ime dijaka, naziv in naslov dijaškega doma, identifikacijska številka dijaškega doma (šifra PRS), podatek o letniku izobraževanja, datum prvega vpisa v izobraževalni program, podatek o opravljenih izpitih po letnikih in po študijskih letih, podatek o nazivu izobraževalnega programa in smeri, vrsta izobraževanja po KLASIUS, področje izobraževanja po KLASIUS, podatek o statusu (dijak, študent, udeleženec izobraževanja odraslih), podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno);

4. Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo – podatke o vključenosti študentov v izobraževalne programe (ime fakultete, obdobje vključenosti), vrsta visokošolskega zavoda, identifikacijska številka visokošolskega zavoda (šifra PRS), datum prvega vpisa v študijski program, datum izpisa iz študijskega zavoda, datum zaključka študijskega programa, identifikacijska številka študijskega programa, naziv študijskega programa, vrsta izobraževanja po KLASIUS, področje izobraževanja po KLASIUS, podatke o letniku izobraževanja, podatek o občini izobraževalne ustanove, podatek o statusu (ima ali nima status študenta), podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno), podatek o opravljenih izpitih v študijskih letih;

5. Ministrstva za infrastrukturo in prostor – podatke o upravičenosti dijakov in študentov do subvencije prevoza, obdobje koriščenja subvencije prevoza, mesec in leto veljavnosti mesečne vozovnice;

6. centrov za socialno delo – podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila porodniškega nadomestila, očetovskega nadomestila, nadomestila za nego in varstvo otroka, posvojiteljskega nadomestila, starševskega dodatka, dodatka za nego otroka, ki potrebuje posebno varstvo, rejnine, plačila dela rejniku, pravic iz javnih sredstev po tem zakonu in preživnin, podatke o sostarševstvu, podatke o obdobju vključenosti v rejništvo;

7. Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje (podlaga za zavarovanje, datum prijave in odjave v pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter podatke o zavarovalnem času), in uživalcih pravic pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (o vrsti, višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do posamezne pravice) in podatke o višini, datumu izplačila in datumu upravičenosti do dodatka za tujo nego in pomoč ter nadomestila za invalidnost po predpisih o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;

8. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje), podatke o višini, datumu upravičenosti in datumu izplačila nadomestila iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja iz evidence zavarovancev obveznega zdravstvenega zavarovanja ter podatke o zavarovancih, vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje;

9. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o brezposelnih osebah iz evidence brezposelnih oseb (datum prenehanja delovnega razmerja, datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci, podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila in o razlogih prenehanja izplačevanja nadomestil iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti posameznih brezposelnih oseb), podatke o višini, obdobju upravičenosti, datumu izplačila in o razlogih prenehanja izplačevanja dodatka za aktivnost, podatke iz evidence oseb, vključenih v ukrepe aktivne politike zaposlovanja in evidence iskalcev zaposlitve (datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v tej evidenci), podatke iz evidence brezposelnih oseb, ki so začasno nezaposljive (podatke o datumu obravnave na komisiji, podatke o mnenju in predlogih ukrepov komisije in predvideno trajanje začasne nezaposljivosti);

10. Jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije – podatke o višini, obdobju upravičenosti in o datumu izplačila nadomestil preživnine in izplačilih ob insolventnosti delodajalca, podatke o vračilih preživninskega zavezanca (višina in datum vračila);

11. Durs – skladno z zakonom, ki ureja davčni postopek, podatke o dohodkih skladno z zakonom, ki ureja dohodnino, ki niso oproščeni plačila dohodnine, podatke o davku in obveznih prispevkih za socialno varnost, ki se nanašajo na te dohodke, in podatke o normiranih oziroma dejanskih stroških, ki se nanašajo na te dohodke, podatke o vzdrževanih družinskih članih, podatke o številkah TRR oseb v tujini;

12. Geodetske uprave Republike Slovenije – podatke o vrednosti nepremičnin (posplošena tržna vrednost po predpisu, ki ureja množično vrednotenje nepremičnin iz registra nepremičnin), podatke o

vrsti nepremičnine (dejanska raba parcele iz zemljiškega katastra, dejanska raba stavb in delov stavb iz katastra stavb), podatke o površini stanovanja;

13. upravnih enot – podatke o višini, obdobje upravičenosti in o datumu izplačil materialnih pravic po predpisih o vojnih veteranih, žrtvah vojnega nasilja in o vojnih invalidih (veteranski dodatek, invalidski dodatek, družinski dodatek);

14. Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij – podatke o začetku in izteku prestajanja kazni zapora za osebo na prestajanju kazni zapora ter podatke o začetku in izteku vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom za mladoletnike;

15. Uprave Republike Slovenije za pomorstvo – podatke o lastništvu vodnih plovil posamezne osebe ter o vodnem plovilu;

16. okrajnih sodišč – podatke o lastništvu nepremičnin posamezne osebe;

17. klirinško depotne družbe – računalniški izpis podatkov, vpisanih v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki se nanašajo na posameznega imetnika nematerializiranih vrednostnih papirjev;

18. Slovenskega informacijskega sistema bonitet (SISBON) – podatke o vrsti posla (osebni računi z odobrenim izrednim limitom, izredni limit, posojila, kreditne kartice, poročila drugim, druge terjatve), datumu sklenitve posla, oznaki valute, znesku ob odobritvi, znesku anuitete ali obroka, vrsti anuitete ali obroka, odplačilni dobi v mesecih, podatke o moratoriju, podatke o poslovnih dogodkih, ki vplivajo na potek posla (odplačilo dolga, predčasno odplačilo, sprememba odplačilne dobe, sprememba obroka), podatke o poslovnih dogodkih, ki niso skladni s pogodbo (odpoved posla zaradi neplačila dolga, neplačan zapadli dolg, blokiranje, deblokiranje);

19. Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) – podatke o vrednosti lastniških deležev (matična številka zasebnika ali pravne osebe, datum vpisa in izbrisa v Poslovni register Slovenije, pravnoorganizacijska oblika, davčna številka zasebnika ali pravne osebe, znesek osnovnega kapitala, lastniški delež osebe v gospodarski družbi ali zadrugi), podatek o višini dobička zasebnikov in pravnih oseb, podatek o številki transakcijskega računa, podatek o statusu računa (odprt, zaprt), datum zaprtja računa;

20. Kapitalske družbe – podatke o višinah pokojninskih rent in odkupnih vrednostih, izplačanih skladno z zakonom, ki ureja prvi pokojninski sklad Republike Slovenije in preoblikovanje pooblaščenih investicijskih družb;

21. lokalnih skupnosti – podatke o subvencijah, ki jih za opravljanje dejavnosti dodeljujejo lokalne skupnosti (vrsta, višina in obdobje upravičenosti, namen pomoči, datum izplačila), podatke o pomočeh lokalnih skupnosti (vrsta, višina in obdobje upravičenosti, namen pomoči, datum izplačila) in podatke o upravičenosti do štipendij;

22. Ministrstva za zdravje, Inštituta za varovanje zdravja in drugih izvajalcev zdravstvene dejavnosti – podatke o zdravstvenem stanju (podatke o duševnem zdravju in odvisnostih) oziroma invalidnosti (kategorija invalidnosti);

23. kreditnih institucij – podatke o prometu na transakcijskih računih, podatke o višini sredstev na varčevalnih računih, podatke o višini depozitov, podatke o premoženjskih pravicah iz poddepoja finančnih instrumentov, podatke o imetnikih enot premoženja investicijskih skladov, o številu enot, vrednosti enote ter podatke o skladu;

24. družb za upravljanje – podatke iz evidence imetnikov investicijskih kuponov, o imetniku enot premoženja investicijskih skladov, o številu enot, vrednosti enote ter podatke o skladu;

25. borzno posredniških hiš – podatke o premoženjskih pravicah iz poddepoja finančnih instrumentov vlagatelja in oseb, ki se upoštevajo poleg vlagatelja po tem zakonu, podatke o imetnikih enot premoženja investicijskih skladov, o številu enot, vrednosti enote ter podatke o skladu;

26. regionalne razvojne agencije – podatek, ali oseba prejema kadrovske štipendije ali ne;

27. Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije – podatke o vrsti štipendije (kadrovska, Zoisova, Ad futura štipendija, štipendija za Slovence v zamejstvu oziroma Slovence po svetu), obdobje upravičenosti do štipendije;

28. zavarovalnic – podatke o višinah zavarovalnih rent in podatke o dohodkih iz življenjskih zavarovanj.

(3) Ob pridobivanju podatkov iz tega člena oseb, na katere se podatki nanašajo, ni treba predhodno seznaniti.

(4) Ministrstvo lahko centralno zbirko podatkov iz 49. člena tega zakona poveže z zbirkami podatkov iz drugega odstavka tega člena.

14. Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin (Uradni list RS, št. 77/17, 33/19, 66/19 in 54/23 – odl. US)

24. člen

(zbirno potrdilo o podatkih evidence vrednotenja)

(1) Po uveljavitvi predpisa iz 20. člena tega zakona o določitvi novih modelov vrednotenja v skladu z drugo alinejo drugega odstavka 10. člena tega zakona organ vrednotenja lastnikom nepremičnin, ki se jim z uveljavitvijo novih modelov vrednotenja posplošena vrednost spremeni, pošlje zbirno potrdilo o podatkih evidence vrednotenja. Zbirno potrdilo se pošlje po pošti najkasneje v osmih dneh po pripisu posplošene vrednosti v evidenci vrednotenja. Organ vrednotenja javno objavi datum, ko je končal s pošiljanjem potrdil. Šteje se, da so bili vsi lastniki nepremičnin seznanjeni s posplošeno vrednostjo v 15 dneh po javni objavi datuma iz prejšnjega stavka.

(2) Zbirno potrdilo vsebuje podatke iz četrtega odstavka 40. člena tega zakona.

(3) Zbirno potrdilo se lastniku nepremičnine posreduje v pisni obliki, razen če se zbirno potrdilo izdaja za več kot 100 enot vrednotenja. V tem primeru se zbirno potrdilo posreduje na elektronskem mediju. Lastnik nepremičnine, ki mu je bilo zbirno potrdilo posredovano na elektronskem mediju, lahko v osmih dneh po prejemu pošiljke z elektronskim medijem pri organu vrednotenja zahteva izdajo zbirnega potrdila v pisni obliki.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek se za nepremičnine, katerih lastnica je Republika Slovenija ali občina ali je kot lastnik nepremičnine vpisano javno dobro, upravljavcem takih nepremičnin zbirno potrdilo posreduje na elektronskem mediju.

(5) Če je lastnik nepremičnine neznan ali če je neznan, neobstoječ ali nepopoln naslov lastnika nepremičnine, se zbirnega potrdila ne pošlje. O tem organ vrednotenja obvesti občino, na območju katere taka nepremičnina leži.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

52. člen

(prvo zbirno potrdilo o podatkih evidence vrednotenja)

Ne glede na prvi odstavek 24. člena tega zakona se prvo zbirno potrdilo o podatkih evidence vrednotenja na podlagi tega zakona pošlje vsem lastnikom nepremičnin.

15. Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE)

3.ea člen

Lokalna skupnost lahko, če to ni v nasprotju s strateškimi usmeritvami prostorskega razvoja lokalne skupnosti, z občinskim podrobnim prostorskim načrtom v skladu z zakonom, ki ureja prostorsko načrtovanje (v nadaljnjem besedilu: OPPN), na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe načrtuje naslednje kmetijske objekte, ki so neposredno namenjeni kmetijski dejavnosti:

- a) stavbe za rastlinsko pridelavo, če je način pridelave neposredno vezan na kmetijsko zemljišče;
- b) stavbe za rejo živali (perutninske farme, hlevi, svinjaki, staje, kobilarne in podobne stavbe za rejo živali), vključno z objekti za skladiščenje gnoja in gnojevke, razen objektov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje po predpisu, ki ureja vrste posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje;
- c) stavbe za spravilo pridelka (kmetijski silosi, kašče, kleti, seniki, skednji, kozolci, koruznjaki in podobne stavbe za spravilo pridelka, razen vinskih kleti in zidanic) in stavbe za predelavo lastnih kmetijskih pridelkov (sirarne, sušilnice sadja ipd.);
- č) druge nestanovanjske kmetijske stavbe (stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije).

Objekti iz tega člena se najprej načrtujejo v bližini obstoječe lokacije kmetijskega gospodarstva oziroma zadruga, registrirane za dejavnost kmetijstva, če pa to ni mogoče, pa se jih prednostno načrtujejo na kmetijskih zemljiščih nižjih bonitet.

Za načrtovanje objektov po tem členu mora lokalna skupnost osnutku OPPN priložiti elaborat, iz katerega je razvidno, da se objekti iz tega člena načrtujejo v skladu s prejšnjim odstavkom.

V postopek priprave OPPN iz tega člena so lahko vključene le pobude subjektov, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- a) v primeru kmetije po zakonu, ki ureja kmetijstvo, mora biti nosilec te kmetije obvezno ali prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovan kot kmet v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- b) v primeru kmetijskega gospodarstva po zakonu, ki ureja kmetijstvo, organiziranega kot samostojni podjetnik ali pravna oseba, mora to kmetijsko gospodarstvo v letu pred vložitvijo pobude iz petega odstavka tega člena z opravljanjem kmetijske dejavnosti doseči najmanj 60 odstotkov svojega letnega prihodka, pri čemer mora biti ta prihodek večji od 30.000 eurov;
- c) v primeru zadruga, registrirane za dejavnost kmetijstva, mora zadruga v letu pred vložitvijo vloge iz petega odstavka tega člena z opravljanjem kmetijske dejavnosti doseči najmanj 50.000 eurov svojega letnega prihodka;
- č) v primeru agrarne skupnosti, registrirane v skladu z Zakonom o agrarnih skupnostih (Uradni list RS, št. 74/15), mora agrarna skupnost imeti v lasti najmanj 20 ha kmetijskih zemljišč.

Pobuda iz prejšnjega odstavka se vložijo na lokalno skupnost.

Ne glede na določbe zakona, ki ureja prostorsko načrtovanje, lokalna skupnost s sklepom o začetku priprave OPPN ugotovi tudi izpolnjevanje pogojev iz točke a), točke b), točke c) oziroma iz točke č) četrtega odstavka tega člena.

Če se objekti po tem členu načrtujejo na kmetijskem zemljišču v lasti Republike Slovenije, mora z načrtovanimi objekti soglašati upravljavec kmetijskega zemljišča, ki je v lasti Republike Slovenije.

Za potrebe odmere komunalnega prispevka se zemljišča v območju OPPN iz tega člena štejejo za stavbna zemljišča.

Ne glede na prvi odstavek tega člena se z OPPN lahko načrtuje preselitev kmetijskih gospodarstev v celoti, pri čemer se sme ne glede na zakon, ki ureja graditev objektov, dovoljenje za gradnjo stanovanjskega objekta izdati šele po pridobitvi uporabnega dovoljenja za kmetijske objekte iz prvega odstavka tega člena.

Kmetijski objekti iz prvega odstavka tega člena se lahko uporabljajo le v kmetijske namene.

Ne glede na zakon, ki ureja prostorsko načrtovanje, se prostorski akt lokalne skupnosti, ki določa namensko rabo prostora, z uveljavitvijo OPPN iz tega člena nadomešča z OPPN v delu, ki ga določa OPPN. Lokalna skupnost ob prvi spremembi prostorskega akta lokalne skupnosti spremembe, ki so nastale z uveljavitvijo OPPN, vnese v prostorski akt lokalne skupnosti po postopku, kot to določa zakon, ki ureja prostorsko načrtovanje.

3.č člen

Lokalna skupnost lahko v prostorskem aktu lokalne skupnosti na območjih kmetijskih zemljišč dopusti gradnjo naslednjih objektov ali posegov v prostor:

- a) agrarne operacije, razen osuševanja;
- b) rekonstrukcije občinskih in državnih cest v skladu z zakonom, ki ureja ceste, in železniške proge v skladu z zakonom, ki ureja železnice. Dopustni so tudi objekti, ki jih pogojuje načrtovana rekonstrukcija ceste ali železnice (npr. nadkrita čakalnica na postajališču, kolesarske površine in površine za pešce, oporni in podporni zidovi, nadhodi, podhodi, prepusti, protihrupne ograje, cestni silos, urbana oprema), ter objekti gospodarske javne infrastrukture, ki jih je na območju ceste ali železnice treba zgraditi ali prestaviti zaradi rekonstrukcije ceste ali železnice;

c) začasne ureditve za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s predpisom, ki ureja vrste začnih ureditev za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;

č) dostop do objekta, skladnega s prostorskim aktom, če gre za objekt, ki:

- ga je dopustno graditi na kmetijskih zemljiščih,
- ga je dopustno graditi na površinah posamične poselitve,
- ga je dopustno graditi na vodnih in priobalnih zemljiščih;

d) raziskovanje podzemnih voda, mineralnih surovin in geotermičnega energetskega vira;

e) začasne objekte in začasne posege, in sicer za čas dogodka oziroma v času sezone:

- oder z nadstreškom, sestavljen iz montažnih elementov,
- cirkus, če so šotor in drugi objekti montažni,
- začasna tribuna za gledalce na prostem,
- za izvajanje zimskih športnih aktivnosti (npr. objekt na smučišču, ki se uporablja za obratovanje smučišča, prostor za nadzor obratovanja smučišč in priročno skladišče za vzdrževanje žičniških naprav, prostor za reševanje, razsvetljavo smučišča, naprave za zasneževanje smučišča, montažne vlečnice z nizko vodeno vrvo);

f) označevalne in usmeritvene table učnih poti, obrazložitvene table projektov, če se nanašajo na projekte, financirane iz javnih sredstev, usmeritvene table za potrebe kmetij in kmetijskih dogodkov;

g) površine do vključno:

- 150 m² za začasno skladiščenje kmetijskih pridelkov, če gre za površino za začasno skladiščenje kmetijskih pridelkov neposredno na tleh, za obdobje, ki ni daljše od dvanajst mesecev in pri njem ne nastajajo izcedne vode,
- 50 m² za predelavo rastlinskih odpadkov, ki nastajajo v kmetijstvu, če njihova predelava v kompost poteka na kraju njihovega nastanka in se iz njih nastali kompost uporabi na kmetijskih zemljiščih tega kmetijskega gospodarstva ter gre za eno površino na tem kmetijskem gospodarstvu;

h) površine za predelavo rastlinskih odpadkov, ki nastajajo v kmetijstvu, če njihova predelava v kompost poteka na kraju njihovega nastanka in se iz njih nastali kompost uporabi na kmetijskih zemljiščih tega kmetijskega gospodarstva ter gre za površino, večjo od 50 m², vendar ne večjo od 150 m². Na kmetijskem gospodarstvu so lahko največ tri take površine, ki morajo biti utrjene in za tekočine neprepustne. Na kmetijah, ki imajo površino pod hmeljem večjo od 15 ha, pa se število površin za kompostiranje poveča sorazmerno glede na površino kmetije pod hmeljem. Zagotovljena morata biti zajem izcedne in padavinske vode iz teh površin ter njihova ponovna uporaba v procesu kompostiranja, kot je to določeno za tekoča organska gnojila v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitri iz kmetijskih virov;

i) objekte, ki so po predpisih o določitvi klasifikacije vrst objektov CC-SI glede na namen uporabe objektov uvrščeni v skupine:

- stavbe za rastlinsko pridelavo tlorisne površine do vključno 150 m²,
- stavbe za rejo živali, in sicer le čebelnjak kot lesen enoetažni pritlični objekt na točkovnih temeljih, namenjen gojenju čebel, tlorisne površine do vključno 40 m², staja kot lesen enoetažni pritlični objekt na točkovnih temeljih, namenjen zavetju rejnih živali na paši, tlorisne površine do vključno 100 m², ter pastirski stan tlorisne površine do vključno 100 m²,
- stavbe za skladiščenje pridelka, razen kleti, vinske kleti in zidanice, tlorisne površine do vključno 150 m²,
- druge nestanovanjske kmetijske stavbe tlorisne površine do vključno 150 m²,
- rezervoarji, silosi in skladiščne stavbe, in sicer le skladiščne stavbe za skladiščenje lesnih goriv tlorisne površine do vključno 150 m²,
- daljinski cevovodi, daljinska (hrbtenična) komunikacijska omrežja in daljinski (prenosni) elektroenergetski vodi s pripadajočimi objekti in priključki nanje,
- lokalni cevovodi, lokalni (distribucijski) elektroenergetski vodi in lokalna (dostopovna) komunikacijska omrežja s pripadajočimi objekti in priključki nanje, razen toplarne in kotlovnice,
- kulturna dediščina, ki se ne uporablja za druge namene, in sicer le spominska obeležja, skupaj s funkcionalnim zemljiščem, površine do vključno 10 m²,
- stavbe za opravljanje verskih obredov tlorisne površine do vključno 10 m²,
- pristanišča in plovne poti, in sicer le vstopno-izstopna mesta oziroma privezni pomoli površine do vključno 30 m²,
- jezovi, vodne pregrade in drugi vodni objekti, in sicer le zadrževalniki za akumulacijo vode za namakanje kmetijskih zemljišč ter vkopani zadrževalniki in podobni objekti za akumulacijo vode, namenjeni namakanju kmetijskih zemljišč in drugi kmetijski rabi,
- drugi gradbeni inženirski objekti za šport, rekreacijo in prosti čas, in sicer le opazovalnica kot netemeljena lesena konstrukcija do 10 m² (npr. ptičja opazovalnica),

- drugi kmetijski gradbeni inženirski objekti, razen ribogojnice, in sicer koritasti silos, gnojišča, napajalna korita, krmišča in hlevski izpusti, zbiralnik gnojnice in gnojevke prostornine do vključno 1.000 m³, če so ti zgrajeni v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, ter visoke preže kot opazovalnica kot netemeljena lesena konstrukcija do 10 m² (npr. lovski preži),
  - elektrarne in drugi energetske objekti, in sicer le naprave, ki proizvajajo električno energijo z izrabo vetrne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje (v nadaljnjem besedilu: vetrne proizvodne naprave), ki ne presegajo tlorisne površine 150 m², če gre za kmetijsko zemljišče z boniteto do vključno 35 točk,
  - merilna mesta za opazovanje naravnih pojavov, naravnih virov in stanja okolja,
  - elektrarne in drugi energetske objekti, in sicer le naprave, ki proizvajajo električno energijo z izrabo sončne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njihovo delovanje, napravami za shranjevanje energije in priključki na omrežje (v nadaljnjem besedilu: fotonapetostne naprave), na način, da ne vpliva na obseg kmetijske proizvodnje oziroma se pridelovalni potencial in kakovost kmetijskih zemljišč izboljša, ob upoštevanju pogojev iz 3.čl člena tega zakona;
- j) objekte, namenjeni zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa, površine do največ 40 m²;
- k) objekte za varnost plovbe v skladu s predpisi, ki urejajo pomorstvo, in v skladu s predpisi, ki urejajo varnost plovbe po celinskih vodah.

Lokalna skupnost lahko v prostorskem aktu lokalne skupnosti za gradnjo objektov iz točk g) in h) prejšnjega odstavka ter prve, druge, tretje, četrte, pete in trinajste alineje točke i) prejšnjega odstavka, ki so v skladu s predpisom, ki ureja razvrščanje objektov, nezahtevni objekti, predpiše strožje pogoje, kot so določeni v prvem odstavku 3.čl člena tega zakona glede zahtevanih površin kmetijskih zemljišč, ki jih mora izpolnjevati investitor, da lahko gradi na kmetijskem zemljišču.

Poleg pogojev iz prejšnjega odstavka lahko lokalna skupnost v prostorskem aktu lokalne skupnosti za gradnjo objektov ali posegov v prostor iz prvega odstavka tega člena, razen začasnih ureditev za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, predpiše dodatne prostorske izvedbene pogoje glede gradnje objektov ali posegov v prostor in pogoje, ki jih mora za gradnjo na kmetijskem zemljišču izpolnjevati investitor.

Na območjih trajno varovanih kmetijskih zemljišč ni dopustno vzpostavljati območij za omilitvene in izravnalne ukrepe v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

Ne glede na prejšnji odstavek se na območju trajno varovanih kmetijskih zemljišč lahko izjemoma vzpostavljajo območja za omilitvene in izravnalne ukrepe v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave, ki so povezani z obstoječimi ali načrtovanimi prostorskimi ureditvami državnega pomena s področja obnovljivih virov energije, s področja cestne in železniške infrastrukture iz prvega ali drugega odstavka 3.e člena tega zakona, ali za potrebe izvedbe agromelioracij na komasacijskih območjih, če jih ni mogoče umestiti na druga zemljišča.

Objekti iz točk g) in h) prvega odstavka tega člena ter prve, druge, tretje, četrte, pete in trinajste alineje točke i) prvega odstavka tega člena se lahko uporabljajo le v kmetijske namene.

Minister, pristojen za kmetijstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za obrambo, podrobneje določi vrste začasnih ureditev za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami iz točke c) prvega odstavka tega člena.

79. člen

Predlog za uvedbo zahtevne agromelioracije lahko vložijo lastniki kmetijskih zemljišč na predvidenem območju zahtevne agromelioracije oziroma fizične ali pravne osebe, ki jih pooblastijo lastniki zemljišč na predvidenem območju zahtevne agromelioracije, in imajo v lasti več kot dve tretjini površin kmetijskih zemljišč s predvidenega agromelioracijskega območja. Predlog za uvedbo zahtevne agromelioracije se vložijo pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo.

Ne glede na določbe stvarnopravnega zakonika se za posamezno zemljiško parcelo v solastnini šteje, da se lastniki strinjajo z uvedbo agromelioracije, če odločitev o tem sprejmejo s soglasjem solastnikov, ki imajo v lasti več kot dve tretjini solastniških deležev.

Predlogu za uvedbo zahtevne agromelioracije je treba priložiti:

- a) grafično prilogo, vrisano v zemljiškokatastrskem prikazu oziroma zemljiškokatastrskem načrtu z razvidnimi mejami parcel in parcelnimi številkami ter navedbo katastrske občine (v merilu 1:2500 ali 1:5.000), iz katere mora biti razvidna meja območja zahtevne agromelioracije. Iz grafične priloge mora biti razvidno tudi, kateri lastniki se strinjajo z uvedbo zahtevne agromelioracije;
- b) seznam lastnikov zemljišč s podatki o njihovih osebnih imenih in naslovih prebivališč, EMŠO, površinah, ki jih imajo v lasti na predvidenem območju zahtevne agromelioracije, in izjave lastnikov, ki se strinjajo z uvedbo zahtevne agromelioracije. Če gre za pravno osebo, je treba predlogu za uvedbo priložiti podatek o firmi, sedežu, davčni številki, površinah zemljišč, ki jih ima v lasti na predvidenem območju zahtevne agromelioracije, in izjavo zastopnika pravne osebe, da se strinja z uvedbo zahtevne agromelioracije;
- c) načrt agromelioracijskih del skupaj s popisom del, ki ga izdelata javna služba kmetijskega svetovanja;
- č) predvideni datum zaključka agromelioracijskih del, ki ne sme biti daljši od dveh let od datuma pravnomočnosti odločbe o uvedbi zahtevne agromelioracije;
- d) predpisana soglasja ali dovoljenja pristojnih organov, če se predlaga uvedba zahtevne agromelioracije na območjih varovanj in omejitev po posebnih predpisih;
- e) okoljevarstveno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, če gre za zahtevno agromelioracijo iz točke č) tretjega odstavka prejšnjega člena.

Soglasja ali dovoljenja iz točk d) in e) prejšnjega odstavka so sestavni del predloga za uvedbo zahtevne agromelioracije.

Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, pri pristojnih organih preveri skladnost seznama lastnikov zemljišč in njihovih izjav za uvedbo zahtevne agromelioracije ter skladnost zahtevne agromelioracije s prostorskim aktom lokalne skupnosti.

88. člen

Nadomestila za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov, ki so predmet državne javne službe, in osuševalnih sistemov, ki so v lasti lokalnih skupnosti, zagotavljajo lastniki zemljišč v sorazmerju s površino kmetijskega zemljišča, ki je vključena v območje osuševalnega sistema.

Podlaga za določitev višine nadomestila na hektar za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov, ki so predmet državne javne službe, so programi vzdrževanja osuševalnih sistemov, ki jih pripravi izvajalec državne javne službe. Podlaga za določitev višine nadomestila na hektar za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov, ki so v lasti lokalnih skupnosti, so programi vzdrževanja osuševalnih sistemov, ki jih pripravijo izvajalci lokalnih javnih služb.

Predlog višine nadomestila na hektar za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov, ki so predmet državne javne službe, in osuševalnih sistemov, ki so v lasti lokalnih skupnosti, morajo izvajalec državne javne službe in izvajalci lokalnih javnih služb na ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, posredovati do 1. novembra leta pred odmero nadomestila. Višino nadomestila na hektar za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov na predlog izvajalca državne javne službe in izvajalcev lokalnih javnih služb predpiše minister, pristojen za kmetijstvo.

Lastniki ali zakupniki kmetijskih zemljišč na območju osuševalnega sistema, ki je predmet državne javne službe, lahko vzdrževalna dela opravijo sami po predhodnem soglasju izvajalca državne javne službe.

Lastniki ali zakupniki kmetijskih zemljišč na območju osuševalnega sistema, ki so v lasti lokalnih skupnosti, lahko vzdrževalna dela opravijo sami po predhodnem soglasju izvajalcev lokalnih javnih služb.

Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, do 15. decembra leta pred odmero nadomestila na davčni organ za posameznega lastnika ali zakupnika kmetijskih zemljišč na območju osuševalnih sistemov iz prvega odstavka tega člena v dogovorjeni strukturi posreduje:

- a) osebno ime, naslov prebivališča in EMŠO ali firmo, sedež in naslov ter matično številko, če gre za pravno osebo;
- b) imena in šifre osuševalnih sistemov, v katere so vključena kmetijska zemljišča;
- c) podatek o katastrskih občinah, parcelnih številkah, površinah in deležu vključenosti parcel v območja osuševalnih sistemov;

- č) višino nadomestila na hektar za kritje stroškov vzdrževanja posameznega osuševalnega sistema, kot je razvidno iz predpisa iz tretjega odstavka tega člena;
- d) višino nadomestila za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov po posameznem osuševalnem sistemu in
- e) skupno višino nadomestila za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov.

Podatke iz točke a) in točke c) prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, prevzame iz zemljiškega katastra. Podatki morajo biti zajeti na dan 30. junij leta pred odmero nadomestila.

Za kmetijska zemljišča, ki so v lasti Republike Slovenije in z njimi upravlja Sklad, mora Sklad ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, do 1. novembra leta pred odmero nadomestila posredovati podatke o zakupnikih kmetijskih zemljišč na posameznem osuševalnem sistemu, zajete na dan 30. junij leta pred odmero nadomestila.

Davčni organ na podlagi predpisa iz tretjega odstavka tega člena in na podlagi podatkov iz šestega odstavka tega člena izda odločbo o nadomestilu za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov za posameznega lastnika za tekoče leto, in sicer najpozneje do 31. januarja tekočega leta. Ne glede na zakon, ki ureja davčni postopek, se nadomestilo na hektar za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov iz prvega odstavka tega člena odmeri, če presega 5 eurov.

Zbrana nadomestila za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov so namenski prihodek državnega proračuna Republike Slovenije in se nakazujejo na podračun javnofinančnih prihodkov v skladu s predpisom, ki ureja podračune ter način plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov.

Odmero, vplačevanje in vračanje nadomestila za kritje stroškov osuševalnih sistemov in prisilno izterjavo neplačanih stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov po tem členu izvrši davčni organ. Glede vprašanj odmere, vplačevanja in vračanja nadomestila za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov, postopka prisilne izterjave, odpisa zaradi neizterljivosti, ugotavljanja zastaranja pravice do izterjave ter pristojnosti davčnega organa, se uporabljata zakon, ki ureja davčni postopek, in zakon, ki ureja finančno upravo.

Če dajo lastniki kmetijska zemljišča v zakup, je zavezanec za plačilo nadomestila za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov zakupnik.

Davčni organ na ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, posreduje podatke o vplačanih nadomestilih za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov, zajete na dan 31. marec, 15. september in 31. december tekočega leta oziroma na zahtevo ministrstva, pristojnega za kmetijstvo. Iz podatkov mora biti razvidno, kateri zavezanec za plačilo in v kakšni višini je plačal nadomestilo za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov.

Izvajalec državne javne službe ali lokalna skupnost lahko za financiranje investicijskega vzdrževanja osuševalnega sistema pridobi tudi druga sredstva.

Na podlagi zbranih nadomestil za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov iz desetega odstavka tega člena, za osuševalne sisteme, ki so predmet državne javne službe, ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, in izvajalec državne javne službe skleneta pogodbo o financiranju vzdrževalnih del na osuševalnih sistemih, ki so predmet državne javne službe. V pogodbi se natančneje določijo medsebojne pravice, obveznosti, roki in način plačila.

Na podlagi zbranih nadomestil za kritje stroškov vzdrževanja osuševalnih sistemov iz desetega odstavka tega člena, za osuševalne sisteme, ki so v lasti lokalne skupnosti, ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, in lokalna skupnost skleneta pogodbo o financiranju vzdrževalnih del na osuševalnih sistemih, ki so v lasti lokalne skupnosti. V pogodbi se natančneje določijo medsebojne pravice, obveznosti, roki in način plačila.

96. člen

Upravljanje, vzdrževanje in delovanje lokalnih namakalnih sistemov je lokalna javna služba.

Lastniki kmetijskih zemljišč na območju lokalnega namakalnega sistema, ki so podpisali pogodbo o namakanju v skladu s točko a) petega odstavka 91. člena tega zakona, so dolžni plačevati stroške vzdrževanja in delovanja lokalnega namakalnega sistema v sorazmerju s površino kmetijskega zemljišča, ki je opredeljena v pogodbi o namakanju. Če lokalni namakalni sistem omogoča, se stroški iz četrte in pete alinee tretjega odstavka tega člena lahko obračunajo po dejanski porabi.

Stroški vzdrževanja in delovanja lokalnega namakalnega sistema vključujejo zlasti:

- stroške rednega in investicijskega vzdrževanja ter tehnoloških posodobitev;
- zavarovanje lokalnega namakalnega sistema;
- stroške dela;
- stroške energije, ki je potrebna za delovanje sistema (elektrika, nafta, zemeljski plin ipd.), in
- dajatve za rabo naravnih dobrin, v skladu z zakonom, ki ureja vode.

Sredstva za kritje stroškov iz prejšnjega odstavka lastnikom kmetijskih zemljišč na območju lokalnega namakalnega sistema, ki so podpisali pogodbo o namakanju v skladu s točko a) petega odstavka 91. člena tega zakona, zaračunava izvajalec lokalne javne službe.

Lokalna skupnost lahko predpiše podrobnejše pogoje glede izvajanja lokalne javne službe.

Lokalna skupnost lahko za financiranje investicijskega vzdrževanja ali tehnološke posodobitve lokalnega namakalnega sistema pridobi tudi druga sredstva.

Če dajo lastniki kmetijska zemljišča v zakup, je zavezanec za plačilo stroškov po tem členu zakupnik.

98. člen

Upravljanje, vzdrževanje in delovanje državnih namakalnih sistemov je državna javna služba.

Lastniki kmetijskih zemljišč na območju državnega namakalnega sistema, ki sklenejo pogodbo o namakanju v skladu s točko a) petega odstavka 91. člena tega zakona, so dolžni plačevati stroške iz prve, druge in tretje alinee tretjega odstavka tega člena v sorazmerju s površino kmetijskega zemljišča, opredeljeno v pogodbi o namakanju. Stroški iz četrte in pete alinee tretjega odstavka tega člena se obračunajo po dejanski porabi.

Stroški delovanja in vzdrževanja državnega namakalnega sistema vključujejo zlasti:

- stroške rednega in investicijskega vzdrževanja ter tehnoloških posodobitev;
- zavarovanje državnega namakalnega sistema;
- stroške dela;
- stroške energije, ki je potrebna za delovanje sistema (elektrika, nafta, zemeljski plin ipd.), in
- dajatve za rabo naravnih dobrin, v skladu z zakonom, ki ureja vode.

Sredstva za kritje stroškov iz prejšnjega odstavka lastnikom kmetijskih zemljišč na območju državnega namakalnega sistema, ki so podpisali pogodbo o namakanju iz drugega odstavka tega člena, zaračunava izvajalec državne javne službe.

Podlaga za določitev višine stroškov iz prve, druge in tretje alinee tretjega odstavka tega člena na hektar za delovanje in vzdrževanje državnega namakalnega sistema, so programi vzdrževanja državnih namakalnih sistemov, ki jih pripravi izvajalec državne javne službe. Predlog višine stroškov na hektar za delovanje in vzdrževanje državnih namakalnih sistemov, ki so predmet državne javne službe, mora izvajalec državne javne službe na ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, posredovati do 1. novembra predhodnega leta. Višino stroškov na hektar delovanja in vzdrževanja državnih namakalnih sistemov na predlog izvajalca državne javne službe predpiše minister, pristojen za kmetijstvo.

Izvajalec državne javne službe lahko predpiše podrobnejše pogoje glede zaračunavanja stroškov iz tretjega odstavka tega člena. Nalogo iz tega odstavka opravlja izvajalec državne javne službe kot javno pooblastilo.

Sredstva za kritje stroškov vzdrževanja in delovanja državnih namakalnih sistemov so namenski prihodek državnega proračuna Republike Slovenije in se nakazujejo na podračun javnofinančnih

prihodkov v skladu s predpisom, ki ureja podračune ter način plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov.

Na podlagi zbranih sredstev za kritje stroškov vzdrževanja in delovanja državnih namakalnih sistemov iz prejšnjega odstavka, ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, in izvajalec državne javne službe skleneta pogodbo o financiranju vzdrževanja in delovanja državnih namakalnih sistemov. V pogodbi se natančneje določijo medsebojne pravice, obveznosti, roki in način plačila.

Izvajalec državne javne službe lahko za financiranje investicijskega vzdrževanja ali tehnološke posodobitve državnega namakalnega sistema pridobi tudi druga sredstva.

Če dajo lastniki kmetijska zemljišča v zakup, je zavezanec za plačilo stroškov po tem členu zakupnik.

16. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 27/16)

50. člen

Odškodnina za stavbe, druge objekte ali nasade se določa sporazumno. Če do sporazuma ne pride, se po pravnomočnosti odločbe o arondaciji o tej odškodnini odloči po predpisih o razlastitvi.

17. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 79/17)

4. člen

Prvi odstavek 50. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 27/16) se spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na 96. in 98. člen zakona se odmeri nadomestilo za kritje stroškov delovanja in vzdrževanja namakalnih sistemov za državne in lokalne namakalne sisteme, ki so bili zgrajeni pred letom 2002, do izteka leta, v katerem je bil namakalni sistem tehnološko posodobljen, vendar najpozneje do vključno leta 2030, za državne in lokalne namakalne sisteme, ki so bili zgrajeni po letu 2002, pa do vključno leta 2020. Nadomestilo za kritje stroškov delovanja in vzdrževanja namakalnih sistemov se odmeri vsem lastnikom zemljišč v sorazmerju s površino kmetijskega zemljišča, ki je vključena v območje namakalnega sistema. Tehnološka posodobitev namakalnega sistema je zaključena, ko lastnik namakalnega sistema oziroma izvajalec državne ali lokalne javne službe ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo, izkaže, da je bila s tehnološko posodobitvijo potencialno zmanjšana poraba vode za najmanj 15 odstotkov glede na tehnične parametre obstoječega namakalnega sistema, o čemer odloči ministrstvo, pristojno za kmetijstvo.«.

18. Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo, 61/17 – GZ, 54/22 in 78/23 – ZUNPEOVE)

36. člen

(skladnost z dokumenti urejanja prostora)

(1) Pridobivalni prostor in njegova raba morata biti v skladu z dokumenti urejanja prostora.

(2) Skladnost pridobivalnega prostora in njegove rabe z dokumenti urejanja prostora ugotavlja izdajatelj prostorskega izvedbenega akta, namenjenega rudarstvu, na podlagi zahteve ministrstva, pristojnega za rudarstvo.

(3) Izdajatelj prostorskega izvedbenega akta ugotavlja skladnost iz prvega odstavka tega člena s primerjavo predloga pridobivalnega prostora in njegove rabe v rudarskem projektu za pridobitev koncesije za izkoriščanje z vsebino in zahtevami iz prostorskega izvedbenega akta.

(4) V primeru ugotovljene skladnosti izdajatelj prostorskega izvedbenega akta izda potrdilo o skladnosti pridobivalnega prostora in njegove rabe z dokumenti urejanja prostora. Pri izdaji potrdila mora

upoštevati tudi druge določbe tega zakona, zlasti določbe 7. točke 2. člena, prvega odstavka 3. člena, tretjega odstavka 8. člena in 151. člena tega zakona. V potrdilu navede tudi prostorski izvedbeni akt, namenjen rudarstvu, s katerim sta pridobivalni prostor in njegova raba skladna. Sestavni del potrdila je grafični del prostorskega akta z legendo.

(5) V primeru ugotovljene neskladnosti izdajatelj prostorskega izvedbenega akta izda potrdilo v katerem navede, da predlagani pridobivalni prostor ali njegova raba ni skladna z dokumenti urejanja prostora, prostorske akte, ki urejajo zadevno območje in v čem je neskladnost. Če predlagani pridobivalni prostor ali njegova raba ni skladna z dokumenti urejanja prostora, koncesijskega akta za tak pridobivalni prostor oziroma njegovo rabo ni mogoče izdati.

(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se šteje, da sta pridobivalni prostor in njegova raba skladna z dokumenti urejanja prostora, če iz potrdila izdajatelja prostorskega izvedbenega akta izhaja, da raba zemljišča ni v skladu z dokumenti urejanja prostora, je pa na način in pod pogoji tega zakona tako zemljišče razglašeno za rudarski prostor v javno korist.

(7) Izdajatelj prostorskega izvedbenega akta mora potrdilo izdati v 30 dneh od prejema zaprosila iz drugega odstavka tega člena.

45. člen **(preveritve pred podpisovanjem koncesijske pogodbe)**

(1) Po prejetju predloga iz drugega odstavka prejšnjega člena ministrstvo, pristojno za rudarstvo, preveri:

1. ali ima rudarski projekt sestavine, predpisane s tem zakonom oziroma predpisom, izdanim na njegovi podlagi,
2. ali je rudarski projekt izdelala pravna oziroma fizična oseba, ki je med izdelavo projekta izpolnjevala s tem zakonom predpisane pogoje za rudarskega projektanta, ter ali je oseba, ki je navedena kot odgovorni rudarski projektant, med izdelavo projekta izpolnjevala pogoje za odgovornega rudarskega projektanta,
3. ali je bila opravljena revizija rudarskega projekta ter ali so rudarski revident in odgovorni rudarski revidenti, ki so jo opravili, med revidiranjem izpolnjevali pogoje za rudarskega revidenta in odgovornega rudarskega revidenta,
4. ali je pridobivalni prostor, predviden z rudarskim projektom, v skladu z rudarskim koncesijskim aktom,
5. ali so k rudarskemu projektu priložena pozitivna mnenja in soglasja pristojnih mnenjedajalcev in soglasodajalcev,
6. ali so k rudarskemu projektu priložena dovoljenja v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, vode, okolje, naravo, naravne vrednote, kulturno dediščino in drugo, in
7. ali ima izbrani nosilec rudarske pravice za pridobivalni prostor in pristopno zemljišče, predvideno z rudarskim projektom, pravico izvajati rudarska dela na zemljišču.

(2) Če ministrstvo, pristojno za rudarstvo, ob preveritvi pogojev iz prejšnjega odstavka ugotovi, da je rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje izdelan v skladu s 1., 2., 3., 4., 5. in 6. točko prejšnjega odstavka, ga zapečati ter potrdi s podpisom uradne osebe in žigom organa, v nasprotnem zahteva popravo oziroma dopolnitev rudarskega projekta.

(3) Če ministrstvo ob preveritvi iz prvega odstavka tega člena ugotovi, da izbrani nosilec rudarske pravice za izkoriščanje za pridobivalni prostor in pristopno zemljišče, predvideno z rudarskim projektom ali za njegov del še nima pravice izvajati rudarska dela na zemljišču, nadaljuje s postopkom sklepanja koncesijske pogodbe, ko mu nosilec rudarske pravice predloži dokazilo o takšni pravici, lahko pa tudi, če je pridobivalni prostor razglašen za rudarski prostor v javno korist, uvede postopek prisilne pridobitve pravice izvajati rudarska dela na takšnem zemljišču.

(4) Prekinitev sklepanja koncesijske pogodbe, ki nastane zaradi pridobivanja pravice izvajati rudarska dela na zemljišču, lahko traja dve leti in se lahko na zahtevo izbranega nosilca rudarske pravice podaljša še za naslednji dve leti. Po preteku tega roka odločba o izbiri nosilca rudarske pravice za izkoriščanje preneha veljati po samem zakonu, kar se ustrezno označi v zbirki rudarskih podatkov.

(5) Ko ministrstvo, pristojno za rudarstvo, ugotovi, da je rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje izdelan v skladu z zahtevami tega zakona in da izbrani nosilec rudarske pravice za izkoriščanje razpolaga z dokazilom o pravici izvajati rudarska dela na zemljišču, pripravi predlog koncesijske pogodbe v ustreznem številu izvodov. Predlog koncesijske pogodbe v imenu Republike Slovenije podpiše minister, pristojen za rudarstvo, ministrstvo pa nato vse izvode pošlje z osebno vročitvijo v podpis izbranemu nosilcu rudarske pravice za izkoriščanje.

19. Zakon o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 30/18 in 54/21)

25. člen (progovni pas)

(1) Progovni pas je prostor med osema skrajnih tirov proge, razširjen na vsako stran od osi skrajnih tirov za 6 m v naselju oziroma 8 m zunaj naselja ter prostor nad ravnino tirnic do višine 10 m in prostor pod ravnino tirnic do globine 30 m. Če progo prečka daljnovod nazivne napetosti 220 kV, se višina prostora nad ravnino tirnic poveča na 12,75 m, če progo prečka daljnovod nazivne napetosti 400 kV, pa na 14 m.

(2) V progovnem pasu se smejo opravljati le dela in graditi le objekti, napeljave in naprave, ki so potrebni za delovanje in vzdrževanje železniškega sistema.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se smejo ob predhodni pridobitvi projektnih pogojev in s soglasjem upravljavca v progovnem pasu izjemoma graditi tudi drugi objekti in naprave, povezani s prevozom potnikov, nakladanjem ali razkladanjem blaga, v skladu s tem zakonom napeljevati cevovodi, energetski in komunikacijski vodi, graditi javne ali nekategorizirane ceste, kolesarske poti, servisne prometne površine ter dostopne servisne poti oziroma ceste do železniške proge oziroma do elementov zaradi vzdrževanja proge (v nadaljnjem besedilu: cesta), pod pogojem, da se prosti profil ceste in svetli profil proge ne dotikata ter je med njima mogoče postaviti naprave, ki so nujne za varen železniški in cestni promet. Pred pridobitvijo projektnih pogojev in soglasja upravljavca morata investitor in upravljavec ceste pridobiti poročilo o preveritvi varnosti prometa. Poročilo pripravi presojevalec varnosti cest v skladu s predpisom, ki ureja preverjanje varnosti cestne infrastrukture in usposabljanje presojevalcev varnosti cest. Poročilo investitor z vlogo za pridobitev projektnih pogojev in soglasja pošlje upravljavcu. Če presojevalec predpiše potrebne varnostne ukrepe, jih morata upravljavec in investitor vključiti v svoje projektne pogoje.

(4) Upravljavec mora o vseh posegih v progovni pas, ki niso v skladu s pogoji iz tega člena ali so v nasprotju s pogoji, določenimi v mnenju, takoj obvestiti inšpekcijo, pristojno za železniški promet.

(5) Objekti, ki so v progovnem pasu železniških prog in ne izpolnjujejo pogojev iz tega člena, se smejo vzdrževati ali obnavljati samo v obsegu in na način, da se gabariti objektov ne povečajo. Pred začetkom del morajo lastniki takih objektov pridobiti mnenje upravljavca.

(6) Predkupno pravico na objektih iz prejšnjega odstavka ima Republika Slovenija.

20. Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21 in 121/22 – ZUOKPOE)

72. člen (prehodne določbe glede samooskrbe)

(1) Za končne odjemalce, ki jih distribucijski operater do vključno 31. decembra 2023 registrira kot končne odjemalce s samooskrbo po Uredbi o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19 in 197/20), in za končne odjemalce, ki so bili registrirani kot končni odjemalci s samooskrbo do uveljavitve tega zakona, se uporabljajo določbe 315.a člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20 in 158/20 – ZURE) in Uredbe o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19 in 197/20), in sicer dokler uporabljajo napravo za samooskrbo, za katero je bilo izdano soglasje za priključitev, na podlagi katerega so registrirani.

(2) Končni odjemalci iz prejšnjega odstavka lahko preidejo v sistem samooskrbe po tem zakonu z izvedbo z registracije prehoda pri distribucijskem operaterju.

(3) Za končne odjemalce iz prvega odstavka tega člena se ne uporabljajo določbe V. poglavja tega zakona, razen če preidejo v sistem samooskrbe po tem zakonu.

21. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18, 66/19, 172/21 in 105/22 – ZZNŠPP)

**60. člen
(splošna stopnja)**

Davek se plačuje po stopnji 19 odstotkov od davčne osnove.

22. Zakon o Slovenskem odškodninskem skladu (Uradni list RS, št. 21/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/16 – ZGGLRS, 55/17, 174/20 – ZIPRS2122 in 140/22 – ZSDH-1A)

18. člen

Dobiček, ki ga iz poslovanja z vrednostnimi papirji ter z drugimi dejavnostmi ustvari sklad, se obvezno razporedi v rezerve sklada.

Izgubo pokriva sklad iz ustvarjenih rezerv.

23. Zakon o spodbujanju investicij (Uradni list RS, št. 13/18, 204/21, 29/22 in 65/23)

**4. člen
(pogoji za dodelitev spodbud)**

(1) Spodbude se dodelijo, če investicija izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je vrednost investicije:
  - od 1.000.000 do 12.000.000 eurov v predelovalni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje in opremo pomeni najmanj 50 odstotkov vrednosti investicije,
  - od 500.000 do 3.000.000 eurov v storitveni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje in opremo pomeni najmanj 50 odstotkov vrednosti investicije,
  - od 500.000 do 2.000.000 eurov v razvojno-raziskovalni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje in opremo pomeni najmanj 50 odstotkov vrednosti investicije,
2. da gospodarska družba ohrani najmanj povprečno število zaposlenih iz obdobja zadnjih 12 mesecev pred mesecem oddaje vloge v obdobju ohranjanja investicije,
3. da je dodana vrednost na zaposlenega v gospodarski družbi dve leti po zaključku investicije višja od dodane vrednosti na zaposlenega v gospodarski družbi v poslovnem letu pred letom oddaje vloge,
4. da je nameravana gradnja objektov za izvedbo investicije določena na lokaciji, ki je skladna s prostorskim aktom, kar je razvidno iz priloženega mnenja samoupravne lokalne skupnosti,
5. da gospodarska družba dosega minimalni prag števila točk na osnovi ocenjevanja investicije po merilih iz prvega odstavka 5. člena tega zakona in ima pozitiven vpliv na regijo, v kateri bo investicija izvedena, iz ekonomskega, okoljskega, prostorskega in socialnega vidika,
6. da je za investicijo izkazana ekonomska, finančna, tehnična, prostorska in tehnološka izvedljivost ter upravičenost investicije in
7. da se investicija ne začne izvajati pred oddajo vloge za dodelitev spodbude.

(2) Če investicija poleg pogojev iz 4., 5., 6. in 7. točke prejšnjega odstavka izpolnjuje tudi naslednje pogoje:

1. da je najnižja vrednost investicije:
  - 12.000.000 eurov v predelovalni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje in opremo pomeni najmanj 50 odstotkov vrednosti investicije,

- 3.000.000 eurov v storitveni dejavnosti, pri čemer investicija v stroje in opremo pomeni najmanj 50 odstotkov vrednosti investicije,
  - 2.000.000 eurov v razvojno-raziskovalni dejavnosti ter pri kateri investicija v stroje in opremo pomeni najmanj 50 odstotkov vrednosti investicije,
2. da najpozneje v treh letih po zaključku investicije ustvari in zapolni najmanj naslednje število novih delovnih mest:
- 25 v predelovalni dejavnosti, od tega najmanj 5 visokokvalificiranih,
  - 20 v storitveni dejavnosti, od tega najmanj 5 visokokvalificiranih,
  - 10 v razvojno-raziskovalni dejavnosti, od tega najmanj 5 visokokvalificiranih, in
3. da je dodana vrednost na zaposlenega v gospodarski družbi dve leti po zaključku investicije višja od povprečne dodane vrednosti na zaposlenega v dejavnosti v Republiki Sloveniji, v katero se gospodarska družba uvršča, in višja od dodane vrednosti na zaposlenega v gospodarski družbi v poslovnem letu pred letom oddaje vloge, se šteje, da bistveno prispeva k razvoju slovenskega gospodarstva.

(3) Spodbude se na območju »C« uredbe, ki ureja regionalno karto velikim gospodarskim družbam lahko dodelijo le za investicijo za potrebe nove gospodarske dejavnosti. Pri opredelitvi velikosti gospodarskih družb se upoštevajo opredelitve, kot jih določa Priloga I k Uredbi 651/2014/EU.

(4) Spodbude se ne dodelijo za investicije v naslednje dejavnosti:

1. primarni sektor kmetijske proizvodnje,
2. sektor ribištva in akvakulture, kakor jih določa Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (EU) št. 1379/2013 z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 (UL L št. 354 z dne 28. 12. 2013, str. 1),
3. predelava in trženje kmetijskih proizvodov, kadar je znesek spodbude določen na podlagi cene ali količine takih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih je dala na trg zadevna gospodarska družba, ali kadar je spodbuda pogojena s tem, da je delno ali v celoti prenesena na primarne proizvajalce,
4. premogovništvo,
5. jeklarstvo,
6. prometni sektor in povezana infrastruktura,
7. ladjedelništvo,
8. industrija sintetičnih vlaken,
9. proizvodnja in distribucija energije ter energetska infrastruktura,
10. proizvodnja orožja in streliva,
11. gradbeništvo,
12. izobraževanje in
13. zdravstveno in socialno varstvo.

(5) Spodbude niso dovoljene:

- za dejavnosti, povezane z izvozom, ko je spodbuda neposredno vezana na izvožene količine, vzpostavitev in delovanje distribucijske mreže ali na druge tekoče izdatke, povezane z izvozno dejavnostjo,
- za gospodarsko družbo, ki je v postopku vračanja neupravičeno prejete državne pomoči, na osnovi sklepa Evropske komisije, ki je prejeto državno pomoč iste države članice razglasila za nezakonito in nezdržljivo s skupnim trgom Skupnosti,
- v primerih, ko bi se uporabi domačega blaga dajala prednost pred uporabo uvoženega blaga in
- za investitorja ali gospodarsko družbo kot prejemnika spodbude, ki je izvedla premestitev v gospodarsko družbo, v kateri naj bi se izvajala investicija, za katero se zaprosi za spodbudo, v dveh letih pred vlogo za dodelitev spodbude ali ki bo izvedla premestitev pred potekom dveh let po zaključku investicije, za katero se zaprosi za spodbudo.

(6) Spodbude se ne dodelijo, če:

1. je investicija za isti namen, ki vsebuje sestavine državnih pomoči, že sofinancirana iz drugih sredstev državnega, lokalnega ali evropskega proračuna in če skupna višina prejetih sredstev iz tega naslova presega najvišjo dovoljeno višino sofinanciranja, ki jo določajo pravila o državni pomoči,
2. je investitor ali prejemnik spodbude naveden na seznamu podjetij, s katerimi državne institucije ne smejo poslovati v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje korupcije,
3. ima investitor ali prejemnik spodbude neporavnane zapadle finančne obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če vrednost neplačanih zapadlih obveznosti na

dan oddaje vloge pa vse do sklenitve pogodbe o dodelitvi subvencije znaša 50 eurov ali več. Šteje se tudi, da investitor ali prejemnik spodbude ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega stavka, če na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za plače za obdobje zadnjega leta do datuma oddaje vloge oziroma do sklenitve pogodbe o dodelitvi subvencije,

4. je investitor ali prejemnik spodbude gospodarska družba v težavah po 18. točki 2. člena Uredbe 651/2014/EU; navedeno ne velja za gospodarske družbe, ki 31. decembra 2019 niso bile v težavah, vendar so v obdobju od 1. januarja 2020 do 31. decembra 2021 postale gospodarske družbe v težavah.

(7) Za dodelitev spodbude iz sredstev v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost mora investitor ali prejemnik spodbude izpolnjevati tudi vse naslednje pogoje:

- da je za investicijo izkazana določena raven energetske učinkovitosti proizvodnje,
- da ima investitor ali prejemnik spodbude izkazano okoljsko odgovorno ravnanje,
- da se investicija začne izvajati v roku šestih mesecev po sklenitvi pogodbe o dodelitvi subvencije,
- da je za investicijo v širitev zmogljivosti gospodarske družbe ali v bistveno spremembo v celotnem proizvodnem procesu gospodarske družbe izkazana snovna učinkovitost proizvodnje,
- da investicija doseže najmanj 40 odstotkov ocenjenih točk iz naslova meril, ki prispevajo k zelenemu prehodu in so navedene v 5. členu tega zakona,
- da bo investicija izvedena v skladu z načelom, da se ne škoduje bistveno in ne škoduje ciljem, določenim v 17. členu Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL 198 z dne 22. 6. 2020, str. 13).

(8) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) z uredbo podrobneje predpiše pogoje in določi način ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za dodelitev spodbude.

14. člen **(pogodba o dodelitvi subvencije)**

(1) Javna agencija, investitor in prejemnik spodbude na podlagi odločbe o dodelitvi subvencije iz prejšnjega člena sklenejo pogodbo o dodelitvi subvencije, ki vsebuje najmanj:

- predmet pogodbe,
- medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank,
- zavezo investitorja in prejemnika spodbude, da bo investicija izvedena vsaj v predvideni vrednosti in v roku, opredeljenem v vlogi,
- zavezo investitorja in prejemnika spodbude, da bo realizirana investicija v skladu s prejšnjo alinejo ohranjena v regiji prejemnika spodbude vsaj pet let po zaključku investicije ali vsaj tri leta po zaključku investicije v primeru, ko je prejemnik spodbude mala ali srednje velika gospodarska družba, razen v primeru spodbud za investicije v raziskave in razvoj ter inovacije,
- zavezo investitorja in prejemnika spodbude, da bo v primeru investicije iz prvega odstavka 4. člena tega zakona ohranil v obdobju ohranjanja investicije najmanj povprečno število zaposlenih iz obdobja zadnjih 12 mesecev pred mesecem oddaje vloge ali v primeru investicije iz prvega odstavka 4.a člena tega zakona ohranil v obdobju izvajanja investicije najmanj povprečno število zaposlenih iz obdobja zadnjih 12 mesecev pred mesecem oddaje vloge ali v primeru investicije iz drugega odstavka 4. člena tega zakona zavezo, da bodo nova delovna mesta, ustvarjena z investicijo, zapolnjena najpozneje v treh letih po zaključku investicije in ohranjena v regiji najmanj pet let po dnevu, ko je bilo delovno mesto prvič zasedeno, ali najmanj tri leta po dnevu, ko je bilo delovno mesto prvič zasedeno, v primeru ko je prejemnik spodbude mala ali srednje velika gospodarska družba,
- zavezo investitorja in prejemnika spodbude, da bo dodana vrednost na zaposlenega v prejemniku spodbude dve leti po zaključku investicije višja od dodane vrednosti na zaposlenega v gospodarski družbi v poslovnem letu pred letom oddaje vloge v primeru investicije iz prvega odstavka 4. člena tega zakona in v primeru investicije iz drugega odstavka 4. člena tega zakona višja tudi od povprečne dodane vrednosti na zaposlenega v dejavnosti, v katero se prejemnik spodbude uvršča, oziroma, v primeru investicije iz drugega odstavka 4.a člena tega zakona, zavezo, da je dodana vrednost na zaposlenega v gospodarski družbi, prejemnici spodbude, ki je velika gospodarska družba, dve leti po zaključku investicije višja od dodane vrednosti na zaposlenega v gospodarski družbi v poslovnem letu pred letom oddaje vloge,
- način nadzora nad namensko porabo sredstev,
- pravne posledice kršitve pogodbenih obveznosti,
- način poročanja o poteku investicije in

- določitev skrbnika s strani javne agencije in prejemnika spodbude za spremljanje izvrševanja pogodbe.

(2) Investitor ali prejemnik spodbude pogodbi o dodelitvi subvencije predloži bančno garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti na prvi poziv ali drugo primerno zavarovanje.

(3) Če investitor in prejemnik spodbude v 60 dneh po prejemu odločbe iz prejšnjega člena ne podpišeta pogodbe, se šteje, da spodbuda ni bila dodeljena.

24. Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR)

56. člen (brezplačna odsvojitve)

(1) Nepremično premoženje se lahko brezplačno odsvoji le, če je pridobitelj oseba javnega prava in je izražen javni interes, in sicer:

- za graditev javnih objektov ali
- za uporabo že zgrajenih javnih objektov.

(2) Javni interes se šteje za podan, če se nepremično premoženje iz prejšnjega odstavka nameni za vzgojo in izobraževanje, šport, zdravstvo, šolstvo, socialno varstvo, znanost, kulturo, javno upravo, prometno, energetska, komunalno in vodno infrastrukturo ali za potrebe obrambe države, državnih rezerv, varnosti državljanov in njihovega premoženja, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ali za izvedbo omilitvenih ali izravnalnih ukrepov po predpisih o ohranjanju narave.

(3) Nepremično premoženje iz prvega odstavka tega člena mora biti skupaj z namenom nedvoumno določeno s prostorskimi akti, ki so pripravljene tako natančno, da je te nepremičnine mogoče določiti v naravi in grafično prikazati v nepremičninskih evidencah.

(4) Bistveni sestavini pogodbe o brezplačni odsvojitvi nepremičnega premoženja sta opredelitev javnega interesa iz drugega odstavka tega člena in določilo o prepovedi odsvojitve in obremenitve brezplačno odsvojene nepremičnine za najmanj pet let v korist odsvojitelja. Določilo o prepovedi odsvojitve in obremenitve mora vsebovati tudi ustrezno zemljiškoknjižno dovolilo. Prepoved obremenitve ne velja za ustanovitev stvarne služnosti in neprave stvarne služnosti.

(5) Pogodbeno dogovorjena prepoved odsvojitve in obremenitve brezplačno odsvojene nepremičnine iz prejšnjega odstavka se zaznamuje v zemljiški knjigi na podlagi overjenega zemljiškoknjižnega dovolila iz pogodbe o brezplačni odsvojitvi. Vpis zaznambe v zemljiško knjigo predlaga odsvojitelj, stroške vpisa pa nosi pridobitelj.

(6) Druga pogodbena stranka mora odsvojitelju nepremičnine letno poročati o uporabi nepremičnine v skladu s pogodbeno opredeljenim javnim interesom. Če se odsvojena nepremičnina ne uporablja več za uresničevanje pogodbeno opredeljenega javnega interesa, je ta okoliščina razvezni razlog na strani odsvojitelja do izteka pogodbeno določenega obdobja veljavnosti prepovedi odsvojitve in obremenitve. Nadzor nad poročanjem in uresničevanjem pogodbenih določil izvaja dotedanji upravljavec nepremičnine na strani odsvojitelja.

(7) Če se brezplačna odsvojitve iz tega člena izvede s prenosom lastništva z osebe javnega prava na njenega ustanovitelja, ki je oseba javnega prava, se drugi, tretji in četrti odstavek tega člena ne uporabljajo.

25. Stanovanjski zakon (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVEtL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US, 27/17, 59/19, 189/20 – ZFRO, 90/21, 18/23 – ZDU-10 in 77/23 – odl. US)

154. člen (pristojnosti občine)

(1) Občina ima na stanovanjskem področju zlasti naslednje pristojnosti in naloge:

- sprejema in uresničuje občinski stanovanjski program;
- zagotavlja sredstva za graditev, pridobitev in oddajanje neprofitnih stanovanj ter stanovanjskih stavb, namenjenih začasemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb;
- spodbuja različne oblike zagotavljanja lastnih in najemnih stanovanj;
- zagotavlja sredstva za subvencioniranje najemnine in za izredno pomoč pri uporabi stanovanja;
- zagotavlja pogoje za razvijanje različnih oblik gradnje in prenove z ustrezno zemljiško in normativno politiko;
- sprejema usmeritve za projektiranje, gradnjo in prenovo stanovanj, ki izhajajo iz njenih lokalnih posebnosti, vključno z zunanjim videzom stanovanjskih stavb;
- (črtana);
- vodi register stanovanj.

(2) Občina zagotavlja pridobivanje najemnih in lastnih stanovanj zlasti:

- s soinvestitorstvom s Stanovanjskim skladom Republike Slovenije, javnim skladom;
- z rentnim odkupom stanovanj in njihovim oddajanjem v najem;
- z najemom stanovanj na trgu z namenom oddajanja upravičencem do neprofitnih stanovanj, pri čemer občina določi podrobnejša merila njihovega najema in podnajema;
- s prodajo stanovanj na časovni zakup (finančni lizing);
- s sovlaganjem javnih in zasebnih investitorjev in podobno;
- s sredstvi državnega proračuna;
- s sredstvi, namenjenimi za regionalni razvoj ter razvoj podeželja;
- s sredstvi Evropske unije in podobno.

(3) Občina obvesti Stanovanjski sklad Republike Slovenije o nameravani prodaji zazidljivega zemljišča, ki je v lasti občine in je s prostorskimi načrti opredeljeno za gradnjo večstanovanjskih stavb, z navedbo pogojev prodaje ter mu ponudi, da ga odkupi pod enakimi pogoji. Stanovanjski sklad Republike Slovenije v 14 dneh po prejemu obvestila občine o nameravani prodaji na zanesljiv način občino obvesti o svoji odločitvi, da bo izkoristil predkupno pravico. Če tega v 14 dneh po prejemu obvestila občine o nameravani prodaji ne stori, se šteje, da predkupne pravice ne bo izkoristil.

(4) Če občina proda zemljišče iz prejšnjega odstavka in prenese lastninsko pravico na tretjega, ne da bi ravnala v skladu prejšnjim odstavkom, lahko predkupni upravičenec iz prejšnjega odstavka v treh mesecih od dneva, ko je izvedel za prodajno pogodbo, zahteva, da se pogodba razveljavi in se zemljišče pod enakimi pogoji proda njemu. Upravičenje iz prejšnjega stavka preneha v dveh letih od prenosa lastninske pravice na tretjega.

26. Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE)

217. člen (javni poziv in javni razpis)

(1) Eko sklad z javnim pozivom določi zlasti skupni obseg spodbud, pogoje za njihovo dodelitev, merila za določitev višine spodbude, upravičence in rok za vložitev vlog. Vloge se obravnavajo po vrstnem redu prispetja, razen če je v javnem pozivu določeno, da se šteje, da je vloga vložena takrat, ko je bila vložena vloga, s katero so bile odpravljene morebitne pomanjkljivosti.

(2) Eko sklad z javnim razpisom določi zlasti skupni obseg spodbud, pogoje za njihovo dodelitev, merila za ocenjevanje in vrednotenje posameznih naložb oziroma ozaveščevalnih projektov ali programov, upravičence in rok za vlaganje vlog. Razpisane spodbude se dodelijo za tiste naložbe, projekte ali programe, ki so v izbirnem postopku višje ocenjeni oziroma ovrednoteni.

27. Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)

98. člen (vzdrževanje)

(1) Država kot obvezno gospodarsko javno službo zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč.

(2) Naloge javne službe iz prejšnjega odstavka so zlasti:

1. utrjevanje bregov in dna površinskih voda ter morske obale,
2. skrb za pretočnost struge tekočih voda in odstranjevanje prekomerno odloženih naplavin,
3. košnja in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih,
4. odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva,
5. čiščenje gladine površinskih voda in preprečevanje onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč.

(3) Minister podrobneje predpiše vrste in obseg nalog, ki se izvajajo v okviru javne službe iz prejšnjega odstavka.

150. člen

(poseg v prostor, ki lahko vpliva na vodni režim ali stanje voda)

(1) Poseg v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, se lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja.

(2) Poseg iz prejšnjega odstavka je:

1. poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču,
2. poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po tem zakonu,
3. poseg, ki je potreben za izvajanje posebne rabe vode,
4. poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
5. poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
6. poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanje vode v vodonosnik,
7. hidromelioracija in druga kmetijska operacija, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

(3) Minister podrobneje določi posege iz prejšnjega odstavka.

151.a člen

(projektne pogoje, pogoji za drug poseg v prostor in vodno soglasje)

(1) Kadar gre za gradnjo ali spremembo namembnosti, za katero je treba pridobiti gradbeno dovoljenje po predpisih, ki urejajo graditev objektov, in vodno soglasje na podlagi tega zakona, lahko investitor pred začetkom izdelovanja projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za načrtovani poseg pridobi projektne pogoje, k projektnim rešitvam pa mora pridobiti vodno soglasje.

(2) V primerih, ko gre za poseg v prostor, za katerega ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja po predpisih, ki urejajo graditev objektov, je pa treba pridobiti vodno soglasje na podlagi tega zakona, lahko pravna ali fizična oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor, pred začetkom izvajanja posega pridobi pogoje, ki jih mora izpolnjevati nameravani poseg (v nadaljnjem besedilu: pogoji za druge posege v prostor), nanašajo pa se na varstvo voda, urejanje voda, varstvo naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov in obstoječe vodne pravice drugih oseb. K rešitvam za izvedbo drugega posega v prostor pa mora pravna ali fizična oseba pridobiti vodno soglasje.

(3) Za posege v prostor iz 150. člena tega zakona na območju, ki se ureja z državnim prostorskim načrtom ali občinskim podrobnim prostorskim načrtom, se šteje, da so projektne pogoji iz prvega odstavka tega člena oziroma pogoji za druge posege v prostor iz prejšnjega odstavka pridobljeni z dnem izdaje mnenj k državnemu prostorskemu načrtu ali občinskemu podrobnemu prostorskemu načrtu. V primerih, ko se s prostorskim načrtom ali občinskim podrobnim prostorskim načrtom načrtuje gradnja iz prvega odstavka tega člena, mora investitor po končanem projektiranju pridobiti vodno soglasje. V primerih, ko se s prostorskim načrtom ali občinskim podrobnim prostorskim načrtom načrtuje poseg v prostor iz prejšnjega odstavka, mora pravna ali fizična oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor, pred začetkom izvedbe del pridobiti vodno soglasje.

(4) Če se v postopku za izdajo okoljevarstvenega soglasja po predpisih o varstvu okolja ugotovi, da gre za poseg za katerega je treba pridobiti tudi vodno soglasje po določbah tega zakona, se šteje, da so projektni pogoji iz prvega odstavka tega člena oziroma pogoji za druge posege v prostor iz drugega odstavka tega člena pridobljeni z dnem izdaje okoljevarstvenega soglasja. V primerih gradnje iz prvega odstavka tega člena, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, mora investitor po končanem projektiranju pridobiti vodno soglasje. V primerih posega v prostor iz drugega odstavka tega člena, za katerega je treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, mora pravna ali fizična oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor, pred začetkom izvedbe del pridobiti vodno soglasje.

(5) Vloga za izdajo okoljevarstvenega soglasja iz prejšnjega odstavka mora vsebovati poleg sestavin predpisanih z zakonom, ki ureja varstvo okolja, tudi sestavine iz drugega oziroma tretjega odstavka 152. člena tega zakona.

(6) V postopku za določitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter izdajo vodnega soglasja se ne sme od vlagatelj vloge zahtevati predložitve podatkov o katerih vodijo uradno evidenco državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, temveč jih pridobi ministrstvo po uradni dolžnosti. Vložena vloga za določitev projektnih pogojev oziroma pogojev za druge posege v prostor ali izdajo vodnega soglasja je pravna podlaga za neposreden vpogled uradne osebe, ki vodi postopek, v informatizirane uradne evidence iz prejšnjega stavka.

28. Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – Zdeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10)

**101.d člen
(posegi v naravo, ki so predmet presoje sprejemljivosti)**

(1) Zaradi določitve planov in posegov v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na območja iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, določi minister posege v naravo,

- ki lahko pomembno vplivajo na varstvene cilje teh območij,
- za katere je treba še preveriti, če lahko pomembno vplivajo na varstvene cilje teh območij,
- ki ne morejo pomembno vplivati na varstvene cilje teh območij.

(2) Če se v okviru presoje sprejemljivosti plana ocenijo vplivi posegov v naravo iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka na območja iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, presoja sprejemljivosti takega posega v naravo ni potrebna, razen v primeru posegov v naravo iz 101.e člena tega zakona. Pogoji izvedbe posega v naravo, za katerega ni potrebna presoja sprejemljivosti, se določijo skladno s 105. členom tega zakona.

(3) Če se v okviru presoje sprejemljivosti plana ne ocenijo vplivi posegov v naravo iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena na območja iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, je treba izvesti presojo sprejemljivosti teh posegov v naravo.

(4) Ne glede na določbi prejšnjih dveh odstavkov presoje sprejemljivosti ni treba izvesti, če je poseg v naravo potreben za varstvo območij iz prvega odstavka 101. člena tega zakona.

**104. člen
(dovoljenje za poseg v naravo)**

(1) Posegi v naravo, ki lahko ogrozijo biotsko raznovrstnost, naravno vrednoto ali zavarovano območje in za katere ni treba pridobiti dovoljenja po predpisih o urejanju prostora in po drugih predpisih, se opravljajo na podlagi dovoljenja za poseg v naravo na podlagi tega zakona.

(2) Posegi v naravo iz prejšnjega odstavka se nanašajo na:

1. opravljanje dejavnosti in izvajanje posegov v naravo na naravnih vrednotah, zavarovanih območjih, ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih,
2. varstvo rastlinskih ali živalskih vrst,
3. varstvo genskega materiala,
4. varstvo naravnih vrednot.

(3) Minister podrobneje določi posege v naravo iz prejšnjega odstavka in predpiše, kakšna dokumentacija je potrebna za pridobitev dovoljenja.

(4) Dovoljenja za posege v naravo iz prvega odstavka tega člena izdaja pristojna upravna enota, razen v primerih, ko ta zakon določa, da dovoljenja izdaja ministrstvo.

(5) O pritožbi zoper dovoljenje za poseg v naravo odloči ministrstvo.

(6) Dovoljenje za poseg v naravo se izda na podlagi pozitivnega mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

104.a člen
(presoja sprejemljivosti posegov v naravo, ki se izvajajo na podlagi dovoljenja za poseg v naravo)

(1) Če je za poseg v naravo iz prejšnjega člena treba izvesti presojo sprejemljivosti, se ta izvede v postopku izdaje dovoljenja za poseg v naravo iz prejšnjega člena.

(2) Mnenje iz šestega odstavka prejšnjega člena, mora vsebovati oceno o vplivih oziroma posledicah posega v naravo na varstvene cilje območij iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, in navedbo morebitnih omilitvenih ukrepov za izvedbo posega.

(3) Pri izdelavi ocene o vplivih posega v naravo iz prejšnjega odstavka se smiselno upoštevajo določbe predpisa izdanega na podlagi petega odstavka 33.a člena tega zakona.

(4) Ocena posega v naravo je ugodna, če se ugotovi, da poseg v naravo ne bo škodljivo vplival na varstvene cilje posameznih območij, njihovo celovitost ter povezanost. Pri ugodni oceni se lahko upoštevajo tudi sprejemljivi omilitveni ukrepi.

(6) Če je poseg v naravo ugodno ocenjen, pristojni upravni organ izda dovoljenje za poseg v naravo. Če je izdaja dovoljenja za poseg v naravo pogojena z izvedbo omilitvenih ukrepov, so le-ti obvezna vsebina dovoljenja za poseg v naravo.

(7) Če je poseg v naravo neugodno ocenjen, se izdaja dovoljenja za poseg v naravo zavrne.

105. člen
(naravovarstveno soglasje)

(1) Za gradnjo objekta na območju, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, je treba pridobiti naravovarstvene pogoje in pravnomočno naravovarstveno soglasje na način in po postopku, kakor je za pridobitev projektnih pogojev in soglasij določeno s predpisi s področja graditve objektov.

(2) Naravovarstveno soglasje je treba pridobiti tudi, če za gradnjo enostavnega objekta v skladu s predpisi s področja graditve objektov gradbeno dovoljenje ni potrebno, če je tako določeno v predpisih s področja ohranjanja narave iz prejšnjega odstavka, pri čemer je treba vlogi za izdajo naravovarstvenega soglasja priložiti idejno zasnovo nameravane gradnje objekta ali če za gradnjo objekta v skladu s predpisi s področja graditve objektov ni treba pridobiti projektnih pogojev in soglasja, če gre za posege v naravo, za katere je treba skladno s predpisi s področja ohranjanja narave izvesti presojo sprejemljivosti ali določiti pogoje izvedbe.

(3) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov naravovarstvenega soglasja ni treba pridobiti, če je tako določeno v predpisih s področja ohranjanja narave, in sicer glede na vrsto ali obseg objekta v povezavi z delom obravnavanega območja.

(4) Naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje daje ministrstvo.

(5) Naravovarstveni pogoji prenehajo veljati, če v dveh letih po njihovi izdaji ni vložena vloga za pridobitev naravovarstvenega soglasja, naravovarstveno soglasje pa preneha veljati, če se poseg, zaradi katerega je bilo soglasje dano, ne začne izvajati v dveh letih po njegovi pravnomočnosti. Če je

za poseg v naravo treba pridobiti gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov, naravovarstveno soglasje preneha veljati, če zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja ni vložena v dveh letih po njegovi pravnomočnosti.

(6) Ministrstvo lahko izda naravovarstveno soglasje, v katerem se na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, določijo pogoji, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati pri nadaljnji rabi objekta, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na naravo. Ministrstvo lahko izda tudi naravovarstveno soglasje, v katerem se določijo pogoji, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati v času gradnje.

(7) Če je za gradnjo objekta iz prvega odstavka tega člena predpisan postopek presoje vplivov na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, se namesto naravovarstvenega soglasja izda okoljevarstveno soglasje.

V. BESEDILO DOLOČB ZAKONOV, KI PRENEHAJO VELJATI

1. Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (Uradni list RS, št. 95/23 in 117/23)

68. člen (nujna rekonstrukcija)

Ne glede na tretji odstavek 5. člena GZ-1 se pri rekonstrukciji, ki je nujna za zmanjšanje ali odpravo posledic poplav in plazov in s katero se vzpostavi prejšnje stanje objekta, lahko lega, gabariti in zunanost objekta spremenijo v obsegu manjših dopustnih odstopanj iz 79. člena GZ-1, če se prijavi začetka gradnje priložita projektna dokumentacija za izvedbo gradnje in vodno soglasje, če je to predpisano, ter se z deli začne najpozneje do 31. julija 2024.

133. člen (odstranjevanje naplavin in plavja)

(1) Pri odstranjevanju naplavin in plavja v okviru izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda, ki so posledica poplav in plazov, se lahko uporaben les za obdobje šestih mesecev od uveljavitve tega zakona deponira in se ga nameni za potrebe občin. Po preteku tega obdobja se z njim ravna kot z odpadkom.

(2) Ne glede na 3. točko tretjega odstavka 22. člena ZVO-2 se naplavine, ki so odvzete v okviru izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda, in niso onesnažene z nevarnimi snovmi, lahko uporabijo v svojem prvotnem stanju za gradnjo na drugem kraju, kot so bile odvzete, kjer je investitor projekta država ali občina, če gre za izvajanje projekta za intervencijo in sanacijo območja, prizadetega zaradi poplav in plazov, za gradnjo protipoplavnih ukrepov ali za gradnjo poškodovane gospodarske javne infrastrukture v poplavih in plazovih na istem porečju in je investitor tega projekta občina ali država.

150. člen (nujni geotehnični ukrepi ter ukrep mokrega čiščenja površin)

(1) Nujni geotehnični ukrepi, kot so izvedba drenaž, drugih objektov odvajanja podzemnih voda, gradnja podpornih konstrukcij, kot npr. pilotne stene ali težnostni zidovi, ki so v skladu z ugotovitvami geotehnične stroke potrebni zaradi sanacije plazov in preprečitve plazenja določenega področja kot posledica poplav in plazov, se izvedejo za zavarovanje stvari v skladu z zakonom, ki ureja odpravo posledic naravnih nesreč.

(2) Za namen izvedbe nujnih geotehničnih ukrepov iz prejšnjega odstavka lahko prevzame investitor posest na zemljiščih, potrebnih za izvedbo teh ukrepov z dnem, ko pri notarju ali sodišču položi znesek v višini ocenjene odškodnine za ta zemljišča in varščino v višini ene polovice ocenjene odškodnine za morebitno drugo škodo, če pred tem vlada oziroma občinski svet s sklepom ugotovi, da je na teh zemljiščih ugotovljena javna korist za izvedbo nujnih geotehničnih ukrepov po tem zakonu. Predlagatelj sklepa za ugotovitev javne koristi je ministrstvo, pristojno za vode.

(3) V notarskem zapisu ali zapisniku o prevzemu zneska iz prejšnjega odstavka v hrambo mora biti določen rok hrambe do izpolnitve pogoja za izplačilo odškodnine ali najmanj deset let, kar nastopi prej. Kot pogoj za izplačilo upravičeni osebi mora biti določena predložitev sporazuma o odškodnini ali pravnomočne odločbe o razlastitvi ali omejitvi lastninske pravice.

(4) Položeni znesek iz prvega odstavka tega člena je neprerekani del odškodnine. Oceno odškodnine izdelata pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin, imenovan po predpisih, ki urejajo revidiranje in ocenjevanje vrednosti, sodni cenilec nepremičnin, sodni cenilec kmetijske stroke ali sodni cenilec gozdarske stroke, imenovan po predpisih, ki urejajo delovanje sodišč.

(5) Investitor izvedbe nujnih geotehničnih ukrepov, ki je prevzel posest po prvem odstavku tega člena, mora nemudoma, najpozneje pa v šestih mesecih po položitvi zneska iz prvega odstavka tega člena, sprožiti postopek za pridobitev stvarnih pravic v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice. Če je za pridobitev stvarnih pravic na teh zemljiščih treba izvesti postopek razlastitve

ali pridobitve služnosti v javno korist, se ne glede na prvi odstavek 204. člena ZUreP-3 šteje, da je javna korist izkazana s sklepom vlade ali občinskega sveta iz prvega odstavka tega člena, s položitvijo zneska iz prvega odstavka tega člena pa se šteje, da je izpolnjen pogoj iz tretjega odstavka 215. člena ZUreP-3 glede prenosa lastninske pravice kljub vloženi pritožbi zoper odločbo o razlastitvi.

(6) Če investitor prevzame posest na zemljišču v skladu s prvim odstavkom tega člena, pripada njegovemu lastniku denarno nadomestilo zaradi omejitve njegove uporabe za čas od prevzema posesti do takrat, ko investitor pridobi lastninsko ali drugo stvarno pravico na zadevnemu zemljišču.

(7) Denarno nadomestilo iz prejšnjega odstavka se dogovori s pogodbo za odkup ali ustanovitev služnosti, če se nepremičnina pridobi ali obremeni sporazumno, ali kot del odškodnine v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice, če se nepremičnina razlasti ali obremeni s služnostjo v javno korist, pri čemer to nadomestilo ne more presegati višine te odškodnine. Glede izdelovalcev ocene nadomestila se smiselno uporabljajo določbe četrtega odstavka tega člena glede izdelovalcev ocene odškodnine.

(8) Investitor pred položitvijo zneska iz prvega odstavka tega člena lastnika zemljišča obvesti o nameravane prevzemu posesti ter o tem, da bo najpozneje v šestih mesecih po začetku gradnje začel postopek za pridobitev stvarnih pravic v skladu s predpisi, ki urejajo razlastitev in omejitev lastninske pravice, in da mu za čas uporabe njegovega zemljišča pripada nadomestilo iz šestega odstavka tega člena.

(9) Ukrep iz tega člena se uporablja od 4. avgusta 2023 do 30. aprila 2024.

(10) V letu 2023 se sredstva za izvajanje ukrepa mokrega čiščenja javnih površin za namene preprečevanja prašenja za občine Črna na Koroškem, Mežica, Ravne na Koroškem, Prevalje in Dravograd, kjer je ta ukrep zaradi posledic poplav ali plazov nujno potreben za varovanje zdravja ljudi, zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

156. člen (Sklad za obnovo Slovenije)

Za sofinanciranje izvedbe ukrepov in projektov, povezanih s poplavami in plazovi, se ustanovi Sklad za obnovo Slovenije, v katerem se zbirajo sredstva iz proračuna Republike Slovenije, evropska sredstva in sredstva iz drugih virov.

157.b člen (omejitev vrednosti)

(1) Za javna naročila, ki se izvajajo na podlagi 26. člena tega zakona in katerih predmet se nanaša na izvajanje vzdrževalnih del v javno korist na cestni in komunalni infrastrukturi ali izvajanje geotehničnih ukrepov za zavarovanje stvari, naročnik, ki je organ samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: organ), pri izračunu ocenjene vrednosti upošteva cene kalkulativnih postavk, ki se uporabljajo za vzdrževalna dela v javno korist in so objavljene na spletni strani Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo. Organ javnega naročila ne sme oddati ponudniku, katerega ponudba presega ocenjeno vrednost, izračunano na podlagi tega člena, razen če vladna služba za obnovo na podlagi pisnega zaprosila organa odobri odstopanje od ocenjene vrednosti javnega naročila. V zaprosilu mora organ navesti utemeljene razloge za odstopanje od ocenjene vrednosti javnega naročila.

(2) Utemeljeni razlogi za odobritev odstopanja so:

- nujnost izvedbe posameznih del ali storitev,
- potreba po posebnih znanjih ali izkušnjah izvajalca javnega naročila zaradi kompleksnosti predmeta javnega naročila.

(3) Vladna služba za obnovo organ o odločitvi obvesti v 15 dneh od prejema zaprosila. Če odobritev odstopanja zavrne, organ izvede predmetno javno naročilo skladno z zakonom, ki ureja javno naročanje.

(4) Za javna naročila, katerih predmet se nanaša na izvajanje vzdrževalnih del v javno korist na cestni in komunalni infrastrukturi ali izvajanje geotehničnih ukrepov za zavarovanje stvari namenjenih odpravi posledic poplav in plazov in se ne izvajajo na podlagi 26. člena tega zakona, mora organu način izračuna

ocenjene vrednosti, vključno z vsemi količinskimi in cenovnimi parametri ter njeno višino, pred začetkom postopka javnega naročila potrditi vladna služba za obnovo.«.

158. člen
(javna objava podatkov)

(1) Zaradi zagotavljanja preglednosti porabe javnofinančnih sredstev izplačevalci teh sredstev po dokončnosti odločitve o dodelitvi sredstev za dve leti na osrednjem spletnem mestu državne uprave pri vladni službi za obnovo objavijo osebno ime, kraj prebivališča oziroma firmo in sedež prejemnika ter znesek izplačanih javnofinančnih sredstev po tem zakonu in poglavju prehodnih določb ZOPNN-F, ki ureja interventne ukrepe po poplavah in zemeljskih plazovih v avgustu 2023.

(2) Na način iz prejšnjega odstavka podatke iz prejšnjega odstavka objavijo tudi humanitarne organizacije, ki so prejele sredstva iz proračuna Republike Slovenije za namen izvajanja odprave posledic poplav in plazov na katerikoli pravni podlagi ali po odločitvi vlade in so jih izplačale prejemnikom.